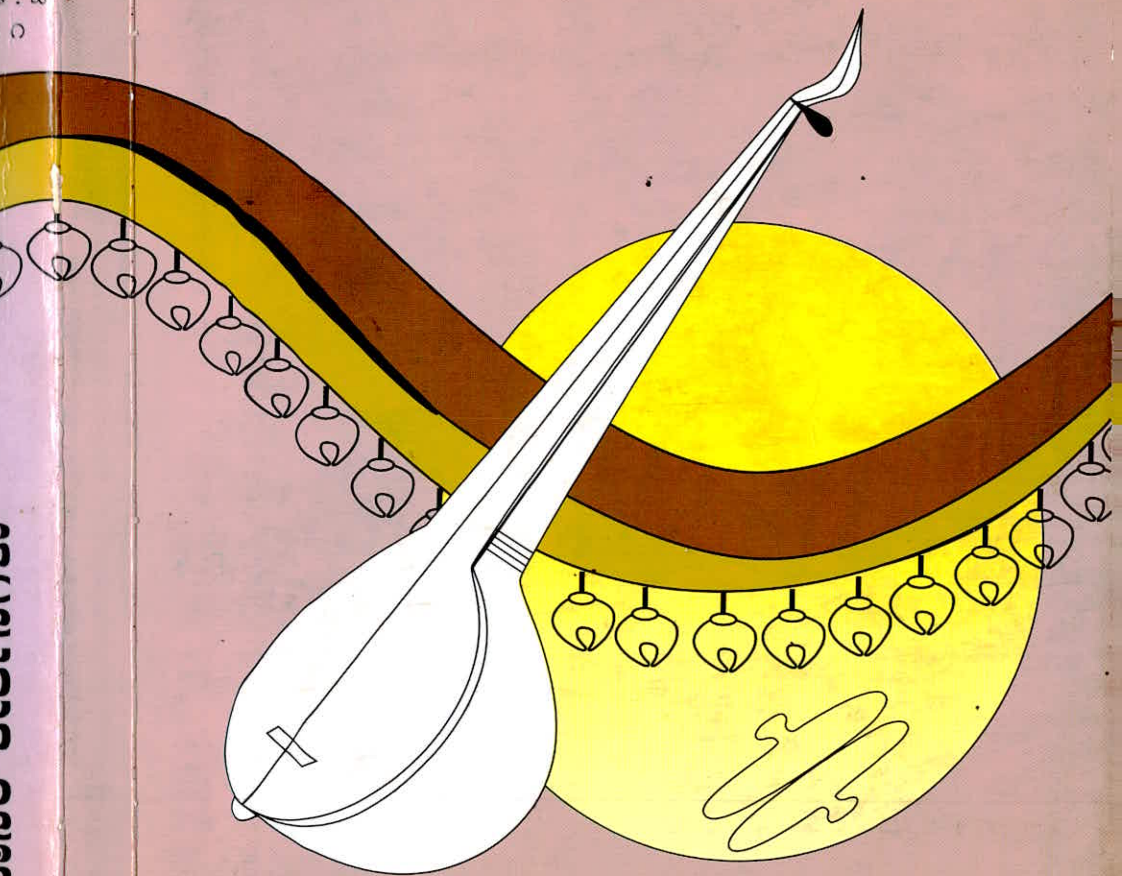
ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸಂಪುಟ : ೩ - ಭಾಗ ೧

ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು

ಭಾಗ ೧

ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸಂಪುಟ : ೩ - ಭಾಗ ೧

ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಬೆಂಗಳೂರು

SAMAGRA DASA SAHITYA VOLUME - 3 Part 1 :
Purandara Dasara Keerthanegalu. Edited by Dr.Basavaraj Sabarad, Professor of Kannada, Gulbarga University, Gulbarga and published by Sri. Y. K. Muddukrishna, Director, Directorate of Kannada and Culture, Kannada Bhavana, J.C. Road, Bangalore - 560 002.

ಪುಟಗಳು : 72 + ೩೫೦

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ೨೦೦೩
ಪ್ರತಿ : ೧೨೫೦

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ಬೆಲೆ : ರೂ. ೬೦=೦೦
ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟಗಳ ಬೆಲೆ : ರೂ. ೨೪೦೦=೦೦

ಮುದ್ರಣ ನಿರ್ವಹಣೆ :

ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
೩೬, ಕನ್ನಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಮ್ ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೫೨.

ಮುದ್ರಕರು :

ಮೆ. ಡಾಟ್ಸ್
೧೨೪, ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆ
ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೫೩.

ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣ ಯೋಜನೆ

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ
ಡಾ. ಟಿ. ಎನ್. ನಾಗರತ್ನ
ಪ್ರೊ. ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ

ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ
ಪ್ರೊ. ಎಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ (ಫೆಬ್ರವರಿ '೯೮ ರವರೆಗೆ)
ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ಹಾರಕುಲಕರ್ಣಿ
ಡಾ. ಮಂದಾಕಿನಿ
ಪ್ರೊ. ಸುಧಾಕರ
ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ

ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಯ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ದೇಶೀಯತೆ ಹಾಗೂ ಗೇಯತೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಮೇಳವಿಸಿಕೊಂಡು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಇದು ಹೊಸತನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಮನುಜಮತ, ಸಾಹಿತ್ಯಪಥ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಸಿದ್ಧಾಂತದ ತ್ರಿವೇಣಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಜಾಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಿಕಶಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದು ತೋರಿರುವ, ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಗೀತಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆದಿರುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಮಾನವಾನುಕಂಪ, ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆ, ಲೋಕದ ಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ನಗೆ ವಿಡಂಬನೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿದ್ದುವ ಕೌಶಲ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆ, ಅನುಭವ – ಅನುಭಾವಗಳು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾದರೂ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಜೀವನದ ಕಡೆಗೆ, ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಹರಿಸಿದ ಹರಿದಾಸರು ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ, ಮಾನವನ ಮೇಲ್ಮೆಗೆ, ನೈತಿಕ ಆಚರಣೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದವರು.

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಪಾರವಾದುದು ಹಾಗೂ ವೈವಿಧ್ಯವಾದುದು. ಈ ವಿಪುಲ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ದುಡಿದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು, ವಿವಿಧ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತೋರಿರುವ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ನೆರವನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಪುಟದ ಸಂಪಾದಕರ ಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ ಕೈಗೆ ಈ ಮೌಲಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಎರಡು ಮಾತು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತವನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಒಂದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದವರು ಹರಿದಾಸರು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಉನ್ನತ ಜೀವನದತ್ತ ಉದ್ದೀಪಿಸುವ ಮಹಾಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರು ಹರಿದಾಸರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿರುವ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜದ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದು, ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿತು.

ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಭಕ್ತಿಯಾದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಹರಿದಾಸರು. ಗ್ರಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ, ಭಾಷೆಗೊಂದು ಪರಿಪಕ್ವತೆಯನ್ನೂ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಪುಟ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬರಲು ಕಾರಣರಾದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸಂಪುಟದ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ದಾಸರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಮೌಲಿಕವಾದುವು. ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಈ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಣಿ ಸತೀಶ್

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ ವಿಪುಲವಾದುದು; ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಈ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನದ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು.

ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜನ ದಾಸರ ಸುಮಾರು ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಬೃಹತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿ ದೊರಕಿತು. ಹೀಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೇನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಇವತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹು ಉಪಯೋಗಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೊರತರಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಅನುಭವವೇ ಸರಿ. ಇದನ್ನು ಕೃತಿ ರೂಪಕ್ಕಿಳಿಸುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸವಾಲು ಬಹು ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರವಾಗಿಯೇ ಕಂಡಿತು.

ದಿಟ, ಈ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಯ್ದ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸಿ.ಡಿ. ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರತರ ಬೇಕೆಂದಾಗ ಬಳಕೆದಾರರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ತಯಾರಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಚ್ ಎಂಜಿನ್ (ಹುಡುಕುವಿಕೆ) ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಆಯಿತು.

ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಆಗದಿದ್ದುದರಿಂದ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಸವಾಲನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಗಣಕ ಪರಿಷತ್ತು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ (ಎನ್ಐಸಿ), ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ, ಮಹಾಭಾರತ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ತಂತ್ರಾಂಶ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಮಾಲೋಚನೆ, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಪಾದನೆ, ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜನೆ, ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ, ಬಹುಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕುಶಲತೆಯ ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು, ಸಂಪುಟ ಸಂಪಾದಕರು, ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞರು, ಕೋರ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಗಾಯಕರು – ಈ ಎಲ್ಲರ ಪರಿಶ್ರಮ ಅಗಾಧವಾಗಿ ದೊರಕಿದೆ. ಈ ಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯ ಸಾಕಾರಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ವಿಪುಲ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುಗಾತ್ರದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೈ ಅಳತೆಯ ಸಿ.ಡಿ. ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಸಕ್ತ ಜನತೆ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಆರಾಮವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುವ, ಕೇಳುವ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವಿರದ ಭಾಷಿಕರು ಸಹಿತ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಸ್ವಾದಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕಾಶನದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ದಾಖಲನೀಯವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಲು ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳೊಳಗಿನ ರಂಗ ಮಂದಿರಗಳು, ವೇದಿಕೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ದಿಟ. ಆದರೆ ಭವಿತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಜನರನ್ನು ತಲಪಲು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯುವಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷಿತಿಜದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ವಿನೂತನ ಪ್ರಯೋಗ; ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗಲೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಸಿ. ಎಸ್. ಕೇದಾರ್

ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರ ಸ್ಥಾನ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅವಿರತವಾಗಿ ಹರಿದುಬಂದ ಜೀವನಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಡುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಲೌಕಿಕ ವಿಡಂಬನೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದವರು ಹರಿದಾಸರು. ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಲೋಕಾನುಭವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದಾಗಿ, ಆಡುಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡಿನಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಹಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಯಿತು, ಕಾವ್ಯವಾಯಿತು, ಕೇಳುಗರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಿತು. ಗೇಯಗುಣವುಳ್ಳ, ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಳವಡುವ, ಛಂದೋಬದ್ಧವಾದ, ಜನತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹುಟ್ಟಿದ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವೆನಿಸಿತು. ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ ಗಣನೀಯವಾದುದು.

ಸುಮಾರು ನೂರಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜನ ದಾಸರು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದು, ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ. ಈವರೆಗೆ ಕೆಲವು ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆಯಾದರೂ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದಾಸವರೇಣ್ಯರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒಂದೆಡೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ, ಡಾ. ಟಿ. ಎನ್. ನಾಗರತ್ನ, ಪ್ರೊ. ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ, ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ, ಪ್ರೊ. ಸುಧಾಕರ, ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ಹಾರಕುಲಕರ್ಣಿ, ಡಾ. ಮಂದಾಕಿನಿ (ಈಗ ದಿವಂಗತರು) ಹಾಗೂ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ (ಈಗ ದಿವಂಗತರು) ಅವರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲಾಖಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ನೆರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ 'ಸಮಗ್ರ'ವಾಗಿ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಹರಿದಾಸರ ರಚನೆಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಹರಿದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ದೊರೆತಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಆಯಾ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯುದ ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸೋಮಶೇಖರ ಅವರಿಗೆ, ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾ. ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಅವರಿಗೆ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೈ. ಎಸ್. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಮಂಜುಳ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಹರಿದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ನೆರವಾದ ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ ತೊರವಿ, ಶ್ರೀ ಮೈಸೂರು ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ, ಶ್ರೀ ಬಾನಂದೂರು ಕೆಂಪಯ್ಯ ಹಾಗು ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾಲತಿ ಶರ್ಮರವರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಸಂಗೀತ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಾಯಕರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅನುಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ, ಡಾ. ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭರಾವ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೊ. ನಾ. ಗೀತಾಚಾರ್ಯ ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಈ ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟಗಳ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಎಂ.ಎಸ್.ಐ.ಎಲ್. ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ವಿ. ಡೇವಿಡ್ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ರವಿಶಂಕರ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಹರಿದಾಸರಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೂ ನಾವು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಸೇವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತ-ಪಾಮರರನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಬಲ್ಲ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ್ದು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯು ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡೀತು ಎಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವೈ. ಕೆ. ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ನುಡಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತವನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಒಂದು. ಕನ್ನಡಜನಕ್ಕೆ ಪಂಪನಂತಹ ಪ್ರೌಢಕವಿಗಳು ಗೊತ್ತಿರಲಿ ಬಿಡಲಿ, ದಾಸರ ಹಾಡುಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರು ಮಾತ್ರ ಅಪರೂಪ. ಜನರ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವ ಜನಸಮ್ಮುಖತೆ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇಂತಹ ದಾಸರ ಹಾಡುಗಳು ಜ್ಞಾನಸಂಪದ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಸಂಪದಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಬ್ಬುಗೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗ–ವರ್ಣಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ, ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ನಿನ ರೆ. ಹರ್ಮನ್ ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್‌ರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿಯ ವಾಸ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ (೧೮೩೬ರಿಂದ) ನಾಲ್ಕುನೂರಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ದಾಸರಪದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ನೂರು ಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು 'ದಾಸರ ಪದಗಳು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೫೦ರಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೫೨ರಲ್ಲಿ ೧೨೫ ಪದಗಳುಳ್ಳ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ೧೮೭೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಂಟಿಕ್ವೆರಿಯ 'On the Karnataka Vaishnava Dasas' – ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ರೆ. ಕಿಟೆಲ್ಲರು ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಿಟೆಲ್‌ರಂಥವರು ಕೂಡ ದಾಸರ ಪದಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಇದುವೇ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತಾದ ಮೊದಲ ಲೇಖನವೂ ಆಗಿದೆ.

ಆ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ರೆ. ಮೊಗ್ಲಿಂಗರ 'ದಾಸರ ಪದಗಳು' ಇದರ ದ್ವಿತೀಯ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ೧೮೭೧ರಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ಗ್ಯಾರೆಟರ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಳಕಲ್ಲು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ೧೮೭೩ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಭಾಷಾ ಸಂಜೀವಿನೀ ಮುದ್ರಣ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಹರಿಭಜನೆ, ಕೀರ್ತನೆ' ಎಂಬ ಸಂಗ್ರಹ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ೧೮೯೦ನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಆಬಾಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಾವಂತ ಇವರು ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ "ದಾಸರ ಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು" ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಆ ದಶಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮಡಕಶಿರಾದ ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯರು ೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ 'ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಮೊದಲಾದ ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪದಗಳು' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ೧೯೦೮ರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಕಲನವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ೧೮೫೦ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಾಸರ ಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋದ, ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದ ವಿವಿಧ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು ಉಡುಪಿಯ ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾಯರು. ಅವರು ೧೯೧೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮೊದಲ ಸಂಕಲನದ ಹೆಸರು 'ಉದಯರಾಗವು' ಎಂಬುದು. ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಐದು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ದಾಸರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನಾಡಿನ ದಕ್ಷಿಣದ ಅಂಚಿನ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉತ್ತರದ ಅಂಚಿನ ಲಿಂಗಸುಗೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೊರಾಬಾಳ ಹಣಮಂತರಾಯರು 'ವರದೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ'ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಿದರು. ಇತ್ತ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಾಸರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಶುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು

ಸುಬೋಧ ರಾಮರಾಯರು ಮುಂದಾದರು. ಇದೇ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣರಾವ ಕಲಮದಾನಿ, ಹುಚ್ಚರಾವ ಬೆಂಗೇರಿ ಹಾಗೂ ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮರು ಮಾಡಿದರು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಭಜನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರು ತಮತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತೊಡಗಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾಡಿನ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾಸರು ಇದ್ದುದು ಮತ್ತು ಅವರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅದು 'ದಾಸ–ಪೀಳಿಗೆ'ಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ರಚನೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಐದುನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಜನ ಹರಿದಾಸರು ಹುಟ್ಟಿ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇರದು.

ಇಡಿಯಾಗಿ–ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ದಾಸರ ಪದಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪುರಂದರ ಕನಕದಾಸರ ಚತುಃಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದವು. ಆದರೆ ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಈವರೆಗೆ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥದೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯವು ಕೈಗೊಂಡಿತು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಶುದ್ಧವಾಗಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಆ ಮಾಲೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಜಿ. ವರದರಾಜರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಪುಟಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಸುಗೂರಿನಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಿರುಪತಿಯ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿಪುಲ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಾಹಸದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಪುಟ ಯೋಜನೆ

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಕಾರ್ಯ ತುಂಬ ಜಟಿಲವಾದುದೆಂಬುದು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಥಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಕಳೆದ ಐದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಿರಂತರ ಹರಿದುಬಂದ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿಯ ದಾಸರ ಹಾಗೂ ದಾಸರ ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯಾಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ವಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾಲದಿಂದ ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ರಚಿತಗೊಂಡ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದೆಂದೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಪರಂಪರೆಯ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ೩೫ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ೩೫ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು* ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದೆ ನಾಡಿನ ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಇಂಥದೊಂದು ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯ ಮತ–ಪಂಥಗಳ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ಹಾಡು ಇಬ್ಬರು ದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಎರಡೂ ಕಡೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಕೆಳಗೆ 'ಈ ಕೀರ್ತನೆ . . . . ದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇದೆ' ಎಂದೂ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ದ್ವೈತ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಾಗ ದೇವ–ಗುರು ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ; ಉಳಿದೆಡೆ ಗಣೇಶ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಭಗವಂತನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ, ಆತ್ಮನಿವೇದನೆ, ಲೋಕನೀತಿ, ತಾತ್ವಿಕ, ಕಥನಾತ್ಮಕ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಹಾಡುಗಳೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು– ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

---

*ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಪುಟದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳ ಪರಿವಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದಾಸರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಕೃತಿಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಶೈಲಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯ ಆಕರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅನುಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ, ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಕಿತನಾಮಗಳ ಸೂಚಿ ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳ ಅಕಾರಾದಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಜನಪ್ರಿಯ ಆವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪಾಠಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ. ಅನ್ಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇವು ವಿದ್ವಜ್ಜನಪ್ರಿಯ ಆವೃತ್ತಿಗಳೂ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಕಳೆದ ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಿಶನರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಈ ಮೊದಲು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಜ್ಜನರು, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಕುರಿತು ನಿರಂತರ ದುಡಿದು ವಿಪುಲ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಈ ಯೋಜನೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದುದೂ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಡಿನ ಖ್ಯಾತ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತಷ್ಟೇ. ಅವರೇ 'ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಶ್ರೀ ಪೇಜಾವರ ಮಠಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥರ ಮೂಲಕ ಈ ಯೋಜನೆಯತ್ತ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು. ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಅನಂತರ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಮುಧೋಳದಲ್ಲಿ (೧೯೯೫) ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ, "ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಗ್ರ

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ" ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಒಂಬತ್ತು ಜನರ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ, ಡಾ. ಟಿ.ಎನ್. ನಾಗರತ್ನ ಮತ್ತು ಪ್ರೊ. ವಸಂತ ಕುಷ್ಟಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಂಪಾದಕರೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವಿ ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ, ಡಾ. ಕೃಷ್ಣ ಕೊಲ್ಹಾರ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಡಾ. ಮಂದಾಕಿನಿ, ಪ್ರೊ. ಸುಧಾಕರ ಮತ್ತು ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಅವರನ್ನು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿತು. ಅವರುಗಳ ನಿರಂತರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವೇ ಈ ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯ. ಈ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳೊಂದಿಗೆ ೩೫ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಡಾ. ಅರಳುಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ, ಡಾ. ಡಿ. ಆರ್. ಪಾಂಡುರಂಗ, ಡಾ. ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭರಾವ್, ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್, ಪ್ರೊ. ಜಿ. ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣ, ಡಾ. ಕೆ. ಗೋಕುಲನಾಥ, ಡಾ. ಕೆ. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಶ್ರೀ ಹಣಮಂತ ತಾಸಗಾಂವಕರ್, ಪ್ರೊ. ನಾ. ಗೀತಾಚಾರ್ಯ, ಡಾ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಶ್ರೀ ಹನುಮನಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಅನಂತಸ್ವಾಮಿರಾವ್, ಡಾ. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ ಧೂಳಖೇಡ, ಶ್ರೀ ಶಾಶ್ವತಸ್ವಾಮಿ ಮುಕ್ಕುಂದಿಮಠ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ಅವರುಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿಯರಾದ ನಳಿನಿ ವೆಂಕಟೇಶ್, ಮೀನಾರಾವ್, ಲೀಲಾವತಿ ಎಸ್. ರಾವ್, ಡಾ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿ, ಡಾ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಶೀಲಾ ದಾಸ್, ಡಾ. ರಮಾ ಕಲ್ಲೂರಕರ, ಡಾ. ಸೀತಾ ಗುಡೂರ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಪದ್ಮಾ ಮೂರ್ತಿ, ಮತ್ತು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಗಿರಿಮಾಜಿ ಅವರುಗಳು ತುಂಬ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯು ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಡಾ. ಮಂದಾಕಿನಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪುಟ ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ, ಡಾ. ಕೆ.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಾ ಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಹನುಮನಗೌಡ ಮಾನ್ವಿ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದು ದುಃಖದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಣಿ ಸತೀಶ್ ಅವರಿಗೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಕೇದಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮನಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನೆರವಾದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು ಹಾಗೂ ಈಗಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ, ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾ. ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೈ.ಎಸ್. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಮಂಜುಳಾ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಎಂ. ಎಸ್. ಐ. ಎಲ್. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗಕ್ಕೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ರವಿಶಂಕರ್, ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ. ಇದರ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ದೊಡ್ಡವು. ಪಾಠಾಂತರ, ರೂಪಾಂತರ, ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತ ಬಂದ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಈ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ಪುನರುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಅಂಕಿತ ಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು, ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತಗಳನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವುದು, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವುದು ಎಂಥವರನ್ನೂ ಧೈರ್ಯಗೆಡಿಸುವ ಕೆಲಸ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಗೌರವ ಪ್ರೀತಿಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿವೆ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮೀರಿ ಉಳಿದಿರಬಹುದಾದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೂವತ್ತೈದು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಹೃದಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಗ್ರ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನೆ-ಮನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಪರಿವಿಡಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

"ದಾಸರೆಂದರೆ ಪುರಂದರ ದಾಸರಯ್ಯ" ಎಂದು ಗುರುಗಳಾದ ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಮೌಲಿಕವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಂದರರು ರಚಿಸಿರುವ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆ. (ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಹಸಿರಾಗಿದೆ. ಬಹುಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಪುರಂದರದಾಸರು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ.)

ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ

ಪುರಂದರದಾಸರ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸಂಬಂದಿಸಿದಂತೆ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ನಿಖರವಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳು, ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಪುರಂದರದಾಸರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಇವರ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಮೂರು ಆಕರಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿವೆ. ಇವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವಿವರಗಳು ಮೊದಲ ಪುರಾವೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. "ಆದದ್ದೆಲ್ಲ ಒಳಿತೇ ಆಯಿತು", "ಮುಯ್ಯ ತೀರಿತು" "ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ ದೊಡ್ಡದೋ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ ದೊಡ್ಡದೊ", "ಬದುಕಿದೆನು ಬದುಕಿದೆನು", ಈ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವಿಷಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ.

"ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ ದೊಡ್ಡದೊ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ ದೊಡ್ಡದೊ" ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರು ಇದ್ದುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಜೀವನದ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೮೦ ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ ೧೫೬೫ ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ಎಂಬತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೀವಿಸಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದಂಡಿಗೆ ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ
ಮಂಡೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಾಚುತಲಿದ್ದೆ
ಹೆಂಡತಿ ಸಂತತಿ ಸಾವಿರವಾಗಲಿ
ದಂಡಿಗೆ ಬೆತ್ತಹಿಡಿಸಿದಳಯ್ಯ

ಈ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಪುರಂದರದಾಸರು ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಕೇವಲ ಹಣಗಳಿಸುತ್ತ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರಬೇಕು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯಿಟ್ಟಿದ್ದ ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ಇವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೇವರ ಧ್ಯಾನದತ್ತ ಒಲಿಸಿರಬೇಕು. ಹೆಂಡತಿಯ ಈ ಒತ್ತಾಸೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾದ ಇವರು ಮುಂದೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಸರಾಗಿ ಬೆಳಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗೋಪಾಳಬುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿಸಿದುದನ್ನು ಈ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೨೬ ರ ಬಳ್ಳಾರಿಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಮಲಾಪುರದ ತಾಮ್ರಶಾಸನ ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಆ ಶಾಸನದ ಪಾಠ ಹೀಗಿದೆ.

"ಧೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣದಾಸಾಖ್ಯಃ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸಜಃ

ವಸಿಷ್ಠ ಗೋತ್ರಜೋ ವೃತ್ತಿದ್ವಯ ಮತ್ರ್ಯೈಹಿಯಾಜುಷ ೧೭೮

ವಸಿಷ್ಠಾನ್ವಯ ಸಂಭೂತಃ ಶ್ರೀ ಪರುಂದರದಾಸಜಃ

ದ್ವಿಜೋಹೇಬಣದಾಸಬ್ಯೋ ಯಾಜುಷೋತ್ರ ದ್ವಿವೃತ್ತಿಕಃ ೧೭೯

ವಸಿಷ್ಠಗೋತ್ರ ಸಂಭೂತಃ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸಜಃ

ಧೀಮಾನ್ ಮದ್ವಪಪಾಸಾಖ್ಯೋ ಯಾಜುಷೋತ್ರ ದ್ವಿವೃತ್ತಿಕಃ ೧೮೦

(EPIGRAPHIA INDICA, 31. VOL – 3)

ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನಿಂದ ತಾವು ದಾನವಾಗಿ ಪಡೆದ ಭೂಭಾಗವನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯರು ವಿವಿಧ ಗೋತ್ರದ ೩೧೮ ಜನರಿಗೆ ದತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿವರ ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಈ ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಕಮಲಾಪುರದ ಈ ತಾಮ್ರಶಾಸನ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೨೬ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೪ ರಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಮಕಾಲೀನ ಹಾಗು ನಂತರದ ದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೂ ಆಧಾರಗಳಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿವೆ. ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ವಿಜಯದಾಸರು, ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರು, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು, ಗುರುಪುರಂದರವಿಠಲರು ಹಾಗು ತ್ಯಾಗರಾಜಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಈ ಮುಂತಾದ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಸಮೀಪವಿರುವ ಕಾಖಂಡಕಿ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೬೭೪ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಇವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ.೧೬೮೭–೧೭೫೫ರ ಅವಧಿಯಲಿದ್ದ ವಿಜಯದಾಸರು ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಸನ್ನವೆಂಕಟದಾಸರ "ತಂದೆ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸ್ಮರಿಸುವೆ" ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ವಾಙ್ಮಯ ಎರಡೂ ಉಲ್ಲೇಖಗೊಂಡಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ "ಬೇಸರದೆ ಭಜಿಸಿರೊ ಪುರಂದರದಾಸರಾಯರ" ಎಂಬ ವಿಜಯದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯ ಕಥೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಮೂರೂ ಆಧಾರಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತೆಲುಗಿನ 'ಅನ್ನಮಾಂಕು ಚರಿತಮು', ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಭಕ್ತಿ ವಿಜಯ', ಆರ್.ಎಸ್.ಪಂಚಮುಖಿಯವರ 'ಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ,' ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರು ಸಂಪುಟಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ, ಬೇಲೂರ ಕೇಶವದಾಸ ಅವರ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಚರಿತ್ರೆ,' ಡಾ.ವ.ಅ.ದಿವಾಣಜಿಯವರ 'ಪ್ರಸಾದ ಯೋಗ', ಬುರ್ಲಿ ಬಿಂಧು ಮಾಧವರಾವ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು' ಡಾ.ಪಿ.ಎಸ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರ 'A comparative study of Sharana and Dasa Literature', ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ಕೆ.ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ 'ಪುರಂದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ' ದ ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳು ಶ್ರೀಪಾದ ಹಂದೆಯವರ 'ಪುರಂದರದಾಸರ ಚರಿತ್ರೆ,' ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಅವರ 'ಬಸವೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸ,' ಈ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿವರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿಯವರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುರಂದರರ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ

ಪುರಂದರಗಡದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಪೂರ್ವಜರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರಂದರದಾಸರ ಊರು ಪುರಂದರಗಡ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಡಾ.ಪಿ.ಬಿ.ದೇಸಾಯಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವರಾದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪುರಂದರಗಡವನ್ನೇ ಪುರಂದರರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೮೦ರಲ್ಲಿ ವರದಪ್ಪನಾಯಕ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ದಂಪತಿಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರರು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಹೆಸರು ಶೀನಪ್ಪನಾಯಕ. ಈ ಶೀನಪ್ಪನಾಯಕ ವೈಶ್ಯ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬದುಕುತಿದ್ದರು. ಇವರು ಚಿನ್ನದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ.

ತುಂಬಾ ಜಿಪುಣರಾಗಿದ್ದ ಈ ಶೀನಪ್ಪನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ ಒತ್ತಾಸೆಯಿಂದ ಮನಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡು ಪುರಂದರದಾಸರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ರಚಿಸಿರುವ ಕೀರ್ತನೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ವಿಜಯದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೂಗುತಿಯ ಕತೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪವಾಡ ಕತೆಯನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ವಾಸ್ತವದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಜಿಪುಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶೀನಪ್ಪನಾಯಕ ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದತ್ತ ಸಾಗಿಬಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕೇವಲ ಹಣಗಳಿಸುವ ಜಿಪುಣತನದ ಬದುಕಿಗಿಂತ ಮುಕ್ತಿಗಳಿಸುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜೀವನ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡಂತಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಪುರಂದರದಾಸರು ಸಂಸಾರವನ್ನು ತೊರೆದು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದಾಸರಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಹಾಪುರುಷರ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯರ ಸಾಧನೆಯಿರುವಂತೆ, ಪುರಂದರದಾಸರ ಹಿರಿಮೆಯ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿಯವರ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಯಡಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪುರಂದರಗಡವನ್ನು ತೊರೆದು ಹಂಪೆಗೆ ಬಂದ ಪುರಂದರರು ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆಪಡೆದು ಮಾಧ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ

ಬದ್ಧರಾದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಸತೀರ್ಥರು ಕಟ್ಟಿದ ದಾಸಕೂಟ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಪುರಂದರದಾಸರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಶೀನಪ್ಪನಾಯಕರಾಗಿದ್ದವರು ಪುರಂದರದಾಸರಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ದೊರೆತಿರುವ ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ.)

ಮಾಧ್ವಮತ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೈಕೊಂಡ ಪುರಂದರದಾಸರು ಅನೇಕ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಿರುಪತಿ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಅರುಣಗಿರಿ, ಉಡುಪಿ, ಕಂಚಿ, ಕನಕಾಚಲ, ಕಾಶಿ, ಕುಂಭಕೋಣ, ಕೊಡಲಿಪುರ, ಹಸ್ತಗಿರಿ, ಸಿಂಹಗಿರಿ, ಕಾಳಹಸ್ತಿ, ಶ್ರೀಶೈಲ, ಘಟಿಕಾಚಲ, ಗದಗ, ಬೇಲೂರು, ಮನ್ನಾರು, ಮಳೂರು, ಪಂಢರಾಪುರ, ಮೇಲುಕೋಟೆ, ಹಂಪಿ, ಹರಿಹರ, ಈ ಮುಂತಾದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿದ ಪುರಂದರದಾಸರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಭವದೆತ್ತರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರಿಗೆ ವರದ, ಗುರುರಾಯ, ಅಭಿನವ, ಮಧ್ವಪತಿ ಎಂಬ ನಾಲ್ವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಮಗಳೂ ಇದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಮಲಾಪುರ ತಾಮ್ರಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣದಾಸ, ಹೇಬಣದಾಸ ಮತ್ತು ಮಧ್ವಪದಾಸ ಎಂಬ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಪುರಂದರದಾಸರ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ (ಪುರಂದರರು ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೬೪ ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.)

'ಪದ' ಎಂಬುದೇನು ಹೊಸದಲ್ಲ. ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಅದು ಬಂದದ್ದೆಂಬುದು ದೂರದ ಮಾತು. ಕನ್ನಡದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಡು, ಮೇಲ್ಪಾಡು, ಬಾಜನೆಗಬ್ಬಗಳಿದ್ದವು. ಆಮೇಲೆ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಅದೇ ಹರಿದಾಸರ ಬಾಯಲ್ಲಿ 'ಕೀರ್ತನೆ' ಯಾಯಿತೆಂದು ರಂ.ಶ್ರೀ.ಮುಗಳಿಯವರು ಹೇಳಿದರೆ ('ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ', ಪು.೨೭೮) "ವೀರಶೈವರ ವಚನಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ-ಪ್ರೇರಣೆಯುಂಟಾಗಿರಬಹುದಾಗಿದೆ" ಎಂದು ವ.ಅ.ದಿವಾಣಜಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. (ಪ್ರಸಾದಯೋಗ, ಪು.೧೧) "ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವಶರಣರಿಂದಲೇ ಈ ಕೀರ್ತನೆ ಪ್ರಕಾರ ಹುಟ್ಟಿತು, ಶಿವಶರಣರೇ ಕೀರ್ತನ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರವರ್ತಕ"ರೆಂದು ಎಲ್.ಬಸವರಾಜು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಶಿವದಾಸಗೀತಾಂಜಲಿ, ಪು.೨೨) ಶರಣರ ಸ್ವರವಚನಗಳ ಮುಂದಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಕೀರ್ತನೆಯಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಕಲೇಶ ಮಾದರಸನೇ ಮೊದಲ ಸ್ವರವಚನಕಾರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. (ಈ ಸ್ವರವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದವರು ದಾಸರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಹರಿದಾಸರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಸ್ತುತಿ ಪರವಾದ ಹಾಡಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ 'ಕೀರ್ತನೆ' ಹೊಸ ಹೆಸರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ತಾಳಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ತಾಳ-ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು, ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ದಾಸರಿಂದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತದ ಸಾಮಿಪ್ಯ ದೊರೆತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.)

"ಹನ್ನೊಂದನೇ ಶತಮಾನದ ಜಯದೇವಕವಿಯೇ ಮೊದಲ ಕೀರ್ತನಕಾರ"ನೆಂದು ಡಾ.ಟಿ.ಎನ್.ನಾಗರತ್ನ ಅವರು, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ (ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಂ.೫.ಪು.೩೮೮ ಮೈ.ವಿ.ವಿ) ಆದರೆ ಇವರ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಧಾರಗಳು ಇನ್ನೂ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಯದೇವ

ತನ್ನ ಗೀತಗೋವಿಂದದಲ್ಲಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ಗೀತೆಗಳಿಗೂ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ತಾಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ತಾಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಗೀತೆಯ ವಸ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಕೀರ್ತನೆಯ ವಸ್ತು ಭಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಜಯದೇವನ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ಅನೇಕ ಹಾಡಿನ ರೂಪಗಳು ಜನಪದಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ "ಸ್ವರವಚನ" ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪದ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಶಿವಶರಣರೇ ಆದರೂ, ಆ ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೀರ್ತನಕಾರರೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು ಹರಿದಾಸರೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹರಿದಾಸ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ 'ಕೀರ್ತನೆ' ಸಾಹಿತ್ಯರೂಪದ ಪರಂಪರೆ ನರಹರಿತೀರ್ಥರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಕೀರ್ತನಕಾರ ನರಹರಿತೀರ್ಥರೇ ಆದರೂ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಪುರಂದರದಾಸರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಪುರಂದರರು ರಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಈಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ರಚನೆಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೂ ಸತ್ವ ಹಾಗೂ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುರಂದರರೇ ಪ್ರಮುಖರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ

ನವವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಆಕ್ರಮಣದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೊಸ ಓದು ಇಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಾರ್ ಟಿ.ವಿ.ಗಳು, ಸೆಟ್ ಲೈಟ್ ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಇಂದು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ

ದಾಳಿ ನಡೆಸಿವೆ. ವಿಶಾಲತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವಿಂದು ದೇಸೀ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಟಾರ್ ಚಾನಲ್‌ಗಳು ಇಂದು ಸ್ಟಾರವಾರ್‌ಗಳಾಗಿ ಭಯಹುಟ್ಟಿಸತೊಡಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಇಂದು ವಚನ – ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸೊಗಸನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಪಾಪ್‌ರಾಕ್ ಸಂಗೀತದ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಚನಕಾರರ, ಕೀರ್ತನಕಾರರ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಲಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಸಮಗ್ರ ವಚನ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು, ಸಮಗ್ರ ಕೀರ್ತನ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಲಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ–ಸುಳಾದಿ – ಉಗಾಭೋಗ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ – ಸಾಂಸ್ಕತಿಕ – ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ನಡಿದಿವೆ. ಪ್ರೊ. ವ. ಆ. ದಿವಾಣಜಿ, ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ, ಡಾ. ಪಾ. ಶಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಡಾ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಈ ಮೊದಲಾದವರು ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು – ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಅನಗತ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುರಂದರರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಇಂದಿನ ನವವಸಾಹತು ಶಾಹಿಯ ಆಕ್ರಮಣದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಸಕೂಟವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ದಾಸಕೂಟವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಪುರಂದರದಾಸರು ದೇಸೀ ಸಂಸ್ಕತಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಿನ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಬೀಳದೆ ಒಳಗನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವ, ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

(ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆಯೆನ್ನುವ ಭಾವೋದ್ವೇಗ ಹೇಳಿಕೆಗಿಂತ, ಅವರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬದುಕಿನ ಸಂಕೀರ್ಣ ಅನುಭವವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲಂಕಾರ, ಪ್ರತಿಮೆ, ಸಂಕೇತಗಳು ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಹಜವೆಂಬಂತೆ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಗಾದೆಮಾತು, ಪಡಿನುಡಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಆಡುಮಾತಿನ ಸೊಗಡು, ಉಸಿರಿನಷ್ಟು ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಭಕ್ತಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ಅನುಭಾವಗಳ ಜತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ವಿಡಂಬನೆ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಚಿತ್ರಣವಂತೂ ಮನಮೋಹಕವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳಿವೆ. ಅಹಂಭಾವ ಅತಿಯಾಗಿ ಅನುಭಾವ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ತೀರಾ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ನವ ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳೇ ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಮಾನವೀಯ ಅಂತಃಕರಣ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ನನಗಾಗಿ ಎಂದು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಭ್ರಮಾಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೊರೆದು ದಾಸರಾದ ಪುರಂದರರ ಚಿಂತನೆಗಳು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.)

ಡಾಂಭಿಕತೆ, ಬೂಟಾಟಿಕೆಯಂತಹ ಸೋಗಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿಡಂಬಿಸಿ ವಿನಯವಂತಿಕೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ದಾಸರ ಹಾಡುಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲಬಹುದಾದ ಸತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಜಡತ್ವವನ್ನು ತೊರೆದು ಚಲನಶೀಲವಾಗುವ, ಅಹಂಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನುಭಾವಿಯಾಗುವ, ಡಾಂಭಿಕತೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ದಾಸನಾಗುವ ಸಮರ್ಪಣಾಭಾವ ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ತನ್ನೊಳಗನ್ನು ಬೆಳಗಲೆತ್ನಿಸುವ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ತುಂಬಾ

ಮಹತ್ವದ್ದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ರಚನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಓದುಗರು ಆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದೇನೆ

ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಹರಿದಾಸರಾಗಿರುವಂತೆ, ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುವ ಸಮಾಜ ಚಿಂತಕರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಭಕ್ತಿಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲ ನೆಲೆಗಳನ್ನು, ನವ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಕ್ರಮಣದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಬೇಕಾದುದು ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಹಂಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಈದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಒಳ ನೋಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ದುರುಳ ಬುದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಡಿಸೋ ನಿನ್ನ
ಕರುಣಕವಚವೆನ್ನ ಹರಣಕ್ಕೆ ತೊಡಿಸೊ

ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುವ ದಾಸರ ಈ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕರುಣೆ–ದಯೆಯಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ ದುರುಳತನ ದೂರಾಗಬಲ್ಲುದೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ದಾಸರು ಅಂತಹ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಶೋಧಕ್ಕೆ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಕ್ತಿಭಾವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ದುರುಳತನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನಾಗುವ ಅನಂತ ಕನಸುಗಳಿವೆ. ಮನುಷ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಇಂತಹ ಆನೇಕ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಈ ಭಕ್ತಿಯ ಪರಿ ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ಅದು ಸಮುದಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ, ಕರುಣಾಳಿನ ಬೆಳಕಾಗಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಗುರುಭಕ್ತಿಯೆಂತೆಂಬ ಗಮಕದೋಲೆಯನಿಟ್ಟು
ಹರಿಧ್ಯಾನವೆಂಬ ಆಭರಣವಿಟ್ಟು ।

ಪರತತ್ತ್ವವೆಂಬ ಪಾರಿಜಾತವ ಮುಡಿದು
ಪರಮಾತ್ಮಹರಿಗೆ ಆರತಿಯೆತ್ತಿರೆ

ಎಂದು ಮಂಗಲಹಾಡುವ ಪುರಂದರದಾಸರ ಈ ಭಕ್ತಿಗೆ ದೀರ್ಘವಾದ ಪರಂಪರೆಯಿದೆ. ದಾಸರ ಮಧುರಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದಾಸರು ಈ ಭಕ್ತಿಯ ಅಂತರಾರ್ಥವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತಾ, ಆ ದೇವನಿಗೆ ನಾನು ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಏನು? ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂಗಳಾಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ ಉದಕ ತಂದು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಂಗುಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯಿದ್ದಾಳೆ. ಪುಷ್ಪವ ತಂದು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಹೊಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೇ ಅರಳಿದ ಪುಷ್ಪವಿದೆ. ಮೋಟು ದೀವಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಬೆಳಗಬೇಕೆಂದರೆ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರ ಕಾಂತಿಯೇ ಆತನಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಭಕ್ತಿಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಶೇಷನ ಮೈಮೇಲೆಯೇ ಪವಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ಪ್ರಜಾಸಲಕರಣೆಗಳೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಆತ ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯನಾದುದರಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಶರಣರೂ ಕೂಡ ದೇವರು ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯನೆಂದೇ ನಂಬಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಭಕ್ತಿಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಪುರಂದರದಾಸರು ಭಕ್ತಿಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಿತ್ಯ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಹಸಿದು ಬಳಲಲೇಕೆ?
ಮತ್ತೆ ಚಳಿಯೊಳು ಗಂಗೆ ಮುಳುಗಲೇಕೆ॥
ಹಸ್ತವ ಪಿಡಿದು ಮಾಡುವ ಜಪ-ತಪವೇಕೆ
ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಾಧನವಲ್ಲವೆ ಹರಿನಾಮ?

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಲ್ಲಿ ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತಿಯ ನಿರಾಕರಣೆಯಿದೆ. ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಲೇ ಡಾಂಭಿಕತೆಯನ್ನು ದಾಸರು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾರಣಾಸಿಗೆ

ಹೋಗಿ ಬಳಲುವುದರಿಂದ, ನೀರಕಾವಡಿಯ ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುವುದರಿಂದ, ಸತಿಸುತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯತಿಗಳಾಶ್ರಮ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಪುರಂದರದಾಸರು ಹರಿಸ್ಮರಣೆ, ಅಂತರಂಗದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೇವನೊಲಿಮೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಇಂದು ಗಮನಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಜಾತಿ–ಮತಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿದರು. ಯಾಗ–ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದರು, ಡಾಂಭಿಕತೆಯನ್ನು ವಿಡಂಬಿಸಿದರು.

"ಯಾಗ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಲೇಕೆ।
ಯೋಗಿ ಯತಿಯು ಆಗಲೇಕೆ॥"
"ಹೊಲೆಯ ಹೊರಗಹನೆ ಊರೊಳಗಿಲ್ಲವೆ।
ಸಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಲ್ಲವರು ನೋಡಿ॥"

"ಸತ್ಯಶೌಚವಿಲ್ಲದ ಆಚಾರವೇಕೆ?
ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನವಿನ್ನೇಕೆ?"

"ಹೀನಗುಣಂಗಳ ಬಿಡದೆ ನದಿಯೊಳು
ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿದರೇನು ಫಲ?"

ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಗೆ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಅವರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಭಕ್ತಿ–ಮನಸ್ಸು–ಸಮಾಜ ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿತೋರಿಸಿದರು.

ಗೂಟನಾಮವ ಹೊಡೆದು ಗುಂಡು ತಂಬಿಗೆ ಹಿಡಿದು
ಗೋಟಂಚು ಧೋತರ ಮಡಿಯನುಟ್ಟು।
ದಾಟುಗಾಲಿಡುತ ನಾ ಧರೆಯೊಳಗೆ ಬರಲೆನ್ನ
ಬೂಟಕತನ ನೋಡಿ ಭ್ರಮಿಸದಿರಿ ಜನರೆ

ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ತೋರಿಕೆಯ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಅವರು ಆಂತರಿಕ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ, ಆತ್ಮಶೋಧನೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಕೊಟ್ಟರು. ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿಯಾಗದೆ ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ಧಿ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮನವ ತೊಳೆಯದೆ ಮಲವ ತೊಳೆಯುವದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಡಾಂಭಿಕರನ್ನು ಬಕಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರು. ಮನದಲ್ಲಿ ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ತನುವ ನೀರೊಳಗದ್ದುವುದು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು.

ದಾನ ಧರ್ಮಗಳನು ಮಾಡುವುದೆ ಸ್ನಾನ
ಜ್ಞಾನ ತತ್ವಂಗಳ ತಿಳಿಯುವುದೆ ಸ್ನಾನ।
ಹೀನ ಪಾಪಂಗಳ ಬಿಡುವುದೆ ಸ್ನಾನ
ಧ್ಯಾನದಿ ಮಾಧವನ ನಂಬುವುದೇ ಸ್ನಾನ॥

ವೆಂದು ಸ್ನಾನದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಮನಸ್ಸು ಮರ್ಕಟನಂತೆ, ಹುಚ್ಚು ಕುನ್ನಿಯಂತೆಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳಿದ ಅವರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದರತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಭಾಗ್ಯ-ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ಸಿರಿಮದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದರು. ಮೌಢ್ಯತೆಯಿಂದ ಹಾಳಾಗುವವರನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಡಬೇಡ, ಅದು ಕಾಳಬೆಳದಿಂಗಳೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು.

ಇಲ್ಲದ ಗುಣಗಳ ಕಲಿಸುವುದು ರೊಕ್ಕ
ಸಲ್ಲದ ನಾಣ್ಯವ ಸಲಿಸುವುದು ರೊಕ್ಕ

ಬೆಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸವಿಯಾದ ರೊಕ್ಕ
ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ರೊಕ್ಕ

ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ರೊಕ್ಕ ತಂದೊಡ್ಡುವ ದುಃಖದ ಪರಿ–ಪರಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು.

ಕಂಚು–ಬೆಳ್ಳಿ–ಬಂಗಾರದ ಲೋಹಗಳಿಂದ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪೂಜೆಮಾಡುವ, ಮೂಢಭಕ್ತರನ್ನು ಪುರಂದರದಾಸರು ಕಟುವಾಗಿ ವಿಡಂಬಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳರು ಬಂದು ಕದ್ದೊಯ್ದಾಗ, ಈ ಭಕ್ತರು ಬಾಯಿ–ಬಾಯಿ ಬಡಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನವರು ವಿಡಂಬಿಸಿದರು.

ಬೂಟಕತನದಲಿ ಬಹಳ ಭಕುತಿ ಮಾಡಿ
ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲವು ಎನಗೆಂದೆನಿಸಿ।
ನಾಟಕ ಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಬಯಲ ಡಂಬವ ತೋರಿ
ಊಟಕೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಬುದಿದು

ಎಂದು ಬೂಟಾಟಿಕೆಯ ಭಕ್ತರನ್ನು ನಾಟಕದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ನಟರ ಬದುಕಿಗೂ–ಪಾತ್ರಕ್ಕೂ ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಡಾಂಭಿಕರ ಭಕ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ನಡೆ–ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯಾವಿರಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ ಉದಯದೊಳೆದ್ದು ಮಿಂದು ಗಡಗಡ ನಡಗುವವರನ್ನು ಕಂಡು ನೀರೊಳಗಿರುವ ಕಪ್ಪೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ವಿಡಂಬಿಸಿದರು.

ಮಡಿಮಡಿ ಮಡಿಯೆಂದು ಮುಮ್ಮಾರು ಹಾರುತಿ
ಮಡಿಯೆಲ್ಲಿ ಬಂದಿತೊ ಬಿಕನಾಸಿ
ಎಲುವು ಚರ್ಮ ಮಲಮೂತ್ರ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ
ನಲಿಯುತ ನಿಂತಿಯೋ ಬಿಕನಾಶಿ

ಮಡಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸುವ ಡಾಂಭಿಕರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಡಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಡಿಮಡಿಯೆಂದು ಮಾರುದ್ದ ಹಾರುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಕಟುವಾಗಿ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತವರನ್ನು 'ಬಿಕನಾಶಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುವಲ್ಲಿನ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಳಗಿನ ಕಾಮ–ಕ್ರೋಧಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಬಟ್ಟೆಯ ನೀರೊಳಗಿಟ್ಟು ಒಣಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಮಡಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರು ಸ್ವವಿಡಂಬನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಡಂಬನೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಜತೆಜತೆಯಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಡಾಂಭಿಕ ವೀರಶೈವ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕುರಿತು ಬಸವಣ್ಣನವರು ವಿಡಂಬಿಸಿದಂತೆ, ಕೆಲವು ಡಾಂಭಿಕ ವೈದಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಪುರಂದರದಾಸರು ವಿಡಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತುಡುಗ ಮುಂಡೇಗಂಡರು ಗಡ್ಡಮೀಸೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು
ಗೊಡ್ಡುನಾಮ ತೀಡಿಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಮುದ್ರೆಗಳ ಬಡಿದುಕೊಂಡು
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳಾಡಿ ದೊಡ್ಡವರೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು
ಬಡ್ಡಿಧಗಡೀ ಮಕ್ಕಳು ಸೋಗಿಲಿರುವ ಜೋಗೀ ತೊತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳು

ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಡಂಬನೆಯ ಹರಿತವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ತುಡುಗಮುಂಡೇರು, ಬಡ್ಡೀಧಗಡಿ ಮಕ್ಕಳು, ಈ ಮುಂತಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವಿಡಂಬನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕವಾದ ಸಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದಂಡದೋಷಕೆ ಉಂಟು ಪುಂಡುಪೋಕರಿಗುಂಟು
ಹೆಂಡಿರಮಕ್ಕಳಿಗಿಲ್ಲವೀ ಕಲಿಕಾಲ।
ಭಂಡೆಯರಿಗುಂಟು ಮಿಂಡೆಯರಿಗುಂಟು ಬೇಡಿ
ಕೊಂಡವರಿಗಿಲ್ಲ ಈ ಕಲಿಕಾಲ॥

ಈ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾಲದ ವಿಡಂಬನೆಯಿದೆ. ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಢೋಂಗಿತನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಸತ್ಯ-ಅನ್ಯಾಯಗಳೇ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಲಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲದಂತಾ-ಗಿದೆಯೆಂದು ತುಂಬಾ ಯಾತನೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ-ಸಂದರ್ಭಕ್ಕಂತೂ ತುಂಬಾ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಡಂಬನೆ ಅನೇಕ ಸಲ ವಾಚ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕಿಳಿದು ಅದು ನಿಂದೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ತಾತ್ವಿಕ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅದು ನಿಂದೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನೀತಿಮಾತುಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಿವೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರು ದುರ್ಜನರನ್ನು ಜಾಲಿಯ ಮರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಾಲಿಮರದ ಪ್ರತಿಮೆ ಇಡಿಯಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮುಳ್ಳುಗಿಡದ ಕೆಳಗಿರುವ ಬಿಸಿಲು, ಆಸರೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ದುರ್ಜನರ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ದುರ್ಜನರಿಂದ ದೂರವಾಗಿರುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ದಾಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಂದೆಯಾಡುವವರನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾ, ಕಾಗೆ-ಗೂಗೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಂದೆಯಾಡುವವರಿಗೆ ನಿಜಮೋಕ್ಷ ದೊರೆಯದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಡಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸೇಡು, ದ್ವೇಷಕ್ಕಾಗಿ-ದ್ವೇಷ ಇರಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಪುರಂದರರು 'ಧರ್ಮವೇ ಜಯವೆಂಬ ದಿವ್ಯಮಂತ್ರ' ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಷವನುಣಿಸಿದವಗೆ ಷಡುರಸವನುಣಿಸಲುಬೇಕು
ದ್ವೇಷಮಾಡುವವನ ಪೋಷಿಸಲು ಬೇಕು।
ಹುಸಿದುಮನೆಕೊಂಬವನ ಹಾಡಿ ಹರಿಸಲುಬೇಕು
ಅಸುಹೀರಿದವನ ಹೆಸರ ಮಗನಿಗಿಡಬೇಕು

ಪುರಂದರದಾಸರ ಇಂತಹ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಡಗಿದೆ. "ಒಂದು ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಪಾಳವನ್ನು ಕೊಡು" ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಸತ್ಯವಡಗಿದೆ. ಕರುಣೆ-ದಯೆ-ಸಹನೆಯಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ-ಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ನುಡಿಗಳ ಔಚಿತ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ದ್ವೇಷ-ಅಸೂಯೆ, ಹಿಂಸೆಯಂತಹ ಜ್ವಾಲೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ದಾಸರು ಹೇಳಿದ ಲೋಕನೀತಿ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕೂಡ ಅಧಿಕ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕೂಡ ಜಗಳವೇ ಲೇಸೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ದಾಸರ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವದ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ.

ಒಡಲ ಹಂಗಿಸುವರ ಮನೆಯ ಓಗರಕ್ಕಿಂತ
ಕುಡಿನೀರ ಕುಡಿದು ಕೊಂಡಿಹುದೆ ಲೇಸು।
ಬಿಡದೆ ಕಡಿದಾಡುವರ ನೆರೆಯಲಿಹುದಕಿಂತ
ಅಡವಿಯೊಳಜ್ಞಾತ ವಾಸವೇಲೇಸು

ಎಂಬಂತಹ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ರಾಷ್ಟಗಳಿಂದ ಸಾಲಪಡೆದು ಅವರ ಮುತವರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸರ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನವವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಕ್ರಮಣದ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರಂತಹ ಅನುಭಾವಿಗಳ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಪುರಂದರರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭಾವವು ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನದಂತೆ ಗಹನವಾದುದು. ಅನುಭಾವದ ಅಡಿಗೆಯ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನಭಾವಿಗಳು ಬಂದು ತನುವೆಂಬ ಭಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹರಿಭಕ್ತಿಯೆಂಬ ನೀರಿನ ಎಸರಿಟ್ಟು ಕರುಣವೆಂಬ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹಾಕಿ, ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತ್ರಿಗುಣವೆಂಬ ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅರಿವುಯೆಂಬ ಉರಿ ಹಚ್ಚಿ ಇರಿಸಿ, ಮೋಕ್ಷ-ಪರಿಕರವೆಂಬ ಪಕ್ವಾನ್ನ ಮಾಡಿ ಉಂಡು ಸುಖಿಸಿರೆಂದು ಹೇಳುವ ಅವರ ಅನುಭಾವದ ನುಡಿಗಳು ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇಹದ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕವೇ, ಪರದ ಅನುಭಾವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಪುರಂದರರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ.

ತುಂಟರೈವರ ತುಳಿದು ಕಂಟಕನೊಬ್ಬನ ಕಳೆದು
ಎಂಟುಮಂದಿಯ ಗರುವನಳಿದು
ವೆಂಕಟ ನೀ ಬಂದೆನ್ನ ಕಂಟಕವನೆ ಬಿಡಿಸಿ
ಉಂಟಾದ ವೈಕುಂಠ ಬಂಟನೆಂದೆನಿಸೊ

ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದಗಳೆಂಬ ಐದು ತುಂಟರು ಮತ್ತು ಮತ್ಸರನೆಂಬೊಬ್ಬ ಕಂಟಕ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಆರರಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿ ಅಷ್ಟಮದಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಿ ನೀನೆನ್ನ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಪುರಂದರದಾಸರು ವಿಠಲನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

"ಶರಧಿ ಸೆಡ್ಡಿಯ ಮಾಡಿ ಧರೆಯ ಕೂರಿಗೆ ಮಾಡಿ" ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರು ಕೊಟ್ಟ ಲೌಕಿಕ ಉಪಮೆಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಅಪಾರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೀರ್ತನೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹರಿಬೊಮ್ಮರೆಂಬ ಎರಡೆತ್ತು, ನರಜೀವರಾಶಿಗಳೆಂಬ ಬೀಜ ಗಮನಿಸುವಂತಿದೆ. ಬಿತ್ತುವಾತ ಇಂದ್ರನಾಗಿ, ಬಳೆಸುವಾತ ಚಂದ್ರನಾಗಿ, ಕಳೆಯುಕೀಳುವಾತ ಯಮರಾಜನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

"ಬಿತ್ತಿದಾದತನೆ ಬೆಳೆಯನು ಒಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ದು:ಖವೇತಕೆ" ಎಂದು ಕೇಳುವ ಅವರ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವದೆತ್ತರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದ ಜೀವಾತ್ಮ ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಹಾರಿಹೋಗುವುದನ್ನು ಹಂಸಕ್ಕೆ .ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲು ದಾಟಿ ಹಾರಿಹೋದ ಜೀವಾತ್ಮನು, ದೇಹಕ್ಕೇನೇ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಹೂವು ಕಾಯಾಗಿ - ಹಣ್ಣಾಗಿ ಆ ತನಿ ಹಣ್ಣು ಉದುರಿಹೋಗುವಾಗ ಬಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂಬಂತಹ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸತಿಪತಿಭಾವದ ಮಧುರ ಭಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಥಸಾದೃಶವಾದ ಉಪಮೆಗಳು ಬೆಳೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಅನುಭಾವದ ತಿರುಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಇಂದಿಗೆ ತೀರಾ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿವೆ. "ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲ" ಎನ್ನುವ ಕೀರ್ತನೆಯಂತೂ ಅನುಭಾವದ ಉತ್ಕಟತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಗಿಳಿಯನ್ನು ಸಾಕಿ, ಅದನ್ನು ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಬೆಳೆಸಿ, ಬಣ್ಣಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಹಾರಿಹೋದಾಗ ಪರಿತಪಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

'ಬೇವು ಬೆಲ್ಲದೊಳಿಡಲೇನು ಫಲ" "ಹರಿಯ ನೆನೆಯದ ಜನ್ಮವೇಕೆ' 'ವಿಷಯದ ವಿಚಾರಬಿಡು ವಿಹಿತ ಕರ್ಮವ ಮಾಡು' 'ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು' 'ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿರೋ ಜ್ಞಾನ ತೀರ್ಥದಲಿ' 'ರಾಮನಾಮವನು ನುಡಿ ನುಡಿ' 'ಕಂಡು ಕಂಡು ನೀಯೆನ್ನ ಕೈಬಿಡುವರೆ' 'ನಾನೇಕೆ ಬಡವನು ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ' ಇಂತಹ ಅನೇಕ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭಾವದ ವಿಸ್ತಾರವಿದೆ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪುರಂದರದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಗಾಧವಾದುದು. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ತ್ಯಾಗರಾಜರು, ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು ಮತ್ತು ಶ್ಯಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವರಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗರಾಜರು ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಭಾಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ ಭಾಗ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಭಾಗವು ಪಂಡಿತ ಪ್ರಿಯವಾದುದಾದರೆ, ಪ್ರಯೋಗಭಾಗವು ಪಾಮರರಿಗೆ ರಂಜಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಂದ ಈ ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ವಿಜಯನಗರದಲ್ಲೆಬೆಳೆದು ಬಂದಿತು. ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಪ್ರೌಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಗಾಗಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತವೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಬೆಳೆಯಲು ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಶ್ರಮವಹಿಸಿದರು. ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಸಂಗೀತವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಪುರಂದರದಾಸರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪ್ರವರ್ತಕರು ವ್ಯಾಸರಾಯರೇ ಆದರೂ ಈ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಈ ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಪುರಂದರದಾಸರು ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡಿದರು. ಇವರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಲಕ್ಷಣ ಸಂಗತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಪುರಂದರರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲರಾದರು ಇವರ ರಚನೆಗಳು ತುಳಜಾಜಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು.

ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರು ಮುಂದಿನ ಸಂಕೀರ್ತನಕಾರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾದರು. ತಾಳ್ಳಪಾಕ ಕವಿಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯನವರು, ಸೋಮಕವಿ, ವಾಸುದೇವ ಕವಿ ಈ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರರು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಯಸಂಗೀತದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

"ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ"ವೆಂಬ ಪದ ಮೊದಲು ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದ್ದು "ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸ" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ. ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸೋಮೆಶ್ವರ ಭೂಲೋಕಮಲ್ಲನು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀರಾಗ, ವಸಂತ, ಭೈರವ, ಪಂಚಮ, ಮೇಘ ಮತ್ತು ನಟನಾರಾಯಣವೆಂಬ ಆರು ರಾಗಗಳು ಜನಕ ರಾಗಗಳೆಂದೂ ಅವುಗಳೊಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಜನ್ಯರಾಗಗಳ ರಾಗಿಣಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಈಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಚಾಲುಕ್ಯ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು, ಪುರಂದರದಾಸರಂತಹ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರು "ದಕ್ಷಿಣಭಾರತ ಸಂಗೀತವು" "ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ"ವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನೇ ಮಾದರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ, ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರುಗಳಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಯ್ಯ, ತ್ಯಾಗರಾಜ, ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ದೀಕ್ಷಿತರು ಮತ್ತು ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಗರಾಜರಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗೀತಗಾರರ ಮೇಲೆ ಪುರಂದರದಾಸರ ದಟ್ಟಪ್ರಭಾವವಿದ್ದುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರಂದರರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗರಾಜರು "ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಭಕ್ತ ವಿಜಯ"ವೆಂಬ ಸಂಗೀತ ರೂಪಕದಲ್ಲಿ ದಾಸರನ್ನು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪುರಂದರದಾಸರ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಯ ಮಹತ್ವ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರಿಗಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಶಿವಶರಣರು, ನಿಜಗುಣಶಿವಯೋಗಿಗಳಂತಹ ತತ್ವಪದಕಾರರು, ನರಹರಿತೀರ್ಥ– ಶ್ರೀಪಾದರಾಯ – ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಯರಂತಹ ಹರಿದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಮಾತ್ರ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಲು ಸೂತ್ರಬದ್ಧವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಪುರಂದರ ದಾಸರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ, ರಚನೆಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಂದರದಾಸರು, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಜಾನಪದ ರಾಗಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿದುದಾಗಿದೆ. ಆದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದ ಜನಪದ ಲಯಗಳನ್ನು ಪುರಂದರರು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟುದುದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಜಾನಪದವೆಂದರೆ ಮೂಗುಮುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರರು, ಜಾನಪದದ ಮೂಲಸತ್ವವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದು, ಜನಪದ ಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಗರಾಜರೂ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಮಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಪುರಂದರದಾಸರು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ತ್ಯಾಗರಾಜರಂತವರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಂದರದಾಸರು ಜಾನಪದದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕುರಂಜಿ, ನವರಾಜ, ಮಂಜಿ (ಮಂಜೀಷ ಭೈರವಿ), ವಶ್ಯುಸೈಂಧವಿ ಈ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರಾಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸರಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪುರಂದರರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಮಾಕಾಲೀನನಾಗಿದ್ದ ರಾಮಾಮಾತ್ಯನು, ರಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಲವಗೌಡ ರಾಗ ಅತ್ಯುತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಮಾಲವ ಗೌಡ ಸ್ವರಾವಳಿಯನ್ನು ಪುರಂದರರೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅರ್ಧಶತಮಾನದ ನಂತರ ಬಂದ ತಾನಸೇನನು ಭೈರವಿ ರಾಗವನ್ನು ಆದಿರಾಗವೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಮಹಾನ್ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಪುರಂದರರು ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಂದರದಾಸರದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಕಣ್ಣಾದರೆ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತೊಂದು ಕಣ್ಣಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಗೀತ ಎರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರರ ಸಾಧನೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಸಂಕಲನ-ಸಂಪಾದನಾಕಾರ್ಯ

ಪುರಂದರರ ಸುಳಾದಿ-ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಕೇವಲ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸಂಪುಟವಾಗಿದೆ.

ಪುರಂದರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ದೀರ್ಘ ಪರಂಪರೆಯೇ ಇದೆ. ವಿಜಯದಾಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕಾರ್ಯ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಾಸಕೂಟದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ ವಿಜಯದಾಸರು, ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದದ್ದು ೧೮೫೦ರಲ್ಲಿ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಈ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯೇ ಪುರಂದರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಜೆ. ಗ್ಯಾರೆಟ್ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿ

ಈ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ೧೮೭೦ರಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣ ಗೊಳಿಸಿದನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಳಕಲ್ಲು ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ಈ ಕಲ್ಲಚ್ಚು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇತರ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಒಟ್ಟು ೧೭೩ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೃತಿಗಳನ್ನೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸಿದವರೆಂದರೆ ಮಡಕಶಿರಾ ಬಾಲಕೃಷ್ಣರಾಯರು. ಇವರು ೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. 'ಪುರಂದರದಾಸುಲುವಾರು ಪಾಡಿನ ಕೀರ್ತನಲು' ಎಂಬುದು ಈ ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು. ೧೮೮೦ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಅಬಾಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಾವಂತರು ದೇವನಾಗರಿಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಟಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು ೧೯೧೪ರಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾಯರು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಿಂದ ಪುರಂದರರ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಐವತ್ತು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಐದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕೊನೆಯಭಾಗ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗ್ರಹ ಸುಬೋಧ ರಾಮರಾಯರ ಹರಿದಾಸಕೀರ್ತನ ತರಂಗಿಣಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಿಂದ ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎರಡುಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಐದುನೂರಾ ನಲವತ್ತುಮೂರು ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಒಂದುನೂರಾ ಇಪತ್ತೆಂಟು ಉಗಾಭೋಗಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ಪಣಿಯಾಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ವೆಂಕಟರಮಣಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಅಡಿಗ ಈ ಮೂವರೂ ಸೇರಿ ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡು ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಂದು ಸಂಕಲನವನ್ನು ತಂದರು, ಅದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಿಂಗಸೂಗೂರಿನ ವರದೇಂದ್ರ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಡಲದಿಂದ ಗೊರೆಬಾಳ ಹನುಮಂತರಾಯರು ಮತ್ತೊಂದು

ಸಂಕಲನವನ್ನು ತಂದರು. ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಕಾರಂತರು (ತುಳುನಾಡು ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ರಾಗಿದ್ದವರು) ಪುರಂದರದಾಸರ ಆರುನೂರಾ ಐವತ್ತಾರು ಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೊಂದನ್ನು ಹೊರ ತಂದರು. ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ-ಸಂಪಾದನೆ-ಪ್ರಕಟನೆಯ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಪುರಂದರರ ಚತುರ್ಥ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ೧೯೬೩-೬೪ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿಯು ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ- ರಾವ್ ಅವರಿಂದ ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಕುರಿತು ಗ್ರಂಥವೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು.

ಧಾರವಾಡದ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿಯವರು, ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಬುರ್ಲಿಬಿಂದು ಮಾಧವಾಚಾರ್ಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆರು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದರು. ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಹಾಗು ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯರು ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ಸುಗೊಳಿಸಿದರು. ೧೯೬೩ ರಿಂದ ೧೯೬೫ ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಾತತ್ತ್ವ, ಆರ್ತಭಾವ, ಮಹತ್ಮಜ್ಞಾನ, ಕೃಷ್ಣಲೀಲೆ, ಲೋಕನೀತಿ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಗ್ರಹ ಹೀಗೆ ಆರು ಮಹತ್ವದ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರ ಬಂದವು. ಈ ಆರು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರು ರಚಿಸಿರುವ ಒಂಬತ್ತುನೂರಾ ಒಂದು ರಚನೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿವೆ.

ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಪುರಂದರದಾಸರ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ, ಶುದ್ಧಪಾಠ, ಸಮಗ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಸಂಪಾದನೆಯ ಶಿಸ್ತು, ಆಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಇವು ಮಹತ್ವದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಆಕರಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಾರ್ಥ, ಅಕಾರಾದಿ, ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಕಥೆಗಳು ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿವರಣೆಗಳೂ ಸೇರಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಬೆಂಗೇರಿಯವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಆರೂ ಸಂಪುಟಗಳು, ಪುರಂದರರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರ ಐದನೆಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಿಂದ 'ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ' ದರ್ಶನ ಹೆಸರಿಸಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಜೀವನದರ್ಶನ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮದರ್ಶನ, ಸಮಾಜದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತನದರ್ಶನ ಹೆಸರಿನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕರು ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ಕೆ.ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್, ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕರು ಪ್ರೊ.ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ ಹಾಗೂ ರತ್ನಾ ಶಿವಶಂಕರ್. ವಿಷಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಜೀವನದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರರ ಸಮಕಾಲೀನ ದಾಸರು ಮತ್ತು ನಂತರದ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳೂ ಸೇರಿವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕಮಲದಾನಿ ಗುರುರಾಯರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಸಂಗ್ರಹ, ಗದಗದ ಬಿ.ಜಿ. ಸಂಕೇಶ್ವರರ ಸಂಗ್ರಹ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಎ.ಎಂ.ಕರಡಿಯವರ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗು ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಕಟನಾಲಯದ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇತರದಾಸರ ಆಯ್ದಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಅಂತಹ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುರಂದರದಾಸರ ರಚನೆಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಹಾಗು ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚುರಾಯರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಆರು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಸಂಪುಟಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಆಕರವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು, ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ಕೆ.ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಾಲ್ಕೂ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪಾಠಾಂತರ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಟವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪೂರ್ವಕತೆ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಎರಡೂ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ಸಂಪಾದಕರುಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಓಲೆಗರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಡಾ.ಟಿ.ಎನ್.ನಾಗರತ್ನ ಅವರು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಠಾಂತರ ನಿರ್ಣಯಿಸುವಲ್ಲಿ, ಪುರಂದರ-ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಗಳು ಪ್ರಮುಖ ದಾಖಲೆಗಳಾಗಿವೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಕೆಲವು ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಪುರಂದರದಾಸರ ಅಂಕೀತದಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯು ಸಾದ್ಯಂತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ, "ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಪುರಂದರದಾಸ, ಕನಕದಾಸ ಇವೆರಡೂ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ 'ಇಂತಹ ಕೀರ್ತನೆಯು ಪುರಂದರ/ ಕನಕ ದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ' ಎಂದು ಅಡಿಟಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ಅದರಂತೆ ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಪುಟವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಡಲು ಡಾ.ಟಿ.ಎನ್.ನಾಗರತ್ನ ಅವರ ಸಲಹೆ-ಸಹಕಾರವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಸಮಗ್ರ ದಾಸವಾಙ್ಮಯ ಪ್ರಕಟನಾ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿಂದಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವೈ.ಕೆ.ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ , ಅವರಿಗೂ ಅಭಿವಂದನೆಗಳು.

ಈ ಸಂಪುಟದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜಶ್ರೀ ಕಲ್ಲೂರಕರ್, ಕು.ಸುವರ್ಣ ವರ್ಝಿ, ಕು.ಸ್ನೇಹಲತಾ, ಭಾರತಿ, ದಸ್ತಗಿರಿಸಾಬ್ ದಿನ್ನಿ, ಮುನಿಯಪ್ಪ, ಡಿ.ಆರ್.ಜಿ.ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಮಹೇಶಕುಮಾರ, ಅನಿಲಕುಮಾರ, ಹಿರೇಮಠ, ವೈಜಿನಾಥ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ನೆನೆಕೆಗಳು. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಡಾ. ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿ ಹಾಗು ಶ್ರೀಮತಿ

ಶೀಲಾದಾಸ ಅವರಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಹಾಗು ಸಂಗಾತಿ ವಿಜಯಶ್ರೀಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಜಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಲ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಯವರ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ಸಂಪುಟ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾಗು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಪಾಠಾಂತರ ನಿರ್ಣಯಿಸುವಲ್ಲಿ, ಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧಕರ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವಿದೆ. ಓದುಗರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತ ಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

–ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ

ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಕ್ರಮಸೂಚಿ

ಅನುಬಂಧಗಳು

೧. ಕಠಿಣ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

೨. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

೩. ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೪. ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಅಕಾರಾದಿ

೫. ಸಹಾಯಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಅನುಬಂಧ-೧

ಕಠಿಣ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಅ

ಅರ್ಕ – ಸೂರ್ಯ

ಅಕ್ಕಸ – ಮಾರೆ

ಅಕುಟಿಲ – ಸತ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನನು–ಸರಿಸು

ಅಖಿಳ – ಇಡಿಯಾದ

ಅಗ್ರೋದಕ – ಮೀಸಲು ನೀರು

ಅಗಣಿತ – ಎಣಿಕೆಗೆ ಮೀರಿದುದು

ಅಚ್ಯುತ – ಚ್ಯುತಿ ಇಲ್ಲದವ

ಅಜ – ಬ್ರಹ್ಮ

ಅಣುಗು – ಪ್ರೀತಿ

ಅದ್ವೈತ – ಅಚ್ಯುತಮತ

ಅಧೋಕ್ಷಜ – ಕೃಷ್ಣ , ವಿಷ್ಣು

ಅನುಜ – ತಮ್ಮ

ಅಪರೋಕ್ಷ – ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ

ಅಬ್ಧಿ – ಸಮುದ್ರ

ಅಭೀಷ್ಟ – ಬಯಸಿದುದು

ಅರವಿಂದಾಸನ– ಬ್ರಹ್ಮ

ಅರುಣಪಲ್ಲವ – ಕೆಂಪುಚಿಗುರು

ಅಲವ ಬೋರ– (ಅ+ಲವ) ಪೂರ್ಣಭೋಧ

ಅಕ್ಷಯ – ಅರವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಅವನಿ – ಭೂಮಿ

ಅಂಗಜಪಿತ – ಕಾಮನ ತಂದೆ

ಅಂಡಜ – ಬ್ರಹ್ಮ

ಅಂಘ್ರು – ಕಾಲು, ಹೆಜ್ಜೆ

ಅಂದುಗೆ – ನೂಪುರ

ಅಂಧಕ – ಕುರುಡ

ಅಂಬು – ನೀರು

ಅಂಬುಜಾ – ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ಅಂಬುಜಾಕ್ಷ – ವಿಷ್ಣು

ಅಂಬುಜಾಸನ – ಬ್ರಹ್ಮ

ಅಂಬು – ಗಂಗಾನದಿ

ಆ

ಆರೋಗಪಿಸು – ಸೇವಿಸು

ಆಪೋಶನ – ಊಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಊಟದ ನಂತರ ಅಂಗೈಯ ನೀರನ್ನು ಹೀರುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೀರುವ ನೀರು

ಇ

ಇನ – ಸೂರ್ಯ

ಇಭರಾಜಗಮನೆ– ಗಜಗಮನೆ

ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು

ಭಾಗ ೧

ಗಣೇಶ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

೧

ಗಜವದನ ಬೇಡುವೆ ಗೌರೀತನಯ
ತ್ರಿಜಗವಂದಿತನೆ ಸುಜನರ ಪೊರೆವನೆ ಪ

ಪಾಶಾಂಕುಶ ಧರ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ।
ಮೂಷಕವಾಹನ ಮುನಿಜನ ಪ್ರೇಮ ೧

ಮೋದದಿಂದಲಿ ನಿನ್ನ ಪಾದವ ನಂಬಿದೆ ।
ಸಾಧುವಂದಿತನೆ ಅನಾದರ ಮಾಡದೆ ೨

ಸರಸಿಜನಾಭ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ।
ನಿರುತ ನೆನೆಯುವಂತೆ ವರ ದಯ ಮಾಡೊ ೩

೨

ವಂದಿಸುವುದಾದಿಯಲಿ ಗಣನಾಥನ ಪ

ಸಂದೇಹ ಸಲ್ಲ ಶ್ರೀಹರಿಯಾಜ್ಞೆಯಿದಕುಂಟು ಅ.ಪ

ಹಿಂದೆ ರಾವಣ ತಾನು ವಂದಿಸದೆ ಗಜಮುಖನ
ನಿಂದು ತಪವನು ಗೈದು ವರ ಪಡೆಯಲು
ಒಂದು ನಿಮಿಷದಿ ಬಂದು ವಿಘ್ನವನು ಆಚರಿಸಿ
ತಂದ ವರಗಳನೆಲ್ಲ ಧರೆಗೆ ಇಳಿಸಿದನು ೧

ಅಂದಿನಾ ಬಗೆಯರಿತು ಬಂದು ಹರಿ ಧರ್ಮಜಗೆ
ಮುಂದೆ ಗಣಪನ ಪೂಜಿಸೆಂದು ಪೇಳೆ

ಒಂದೆ ಮನದಲಿ ಬಂದು ಪೂಜಿಸಲು ಗಣನಾಥ
ಹೊಂದಿಸಿದ ನಿರ್ವಿಘ್ನದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನು ೨

ಇಂದು ಜಗವೆಲ್ಲ ಉಮೆನಂದನನ ಪೂಜಿಸಲು
ಚೆಂದದಿಂದಲಿ ಸಕಲಸಿದ್ಧಿಗಳನಿತ್ತು
ತಂದೆ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಸೇವೆಯೊಳು
ಬಂದು ವಿಘ್ನವ ಕಳೆದಾನಂದವನು ಕೊಡುವ ೩

೩

ಶರಣು ಶರಣು ಪ

ಶರಣು ಬೆನಕನೆ ಕನಕ ರೂಪನೆ ಕಾಮಿನಿ ಸಂಗ ದೂರನೆ ।
ಶರಣು ಸಾಂಬನ ಪ್ರೀತಿ ಪುತ್ರನೆ ಶರಣು ಜನರಿಗೆ ಮಿತ್ರನೆ ಅ.ಪ

ಏಕದಂತನೆ ಲೋಕಖ್ಯಾತನೆ ಏಕವಾಕ್ಯ ಪ್ರವೀಣನೆ
ಏಕವಿಂಶತಿ ಪತ್ರ ಪೂಜಿತಾನೇಕ ವಿಘ್ನ ವಿನಾಯಕನೆ ೧

ಲಂಬಕರ್ಣನೆ ನಾಸಿಕಾಧರನೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಶಿವಗುಣ ಸಾಗರನೆ
ಕಂಬುಕಂಧರ ಇಂದು ಮೌಳಿಜ ಚಂದನ ಚರ್ಚಿತಾಂಗನೆ ॥ ೨

ಚತುರ್ಬಾಹು ಚರಣತೊರವಿನ ಚತುರ ಆಯುಧ ಧಾರನೆ
ಮತಿಯವಂತನೆ ಮಲಿನಜನಿತನೆ ಅತಿಯ ಮಧುರಾಹಾರನೆ ॥ ೩

ವಕ್ರತುಂಡನೆ ಮಹಾಕಾಯನೆ ಅರ್ಕಕೋಟಿ ಪ್ರದೀಪನೆ
ಚಕ್ರಧರ ಹರಬ್ರಹ್ಮ ಪೂಜಿತ ರಕ್ತವಸ್ತ್ರಾಧಾರನೆ ॥ ೪

ಮೂಷಿಕಾಸನ ಶೇಷಭೂಷಣ ಅಶೇಷ ವಿಘ್ನವಿನಾಯಕನೆ
ದಾಸ ಪುರಂದರ ವಿಟ್ಠಲೇಶನ ಈಶಗುಣಗಳ ಪೊಗಳುವೆ ॥ ೫

೪

ಶರಣು ಶರಣು ವಿನಾಯಕ
ಶರಣು ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರದಾಯಕ ಪ

ಶರಣು ಪಾರ್ವತಿ ತನಯ ಮೂರುತಿ
ಶರಣು ಮೂಷಕ ವಾಹನ ಅ.ಪ

ನಿಟಿಲ ನೇತ್ರನ ವರದ ಸುತನೆ ನಾಗ ಯಜ್ಞೋಪವೀತನೆ
ಕಟಿಯ ಸೂತ್ರದ ಕೋಮಲಾಂಗನೆ ಕರ್ಣಕುಂಡಲಧಾರನೆ ೧

ಬಟ್ಟಮುತ್ತಿನ ಪದಕ ಹಾರನೆ ದಿವ್ಯಬಾಹು ಚತುಷ್ಕನೆ
ಇಟ್ಟ ತೊಡುಗೆಯ ಹೇಮ ಕಂಕಣ ಪಾಶ–ಅಂಕುಶಧಾರನೆ ೨

ಕುಕ್ಷಿ ಮಹಾ ಲಂಬೋದರನೆ ಇಕ್ಷುಚಾಪನ ಗೆಲಿದನೆ
ಪಕ್ಷಿ ವಾಹನನಾದ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ನಿಜದಾಸನೆ ೩

ಶ್ರೀ ಹರಿ ಸಂಕೀರ್ತನೆ

೫

ಅಚ್ಯುತಾನಂತ ಗೋವಿಂದ–ಹರಿ ।
ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ ಮುಕುಂದ ಪ

ಕೇಶವ ಕೃಷ್ಣ ಮುಕುಂದ–ಹರಿ ।
ವಾಸುದೇವ ಗುರು ಜಗದಾದಿವಂದ್ಯ ॥
ಯಶೋದೆಯ ಸುಕೃತದ ಕಂದ–ನಮ್ಮ ॥
ಶೇಷಶಯನ ಭಕ್ತ ಹೃದಯಾನಂದ ೧

ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನಾಮ–ಎನ್ನ ।
ನಾಲಿಗೆಯೊಳಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನೇಮ ॥
ನಾನು ಬೇಡುವೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮ–ಎನ್ನ ॥
ಪಯಣ ಸಮಯಕೊದಗಲಿ ಗುಣಧಾಮ ೨

ಮಾಧವ ಮಂಗಳಗಾತ್ರ–ಸ್ವಾಮಿ ।
ಯಾದವ ಕೈಲಾಸವಾಸನ–ಮಿತ್ರ ॥
ಮಹಿಮೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿಚಿತ್ರ–ಎನ್ನ ॥
ಮನಮೆಚ್ಚಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮಾಕಳತ್ರ ೩

ಗೋವಿಂದ ಗೋಪಾಲ ಬಾಲ–ಸೋಳ ।
ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಯರ ಆನಂದಲೀಲಾ ॥
ಜೀವಮಣಿಯ ಮುಕ್ತಾಮಾಲಾ–ನಿನ್ನ ॥
ನೇನೆಂದು ಕರೆಯಲಿ ಸುಗ್ರೀವಪಾಲ ೪

ವಿಷ್ಣುಚಕ್ರವು ಬಂದು ಸುತ್ತಿ–ಮೂರು ।
ಸೃಷ್ಟಿಯನೆಲ್ಲವ ತಿರುಗಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ॥
ಕೃಷ್ಣ ಸಲಹೆಂದು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟ–ಮುನಿ ॥
ಶ್ರೇಷ್ಠಗಿಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ಅಭಯವ ಕೊಟ್ಟೆ ೫

ಮಧುಸೂದನ ಮಾರಜನಕ–ನೀನು ।
ಮದಗಜ ಸೀಳಿ ಮಲ್ಲರ ಗೆಲಿದೆ ತವಕ ॥
ಒದಗಿ ಕಂಸನ ಕೊಂದ ಬಳಿಕ–ನೀ ॥
ಮುದುಕಗೆ ಪಟ್ಟವ ಕಟ್ಟಿದೆ ಧನಿಕ ೬

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥ–ದೇವ ।
ತ್ರಿಪುರರ ಸತಿಯರ ವ್ರತಕೆ ವಿಘಾತ ॥
ಯದುವಂಶ ಪಾಂಡವ ಪ್ರೀತ–ಎನ್ನ ॥
ಹೃದಯದೊಳಡಗಿರೊ ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ೭

ವಾಮನರೂಪದಿ ಬಂದು–ಬಲಿಯ ।
ದಾನವ ಬೇಡಲು ಉಚಿತವು ಎಂದು ॥
ಧಾರೆಯನೆರೆಯಲು ಅಂದು–ಬೆಳೆದು ॥
ಧಾರಿಣಿಯೆಲ್ಲವನಳೆದೆ ನೀನಂದು ೮

ಶ್ರೀಧರ ಶೃಂಗಾರಾಧಾರ–ದಿವ್ಯ ।
ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾಂಛನ ಶ್ರೀರಘುವೀರ ॥
ವಾರಿಧಿಸಮ ಗಂಭೀರ–ಗೈದೆ ।
ಕ್ರೂರರಕ್ಕಸರನೆಲ್ಲರ ಸಂಹಾರ ೯

ಹೃಷೀಕೇಶ ವೃಂದಾವನದಲಿ–ನೀ ।
ನಿಶೆಯಲಿ ಕೊಳಲನೂದುತ ಇರಲಿಲ್ಲ ॥
ಋಷಿವೃಂದವಂದ್ಯ ನಿನ್ನಗಲಿ–ನಿ ।
ಮಿಷವು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ ನಿಲ್ಲೋ ಮನದಲಿ ೧೦

ಪದ್ಮನಾಭನೆ ಕೇಳೊ ಮುನ್ನ–ಎನ್ನ ।
ಸುದ್ದಿಯನೆಲ್ಲವ ಉಸಿರುವೆ ಘನ್ನ ॥
ಅದ್ವೈತರೂಪ ಪ್ರಸನ್ನ–ಸ್ವಾಮಿ ।
ಇದ್ದ ಠಾವಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯೊ ನೀನೆನ್ನ ೧೧

ದಾಮೋದರ ದನುಜಹರಣ–ಹರಿ ।
ರಾಮಚಂದ್ರನೆ ರಘುಕುಲ ಸಾರ್ವಭೌಮ ॥
ಸ್ವಾಮಿ ನೀಲ ಮೇಘಶ್ಯಾಮ–ದೇವ ।
ಭೂಮಿಜಾಪತಿಯೆಂಬ ಬಹುಪುಣ್ಯನಾಮ ೧೨

ಸಂಕರ್ಷಣ ಸರುವಾಭರಣ–ಇಟ್ಟು ।
ಪಂಕಜಮುಖಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮೇಲೆ ಕರುಣ ॥
ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತ ನೀಲಕಿರಣ–ರತ್ನ ।
ಕಂಕಣಭೂಷಣ ಕೌಸ್ತುಕಾಭರಣ ೧೩

ವಾಸುದೇವ ಕೇಳೊ ನಿನ್ನ–ದಿವ್ಯ ।
ಸಾಸಿರನಾಮವ ನೆನೆವನೆ ಧನ್ಯ ॥
ಬೇಸರದೆ ಸಲಹಬೇಕೆನ್ನ–ಸ್ವಲ್ಪ ।
ಗಾಸಿಯ ಮಾಡದೆ ಕರುಣ ಸಂಪನ್ನ ೧೪

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ನೀನೆಂದು ಕರೆಯೆ–ದುರ್ ।
ಬುದ್ಧಿಯನೆಲ್ಲವ ನನ್ನಿಂದ ಮರೆಯೆ ॥
ಇದ್ದ ದುರ್ವಿಷಯವ ತೊರೆಯೆ–ಸಾಧು ।
ಸಜ್ಜನ ಸಂಗನೆ ನಿನ್ನೊಳು ಬೆರೆಯೆ ೧೫

ಅನಿರುದ್ಧ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ–ನೀ
ಅನುದಿನ ಇರಲು ಗೋಪಿಯರ ಮನೆಯಲಿ ॥
ಸನಕಾದಿವಂದ್ಯ ನಿನ್ನಗಲಿ–ಒಂದು ।
ಕ್ಷಣವೂ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ ನಿಲ್ಲೋ ಮನದಲಿ ೧೬

ಪುರುಷೋತ್ತಮಗಾರು ಸಾಟಿ?–ಶ್ರೀ ।
ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ ನಿನಗಾರು ಧಾಟಿ? ॥
ನಿರವದ್ಯ ಭಕ್ತಿ ಕಿರೀಟ–ನಿನ್ನ ।
ಶರೀರದೊಳಗೆ ಕಂಡು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೋಟಿ ೧೭

ಅಧೋಕ್ಷಜ ಅಸುರಸಂಹಾರಿ–ದೇವ ।
ಅದುಭುತ ರೂಪನೆ ಶಿಶುಪಾಲ ವೈರಿ ॥

ಭಜಕರ ಪಾಲಿಪ ಶೌರಿ–ನೀ ।
ಅಜಮಿಳ ಕರೆದರೆ ಕಾಯ್ದೆ ಮುರಾರಿ ೧೮

ನರಸಿಂಹರೂಪವ ತಾಳಿ–ಬಂದೆ ।
ಕರೆಯೆ ಕಂಬದಿ ಕಂದನ ಮಾತಕೇಳಿ ॥
ದುರುಳ ರಕ್ಕಸನನು ಸೀಳಿ–ನಿನ್ನ ।
ಕೊರಳಲಿ ಧರಿಸಿದೆ ಕರುಳಿನ ಮಾಲಿ ೧೯

ಅಚ್ಯುತ ನೀನಲೆ ಮುದ್ದು–ಗೋಪಿ ।
ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹಾಲು–ಮೊಸರು–ಬೆಣ್ಣೆ ಮೆದ್ದು ॥
ತುಚ್ಛ ಶಕಟನ ಕಾಲಿಲೊದ್ದು–ಕರು ।
ಬಿಚ್ಚಿ ಓಡಿದೆ ಚೋರಕಂಡಿಯಲಿ ಕದ್ದು ೨೦

ಜನಾರ್ದನ ಕೇಳೊ ಬಿನ್ನಪವ–ನೀ ।
ತೊಲಗಿಸು ಬಂದೆನ್ನ ಮನದ ಕಲುಷವ ॥
ಹೊರಲಾರೆ ಭೂ ಭಾರತನುವ–ನಿನ್ನ ।
ಸ್ಮರಣೆ ಇದ್ದವ ಮುಕ್ತಿಪಥವನೆ ಗೆಲುವ ೨೧

ಉಪೇಂದ್ರನುರಗನ ತುಳಿಯೆ–ಆಗ ।
ಅಪರಿಮಿತ ವಿಷದ ಮಡುವು ಕಲಕಿ ಉಳಿಯೆ ॥
ತ್ರಿಪುರರಕ್ಕಸರನು ಗೆಲಿಯೆ–ನಿನ್ನ ।
ಚಪಲತನವ ನೋಡಿ ಸುರರೆಲ್ಲ ಬೆರೆಯೆ ೨೨

ಹರಿಹರಿ ಎಂದರೆ ಪಾಪ–ರಾಶಿ ।
ಹರಿದು ಹೋಗುವದು ಮನದ ಸಂತಾಪ ॥
ಸರುವರೊಳಗೆ ವಿಶ್ವರೂಪ–ನಿನ್ನ ।
ನೆರೆನಂಬಿದವರನು ಸಲಹು ಪ್ರತಾಪ ೨೩

ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ಸೊಲ್ಲ–ಕೇಳಿ ।
ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಯ್ತು ಪಾತಕವೆಲ್ಲ ॥
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಿರಿ ಜನರೆಲ್ಲ, ಪುರಂದರ ।
ವಿಠಲನಲ್ಲದೆ ಪರದೈವವಿಲ್ಲ ೨೪

೬

ಆವಪರಿಯಲಿ ನಿನ್ನನೊಲಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಪ ವಿಧವು ।
ಅಣು ಮಾತ್ರ ತೋರದಲ್ಲ ಪ

ದೇವ ದೇವೇಶ ನೀನೆಂದು ನಂಬಿರಲು
ಕೃಪಾವಲೋಕನದಿ ಸಲಹೊ–ದೇವ ಅ.ಪ

ಫಣಿರಾಜನಾಸನದಿ ಮಲಗಿದವಗೆ
ಅರಿವೆಯಾಸನವೆಂತು ನಾ ಹಾಸಲಿ ।
ಘನವಾದ ಗಂಗೆಯನು ಪಡೆದವಗೆ ಕಲಶ
ನೀರನದೆಂತು ಮೈಗೆರೆಯಲಿ ॥
ತನುವಿನಾ ಪರಿಮಳವು ಘಮಘಮಿಪನಿಗೆ
ಸುಚಂದನವೆಂತು ನಾ ಪೂಸಲಿ ।
ಅನವರತ ನಾಭಿಯೊಳು ಶತಪತ್ರವಿಹಗೆ
ಮಿಕ್ಕಿನ ಪೂವ ಮುಡಿಸಲೆಂತೈ–ದೇವ ೧

ಸುರುಚಿರೋಜ್ವಲ ಪೀತವಾಸನಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯ
ಅರಿವೆ ಏನನು ಪೊದಿಸಲಿ?
ವರ ಕೌಸ್ತುಭವು ಕೊರಳಿನೊಳಗೆ ಇಪ್ಪವಗೆ
ಆಭರಣವಾವುದ ತೊಡಿಸಲಿ?
ತರಣಿಶತ ಕೋಟಿ ತೇಜನ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ನಾ
ಪೆರತೊಂದು ದೀಪವಿಡಲಿ?
ನೆರಹಿದಾ ಫಣಿಪತಿಯ ಸ್ತೋತ್ರದೂರನ
ನಾನು ಸ್ಮರಿಪೆನಂತಯ್ಯ ದೇವ, ದೇವ ೨

ವನಜಜಾಂಡದ ಕೋಟಿಯುದರಂಗೆ ಆವುದನು
ಉಣಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಯ ಮಾಡಲಿ? ।

ಅನಿಮಿಷರಿಗಮೃತವನ್ನೆರೆದವನ ತೃಷೆಯ
ನೀರಿನೊಳೆಂತು ಸಂತವಿಡಲಿ? ॥
ವಿನತೆಯಾತ್ಮಜಪಕ್ಷದನಿಲನಿರೆ ಬೇರೆ
ಬೀಸಣಿಗೆಯಿನ್ನೇಂ ಬೀಸಲಿ ।
ಅಣುರೇಣು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮೂರುತಿಗೆ
ನಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯೆಂತು ಸುತ್ತಿ ಬರಲಿ–ದೇವ ೩

ಮಿಗೆ ಫಣಿಯ ಫಣದಾತಪತ್ರ ವಿರುವವಗೆ
ನೆರಳಿಗೆ ಕೊಡೆಯನೇಂ ಪಿಡಿಯಲಿ ।
ಪಗಲಿರುಳು ಸಾಮಗಾನಪ್ರಿಯನ ಮುಂದೆ
ಗೀತಗಳ ನಾನೇಂ ಪಾಡಲಿ ॥
ಜಗವರಿಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಪತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊನ್ನುಗಳ
ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಕೊಡಲಿ ।
ನಿಗಮ ತತಿ ಕಾಣದ ಮಹಾಮಹಿಮನನು
ನಮಿಪ ಬಗೆಯ ನಾನರಿವೆನೆಂತೈ–ದೇವ ೪

ಒಲಿಸುವುದನರಿಯೆ ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗೆಯನರಿಯೆ
ಹೊಗಳುವ ಹೊಲಬನ್ನರಿಯೆನು ।
ತಿಳಿದುದಿಲ್ಲವು ಷೋಡಶೋಪಚಾರದ
ಪೂಜೆಗಳಲೊಂದುಪರಿಯಾದರೂ ॥
ನೆಲೆಯ ಕಾಣೆನು ನಿಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ನವವಿಧ
ಭಕ್ತಿಯೊಳಗೊಂದು ಬಗೆಯಾದರೂ ॥
ಅಳಿಲು ಸೇವೆಯನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಲಹೈ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೇ ಸ್ವಾಮಿ–ಪ್ರೇಮಿ ೫

೭

ಈ ಪರಿಯ ಸೊಬಗಾವ ದೇವರಲಿ ನಾ ಕಾಣೆ
ಗೋಪೀಜನ ಪ್ರಿಯ ಗೋಪಾಲಗಲ್ಲದೆ ಪ

ದೊರೆಯತನದಲಿ ನೋಡೆ ಧರಣಿದೇವಿಯ ರಮಣ
ಸಿರಿಯತನದಲಿ ನೋಡೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನು ॥
ಹಿರಿಯತನದಲಿ ನೋಡೆ ಸರಸಿಜೋದ್ಭವನಯ್ಯ
ಗುರುವುತನದಲಿ ನೋಡೆ ಜಗದಾದಿ ಗುರುವು ೧

ಪಾವನತ್ವದಿ ನೋಡೆ ಅಮರ ಗಂಗಾಜನಕ
ದೇವತ್ವದಲಿ ನೋಡೆ ದಿವಿಜರೊಡೆಯ ॥
ಲಾವಣ್ಯದಲಿ ನೋಡೆ ಲೋಕಮೋಹಕನಯ್ಯ
ಆವ ಧೈರ್ಯದಿ ನೋಡೆ ಅಸುರಾಂತಕ ೨

ಗಗನದಲಿ ಸಂಚರಿಪ ಗರುಡದೇವನೆ ತುರಗ
ಜಗತೀಧರ ಶೇಷ ಪರಿಯಂಕ ಶಯನ ॥
ನಿಗಮಗೋಚರ ಪುರಂದರ ವಿಠಲಗಲ್ಲದೆ
ಮಿಗಿಲಾದ ದೈವಗಳಿಗೀ ಭಾಗ್ಯವುಂಟೇ * ೩

೮

ಎನಗೊಬ್ಬ ದೊರೆ ದೊರಕಿದನು।
ವನಜಸಂಭವನಯ್ಯ ಹನುಮನಂತರ್ಯಾಮಿ ಪ

ಮಾತಾಪಿತನು ಆದ ಭ್ರಾತೃ ಬಾಂಧವನಾದ ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ತಾನೇ ನಾಥನಾದ ॥
ಖ್ಯಾತನು ತಾನಾದ ದಾತನು ತಾನಾದ ।
ಭೂತೇಶ ವಂದ್ಯ ವಿಭೂತಿಪ್ರದನಾದ ೧

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಜರಾಮರನಾದ ಅಪ್ರಾಕೃತನಾದ ।
ವಿಜಯಗೊಲಿದು ನಿಜ ಸೂತನಾದ ॥
ಭುಜಗಶಯನನಾದ ತ್ರಿಜಗವಂದಿತನಾದ ।
ಅಜಮಿಳನಂತ್ಯಕತ್ಯಂತ ಸುಹೃದನಾದ ೨

ಶಂಖ ಚಕ್ರಾಂಕಿತದ ಸಂಕರುಷಣನಾದ ।
ಬಿಂಕದ ಬಿರುದುಗಳ ಪೊತ್ತವನಾದ ॥
ಪಂಕಜನಯ್ಯನ ಮೀನಾಂಕ ಜನಕನಾದ ।
ಓಂಕಾರ ಮೂರುತಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನು ೩

೬

ಏತರ ಚೆಲುವ-ರಂಗಯ್ಯ ಪ

ಏತರ ಚೆಲುವ ರಂಗಯ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂಬ ।
ಮಾತಿಗೆ ಬರಿದೆ ಮರುಳಾದೆನಲ್ಲದೆ ಅ.ಪ

ದೇಶವಾಸಗಳುಳ್ಳೊಡೆ-ತಾ ಕ್ಷೀರವಾ ।
ರಾಶಿಯೊಳಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವನೆ? ॥
ಹಾಸುವ ಮಂಚವುಳ್ಳೊಡೆ-ಶ್ರುತಿಹೀನ ।
ಶೇಷನ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವನೆ? ೧

ಹಡೆದ ತಾಯಿ ತನಗುಳ್ಳೊಡೆ-ರಂಗ ।
ಹೊಡೆದು ಕರು-ತುರುಗೊಂಡು ಬಾಳುವನೆ? ॥
ಮಡದಿಯರುಳ್ಳೊಡೆ ಅಡವಿಯೊಳಾಡುವ ।
ಹುಡುಗಿಯರ ಸಂಗ ಮಾಡುವನೆ? ೨

ಬುದ್ಧಿ ಪೇಳುವ ಪಿತನುಳ್ಳೊಡೆ-ರಂಗ ।
ಕದ್ದು ಬೆಣ್ಣೆ ದಧಿ ಮೆಲ್ಲುವನೆ ? ॥
ನಿರ್ಧಾರ ವಾಹನವುಳ್ಳೊಡೆ-ಹಾರುವ ।
ಹದ್ದಿನ ಹೆಗಲೇರಿ ಬಾಹನೆ?-ರಂಗ ೩

ಸಿರಿಯುಳ್ಳೊಡೆ ತಾನು ಬಲಿಯ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ।
ಧರೆಯ ದಾನಕ್ಕೆ ಕೈಯನೊಡ್ಡುವನೆ? ॥
ಗರುವ ತಾನಾದರೆ ಪಾಂಡುಕುಮಾರನ ।
ಧುರದ ಬಂಡಿಯ ಬೋವನಾಗುವನೆ? ೪

ಮದನಜನಕ ನಿಜ್ಜ ಚೆಲುವನೆಂತೆಂಬೆನೆ ।
ಮದದಿಂದ ಕುಬ್ಜೆಯ ಕೂಡುವನೆ? ॥
ಪದುಮನಾಭ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣ–ರಂಗ ೫

೧೦

ಏಳು ನಾರಾಯಣ ಏಳು ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ
ಏಳು ಶ್ರೀಗಿರಿಯೊಡೆಯ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶ ಪ

ಕಾಸಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನು ಕಾವಡಿಯೊಳ್ ಹೆಪ್ಪಿಟ್ಟು
ಲೇಸಾಗಿ ಕಡೆದು ಹೊಸ ಬೆಣ್ಣೆ ಕೊಡುವೆ
ಶೇಷಶಯನನೆ ಏಳು ಸಮುದ್ರ ಮಥನವ ಮಾಡು
ದೇಶ ಕೆಂಪಾಯಿತು ಏಳಯ್ಯ ಹರಿಯೇ ೧

ಅರುಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಪರಿಮಳದ ಪುಷ್ಪಗಳ
ಸುರರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಬಲು ಭಕುತಿಯಿಂದ
ಅರವಿಂದನಾಭ ಸಿರಿವಿಧಿಭವಾದಿಗಳೊಡೆಯ
ಪಿರಿದಾಗಿ ಕೋಳಿ ಕೂಗಿತೇಳಯ್ಯ ಹರಿಯೇ ೨

ದಾಸರೆಲ್ಲರು ಬಂದು ಧೂಳಿದರ್ಶನಕೊಂಡು
ಲೇಸಾಗಿ ತಾಳ ದಂಡಿಗೆಯ ಪಿಡಿದು
ಶ್ರೀಶ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯ ನಿಮ್ಮ ಪಾದವನು
ಲೇಸಾಗಿ ಪೊಗಳುವರು ಹರಿಯೇ * ೩

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ

೧೧

ಒಂದೇ ನಾಮವು ಸಾಲದೆ – ಶ್ರೀಹರಿಯೆಂಬ
ಒಂದೇ ನಾಮವು ಸಾಲದೆ ಪ

ಒಂದೇ ನಾಮವು ಭವಬಂಧನ ಬಿಡಿಸುವು ।
ದೆಂದು ವೇದಂಗಳಾನಂದದಿ ಸ್ತುತಿಸುವ ಅ.ಪ

ಉಭಯರಾಯರು ಸೇರಿ ಮುದದಿ ಲೆತ್ತವನಾಡಿ ।
ಸಭೆಯೊಳು ಧರ್ಮಜ ಸತಿಯ ಸೋಲೆ ॥
ನಭಕೆ ಕೈಯೆತ್ತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಎನ್ನಲು ।
ಇಭರಾಜಗ ಮನೆಗಕ್ಷಯವಸ್ತ್ರವನಿತ್ತ ೧

ಹಿಂದೊಬ್ಬ ಋಷಿಪುತ್ರನಂದು ದಾಸಿಯ ಕೂಡೆ ।
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಕಾಲ ॥
ದಂದುಗದೊಳು ಸಿಲುಕಿ ನಿಂದಂತ್ಯ ಕಾಲದಿ ।
ಕಂದನಾರಗನೆಂದು ಕರೆಯಲಭಯವಿತ್ತ ೨

ಕಾಶಿಯ ಪುರದೊಳು ಈಶ ಭಕುತಿಯಿಂದ ।
ಸಾಸಿರನಾಮದ ರಾಮನೆಂಬ ॥
ಶ್ರೀಶನನಾಮದ ಉಪದೇಶ ಸತಿಗಿತ್ತ ।
ವಾಸುದೇವ ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ೩

೧೨

ಒಲ್ಲನೋ ಹರಿ ಕೊಳ್ಳನೋ ಪ

ಎಲ್ಲ ಸಾಧನವಿದ್ದು ತುಲಸಿ ಇಲ್ಲದ ಪೂಜೆ ಅ.ಪ

ಸಿಂಧು ಸಾಗರ ಕೋಟಿ ಗಂಗೋದಕವಿದ್ದು
ಗಂಧ ಸುಪರಿಮಳ ವಸ್ತ್ರವಿದ್ದು ॥
ಅಂದವಾದಾಭರಣ ಧೂಪ–ದೀಪಗಳಿದ್ದು
ವೃಂದಾವನ ಶ್ರೀ ತುಲಸಿಯಿಲ್ಲದ ಪೂಜೆ ೧

ಮಧುಕ್ಷೀರ ಮೊದಲಾದ ಪಂಚಾಮೃತಗಳಿದ್ದು
ಮಧುಪರ್ಕ ಪೂಜೋಪಚಾರವಿದ್ದು ॥
ಮಧುಸೂದನ ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆಗೆ
ಮುದದ ಮೋಹದಳೆಂಬ ತುಲಸಿಯಿಲ್ಲದ ಪೂಜೆ ೨

ಕಮಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಸಂಪಿಗೆ–ಕೇದಿಗೆ
ವಿಮಲ ಘಂಟೆ ಪಂಚವಾದ್ಯವಿದ್ದು ॥
ಅಮಲ ಪಂಚ ದಿವ್ಯ ಅಮೃತಾನ್ನಗಳಿದ್ದು
ಕಮಲನಾಭನು ಶ್ರೀ ತುಲಸಿಯಿಲ್ಲದ ಪೂಜೆ ೩

ಮಂತ್ರ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಪುರುಷಸೂಕ್ತಗಳಿದ್ದು
ತಂತು ತಪ್ಪದ ತಂತ್ರಸಾರವಿದ್ದು ॥
ಸಂತತ ಸುಖ ಸಂಪೂರ್ಣನ ಪೂಜೆಗ
ತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಳಾದ ತುಲಸಿಯಿಲ್ಲದ ಪೂಜೆ ೪

ಪೂಜೆಯ ಮಾಡದೆ ತುಲಸೀ ಮಂಜರಿಯಿಂದ
ಮೂಜಗದೊಡೆಯ ಮುರಾರಿಯನು ॥
ರಾಜಧಿರಾಜನೆಂಬ ಬಿರುದು ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ
ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರೇನು ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ೫

೧೩

ಗಂಗಾದಿತೀರ್ಥ ಫಲಂಗಳ ನೀವುದು– ಹರಿಯ ನಾಮ ।
ಹಿಂಗದೆ ಜನರಿಗೆ ಮಂಗಳವೀವುದು– ಹರಿಯ ನಾಮ ಪ

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳ ಅರಿಯದ ಜನರಿಗೆ– ಹರಿಯ ನಾಮ ಜಗ ।
ದಾದಿಪುರುಷನನು ಪೂಜಿಸಿದವರಿಗೆ– ಹರಿಯ ನಾಮ ॥
ಸಾಧಿಸುವೆವು ಪರವೆಂಬಂಥ ಜನರಿಗೆ– ಹರಿಯ ನಾಮ ।
ಶೋಧಿಸಿ ಇಟ್ಟ ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಣಿರೊ– ಹರಿಯ ನಾಮ ೧

ಸ್ನಾನ ಜಪಂಗಳ ಸಾಧಿಸಿದವರಿಗೆ– ಹರಿಯ ನಾಮ ।
ದಾನಧರ್ಮಕೆ ಒದಗದ ಮನುಜರಿಗೆ– ಹರಿಯ ನಾಮ ॥
ಧ್ಯಾನವೊಂದರಿಯದ ಮೂಢಾತ್ಮ ಜನರಿಗೆ – ಹರಿಯ ನಾಮ ।
ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವ ಪಾವನ ಮಾಡುವುದು – ಹರಿಯ ನಾಮ ೨

ವೇಳೆವೇಳೆಗೆ ವೆಚ್ಚ–ವ್ಯಯಗಳ ನೀವುದು– ಹರಿಯ ನಾಮ ।
ಜಾಳಿಗೆ ಮಾಳಿಗೆ ಮನೆಯ ನೆಚ್ಚದೆ ಪೇಳಿ– ಹರಿಯ ನಾಮ ॥
ಕಾಲನವರು ಬಂದು ಕದಲಲಾಗದ ಮುನ್ನ– ಹರಿಯ ನಾಮ ।
ಶ್ರೀಲೋಲ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಒಲುಮೆಗೆ– ಹರಿಯ ನಾಮ ೩

೧೪

ತಾಳಬೇಕು – ತಕ್ಕ – ಮೇಳಬೇಕು – ಶ್ರೀ ।
ಲೋಲನ ಚರಿತೆಯ ಹೇಳುವ ದಾಸರಿಗೆ ಪ

ಗಳಶುದ್ಧಿ ಇರಬೇಕು । ತಿಳಿದು ಪೇಳಲು ಬೇಕು ।
ಕಳವಳಬಿಡಬೇಕು ಕಳೆಮೊಗವಿರಬೇಕು ೧

ಯತಿ ಪ್ರಾಸವಿರಬೇಕು । ಗತಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ॥
ಶ್ರುತಿಪತಿ ಕೇಳಬೇಕು । ರತಮುಖವಿರಬೇಕು ೨

ಹರಿದಾಸನಾಗಿರಬೇಕು । ಹರುಷ ಪಡುತಿರಬೇಕು ।
ಪುರಂದರವಿಠಲನಲಿ । ಸ್ಥಿರಚಿತ್ತವಿರಬೇಕು ೩

೧೫

ದಾತ ಹರಿಯು ದಯ ಮಾಡುವನಿರಲು
ಏತರ ಭಯವೋ ಹೇ ಮನುಜಾ ಪ

ಬೆಳಗು ಬೈಗು ಮೈ ಹುಳುಕು ಹರತೆಯಲಿ ।
ಕೆಲವು ಕಾಲದಲಿ ಗಳಿಗೆಯಾದರೂ ॥

– – – – – – – – – – – – –
– – – – – – – – – – – – – * ೧

ಸಂಸಾರದ ಸುಖಪ್ರಾಶನ ಮಾಡದೆ ।
ಕಂಸಾರಿಯ ಪದಪಾಂಸುಗಳ ಭಜಿಸು ॥
– – – – – – – – – – – – –
– – – – – – – – – – – – – * ೨

ನೀರಬೊಬ್ಬಳಿಯಂತೆ ನಿತ್ಯವಲ್ಲದ ದೇಹ ।
ಘೋರ ಸಂಸಾರದಿ ತೊಳಲದಿರು ॥
ಶ್ರೀರಮಣ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಪರನೆಂದು ।
ಸಾರಿದೆಯಲ್ಲವೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಡ ೩

೧೬

ನಡೆದು ಬಾ ನಾಲ್ವರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಎನ್ನಯ ನಿನ್ನ
ತೊಡರ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಬೆನು ತೋಯಜಾಕ್ಷ ಪ

ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ತಾತ ಮುತ್ತಾತರು
ಪಾದ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ । ಹಲವು ಕಾಲ ॥
ಸಾಧಿಸಿದರ್ಥವ ಸಲೆ ಎನ್ನ ಜೀವಕ್ಕೆ
ಆಧಾರವಾದುದನು ಏಕೆ ಕೊಡಲೊಲ್ಲೆ ೧

ಸಾಲವ ಕೇಳಲು ಸಟೆ ಟೌಳಿಯನಾಡಿ
ಕಾಲವ ಕಳೆವೆ ನೀ ಕಪಟದಿಂದ ॥
ಮೇಲಿನ ವಿಬುಧರು ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ನಿನ್ನ
ಕಾಲಿಗೆ ಎನ್ನ ಕೊರಳ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವೆ ೨

---

* ೧–೨ನೆಯ ನುಡಿಗಳ ಉತ್ತರಾರ್ಧ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಸನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದಲಿ ಎನ್ನ
ಮನಕೆ ಬಪ್ಪಂತೆ ನೀ ಘನ ನಂಬುಗೆಯಿತ್ತೆ
ಅನುಮಾನವೇಕೆ ದಯೆಪಾಲಿಸೈ ಈಗ
ವನಜಾಕ್ಷ ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೧೭

ನಾರಿರನ್ನೆಯ ಕಂಡೆಯಾ ಪ

ವಾರಿಜನಾಭ ದೇವರದೇವ ಸುಗುಣ ಬೇ
ಲೂರ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯನ ಎನ್ನಪ್ರಿಯನ ಅ.ಪ

ಹೊಸಬಗೆ ಮಾಟದ ಹೊಳೆವ ಕಿರೀಟದ ।
ಎಸೆವ ಮಾಣಿಕದೋಲೆಯ ॥
ಶಶಿಕಾಂತಕಧಿಕವೆಂದೆನಿಪ ಮೂಗುತಿಯಿಟ್ಟ ।
ಬಿಸಜಾಕ್ಷ ಚನ್ನಿಗರಾಯನ ಎನ್ನ ಪ್ರಿಯನ ೧

ತಿದ್ದಿದ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕದಿಂದೊಪ್ಪುವ ।
ಮುದ್ದು ಮೊಗದ ಸೊಂಪಿನ ॥
ಹೊದ್ದಿದ ಕುಂಕುಮ ರೇಖೆ ಪೀತಾಂಬರ ।
ಪೊದೆದ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯನ ಎನ್ನ ಪ್ರಿಯನ ೨

ಮಘಮಘಿಸುವ ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪಿಗೆ ।
ಬಗೆಬಗೆ ಪೂಮಾಲೆಯ ॥
ಅಗರು ಚಂದನ ಗಂಧದನುಲೇಪವ ಗೈದ ।
ಜಗವ ಮೋಹಿಪ ಚೆನ್ನನ ಎನ್ನ ಪ್ರಿಯನ ೩

ದನುಜರಗಂಡನೆಂದೆನಿಪ ಪೆಂಡೆಯವಿಟ್ಟು ।
ಮಿನುಗುವ ಪೊಂಗೆಜ್ಜೆಯ ॥
ಘನ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದಾಂಕಿತನಾದನ ।
ಅನುಪಮ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯನ ಎನ್ನ ಪ್ರಿಯನ ೪

ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಬಂದು ಮೇಲಾಪುರದಿ ನಿಂತ ।
ಪಾಲುಗಡಲ ಶಾಯಿಯಾದನ ॥
ಪಾಲಕ ಇಂದು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ಬೇಲೂರ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯನ ಎನ್ನ ಪ್ರಿಯನ ೫

೧೮

ನಿನಗಾರು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎನಗನ್ಯ ಗತಿಯಿಲ್ಲ
ಎನಗೂ ನಿನಗೂ ನ್ಯಾಯ ಹೇಳುವರಿಲ್ಲ ಪ

ಒಂದೇ ಗೂಡಿನೊಳು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಗಲದೆ
ಎಂದೆಂದು ನಿನ್ನ ಪಾದ ಪೊಂದಿರುವೆ ॥
ಬಂದ ವಿಷಯಂಗಳಿಗೆ ಎನ್ನನೊಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು
ಅಂಧಕನಂತೆ ನೀ ನೋಡುವುದುಚಿತವೆ ೧

ಪರಸತಿಗಳುಪಿರೆ ಪರಮ ಪಾಪಿಷ್ಠನೆಂದು
ಪರಿಪರಿ ನರಕವ ನೇಮಿಸುವೆ ॥
ಪರಸತಿಯರ ಒಲುಮೆ ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿತು ದೇವ
ದೊರೆತನಕಂಜಿ ನಾ ಶರಣೆಂದೆನಲ್ಲದೆ ೨

ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯವ ನಾನು ನಿನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ
ಅನಂತವಿಧದ ಕರ್ಮವ ಮಾಡಿದೆ ॥
ಎನ್ನಪರಾಧಗಳೆಣಿಸಲಾಗದು ದೇವ
ಪನ್ನಗ ಶಯನ ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೧೯

ನಿನ್ನ ನಾಮವೆ ಎನಗೆ ಅಮೃತಾನ್ನವು ।
ಇನ್ನು ಹಸಿದಿರಲೇಕೆ ಎನಗೆ ನೀನೊಲಿದಿರಲು ಪ

ಓಂಕಾರವೆಂಬ ನಾಮ ಉಪ್ಪು – ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ।
ಶಂಖಪಾಣಿಯ ನಾಮ ಪಾಕಾದಿ ಸೂಪ ॥
ಸಂಕರ್ಷಣನ ನಾಮ ದಿವ್ಯ ಶಾಲ್ಯನ್ನವು ।
ಪಂಕಜಾಕ್ಷನ ನಾಮ ಪಳಿದೆ ಬಗೆಬಗೆ ಸಾರು ೧

ಕೇಶವನೆಂಬ ನಾಮ ಕರಿದ ಹೂರಣಗಡಬು ।
ವಾಸುದೇವನ ನಾಮ ವಡೆ – ಸೇವಿಗೆ ॥
ಸಾಸಿರದ ನಾಮಗಳು ಸವಿಸವಿಯ ಪರಮಾನ್ನ ।
ದೋಷದೂರನ ನಾಮ ದೋಸೆ – ಸೂಸಲಗಡಬು ೨

ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ನೊರೆಹಾಲು ಸಕ್ಕರೆ ।
ಶ್ರೀರಾಮ ನಾಮ ಸರವಳಿ ಸಜ್ಜಿಗೆ ॥
ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ನಾಮ ಕರಿದ ಹಪ್ಪಳ – ಸಂಡಿಗೆ ।
ಪಾರಾಯಣನ ನಾಮ ಪರಿಪರಿಯ ಪಕ್ವಾನ್ನ ೩

ಯದುಪತಿಯೆಂಬ ನಾಮ ಎಣ್ಣೂರಿಗೆಯ ರಾಶಿ ।
ಮಧುಸೂದನನ ನಾಮ ಮಧುರ ಮಂಡಿಗೆಯು ॥
ಚದುರಗೋವಳ ನಾಮ ಚೆಲುವ ಬೀಸೂರಿಗೆ ।
ಪದುಮನಾಭನ ನಾಮ ಪರಿಪರಿಯ ಭಕ್ಷ್ಯ ೪

ದೇವಕೀಸುತನ ನಾಮ ದಧ್ಯನ್ನದಾ ಮುದ್ದೆ ।
ಗೋವಿಂದನ ನಾಮ ಗುಳ್ಳೋರಿಗೆ ॥
ಮಾವಮರ್ದನನ ನಾಮ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರ ।
ರಾವಣಾರಿಯ ನಾಮ ಇಡ್ಡಲಿಗೆ – ಸುಖಿಯುಂಡೆ ೫

ಗರುಡವಾಹನನ ನಾಮ ಘೃತಪಯೋದಧಿತಕ್ರ ।
ಪರಮಪುರುಷನ ನಾಮ ಪನ್ನೀರ ಪಾನ ॥
ಕರಿವರದ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಕರ್ಪುರದ ವೀಳ್ಯವು ।
ಶರಧಿಶಯನನ ನಾಮ ಶಯನಪರ್ಯಂಕ ೬

ಈ ಪರಿಯ ನಾಮಾವಳಿಯನು ಸವಿದುಂಡು ।
ಆಪತ್ತು ಬಿಡಿಸೆನ್ನ ಕ್ಷುಧೆಯ ನೂಕಿ ॥
ಗೋಪಾಲ ಉರಗಾದ್ರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಶ್ರೀಪಾದವನೆ ನಂಬಿ ಅಪವರ್ಗ ಸೇರುವ ೭

೨೦

ಪಾವನನವ ಪಾವನನವ ಪಾವನನವ ಜಗಕೆ ।
ದೇವ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾದವು ಸೋಕಿದರೆ ಪ

ಹರಿಯ ನೆನೆಯೆ ನಾಲಗೆ ಪಾವನ, ಸಿರಿ
ಮುದ್ರೆಯು ಭುಜಕೆ ಪಾವನ ।
ಉರದಿ ನಾಭಿಗೆ ನಾಮವನಿಡೆ ಪಾವನವೊ ॥
ಕೊರಳೊಳು ಶ್ರೀ ತುಳಸೀಮಣಿ ನಳಿನಾಕ್ಷವು ಇರೆ ಪಾವನ ।
ಪರಮ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆರಗಿದ ಶಿರ ಪಾವನವೊ ೧

ತುಲಸಿ ಹಿಡಿಯೆ ಕೈ ಪಾವನ, ದಲವನಿಡೆ ಕಿವಿ ಪಾವನ ।
ಸ್ಥಲದ ಮೃತ್ತಿಕೆ ಇಡಲು ಆ ಪಣೆ ಪಾವನವೊ ॥
ಬಳಲದೆ ವೃಂದಾವನವನು ಬಳಸಿ ಬಂದವ ಪಾವನನು ।
ತುಲಸಿತೀರ್ಥವ ಕೊಂಡಾತನು ಪಾವನನಯ್ಯ ೨

ಏಕಾದಶಿಯ ವ್ರತ ಪಾವನ ಎಲ್ಲವ ತೊರೆದವ ಪಾವನ ।
ನಾಕು ಜಾವದಿ ಜಾಗರವಿರೆ ಪಾವನವೊ ॥
ಕಾಕು ನುಡಿಯದೆ ಕಾಮಿತಪ್ರದನೆಂಬ ಶ್ರೀಕಾಂತನ ಪಾದವ ।
ಏಕಾಂತದಿ ನೆನೆವನು ಪಾವನನೊ ೩

[ಕೃತಿರಮಣನ ಕಥೆಯನೊಪ್ಪಿ] ಕೇಳಿದ ಕಿವಿ ಪಾವನ ।
ಶತವೃಂದಾರಕರ ತಲೆಯ ನೆಲೆ ಪಾವನವೊ ॥
ಮತಿ ಬೇಡಿದ ಅಜ ಪಾವನ ಯತಿ ಪಾವನ ವೈಷ್ಣವರ ।
ಮತವಿಡಿದೋದಿದ ರಾಮನ ಕಥೆ ಪಾವನವೊ ೪

ಸಾಮವೇದ ಪಾವನವು – ಭೂಮಿಪತಿ ನೀ ಪಾವನ ।
ನಾಮಧಾರಿಯು ಪಾವನ ನಾರಾಯಣನ ॥
ತಾಮಸವಿಲ್ಲದೆ ಹರಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂಬ ।
ಸೀಮೆಯು ಪಾವನ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ೫

೨೧

ಭಕುತ ಜನ ಮುಂದೆ ನೀನವರ ಹಿಂದೆ – ಇದಕೆ ।
ಯುಕುತಿ ಕೈಕೊಳದಯ್ಯ ಗಯಾಗದಾಧರನೆ ಪ

ಕಟ್ಟೆರಡು ಕೂಡಿ ತಾ ನದಿಸೂಸಿ ಹರಿವಾಗ ।
ಕಟ್ಟುಕ್ಕಿದಾಗ ಹರಿಗೋಲ ಹಾಕೆ ॥
ನೆಟ್ಟನೆ ಜಿಗಿಜಿಗಿದು ದಾಟಿ ತಾ ಪೋಪಾಗ ।
ಹುಟ್ಟು ಮುಂದಲ್ಲದಲೆ ಹರಿಗೋಲು ಮುಂದೆ? ೧

ಕಾಳೆ ಹೆಗ್ಗಾಳೆ ದುಂದುಭಿ ನಾನಾ ವಾದ್ಯದಿಂ ।
ಓಲಗದಿಂದ್ಯೆದೆ ಅರಸು ತಾ ಬರುವಾಗ ॥
ಸಾಲಾಗಿ ಬಳಿವಿಡಿದು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಇರುವಾಗ ।
ಆಳು ಮುಂದಲ್ಲದೆ ಅರಸು ತಾ ಮುಂದೆ ? ೨

ಉತ್ಸವ ಮೂರುತಿಯು ಬೀದಿ ಮೆರೆಯುತ ಬರಲು ।
ಸತ್ಸಂಗತಿಗೆ ಹರಿದಾಸರೆಲ್ಲ ॥
ಅಚ್ಚ ಸಿರಿಯರಸು ಸಿರಿಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ।
ವತ್ಸ ಮುಂದಲ್ಲದೆ ಧೇನು ತಾ ಮುಂದೆ? * ೩

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ವಿಜಯದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇದೆ.

೨೨

ರಾಮ ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಅಕ್ಷರದ ಮಹಿಮೆಯನು ।
ಪಾಮರರು ತಾವೇನ ಬಲ್ಲರಯ್ಯ ಪ

ರಾಯೆಂದ ಮಾತ್ರದೊಳು ರಕ್ತ ಮಾಂಸದೊಳಿದ್ದ
ಆಯಸ್ಥಿಗತವಾದ ಅತಿಪಾಪವನ್ನು
ಮಾಯವನು ಮಾಡಿ ಮಹಾರಾಯ ಮುಕ್ತಿಯ ಕೊಡುವ
ದಾಯವನು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿರಾಯ ಬಲ್ಲ ೧

ಮತ್ತೆ ಮ ಎಂದೆನಲು ಹೊರಬಿದ್ದ ಪಾಪಗಳು
ಒತ್ತಿ ಒಳ ಪೊಗದಂತೆಯೆ ಕವಾಟವಾಗಿ
ಚಿತ್ತ ಕಾಯಗಳ ಸುಪವಿತ್ರ ಮಾಡುವ ಪರಿಯ
ಭಕ್ತವರ ಹನುಮಂತ ತಾನೊಬ್ಬ ಬಲ್ಲ ೨

ಧರೆಯೊಳೀ ನಾಮಕ್ಕೆ ಸರಿಮಿಗಿಲು ಇಲ್ಲೆಂದು
ಪರಮ ವೇದಗಳೆಲ್ಲ ಪೊಗಳುತಿಹವು
ಸಿರಿಯರಸ ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಮನನು
ವರ ಕಾಶಿಯೊಳಗಿಪ್ಪ ಶಿವನು ತಾ ಬಲ್ಲ ೩

೨೩

ರಾಮನಾಮ ಪಾಯಸಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನಾಮ ಸಕ್ಕರೆ ।
ನಾಮವಿಠಲ ತುಪ್ಪ ಬೆರೆಸಿ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿರೊ ಪ

ಒಮ್ಮನ ಗೋದಿಯ ತಂದು । ವೈರಾಗ್ಯ ಕಲ್ಲಲಿ ಬೀಸಿ ।
ಸುಮ್ಮನ ಸಜ್ಜಿಗೆ ತೆಗೆದು । ಸಣ್ಣ ಸೇವಿಗೆ ಹೊಸೆದು ೧

ಹೃದಯವೆಂಬ ಪಾತ್ರೆಯೊಳಗೆ । ಮನವೆಂಬ ಎಸರನಿಟ್ಟು ।
ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪಾಕ ಮಾಡಿ । ಹರಿವಾಣ ತುಂಬಿರೋ ೨

ಆನಂದ ಆನಂದವೆಂಬ ತೇಗು ಬಂದ ಪರಿಯಲಿ ।
ಆನಂದ ಮೂರುತಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೪

ರಾಮ ನಾಮಾಮೃತವ ಕೊಂಬವರೆಲ್ಲ ।
ಪ್ರೇಮದಿಂದಚ್ಯುತ ಪೇಟೆಗೆ ಬನ್ನಿರೆ ಪ

ಒಮ್ಮನವೆರಸಿ ಬನ್ನಿ ।
ನಿಮ್ಮ ಮನಕೆ ಬಂದಂತಳೆದು ಕೊಳ್ಳಿ ॥
ರಾಮಟಂಕೆಯ ಸಲಿಸಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ।
ಧರ್ಮದ ಸಂತೆ ನೆರೆದಿದೆ ಬನ್ನಿ ೧

ಉಂಟು ನಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಗಳು ।
ಎಂಟಾನೆಯ ಬಿರುಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು ॥
ಸಾಲವರ್ಣದ ಪಟ್ಟೆಯು ಏಳಿರೆ ।
ಏಳುಲೋಕವು ಬಲ್ಲದು ೨

ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲದ ಮುತ್ತುಂಟು ।
ಏಳೇಳ್ಪುಟಿಯ ಹೊಳೆವಪರಂಜಿಯ ಚಿನ್ನವುಂಟು ॥
ಥಳಥಳಿಸುವ ನೀಲಿಯ ಕೊಂಬುವರೆಲ್ಲ ।
ನಳಿನನಾಭನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬನ್ನಿ ೩

ಎರಡು ಕಾಶಿಯಲಳೆವ ಕೊಳಗವು ।
ಪಿರಿದುವೊಂದು ಕಿರಿದೊಂದು ಉಂಟಲ್ಲಿಗೆ ॥
ಗರಳವವೊರಿಸಲು ರತ್ನವು ।
ಮರುತಾಶ್ರಯನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ೪

ಆರಂಗಡಿಯ ಸುಟ್ಟು ।
ಸೂರೆಮಾಡಿ ಏಳು ಎಂಟು ಹಟ್ಟಕೊರವನೊ...ದುದು ॥
ಸಾರಿಸಿ ನವವಿಧ ಶುಚಿಯ ಹೇಳಿದ ।
ಸರ್ವಾತ್ಮಗೆ ಸೌದೆಯ ೫

ಸುಂಕಿಗರೈವರಿಗೆ ಹರುಷದಿಂದ ।
ಪಂಕಜನಾಭನ ಚೀಲ ತೋರಿ ॥
ಶಂಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆವ ಅವರನೆಲ್ಲ ।
ವಂಚಿಸಿ ಎದೆಯ ಟೊಣೆದು ಹೋಗುವಾ ೬

ಇಂದೊಂದು ಸರಶಿಗೆ ಬಹಳ ಲಾಭ । ತಾ
ತಂದು ಕುಳಿತುಂಬುದಕೆ ಉಂಟು ॥
ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ ರಾಯ ।
ಗಂಧವಾಯಿತು ಬೇಹಾರವು ೭

೨೫

ವಿಧಿ ನಿಷೇಧವು ನಿನ್ನವರಿಗೆಂತೊ ಹರಿಯೇ ಪ

ವಿಧಿ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯು ನಿಷೇಧ ವಿಸ್ಮೃತಿಯೆಂಬ
ವಿಧಿಯನೊಂದನೆ ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಅ.ಪ

ಮಿಂದದ್ದೆ ಗಂಗಾದಿ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಂಗಳು
ಬಂದದ್ದೆ ಪುಣ್ಯಕಾಲ ಸಾಧುಜನರು ॥
ನಿಂದದ್ದೆ ಗಯೆ ವಾರಣಾಸಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ
ಸಂದೇಹವೇಕೆ ಮದದಾನೆ ಪೋದುದೆ ಬೀದಿ ೧

ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾದಿ ಮೂರುತಿಯು ಭೂ
ಮಂಡಲದಿ ಶಯನವೆ ನಮಸ್ಕಾರವು ॥
ತಂಡತಂಡದ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನಯ ಪೂಜೆ
ಮಂಡೆ ಬಾಗಿಸಿ ನಮಿಪ ಭಾಗವತ ಜನಕೆ ೨

ನಡೆದ ನಡಿಗೆಯು ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯು
ನುಡಿವ ನುಡಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರ ॥
ಕೊಡುವುದೆಲ್ಲವು ಅಗ್ನಿಮುಖದಲ್ಲಿ ಆಹುತಿ
ದೃಢಭಕ್ತರೇನ ಮಾಡಿದರದೇ ಮರ್ಯಾದೆ ೩

ನಷ್ಟವಾದುದು ಎಲ್ಲ ಸಂಚಿತದ ಕರ್ಮವು
ಮುಟ್ಟಲಂಜುವುವೆಲ್ಲ ಆಗಾಮಿಕರ್ಮ ॥
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮವ ಮೀರಿ
ಸೆಟ್ಟಿಮೆಟ್ಟಿದ್ದೆ ಪಟ್ಟಣವೆಂಬುದೇ ನಿಜವು ೪

ಎಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಪವೇಶ ಮ
ತ್ತೆಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಮನವು ಅಲ್ಲಿಯೆ ಸಮಾಧಿ ॥
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪುರಂದರವಿಠಲ ರಾಯನ
ಬಲ್ಲವರಿಗೆಲ್ಲಿಹುದು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯದ ಲೇಪ ೫

೨೬

ಸಕಲ ಗ್ರಹಬಲ ನೀನೆ ಸರಸಿಜಾಕ್ಷ ।
ನಿಖಿಳವೇತಕೆ ಎನಗೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ಮೋಹಿ ಪ

ರವಿ ಚಂದ್ರ ಬುಧ ನೀನೆ ರಾಹು ಕೇತುವು ನೀನೆ
ಕವಿ ಗುರುವು ಶನಿಯು ಮಂಗಳನು ನೀನೆ ॥
ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯು ನೀನೆ ನವವಿಧಾನವು ನೀನೆ
ಭವರೋಗಹರ ನೀನೆ ರಕ್ಷಕನು ನೀನೆ ೧

ಪಕ್ಷಮಾಸವು ನೀನೆ ಪರ್ವಕಾಲವು ನೀನೆ
ನಕ್ಷತ್ರಯೋಗ ಕರಣಗಳು ನೀನೆ ॥
ಅಕ್ಷಯವೆಂದು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನವ ಕಾಯ್ದ
ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ದೀನ ರಕ್ಷಕನು ನೀನೆ ೨

ಋತು ಕಾಲಗಳು ನೀನೆ ವ್ರತದಿನಂಗಳು ನೀನೆ
ಕ್ರತುವು ಸಂಧ್ಯಾನ ಸದ್ಗತಿಯು ನೀನೆ
ಜಿತವಾಗಿ ಎನ್ನೊಡೆಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ
ಶ್ರುತಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಮಹಾತ್ಮನು ಹರಿಯು ನೀನೆ ೩

೨೭

ಹರಿನಾಮಕೀರ್ತನೆ ಅನುದಿನ ಮಾಳ್ಪಗೆ ।
ನರಕ ಭಯಗಳುಂಟೆ? ಪ

ಕೇಸರಿಗಂಜದ ಮೃಗವುಂಟೆ?–ದಿ–।
ನೇಶನಿಗಂಜದ ತನುವುಂಟೆ? ॥
ವಾಸುದೇವ ವೈಕುಂಠ ಜಗನ್ಮಯ ।
ಕೇಶವ ಕೃಷ್ಣ ನೀನೆಂದುಚ್ಚರಿಸುವ ೧

ಕುಲಿಶವನೆದುರಿಪ ಗಿರಿಯುಂಟೆ?–ಬಲು ।
ಪ್ರಳಯ ಬಂದಾಗ ಜೀವಿಪರುಂಟೆ?
ಜಲಜನಾಭ ಗೋವಿಂದ ಜನಾರ್ದನ ।
ಕಲುಷ ಹರಣ ಕರಿರಾಜ ರಕ್ಷಕನೆಂಬ ೨

ಗರುಡಗೆ ಅಂಜದ ಫಣಿಯುಂಟೆ? –ದ–।
ಳ್ಳುರಿಯಲಿ ಬೇಯದ ತೃಣವುಂಟೆ? ॥
ನರಹರಿನಾರಾಯಣ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ।
ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನೀನೆಂದುಚ್ಚರಿಸುವ ೩

೨೮

ಹರಿನಾಮದರಗಿಣಿಯು ಹಾರುತಿದೆ ಜಗದಿ।
ಪರಮ ಭಾಗವತರು ಬಲೆಯ ಬೀಸುವರು ಪ

ಕೋಪವೆಂಬ ಮಾರ್ಜಾಲವು ಕಂಡರೆ ನುಂಗುವುದು ।
ತಾಪವೆಂಬ ಹುಲಿಯು ಕೊಂಡೊಯ್ವುದದನು ॥
ಕಾಪಾಡಿರದನು ಹೃದಯದೊಳಗಿಂಬಿಟ್ಟು ।
ಅಪತ್ತಿಗೊದಗುವುದು ಈ ಮುದ್ದು ಗಿಣಿಯು ೧

ದಾರಿಯ ನಡೆವಾಗ ಚೋರರ ಭಯವಿಲ್ಲ ।
ಮಾರಿಬಂದರದನು ಹೊಡೆದು ನೂಕುವುದು ॥
ಕ್ರೂರ ಯಮಭಟರನು ಮೂಗು ರೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಬಡಿದು ।
ದಾರಿ ತೋರುವುದು ಮುರಾರಿಯ ಪಟ್ಟಣಕೆ ೨

ಎಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ ಈ ಮುದ್ದು ಅರಗಿಣಿಯು ।
ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳೀರೇಳು ಜಗವನಿಂಬಿಟ್ಟ ॥
ಸೃಷ್ಟೀಶ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ನೆನೆ ನೆನೆದು ।
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸುವುದು ಈ ಮುದ್ದು ಗಿಣಿಯು ೩

೨೯

ಹರಿಯೆ... ಪ

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯೆನಗೆ ಚಂದ್ರ – ತಾರಾಬಲವು ।
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣವೇ ರವಿಯ ಬಲವು ॥
ಹರಿ ನಿನ್ನೊಲುಮೆಯೆನಗೆ ಗುರುಬಲವು ಭೃಗುಬಲವು ।
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಮೋಹವೇ ಶನಿಯ ಬಲವು ೧

ಮಂಗಳಾತ್ಮಕ ನಿನ್ನ ಅಂಗದರುಶನವೆನಗೆ ।
ಮಂಗಳನ ಬಲವು ಎನ್ನಂಗಕೀಗ ॥
ರಂಗಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದವ ನೋಡೆ ।
ಹಿಂಗಿ ಪೋಪುದು ಅಘವು ಸೌಮ್ಯಬಲವು ೨

ಆದಿಪುರುಷನೆ ನಿನ್ನ ಅರಿಪುದೇ ಕೇತುಬಲ ।
ಅದಿಮೂಲನೆ ನಿನ್ನ ಗುಣ ಕಥನವ ॥
ಆದರಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡುವುದೆ ಎನಗೆ ರಾಹುಬಲ ।
ಆದಿಮೂರುತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೩೦

ಹರಿಯೆಂಬ ನಾಮಾಮೃತ ರುಚಿಕರವೆಲ್ಲ
ಪರಮಭಕ್ತರಿಗಲ್ಲದೆ – ಮಿಕ್ಕ –।
ಅರಿಯದ ಕಡುಮೂರ್ಖ ಮನುಜರಿಗೆಲ್ಲ ತಾ
ಹರುಷವಾಗಬಲ್ಲದೆ? ಪ

ಅಂದುಗೆ ಅರಳೆಲೆಯಿಟ್ಟರೆ ಕೋಡಗ
ಕಂದನಾಗಬಲ್ಲದೆ? ।
ಹಂದಿಗೆ ತುಪ್ಪ–ಸಕ್ಕರೆ ತಿನ್ನಿಸಲು ಗ–
ಜೇಂದ್ರನಾಗಬಲ್ಲದೆ? ॥
ಇಂದು ಪೂರ್ಣಕಳೆಯೊಳು ತಾನು ತೋರಲು

ಅಂಧ ನೋಡಬಲ್ಲನೆ? –ನಮ್ಮ– ।
ಇಂದಿರೆಯರಸನ ನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯ
ಮಂದಜ್ಞಾನಿ ಬಲ್ಲನೆ ೧

ಪರಿಪರಿ ಬಂಗಾರವಿಟ್ಟರೆ ದಾಸಿ ತಾ
ಅರಸಿಯಾಗಬಲ್ಲಳೆ? ।
ಭರದಿಂದ ಶ್ವಾನನ ಬಾಲವ ತಿದ್ದಲು
ಸರಳವಾಗಬಲ್ಲದೆ? ॥
ಉರಗಗೆ ಕ್ಷೀರವನೆರೆಯಲು ಅದು ತನ್ನ
ಗರಳವ ಬಿಡಬಲ್ಲದೆ? ॥
ಭರದಿಂದ ನೀಲಿಯ ಕರದಿಂದ ತೊಳೆಯಲು
ಕರಿದು ಹೋಗಬಲ್ಲದೆ? । ೨

ಮೋಡಕೆ ಮಯೂರ ಕುಣಿವಂತೆ ಕುಕ್ಕುಟ
ನೋಡಿ ಕುಣಿಯಬಲ್ಲದೆ? ।
ಗೋಡೆಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಾಟ್ಯವಾಡಲು
ನೋಡಿ ಸುಖಿಸಬಲ್ಲದೆ? ॥
ಹಾಡಿನ ಕುಶಲತೆ ಬಧಿರನು ತಾ ಸವಿ–
ಮಾಡಿ ಕೇಳಬಲ್ಲನೆ? ।
ರೂಢಿಗೊಡೆಯ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಮೂಢಜ್ಞಾನಿ ಬಲ್ಲನೆ ೩

೩೧

ಹೇಗೆ ಅರ್ಚಿಸಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಲಿ ನಿನ್ನ
ನಾಗಶಯನ ನಾರದವಂದಿತನೆ ದೇವಾ ಪ

ಮಂಗಳಾಭಿಷೇಕಕೆ ಉದಕ ತರುವೆನೆನೆ
ಗಂಗೆಯ ಅಂಗುಟದಿ ಪಡೆದಿಹೆಯೊ ॥
ಸಂಗೀತ ಕೀರ್ತನೆ ಪಾಡುವೆನೆಂದರೆ
ಹಿಂಗದೆ ತುಂಬುರ ನಾರದರು ಪಾಡುವರೊ ೧

ಪುಷ್ಪವ ತಂದು ನಿನಗರ್ಪಿಸುವೆನೆಂದರೆ
ಪುಷ್ಪ ಫುಲ್ಲಯಿಸಿದೆ ಹೊಕ್ಕುಳಲಿ ॥
ಮುಪ್ಪತ್ತು ಮೂರ್ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳು ನಿನ
ಗೊಪ್ಪಿಸೆ ನೈವೇದ್ಯ ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನು ನೀನು ೨

ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರ ಕಾಂತಿ ಮಿಗಿಲಾದವನಿಗೊಂದು
ಮೋಟು ದೀವಿಗೆ ಬೆಳಗೆ ಬೆಳಕಹುದೆ? ॥
ಸಾಟಿಗಾಣದ ಸಿರಿ ಉರದೊಳು ನೆಲಸಿರೆ
ಪೋಟುಗಾಸನು ಎಂತು ಕಾಣಿಕೆಯಿಡಲಯ್ಯ ೩

ಹಾಸಿಗೆಯನು ನಿನಗೆ ಹಾಸುವೆನೆಂದರೆ
ಶೇಷನ ಮೈಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿಹೆ ॥
ಬೀಸಣಿಕೆಯ ತಂದು ಬೀಸುವೆನೆಂದರೆ
ಆಸಮೀರಣ ಚಾಮರವ ಬೀಸುತಿಹನೋ ೪

ನಿತ್ಯ ಗುಣಾರ್ಣವ ನಿಜಸುಖ ಪರಿಪೂರ್ಣ
ಸತ್ತುಚಿತ್ತಾನಂದ ಸನಕಾದಿ ವಂದ್ಯ ॥
ಮುಕ್ತಿದಾಯಕ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನು
ಭಕ್ತಿಪ್ರಿಯನು ಎಂದು ಭಜಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡುವೆ ೫

೩೨

ಹೇಗೆ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವನು – ಶ್ರೀ ಹರಿ ।
ಹೀಗೆ ದಿನಗಳೆದುಳಿದವನ ಪ

ರಾಗದಿಂದಲಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ ।
ಬಾಗದಲೆ ತಲೆ ಹೋಗುವಾತನ ಅ.ಪ

ಅರುಣೋದಯಲೆದ್ದು ಹರಿಯೆನ್ನದಲೆ ಗೊಡ್ಡು ।
ಹರಟೆಯಲಿ ಹೊತ್ತು ಏರಿಸಿದವನ ॥
ಸಿರಿ ತುಲಸಿಗೆ ನೀರನೆರೆದು ನಿರಂತರ ।
ಧರಿಸದೆ ಮೃತ್ತಿಕೆ ತಿರುಗುತಲಿಪ್ಪನ ॥

ಮರೆತು ಸ್ನಾನ ಮನೆಮನೆ ತಿರುಗುತ ಹೊಟ್ಟೆ ।
ಕೆರೆದಾಗ ಬೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವನ ೧

ಗುರುಹಿರಿಯರ ಸೇವೆ ಜರೆದು ನಿರಂತರ ।
ಪರನಿಂದೆಯ ಮಾಡಿ ನಗುತಿಹನ ॥
ಪರಹೆಣ್ಣು ಪರಹೊನ್ನು ಕರಗತವಾಗಲೆಂದು ।
ಪರಲೋಕ ಭಯಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗುವನ ॥
ತರುಣಿ ಮಕ್ಕಳನು ಇರದೆ ಪೋಷಿಸಲೆಂದು ।
ಪರರ ದ್ರವ್ಯ ಕಳವು ವಂಚನೆ ಮಾಳ್ಪನ ೨

ನಡೆಯಿಲ್ಲ ನುಡಿಯಿಲ್ಲ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಪುಣ್ಯವ ।
ಬಿಡವು ನಿನ್ನ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳೆಂದಿಗು ॥
ಸಡಲಿದಾಯುಷ್ಯವು ಕಡೆಗೂ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ।
ಕಡುಮೆಚ್ಚಿ ವಿಷಯದೊಳಿಪ್ಪನ ॥
ಒಡೆಯ ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿಠ್ಠಲರಾಯನ ।
ಅಡಿಗಳ ಪಿಡಿಯದೆ ಕಡೆಗೂ ಕೆಟ್ಟವನ ೩

ಪುರಾಣ ಮೂಲದ ಹರಿ ಸ್ತುತಿ

೩೩

ಅಕೊ ಹಾಗಿಹನೆ ಇಕೊ ಹೀಗಿಹನೆ ಪ

ಕಾಲಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುವ ಕೈಯಿಲ್ಲದೆ ಓಡಿಸುವ
ಹಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ತಿನ್ನಿಸುವ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉಣಿಸುವ ೧

ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಕಾಣಿಸುವ ಕಿವಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳಿಸುವ
ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳನೀತ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ತಿರುಗುವ ೨

ಶ್ವೇತ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅನಂತಾಸನದಲಿ ಮಲಗಿ
ನಿತ್ಯ ವೈಕುಂಠ ವಾಸ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೩೪

ಇನ್ನೇಕೆ ಯಮನ ಬಾಧೆಗಳು? ।
ಎನ್ನ ಜಿಹ್ವೆಯೊಳಗೆ ಹರಿನಾಮವಿರಲು ಪ

ಪತಿತ ಪಾವನನೆಂಬ ನಾಮ–ಸಕಲ ।
ಶ್ರುತಿತತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಿಲುಕದೀ ನಾಮ ॥
ಕ್ರತುಕೋಟಿ ಫಲ ಒಂದೇ ನಾಮ–ಸದ್ ।
ಗತಿಗೆ ಸಂಗಡ ಬಾಹೋದಲೆ ದಿವ್ಯನಾಮ ೧

ಮುನ್ನ ಪ್ರಹ್ಲಾದನೆ ಸಾಕ್ಷಿ – ನಮ್ಮ ।
ಕನ್ಯಾಶಿರೋಮಣಿ ದ್ರೌಪದಿ ಸಾಕ್ಷಿ ॥
ಚೆನ್ನ ಅಜಮಿಳನೊಬ್ಬ ಸಾಕ್ಷಿ ಆ ।
ಉನ್ನಂತ ಲೋಕವಾಳುವ ಧ್ರುವ ಸಾಕ್ಷಿ ೨

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವಾಳುವ – ನಮ್ಮ ।
ಮದನ ಜನಕನಾಗಿ ಮಹಿಮೆ ತೋರುವ ॥
ಪದುಮನಾಭನಾಗಿ ಮೆರೆವ– ನಮ್ಮ ।
ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಹರುಷದಿ ಕರೆವ ೩

೩೫

ಇಂತು ವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸುರರು ನಿನ್ನ
ಎಣಿಸುವರಹುದಹುದೈ–ನಿ–
ನ್ನಂತವ ತಿಳಿಯಲು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ
ಅಳವಲ್ಲಹುದಹುದೈ । ಪ

ರಂಡೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಕುಂಡಗೋಳಕರು ರಾಯರು ನಿನ್ನಿಂದೈ ।
ಪಂಡಿತರಾದಾ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರವು ನಿನ್ನಿಂದೈ ॥
ಮಂಡೆನೇವರಿಸಿ ಮೊಲೆಯನಿತ್ತವಳಿಗೆ ಮರಣವು ನಿನ್ನಿಂದೈ ।
ಭಂಡಾಟದಿ ಮೈಗೊಟ್ಟ ಗೋಪಿಯರು ಪಾವನ ನಿನ್ನಿಂದೈ ೧

ತೊತ್ತಿನ ಮಗನಿಗೆ ಒಲಿದು ನಿನ್ನಯ ಗುಣ ತೋರಿದೆ ಅಹುದಹುದೈ ।
ಉತ್ತಮರನು ನೀನಡವಿ ಸೇರಿಸಿದೆ ಉತ್ತಮನಹುದಹುದೈ ॥
ಅತ್ತೆಯನುಳುಹಿದೆ ಮಾವನ ಮಡುಹಿದೆ ಏತರ ನ್ಯಾಯವಿದೈ ।
ಮತ್ತನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಬೈದ ಪಾತಕಿಯ ಮೈಯೊಳಗಿರಿಸಿದೆಯೈ ೨

ತಂದೆಯ ಕೊಂದು ಕಂದನ ಸಲಹಿದ ಚಂದವು ನಿನ್ನಿಂದೈ ।
ಕಂದನ ಕೊಂದು ತಂದೆಯ ಸಲಹಿದೆ ಏತರ ನ್ಯಾಯವಿದೈ ॥
ವಂದಿಸಿ ದಾನವ ಕೊಟ್ಟ ಬಲೀಂದ್ರನ ಬಂಧಿಸಿದಹುದಹುದೈ ।
ಮಂದರಧರ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮರಿಯಾದೈ ೩

೩೬

ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿಯ ನೆಗಹಿಬಂದು – ನೀನಿಲ್ಲಿ
ಹಾವಿನ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದೆಯೊ ರಂಗ? ಪ

ಮಧುರೆಯೊಳಗೆ ಜನಿಸಿ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ।
ಹಾದಿಹೋಗಿ ಕಾಲು ನೊಂದು ಮಲಗಿದೆಯೊ ರಂಗ? ೧

ಅಸುರೆ ಪೂತಣಿಯ ಮೊಲೆಯುಂಡು ಶಕಟನ ಒದೆದು ।
ಅಸುಗುಂದಿ ಮಲಗಿದೆಯೊ– ಶ್ರೀರಂಗ ೨

ಕಡಹದ ಮರದಿಂದ ಧುಮುಕಿ ಕಾಳಿಂಗನ ।
ಹೆಡೆಯ ತುಳಿದು ಕಾಲ್ನೊಂದು ಮಲಗಿದೆಯೊ? ೩

ಬಾಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಬಲಿಯ ದಾನವ ಬೇಡಿ ।
ನೆಲನನಳೆದು ಕಾಲುನೊಂದು ಮಲಗಿದೆಯೊ? ೪

ಶ್ರೀಶ ಶ್ರೀರಂಗರಾಜ ಪರಮಪಾವನ ।
ಶೇಷಶಯನ ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೫

೩೭

ತ್ರುಟಿಗೆ ಕ್ಷಣಕೆ ನೆನೆಮನವೇ – ಹರಿಯ ।
ತ್ರುಟಿಗೆ ಕ್ಷಣಕೆ ನೆನೆಮನವೆ ಪ

ತ್ರುಟಿಗೆ ಕ್ಷಣಕೆ ನೆನೆ ಕ್ಷಣಕೆ ಲವಕೆ ನೆನೆ ।
ಘಟಿಗೆ ಘಟಿಗೆ ನೆನೆ, ಇರುಳು ಹಗಲು ನೆನೆ ಅ.ಪ

ಜಠರದಿ ಜಗತಿಗೆ ಹಿರಿಯ–ಜಗ ।
ನ್ನಾಟಕಮೋಹ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯ ॥
ಪಟು ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಸಂಹಾರಿಯ ।
ನಿಷ್ಠುರನಾದ ಕಂಸಾರಿಯ ೧

ರಣಿತ ಕಂಕಣ ನೂಪುರಿಯ–ರು ।
ಕ್ಮಿಣಿಯನಾಳುವ ದೊಡ್ಡ ದೊರೆಯ ॥
ಗುಣನಿಧಿ ಗೋವರ್ಧನಧಾರಿಯ–ನೀ– ।
ಕರುಣಿಯು ಅವನೆಂದರಿಯ ೨

ನವನೀತದಧಿತಸ್ಕರಿಯ –ಈ ।
ಭವಹರ ಒಡೆಯನೆಂದರಿಯ ॥
ಜವನು ಕೇಳಲು ನಿನ್ನ ಮೊರೆಯ –ಚಿಹಿ ।
ಅವನ ನಾಲಗ್ಗೆ ಮುಳ್ಳು ಮುರಿಯ ೩

ಮನಕಭಾಗಿಗೆ ಶ್ರುತಿಯರಿಯ –ದಂಥ ।
ಘನಪಾಪಿಗಳಿಗವ ದೊರೆಯ ॥
ನೆನೆವರ ಪಾಲಿಪುದ ಮರೆಯ –ಸು ।
ಮ್ಮನೆ ಇರಲವ ನಮ್ಮ ಪೊರೆಯ ೪

ಸ್ಮರಿಸಲು ಯಮ ನಿನ್ನ ದಾರಿಯ –ಹೋಗ ।
ವರಭಾರತಿಪತಿ ಮರೆಯ ।
ಪುರಂದರವಿಠಲ ದೊರೆಯ –ನೆನೆ–
ದಿರೆ ಯಮ ನಿನ್ನನು ಕೊರೆಯ ೫

೩೮

ನಾರಾಯಣ ತೇ ನಮೋ ನಮೋ ।
ನಾರದಸನ್ನುತ ನಮೋ ನಮೋ ಪ

ಮುರಹರ ನಗಧರ ಮುಕುಂದ ಮಾಧವ ।
ಗರುಡಗಮನ ಪಂಕಜನಾಭ ॥
ಪರಮಪುರುಷ ಭವಭಂಜನ ಕೇಶವ ।
ನರಮೃಗ ಶರೀರ ನಮೋ ನಮೋ ೧

ಜಲಧಿಶಯನ ರವಿಚಂದ್ರ ವಿಲೋಚನ ।
ಜಲರುಹಭವನುತ ಚರಣಯುಗ ॥
ಬಲಿಬಂಧನ ಗೋವರ್ಧನಧಾರಿ ।
ನಳಿನೋದರ ತೇ ನಮೋ ನಮೋ ೨

ಆದಿದೇವ ಸಕಲಾಗಮ ಪೂಜಿತ ।
ಯಾದವಕುಲ ಮೋಹನರೂಪ ॥
ವೇದೋದ್ಧರ ಶ್ರೀವೆಂಕಟನಾಯಕ ।
ಮೋದದ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನಮೋ ನಮೋ ೩

೩೯

ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮೋ ನಾಗೇಂದ್ರಶಯನಾಯ ।
ನಾರದಾದ್ಯಖಿಳ ಮುನಿನಮಿತ ಪಾದಾಂಭೋಜ ।
ಸೇರಿದರೆ ಪೊರೆವ ಕಂಸಾರಿ ರಕ್ಷಿಪನೆಮ್ಮ ।
ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಒಲಿದು ಪ

ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದೊಳು ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನನೆಂಬ ಭೂ ।
ಮಂಡಲಾಧಿಪನು ವೈರಾಗ್ಯದಲಿ ಹರಿಪಾದ ।
ಪುಂಡರೀಕಧ್ಯಾನಪರನಾಗಿ ತಪದೊಳಿರೆ
ಚಂಡತಾಪಸನಗಸ್ತ್ಯ ॥
ಹಿಂಡು ಶಿಷ್ಯರುವೆರೆಸಿ ಬರಲು ಸತ್ಕರಿಸದಿರೆ ।
ಕಂಡುಗ್ರಕೋಪದಿಂ ಗಜವಾಗಿ ಜನಿಸಲು ।
ದ್ದಂಡ ಶಾಪವನಿತ್ತು ಮುನಿ ತಿರುಗುತ್ತಲ್ಯೆ
ಶುಂಡಾಲನಾದನರಸ ೧

ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಲೆರಡೀರೈದು ಯೋಜನದ ।
ಮೇರೆಯಲಿ ವರತ್ರಿಕೂಟಾದ್ರಿ ಶೃಂಗತ್ರಯದಿ ।
ರಾರಾಜಿಸುವ ತಾಮ್ರ-ರಜತ-ಕಾಂಚನದಿಂದ
ನಾರಾಯಣಾಂಶದಿಂದ ॥
ಪಾರಿಜಾತಾಂಭೋಜ ಬಕುಳ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ।
ಸೌರಭದಲಶ್ವತ್ಥ ಪೂಗ ಪುನ್ನಾಗ ಜಂ ।
ಭೀರ ತರು ಗುಲ್ಮ ಶಾಖಾಮೃಗಗಳೆಸೆವಲ್ಲಿ
ವಾರಣೇಂದ್ರನು ಮೆರೆದನು ೨

ಆನೆ ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಮರಿಯಾನೆಗಳ ಸಹಿತಲ್ಲಿ ।
ಕಾನನದಿ ತೊಳಲುತ್ತ ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ।
ತಾನು ನೀರಡಿಸಿ ಬಂದೊಂದು ಸರಸಿಯ ತಟಕೆ
ಪಾನಾಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ॥
ನಾನಾಪ್ರಕಾರದಿಂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತಿರ ।
ಲೇನಿದೆತ್ತಣ ರಭಸವೆಂದುಗ್ರಕೋಪದಿಂ ।

ಆನೆಗಳು ಬಾಯ್ದೆರೆದು ನುಂಗಿತೊಂದಂಘ್ರಿಯನು
ಏನೆಂಬೆನಾಕ್ಷಣದೊಳು ೩

ಒತ್ತಿ ಪಿಡಿದೆಳೆಯುತಿರೆ ಎತ್ತಣದಿನೇನೆನುತ ।
ಮತ್ತ ಇಭರಾಜನೌಡೊತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಂಘ್ರಿ ।
ಎತ್ತಿ ತಂದನು ತಡಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನಡುಮಡುವಿನೊಳು
ಅತ್ತಲೇ ತಿರುಗೆ ನೆಗಳೆ ॥
ಇತ್ತಂಡದಿಂತು ಕಾದಿದರು ಸಾವಿರ ವರುಷ ।
ಉತ್ತರಿಸಿತೇನೆಂಬೆ ಮತ್ತಾ ಗಜೇದ್ರಂಗೆ ।
ಸತ್ತ್ವ ತಗ್ಗಿತು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಚಿಂತಿಸಿತು
ಮತ್ತಾರು ಗತಿಯೆನುತಲಿ ೪

ಬಂದುದಾ ಸಮಯದಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ।
ದಿಂದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ ಕಣ್ದೆರೆದು ಮನದೊಳರ ।
ವಿಂದನಾಭಾಚ್ಯುತ ಮುಕುಂದ ಮಾಧವ ಕೃಷ್ಣ
ನಿಖಿಲ ಮುನಿವೃಂದವಂದ್ಯ ॥
ಇಂದಿರಾರಮಣ ಗೋವಿಂದ ಕೇಶವ ಭಕ್ತ ।
ಬಂಧು ಕರುಣಾಸಿಂಧು ತಂದೆ ನೀ ಗತಿಯೆನಗೆ ।
ಇಂದು ಸಿಲ್ಕಿದೆನು ಬಲು ದಂದುಗದ ಮಾಯಾ ಪ್ರ–
ಬಂಧಕನೆ ನೆಗಳಿನಿಂದ ೫

ಪರಮಾತ್ಮ ಪರಮೇಶ ಪರತತ್ವ ಪರಿಪೂಜ್ಯ ।
ಪರತರ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಪರಮ ಪಾವನಮೂರ್ತಿ ।
ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮ ಪರಮಾಕಾಶ ।
ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪರಮಪುರುಷ ॥
ನಿರುಪಮ ನಿಜಾನಂದ ನಿರ್ಲಯ ನಿರಾಕಾರ ।
ನಿರವಧಿಕ ನಿರ್ಗುಣ ನಿರಂಜನ ನಿರಾಧಾರ ।
ನಿರವದ್ಯ ನಿಸ್ಸಂಗ ನಿಶ್ಚಿಂತ ನಿಖಿಲೇಶ
ಇರದೆ ನೀ ಸಲಹೆಂದನು ೬

ಇಂತೆನುತ ಮೂರ್ಛೆಯಲಿ ಗುಪ್ತಕಂಠಸ್ವರದ ।
ಕಾಂತ ನಡುನೀರೊಳಗೆ ತೇಲಿ ಮುಳುಗುತಲಿರೆ ಅ– ।

ಚಿಂತ್ಯ ಮಹಿಮನು ಕೇಳಿ ಕರುಣದಿಂದಾ ಮಹಾ-
ನಂತಶಯನದೊಳೆದ್ದನು ॥
ಸಂತವಿಡುತುಡೆ- ಮುಡಿಯ ಗರುಡನೇರದೆ ಬಂದು ।
ಚಿಂತೆ ಬೇಡೆನುತಭಯಹಸ್ತವನು ಕೊಡುತ ಶ್ರೀ- ।
ಕಾಂತ ಭಕ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆಡದ ಕೈಯಿಂದ
ದಂತಿವರನನು ನೆಗಹಿದ ೭

ನೆಗಳ ಬಾಯನು ಚಕ್ರದಲಿ ಸೀಳಿ ಕರಿವರದ ।
ಒಗುವ ಕರಣದಲಿ ಮೈದಡಹಲ್ಕೆ ಗಜಜನ್ಮ ।
ತೆಗೆದುದಾಕ್ಷಣಕೆ ಮಣಿಮುಕುಟ – ಕುಂಡಲದಿಂದ
ನಗಧರನು ಓಲೈಸಿದ ॥
ವಿಗಡದೇವಲ ಮುನಿಯ ಶಾಪದಲಿ ಧಾರುಣಿಯೊ- ।
ಳಗೆ ನಕ್ರನಾಗಿ ಹೂಹೂ ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವ ।
ಮಗುಳಿ ಪುರವನು ಕಂಡು ನಿಜಗತಿಗೆ ಐದಿದನು
ಕಮಲಾಕ್ಷ ಮಿಗೆ ಮೆರೆದನು ೮

ಮಣಿಮುಕುಟ ಕುಂಡಲ ಪದಕಹಾರ ಕಡಗಕಂ- ।
ಕಣ ಕೌಸ್ತುಭೋ ಜ್ವಲಾಂಗದ
ವೈಜಯಂತಿ ಭೂ- ।
ಷಣ ಶಂಖ-ಚಕ್ರ-ಗದೆ-ಪದ್ಮ ಧರಿಸಿಹ ಹಸ್ತ
ಪಣೆಯ ಕಸ್ತುರಿ ತಿಲಕದಾ ॥
ಝಣಝಣಿಪ ನೂಪುರದ ದಂತಪಂಕ್ತಿಯ ಕೃಪೇ- ।
ಕ್ಷಣದ ಸಿರಿಮೊಗದ ಪೀತಾಂಬರದ ಮೂರುತಿಗೆ ।
ಮಣಿದು ಜಯ ಜಯ ಜಯಾ ಎಂಬ ಸುರನರರಸಂ- ।
ದಣಿಯಿಂದೆ ಹರಿ ಮೆರೆದನು ೯

ಹರಿಹರಿಎನುತ್ತಂಘ್ರಿಗೆರಗಲಿಭವರನನಾ- ।
ದರದಿಂದಲೆತ್ತುತಲಿ ಕೇಳ್ಮಗನೆ ನೀನೆನ್ನ ।
ವಿರಜ ಶರಪರಿಧಿಯಾಸರವನಹಿಪತಿಯನ್ನು
ಪರಜನ್ಮನೀ ಲಕುಮಿಯ ॥
ಪರಮೇಷ್ಠಿ-ಭವರ ಮನು-ಮುನಿಗಳನು ಧರಣಿಯನು ।

ತರಣಿ ಶಶಿ ನವಶಕ್ತಿ ವಿಷ್ಣುಧರ್ಮವತಾರು– ।
ಪರ ವರಗದಾ ಶಂಖ ಚಕ್ರಾಂಬುಜಂಗಳನು
ಸ್ಮರಿಸುವರ ಕಾವೆನೆಂದ ೧೦

ಆವಾವನಿದನುದಯದಲ್ಲೆದ್ದು ಭಕ್ತಿಯಲಿ ।
ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲಿ ತಾ ಹೇಳಿಕೊಳುವನೊ ಅವನ– ।
ಘಾವಳಿಯ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಜ್ಞಾನವೀವೆ ದೇ–
ಹಾವಸಾನದಲೆನುತಲಿ ॥
ಶ್ರೀವಾಸುದೇವನಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಗಜೇಂದ್ರ ಸಹಿ– ।
ತಾವಿಹಂಗಾಧಿಪನನೇರಿ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ।
ದೇವ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಸೇವಕರಿಗಿದುಚಿತ್ರವೆ ೧೧

೪೦

ನಿನ್ನ ನಾನೇನೆಂದೆನೋ – ರಂಗಯ್ಯ ರಂಗ
ನಿನ್ನ ನಾನೇನೆಂದೆನೊ ಪ

ನಿನ್ನ ನಾನೇನೆಂದೆ ಚಿನ್ಮಯ ಮೂರುತಿ
ಪನ್ನಗಶಯನ ಪಾಲ್ಗಡಲೊಡೆಯನೆ ಕೃಷ್ಣ ಅ.ಪ

ಧೀರಸೋಮಕ ವೇದಚೋರನ ಮಡುಹಿದೆ
ವಾರಿಧಿಗಿಳಿದ ಪರ್ವತವ ಪೊತ್ತೆ
ಧಾರಿಣಿಯನು ತಂದು ದನುಜದಲ್ಲಣನಾದೆ
ನಾರಸಿಂಹ ನಿನಗೆ ನಮೊ ಎಂದೆನಲ್ಲದೆ

ನೀರ ಪೊಕ್ಕವನೆಂದೆನೆ – ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ
ಭಾರ ತಾಳ್ದವನೆಂದೆನೆ– ಮದ್ದಿನಗಿದು
ಬೇರ ಮೆದ್ದವನೆಂದೆನೆ – ರಕ್ಕಸರೊಳು
ಹೋರಾಡಿದವನೆಂದು ಹೊಗಳಿದೆನಲ್ಲದೆ ೧

ಧರೆಯದಾನವ ಬೇಡಿ ನೆಲವ ಮೂರಡಿ ಮಾಡಿ
ಪರಶುವಿಡಿದು ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸವರಿ

ಚರಣದಿ ಪಾಷಾಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ
ಚರಿತ ಯಾದವ ಪತಿ ಶರಣೆಂದೆನಲ್ಲದೆ

ತಿರುಕ ಹಾರುವನೆಂದೆನೆ – ಹೆತ್ತ ತಾಯ
ಶಿರಕೆ ಮುನಿವನೆಂದೆನೆ – ವನ ದೇಶದಿ
ಧುರಕೆ ನಿಂದವನೆಂದೆನೆ – ಪೂತನಿಯ ಮೊಲೆಯ
ಹರಿದು ಕೊಂದವನೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದೆನಲ್ಲದೆ ೨

ಚಿತ್ತಜ ಕೋಟಿಲಾವಣ್ಯ ಮುಪ್ಪುರದೊಳು
ಉತ್ತಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವ್ರತವಳಿದೆ
ಮತ್ತೆ ಕಲ್ಕಿಯಾದೆ ಮಲೆತರ ಮಡುಹಿದೆ
ಉತ್ತಮ ಶ್ರೀರಾಮನೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದೆನಲ್ಲದೆ

ಬತ್ತಲೆನಿಂತವನೆಂದೆನೆ ತೇಜಿಯನೇರಿ
ಒತ್ತಿಬಾಹವನೆಂದೆನೆ ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ
ಸತ್ತುಹುಟ್ಟುವನೆಂದೆನೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ
ಹತ್ತವತಾರದ ಹರಿಯೆಂದೆನಲ್ಲದೆ * ೩

೪೧

ನೀನೆ ಬಲ್ಲಿದನೊ – ಹರಿ ನಿನ್ನ– ।
ದಾಸರೆ ಬಲ್ಲಿದರೊ ಪ

ನಾನಾ ತರದಿ ನಿಧಾನಿಸಿ ನೋಡಲು
ನೀನೆ ಭಕ್ತಾಧೀನನಾದ ಮೇಲೆ ಅ.ಪ

ಜಲಜಭವಾಂಡದ ಒಡೆಯನೆಂದೆನಿಸಲು ।
ಬಲುಬಲು ದೊಡ್ಡವನಹುದಹುದಾದಡೆ ॥
ಅಲಸದೆ ಹಗಲಿರುಳೆನ್ನದೆ ಅನುದಿನ ।
ಬಲಿಯ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದ ಮೇಲೆ ೧

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಪುರುಹೂತ ಸಹಿತ ಸುರ ।
ವ್ರಾತವು ನಿನ್ನನು ಒತ್ತಿ ಓಲೈಸಲು ॥
ಭೂತಳದೊಳು ಸಂಪ್ರೀತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನೀ ।
ಪಾರ್ಥನ ರಥಕೆ ಸೂತನಾದ ಮೇಲೆ ೨

ಪರಮಪುರುಷ ಪರಬೊಮ್ಮ ನೀನೆನುತಲಿ ।
ನಿರುತದಿ ಶ್ರುತಿಯು ಕೊಂಡಾಡುತಿರೆ ॥
ವರಪಾಂಡವರರಮನೆಯೊಳು ಊಳಿಗ ।
ಕರೆಕರೆದಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದಪೋದ ಮೇಲೆ ೩

ಧುರದಲಿ ಪಣೆಯನೊಡೆದ ಭೀಷ್ಮನ ಸಂ– ।
ಹರಿಪೆನೆನುತ ಚಕ್ರವ ಪಿಡಿಯೆ ॥
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣದ ಜೋಡು ತೊಟ್ಟಿರಲವ– ।
ನಿರವ ಕಾಣುತ ಸುಮ್ಮನೆ ತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ೪

ತರಳನು ಕರೆಯಲು ಭರದಿ ಕಂಬದಿ ಬಂದು ।
ನರಮೃಗರೂಪ ಭಕ್ತರ ತೆತ್ತಿಗನೆ ॥
ವರದ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ ನಿನ್ನ ।
ಸ್ಮರಿಪರ ಮನದಲಿ ಸೆರೆಯು ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ೫

೪೨

ರಂಗನ ನೋಡಿರೆ ರಾಯ ಚೆನ್ನಿಗ ನರ–
ಸಿಂಗನ ದೇವಕಿದೇವಿಯ ಸುತನ ಪ

ಥಳಿಥಳಿಸುವ ನಗುಮೊಗದ ಚೆನ್ನಿಗನ ।
ಪೊಳೆವ ವಜ್ರದ ಕಿರೀಟವಿಟ್ಟವನ ॥
ಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಿ ವಟಪತ್ರಶಯನನ ।
ನಳಿನಭವನ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಪೆತ್ತವನ ೧

ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ದುಂಡು ಮಕರಕುಂಡಲನ ।
ಭಾನುಪ್ರಭೆಯ ಭುಜಕೀರ್ತಿಯೊಪ್ಪುವನ ॥

ಕಾಣಿಸೆ ಅಪರಂಜಿ ಕಡಗ ಕಂಕಣ ಹೊಸ ।
ಮಾಣಿಕದುಂಗುರವಿಟ್ಟು ಮೆರೆವನ ೨

ಕಮಲಾಮನೋಹರ ಕಮಲಜ ಪಿತನ ।
ರಮಣಿಗೆ ಪಾರಿಜಾತವನೇ ತಂದವನ ॥
ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಸ್ಮಾಸುರನ ಕೊಂದವನ ।
ರಮೆಯಾಣ್ಮನೆನ್ನಲು ಇಹಪರವೀವನ ೩

ಶುಕ್ರವಾರ ಪುಲಕು ಪೂಜೆಗೊಂಬವನ ।
ಸಕ್ಕರೆ–ಹಾಲು–ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮೆಲ್ಲುವವನ ॥
ಗಕ್ಕನೆ ಸುರರಿಗೆ ಅಮೃತವಿತ್ತವನ ।
ರಕ್ಕಸದಲ್ಲಣ ರಾವಣಾಂತಕನ ೪

ಪಾಪವಿನಾಶದಿ ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿ ।
ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ಬೇಗನೆ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ॥
ಈ ಪರಿಯಿಂದಲಿ ಮೂರುತಿ ನೋಡಿ ।
ಶ್ರೀಪತಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಪಾಡಿ ೫

೪೩

ರಂಗನೆಂಥವನೆಂಥವನೆಲೆ ತಂಗಿ ಪ

ರಂಗನೆಂಥವ ಅವನಂಗ ತಿಳಿಯದು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಅ.ಪ

ಆಗಮವ ತಂದಿಹನೆ । ರಂಗ ।
ಬೇಗದಿ ಗಿರಿಯ ಪೊತ್ತಿಹನೆ ॥
ಮೂಗಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಕಿತ್ತಿಹನೆ । ಕಂದ ।
ಕೂಗಲು ಕಂಬದಿ ಬಂದ ಕಾಣಕ್ಕ ೧

ಧರಣಿಯ ಈರಡಿ ಮಾಡಿದನೆ । ಭೂ ।
ಸುರರಿಗೆ ದಾನವ ನೀಡಿದನೆ ॥
ನೆರೆದು ಕಪಿಹಿಂಡು ಕೂಡಿದನೆ ।ಫಣಿ ।
ಶಿರದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಕುಣಿದಾಡಿದನಕ್ಕ ೨

ಉಟ್ಟದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ತಾ ನಿಂತಿಹನೆ । ರಂಗ ।
ದಿಟ್ಟಾದ ಕುದುರೆಯನೇರಿದನೆ ॥
ದುಷ್ಟರನೆಲ್ಲ ಅಳಿದಿಹನೆ । ನಮ್ಮ ।
ಬಿಟ್ಟಾದಿ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಕಾಣಕ್ಕ * ೩

೪೪

ಹರಿನಾರಾಯಣ ಹರಿನಾರಾಯಣ ।
ಹರಿನಾರಾಯಣ ನೆನು ಮನವೆ ಪ

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮದ ಬೀಜವ ।
ನಾರದ ಬಿತ್ತಿದ ಧರೆಯೊಳಗೆ ಅ.ಪ

ತರಳಧ್ರುವನಿಂದಲಿ ಅಂಕುರಿಸಿತು ಅದು ।
ವರಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಂದ ಮೊಳಕೆಯಾಯ್ತು ॥
ಧರಣೀಶ ರುಕ್ಮಾಂಗದನಿಂದ ಚಿಗುರಿತು ।
ಕುರು ಪಿತಾಮಹನಿಂದ ಹೂವಾಯ್ತು ೧

ವಿಜಯನ ಸತಿಯಿಂದ ಫಲವಾಯ್ತು–ಅದು ।
ಗಜೇಂದ್ರನಿಂದ ದೋರೆ ಹಣ್ಣಾಯ್ತು ॥
ದ್ವಿಜ ಶುಕಮುನಿಯಿಂದೆ ಫಲ ಪಕ್ವವಾಯಿತು ।
ಅಜಾಮಿಳ ತಾನುಂಡು ರಸ ಸವಿದ ೨

ಕಾಮಿತ ಫಲವೀವ ನಾಮವೊಂದಿರಲಾಗಿ ।
ಹೋಮ ನೇಮ ಜಪತಪವೇಕೆ ॥
ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ರಾಯನ ।
ನೇಮದಿಂದಲಿ ನೀ ನೆನೆ ಮನವೆ ೩

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

೪೫

ಹೂವ ತರುವರ ಮನೆಗೆ ಹುಲ್ಲ ತರುವ ।
ಅವ್ವ ಲಕುಮಿಯ ರಮಣ ಅವಗಿಲ್ಲ ಗರುವ ಪ

ಒಂದು ದಳ ಶ್ರೀ ತುಳಸಿ ಗಂಧ–ಪುಷ್ಪವ ತಂದು ।
ಇಂದಿರಾಕಾಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರಲು ॥
ಬಂಧಗಳ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಿಂಧುಶಯನನು ತನ್ನ ।
ಮಂದಿರದೊಳಿರಿಸಿ ಆನಂದವುಣಿಸುವನು ೧

ಪರಿಪರಿಯ ಪೂಜೆಗಳ ಕರಿವರದಗರ್ಪಿಸಲು ।
ಪರಿಪೂರ್ಣ ತಾನವನ ಕರವ ಪಿಡಿದು ॥
ಸರಿಸಿಜಾಕ್ಷನು ತ್ವರದಿ ಸಾರೂಪ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ।
ಮರುತನಂತರ್ಗತನು ಹರುಷದಲಿ ಪೊರೆವ ೨

ತೊಂಡರಾ ಮನೆಗಳಲಿ [ತೊಂಡು ಗೆಲಸವ ಗೈವ] ।
ಪಾಂಡವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಗಳ ತೊಳೆದ ॥
ಅಂಡಜಾಸನ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನು ।
ತೊಂಡರಿಗೆ ತೊಂಡನಾದ ಹಿಂಡು ದೈವದ ಗಂಡ ೩

೪೬

ಹೊಸಪರಿಯೊ–ರಂಗ–ಹೊಸ ಪರಿಯೊ ।
ಶಶಿಧರವಂದ್ಯನೆ ಕುಸುಮಜಜನಕ ಪ

ಬೊಮ್ಮಗೆ ನೀ ಪರಬೊಮ್ಮನಾದೆಯೊ ರಂಗ ।
ತಮ್ಮಗೆ ನೀ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮನಾದೆಯೊ ರಂಗ ॥
ಮಗನ ಮಗಗೆ ಮೊಮ್ಮಗನಾದೆಯೊ ರಂಗ ।
ಮಗನ ಮಗಳ ನೀ ಮದುವೆಯಾದೆಯೊ ರಂಗ ೧

ಮಾವಗೆ ನೀ ಮತ್ತೆ ಮಾವನಾದೆಯೊ ರಂಗ ।
ಮಾವನ ಮಗಳ ನೀ ಮದುವೆಯಾದೆಯೊ ರಂಗ ॥
ಭಾವಗೆ ನೀ ಮತ್ತೆ ಭಾವನಾದೆಯೊ ರಂಗ ।
ಭಾವಜವೈರಿಗೆ ಸಖನಾದೆಯೊ ರಂಗ ೨

ಅತ್ತೆಯ ಅರ್ಥಿಯಿಂದಾಳಿದೆಯೋ ರಂಗ ।
ಅತ್ತೆಯ ಮಗಳ ನೀ ಮದುವೆಯಾದೆಯೊ ರಂಗ ॥
ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗುಂಟೆ ಈ ಪರಿ ಮಹಿಮೆಯು ।
ಕರ್ತೃ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನಿಗಲ್ಲದೆ ೩

ii. ವೆಂಕಟರಮಣನ ಸ್ತುತಿ

೪೭

ಇಂದು ನಾನೇನು ಸುಕೃತವ ಮಾಡಿದೆನೊ
ಇಂದಿರೆಯರಸು ವೆಂಕಟ ಬಂದ ಮನೆಗೆ ಪ

ನೊಸಲ ತಿದ್ದಿದ ಬೊಟ್ಟಿನೆಸೆವ ಕಸ್ತೂರಿಯು
ಎಸಳು ಕಂಗಳ ಥಾಳ ಹೊಸ ಪರಿಯ ನೋಟ ॥
ಎಸೆವ ಅಮೃತ ಸಾರ ರಸ ಸವಿ ಮಾತು
ಕುಸುಮದ ಸೊಬಗ ವೆಂಕಟ ಬಂದ ಮನೆಗೆ ೧

ಹಾರ ಕೇಯೂರ ಹೊನ್ನುಂಗುರದ ಬೆರಳು
ಹಾರದ ನಡುವೆ ಹಾಕಿದುವೇಳು ಪದಕ ॥
ತೋರ ಮುತ್ತಿನ ಕಂಠಮಾಲೆ ಮಾಣಿಕ ಕೋ
ನೇರಿ ಗಿರಿವಾಸ ವೆಂಕಟ ಬಂದ ಮನೆಗೆ ೨

ಬಿಗಿದು ಸುತ್ತಿದ ನೀಲ ಬಿಡುಮುತ್ತಿನ ಒಂಟಿ
ಮುಗುಳು ಬಿರಿದಂದದ ನಗೆ ದಂತಪಂಕ್ತಿ ॥
ಝುಗಿಪ ಪೀತಾಂಬರ ಉಡೆಯ ಕಠಾರಿ ಪ-
ನ್ನಗಗಿರಿವಾಸ ವೆಂಕಟ ಬಂದ ಮನೆಗೆ ೩

ಬಾಲಚಂದ್ರನ ಪೋಲ್ವ ಕಪೋಲ ಕುಂಡಲವು
ನೀಲ ಮಾಣಿಕ್ಯದಾಭರಣವನಿಟ್ಟು ॥
ಕಾಲ ಪೆಂಡೆಯವು ರತುನದ ಹಾವುಗೆಯು
ಮೇಲುಗಿರಿವಾಸ ವೆಂಕಟ ಬಂದ ಮನೆಗೆ ೪

ಕರಯುಗಲದಲಿ–ಶಂಖ–ಚಕ್ರವ ಪಿಡಿದು
ಎರಡೇಳು ಭುವನ ತನ್ನುದರದೊಳಿಟ್ಟು ॥
ಗರುಡನ ಹೆಗಲೇರಿ ಜಗವ ಪಾಲಿಸುವ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ವೆಂಕಟ ಬಂದ ಮನೆಗೆ ೫

೪೮

ಒಳ್ಳೆಯದೊಳ್ಳೆಯದು ಪ

ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳವ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದುದು ಬಲ್ಲಿದತನವೆ ? ಅ.ಪ

ಬಿಡೆನೊ ಬಿಡೆನೊ ಎನ್ನ ಒಡೆಯ ತಿರುಮಲ ನಿನ್ನ ।
ಉಡೆಯ ಪೀತಾಂಬರ ಪಿಡಿದು ನಿಲಿಸಿಕೊಂಬೆ ೧

ಅರಿವು ಮರೆವು ಮಾಡಿ ತಿರುಗಿಸಿದೆಯಾ ಎನ್ನ ।
ಕೊರಳಿಗೆ ನಿನ್ನಯ ಚರಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಬೆ ೨

ಅತ್ತೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೆತ್ತಿಗ ನಿನಗಾಗಿ ।
ವಿತ್ತದ ರಾಶಿ ತಂದಿತ್ತ ಪರಿಯಲಿ ೩

ಅತ್ತಲಿತ್ತಲಿ ನೋಡಿನ್ನೆತ್ತ ಪೋಗಲಿ ನಿನ್ನ ।
ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಬೆನು ೪

ಇರುಳು ಹಗಲು ಬಿಡೆದೆ ವರಪುರಂದರಗೊಲಿದೆ ।
ಅರಿದು ಏನು ಇಷ್ಟು ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ೫

೪೯

ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಧನ್ಯನಾದೆನೊ – ಹೇ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪ

ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಧನ್ಯನಾದೆ ಎನ್ನ ಮನದಿ ನಿಂತು ಸುಪ್ರ–
ಸನ್ನ ದಯಮಾಡಿ ನೀನು ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಸಲಹ ಬೇಕೋ ಅ.ಪ

ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನ ವಕ್ಷದಲ್ಲಿ
ರಕ್ಷಣಶಿಕ್ಷಣದಕ್ಷ ಪಾಂಡವಪಕ್ಷ ಕಮಲಾಕ್ಷ ರಕ್ಷಿಸು ೧

ದೇಶದೇಶಗಳನು ತಿರುಗಿ ಆಶಾಬದ್ಧನಾದೆ ಸ್ವಾಮಿ
ದಾಸನೆನಿಸಿ ಎನ್ನ ಜಗದೀಶ ಕಾಯೋ ವಾಸುದೇವ ೨

ಕಂತುಜನಕ ಕೊಟ್ಟು ಎನಗೆ ಅಂತರಂಗದ ಸೇವೆಯನ್ನು
ಅಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಲಿಸಯ್ಯ ಹೊಂತಕಾರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲ * ౩

೫೦

ಬಂದು ನಿಂದಿಹ ನೋಡಿ- ಭೂತಳದಿ ವೆಂಕಟ
ಇಂದಿರೆಯನೊಡಗೂಡಿ- ಒಪ್ಪುವ ನಿರಂತರ
ಪೊಂದಿ ಭಜನೆಯ ಮಾಡಿ- ಆನಂದ ಬೇಡಿ ಪ

ವಂದಿಸುತ ಮನದೊಳಗೆ ಇವನಡಿ-
ದ್ವಂದ್ವ ಭಜಿಸಲು ಬಂದ ಭಯಹರ ।
ಇಂದುಧರ ಸುರವೃಂದನುತ ಗೋ-
ವಿಂದ ಘನ ದಯಾಸಿಂಧು ಶ್ರೀಹರಿ ಅ.ಪ

ದ್ವಾರದೆಡಬಲದಲ್ಲಿ- ಜಯವಿಜಯರಿಬ್ಬರು
ಸೇರಿ ಸೇವಿಪರಲ್ಲಿ- ಸನಕಾದಿನುತ ಶೃಂ-
ಗಾರನಿಧಿ ಅಂಗದಲಿ- ಮುತ್ತಿನಲಿ ಶೋಭಿಪ
ಹಾರ ಹೊಂದಿಹುದಲ್ಲಿ- ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ॥
ವಾರವಾರಕೆ ಪೂಜೆಗೊಂಬುವ
ಹಾರ ಮುಕುಟಾಭರಣ ಕುಂಡಲ-
ಧಾರಿ ಭುಜ ಕೇಯೂರ ಭೂಷಿತ
ಮಾರಪಿತ ಗುಣ ಮೋಹನಾಂಗ ॥
ಚಾರು ಪೀತಾಂಬರ ಕಟಿಯ ಕರ-
ವೀರ ಕಲ್ಹಾರಾದಿ ಹೂವಿನ
ಹಾರ ಕೊರಳೊಳು ಎಸೆಯುತಿರೆ ವದ-।
ನಾರವಿಂದವು ನಗುತ ನಲಿಯುತ ೧

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ಭಕುತರಭೀಷ್ಟ-ಕೊಡುವುದಕೆ ತಾ ಕೈ-
ವಲ್ಯ ಸ್ಥಾನವ ಬಿಟ್ಟ- ಶೇಷಾದ್ರಿ ಮಂದಿರ
ದಲ್ಲಿ ಲೋಲುಪ ದಿಟ್ಟ-ಸೌಭಾಗ್ಯನಿಧಿಗೆದು
ರಿಲ್ಲ ಭುಜಬಲ ಪುಷ್ಪ-ಕಸ್ತೂರಿಯಿಟ್ಟ ॥
ಚೆಲ್ವ ಪಣೆಯಲಿ ಶೋಭಿಸುವ ಸಿರಿ-
ವಲ್ಲಭನ ಗುಣ ಪೊಗಳದಿಹ ಜಗ-
ಖುಲ್ಲರೆದೆದಲ್ಲಣ ಪರಾಕ್ರಮ
ಮಲ್ಲಮರ್ದನ ಮಾತುಳಾಂತಕ ॥
ಫಲ್ಗುಣನ ಸಖ ಪ್ರಕಟನಾಗಿಹ
ದುರ್ಲಭನು ಅಘದೂರ ಬಹುಮಾಂ
ಗಲ್ಯ ಹ್ರಯಯವ ಮಾಡಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ
ಉಲ್ಲಾಸ ಕೊಡುತಲಿ ಚೆಂದದಿಂದಲಿ ೨

ಪದಕ-ಕೌಸ್ತುಭದಾರ-ಸರಿಗೆಯ ಸುಕಂಧರ
ಸುದರ್ಶನ-ದರಧಾರ-ಸುಂದರ ಮನೋಹರ
ಪದಯುಗದಿ ನೂಪುರ-ಇಟ್ಟಿಹನು ಸನ್ಮುನಿ
ಹೃದಯ ಸ್ಥಿತ ಗಂಭೀರ-ಬಹುದಾನ ಶೂರ ॥
ವಿಧಿ-ಭವಾದ್ಯರ ಪೊರೆವ ದಾತನು
ತುದಿ ಮೊದಲು ಮಧ್ಯವು ವಿರಹಿತನು
ಉದುಭವಾದಿಗಳೀವ ಕರ್ತನು
ತ್ರಿದಶಪೂಜಿತ ತ್ರಿಭುವನೇಶ ॥
ಸದುನಲಾಸದಿ ಸ್ವಾಮಿ ತೀರ್ಥದಿ
ಉದುಸುತಿರೆ ಸಿರಿ ಮಹಿಳೆ ಸಹಿತದಿ
ಪದುಮನಾಭ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನು
ಮುದದಿ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವದಿ ಮೆರೆಯುತ ೩

೫೧

ಬಾರಯ್ಯ ವೆಂಕಟರಮಣ ಪ

ಬಾರಯ್ಯ ವೆಂಕಟರಮಣನೆ ನೀನೆನಗೆ
ಧಾರಿಣಿಯೊಳು ನಿನ್ನ ಮೂರುತಿ ತೋರುತ ಅ.ಪ

ಮನವೆಂಬ ಮಂಟಪ ನಿನಗೆ ಹಾಕಿ ಎನ್ನ
ತನುವನೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೈಯ ಮುಗಿವೆನಯ್ಯ ॥
ವನಜಜ ಭವ ಸುರಮುನಿಗಳು ಭಜಿಸುವ
ಘನ ಮಹಿಮನೆ ಪಾದಕೆರಗಲೆನ್ನ ಶಿರ ೧

ಲಿಂಗದೇಹವೆಂಬ ಪವಳಿ ಶೃಂಗರಿಸಿ
ಅಂಗವ ನಿನಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯ ನೀಡುವೆ ॥
ಮಂಗಳಮೂರುತಿ ಅಂಗನೆ ಸಹಿತ– ಭು
ಜಂಗಶಯನ ಎನ್ನ ಕಂಗಳುತವವೀಯೋ ೨

ಕಡಗ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ ಪೆಂಡೆಗಳಿಂದಲೊಪ್ಪುವ
ಉಡುಗೆ ಪೀತಾಂಬರ ಕೊರಳ ಕೌಸ್ತುಭ ॥
ಪಿಡಿದ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಕರ್ಣಕುಂಡಲದಿಂದ
ಕಡಲಶಯನ ಎನ್ನ ಹೃದಯದೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲೊ ೩

ಒಡೆಯ ನೀನೆನಗೆ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ
ಬಡವನು ನಾ ನಿನ್ನ ದಾಸನಯ್ಯ ॥
ಕಡುಕರುಣದಿಂದ ದಾಸತ್ವ ನೀಡು ಗ–
ರುಡಗಮನನೆ ವೆಂಕಟೇಶ ಎನ್ನ ಮನಕೆ ೪

ಬರಿಮನೆಯಲ್ಲವು ಪರಿವಾರವು ಉಂಟು
ಪರಮಪುರುಷ ನಿನ್ನ ರೂಪಗಳುಂಟು ॥
ಸಿರಿದೇವಿ ಸಹಿತದಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಮನ್ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ೫

೫೨

ಬಾರಯ್ಯ ವೆಂಕಟರಮಣ ಭಕ್ತರ ನಿಧಿಯೆ
ಬಾರೋ ವಿಶ್ವಂಭರಣ ಪ

ತೋರೋ ನಿನ್ನಯ ದಯೆ ತೋಯಜಾಂಬಕನೆ ಅ.ಪ

ವೇದಗೋಚರ ಬಾರೋ ಆದಿಕಚ್ಛಪ ಬಾರೋ
ಮೋದಸೂಕರ ಬಾರೋ ಸದಯ ನರಸಿಂಹ ಬಾರೋ ೧

ವಾಮನ ಭಾರ್ಗವ ಬಾರೋ ರಾಮಕೃಷ್ಣನೆ ಬಾರೋ
ಪ್ರೇಮದ ಬುದ್ಧನೆ ಬಾರೋ ಸ್ವಾಮಿ ಕಲ್ಕಿಯೆ ಬಾರೋ ೨

ಅರವಿಂದನಾಭ ಬಾರೋ ಸುರರ ಪ್ರಭುವೆ ಬಾರೋ
ಪುರುಹೂತವಂದ್ಯ ಬಾರೋ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಬಾರೋ ೩

೫೩

ವೆಂಕಟರಮಣ ವೇದಾಂತ ನಿನ್ನಯ ಪಾದ
ಪಂಕಜ ಕಂಡ ಮೇಲೆ– ಇಂಥ
ಮಂಕುಜನರ ಬೇಡಿಸುವುದುಚಿತವೇ
ಶಂಖಚಕ್ರಾಂಕಿತನೇ ಪ

ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಮಥನಿಸಿ ಪೊಂದಿದಾತಗೆ
ನೀರು ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕಡವೆ ॥
ಚಾರು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂಗೆ
ದೋರೆ ತಿಂತ್ರಿಣಿ ಬಯಕೆ? ೧

ಸಾರ್ವಭೂಪಾಲನ ಸೂನುವೆನಿಸಿಕೊಂಡು
ಸೋರೆ ಕೂಳಿನ ತಿರುಕೆ ॥
ನಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದವಗೆ
ದಾರಿದ್ರ್ಯದಂಜಿಕೆಯೆ? ೨

ಸುರನದಿಯಲಿ ಮಿಂದು ಶುಚಿಯಾದ ಬಳಿಕಿನ್ನು
ತೀರ್ಥದ ಅಟ್ಟುಳಿಯೇ ॥
ಕರುಣಾನಿಧಿಯೆಂದು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕ ದಾಸಗೆ
ದುರಿತದ ದುಷ್ಫಲವೆ? ೩

ಗರುಡನ ಮಂತ್ರವ ಕಲಿತು ಜಪಿಸುವಂಗೆ
ಉರಗನ ಹಾವಳಿಯೆ ॥
ಹರಿಯ ಪಕ್ಕದೊಳು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದಾತಂಗೆ
ಕರಿಗಳ ಭೀತಿಯುಂಟೆ? ೪

ಪರಮಪುರುಷ ಸುಗುಣಾತ್ಮಕ ನೀನೆಂದು
ಮರೆಹೊಕ್ಕೆ ಕಾಯೊ ಎನ್ನ ॥
ಉರಗಾದ್ರಿವಾಸ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ
ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನಾರಾಯಣ ೫

೫೪

ವೆಂಕಟಾಚಲ ನಿಲಯಂ ವೈಕುಂಠ ಪುರವಾಸಂ ಪ

ಪಂಕಜನೇತ್ರಂ ಪರಮಪವಿತ್ರಂ
ಶಂಖಚಕ್ರಧರ ಚಿನ್ಮಯ ರೂಪಂ ಅ.ಪ

ಅಂಬುಜಭವವಿನುತಂ ಅಗಣಿತ ಗುಣನಾಮಂ
ತುಂಬುರು ನಾರದ ಗಾನವಿನೋದಂ
ಅಂಬುಧಿಶಯನಂ ಅಗಣಿತನಾಮಂ ೧

ಪಾಹಿ ಪಾಂಡವಪಾಲಂ ಕೌರವ ಹರಣಂ
ಬಾಹು ಪರಾಕ್ರಮ ಫಣಿಪತಿ ಶಯನಂ
ಅಹಲ್ಯಾಶಾಪವಿಮೋಚನಚರಣಂ ೨

ಸಕಲವೇದವಿಚಾರಂ ಸರ್ವಜೀವಿ ನೇತಾರಂ
ಮಕರಕುಂಡಲಧರ ಮದನಗೋಪಾಲಂ
ಭಕ್ತವಿಪೋಷಣ ಪುರಂದರವಿಠಲಂ ೩

ಕೃಷ್ಣಲೀಲೆ

೫೫

ಅಕ್ಕ ನಂದಗೋಪನ ಅರಮನೆಯೊಳಗೊಬ್ಬ ।
ಅಕ್ರೂರ ಬಂದನಂತೆ ಪ

ಹೊಕ್ಕು ಬಳಕೆಯಿಲ್ಲ ಹೊಸಬನು ಇವನಂತೆ ।
ಇಕ್ಕೋ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ಈಗ ರಥವ ಕಂಡೆ ಅ.ಪ

ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವಂತೆ ಮಾವನ ಮನೆಯಂತೆ ।
ನದಿಯ ದಾಟಲುಬೇಕಂತೆ ॥
ಎದುರು ದಾರಿಲ್ಲವಂತೆ ಏನೆಂಬೆ ಏಣಾಕ್ಷಿ ।
ಉದಯದಿ ಪಯಣವಂತೆ ೧

ಒಳ್ಳೆ ವೇಳೆಗಳಂತೆ ಬಿಲ್ಲುಹಬ್ಬಗಳಂತೆ ।
ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ಸಿಂಗರವಂತೆ ॥
ಮಲ್ಲರ ಕೂಟವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಳಗವಂತೆ ।
ಅಲ್ಲೆ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ನಿಗಳವಂತೆ ೨

ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವರಂತೆ ಮೋಹದ ಸೋದರರಂತೆ ।
ಅತ್ತೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ॥
ಸುತ್ತ ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಂತೆ ।
ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನ ಚಿತ್ತ ಎರಡಾಯ್ತಂತೆ ೩

ಅಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದನಂತೆ ಅರಸನಳಿಯನಂತೆ ।
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಂತೆ ॥

೫೮

ಆಡ ಹೋಗಲು ಬೇಡವೊ-ರಂಗಯ್ಯ ।
ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು ನಿನ್ನನು ಪ

ಆಡ ಹೋಗಲುಬೇಡ ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯರೊಳು ।
ಕೂಡಿ ಕೆಡಲು ಬೇಡವೊ-ರಂಗಯ್ಯ ಅ.ಪ

ನೀರೊಳು ಮುಳುಗೆಂಬರೊ-ನಿನ್ನನು ದೊಡ್ಡ ।
ಭಾರವ ಹೊರು ಎಂಬರೊ ॥
ಕೋರೆದಾಡೆಗಳಿಂದ ಸೀಳಿ ರಕ್ಕಸನೊಡಲ ।
ಹಾರವ ಹಾಕೆಂಬರೊ-ರಂಗಯ್ಯ ೧

ಪೊಡವಿಯನಳೆಯೆಂಬರೊ-ನಿನಗೆ ದೊಡ್ಡ ।
ಕೊಡಲಿಯ ಪಿಡಿಯೆಂಬರೊ ॥
ಕಿಡಿಗಣ್ಣ ರುದ್ರನ ವರದ ದಶಕಂಠನ ।
ಮಡುಹಿ ನೀ ಬಾರೆಂಬರೊ-ರಂಗಯ್ಯ ೨

ಬೆಟ್ಟವನೆತ್ತೆಂಬರೊ-ನಿನ್ನನು ಬರಿ-।
ಬಟ್ಟಾಗಿ ತಿರುಗೆಂಬರೊ ॥
ಪುಟ್ಟ ತೇಜಿಯನೇರಿ ನಲಿನಲಿದಾಡುತ ।
ದಿಟ್ಟ ಪುರಂದರವಿಠಲ-ರಂಗಯ್ಯ ೩

೫೯

ಆಡ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೊ ರಂಗ ।
ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಬೇಡೊ ಕೃಷ್ಣ ಪ

ಅಣ್ಣೆಕಲ್ಲು ಗೋಲಿ ಗಜುಗ ।
ಚಿಣ್ಣಿಕೋಲು ಚೆಂಡು ಬುಗುರಿ ॥
ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಹಲವು ಕೂಟ ।
ಬಣ್ಣದಾಟಗಳನೆಲ್ಲ ೧

ಸೋಲು–ಗೆಲುವಿಗೆಲ್ಲ ನೀನು ।
ಬಾಲಕರೊಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ॥
ಮೇಲೆ ಮಮತೆಯಿಂದೆ ಸಾನು–।
ಕೂಲವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ೨

ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಕೊಳಲು ಕಂಬಳಿ ।
ಕಟ್ಟಿ ಬುತ್ತಿ ಕೈಯಲಿ ಕೋಲು ॥
ದಿಟ್ಟ ಚೆಲುವನಾದ ಪುರಂದರ–।
ವಿಠಲ ಗೋವಳರ ರಾಯ ೩

೬೦

ಆಡ ಹೋದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು–ಎನ್ನನು–।
ಆಡಿಕೊಂಬರು ನೋಡಮ್ಮ ಪ

ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಇತ್ತ ಮುಖವ ।
ಮಾಡಿ ಕಣ್ಣ ಮಿಟುವರಮ್ಮ ಅ.ಪ

ದೇವಕಿ ಪೆತ್ತಳಂತೆ–ವಸು–।
ದೇವನೆಂಬವ ಪಿತನಂತೆ ॥
ಕಾವಲಿನೊಳು ಪುಟ್ಟಿದೆನಂತೆ ।
ಮಾವ ಕಂಸಗಂಜಿ ಬಂದೆನಂತೆ ೧

ನೀನೆನ್ನ ಪೆತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ–ಅಮ್ಮಾ ।
ನಾನಿನ್ನ ಮಗನಲ್ಲವಂತೆ ॥
ಧೇನು ಕಾಯುವರಿಲ್ಲವೆಂದು ನೀನು ।
ಸಾನುರಾಗದಿ ಸಲಹಿದೆಯಂತೆ ೨

ವಿಷವು ತುಂಬಿದ ಮೊಲೆಯ–ಕೊಟ್ಟ ।
ಅಸುರೆಯ ಸಂಹರಿಸಿದೆನಂತೆ ॥
ಅಸುರನಾದ ಶಕಟನನಾಕ್ಷಣದಲಿ ।
ಶಿಶುವಾಗಲೆ ಒರೆಸಿದೆನಂತೆ ೩

ವತ್ಸಾಸುರನನು ಕೆಡಹಿದೆನಂತೆ ।
ಕಿಚ್ಚನೆಲ್ಲವನು ನುಂಗಿದೆನಂತೆ ॥
ಕಚ್ಚಬಂದ ಕಾಳಿಂಗನಾ ಹೆಡೆ-।
ಚಚ್ಚಿ ತುಳಿದು ಓಡಿದೆನಂತೆ ೪

ಕುಸುಮಗಂಧಿಯರುಡುವ ।
ವಸನ ಕದ್ದು ಓಡಿದೆನಂತೆ ॥
ಹಸುಗೂಸು ಅಲ್ಲ ಇವ ।
ಅಸುರ ಮಗನು ಎಂತೆಂಬುವರೆ ೫

ಒರಳನೆಳೆತಂದು ಮತ್ತಿ-।
ಮರವ ಮುರಿದೋಡಿದೆನಂತೆ ॥
ತರಳೆಯರ ವಸ್ತ್ರವ ಕದ್ದು ।
ತರುವನೇರಿದೆನಂತೆ ೬

ಪರಮ ಗಾಡಿಕಾರನಿವ ।
ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯ ॥
ತರುಣಿಯರ ವಂಚಿಸುತ್ತ ।
ಠಕ್ಕಿಸಿ ಪೋದನೆಂತೆಂಬುವರು ೭

೬೧

ಆಡಿದನೊ ರಂಗ ಅದ್ಭುತದಿಂದಲಿ ।
ಕಾಳಿಂಗನ ಫಣೆಯಲಿ-ಆಡಿದನೊ ಪ

ಪಾಡಿದವರಿಗೆ ಬೇಡಿದ ವರಗಳ ।
ನೀಡುತಲಿ-ದಯ ಮಾಡುತಲಿ-ನಲಿ-।
ದಾಡುತಲಿ-ಬೆಣ್ಣೆ ಬೇಡುತಲಿ-ಕೃಷ್ಣ ಅ.ಪ

ಅಂಬುರುಹೋದ್ಭವ ಅಖಿಳ ಸುರರು ಕೂಡಿ ।
ಅಂಬರದಲಿ ನಿಂತವರು ಸ್ತುತಿಸೆ ।

ರಂಭೆ–ಊರ್ವಸಿ ರಮಣಿಯರೆಲ್ಲರು ॥
ಚೆಂದದಿಂ ಭರತನಾಟ್ಯವ ನಟಿಸೆ ।
ಝುಂತಕ ತಕಧಿಮಿ ತದಿಗಿಣತೋಂ ಎಂದು ।
ಝುಂಪೆತಾಳದಿ ತುಂಬುರನೊಪ್ಪಿಸೆ ॥
ಧಾಪಮಪಧಸರಿ ಎಂದು ಧ್ವನಿಯಿಂದ ।
ನಾರದ ತುಂಬುರು ಗಾನವ ಮಾಡಲು ।
ನಂದಿಯು ಚೆಂದದಿ ಮದ್ದಲೆ ಹಾಕಲು ೧

ಫಣಿಯ ಮೆಟ್ಟಿ ಬಾಲವ ಕೈಯಲಿ ಪಿಡಿದು ।
ಫಣಫಣಿಸುತ ನಾಟ್ಯವನಾಡೆ ।
ದಿನಪಮಂಡಲದಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ಮುಖದೊಳು ॥
ಚಲಿಸುತ ನೀಲಕೇಶಗಳಾಡೆ ।
ಕಾಲಲಂದಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಘುಲುಘುಲು ಘುಲುಘುಲು ।
ಘುಲುರೆಂದು ಉಡಿಗೆಜ್ಜೆ ಗಂಟೆಗಳಾಡೆ ॥
ದುಷ್ಟ ಕಾಳಿಂಗನ ಮೆಟ್ಟಿ ಭರದಿಂದ ।
ಪುಟ್ಟ ಪಾದವನು ಇಟ್ಟ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ।
ಮೆಟ್ಟಿದ ತದ್ಧಿಮಿ ತಧಿಗಣತೋಂ ಎಂದು ೨

ಸುರರು ಪುಷ್ಪದ ವೃಷ್ಟಿಯ ಕರೆಯಲು ।
ಸುದತಿಯರೆಲ್ಲರು ಪಾಡಲು ।
ನಾಗಕನ್ನೆಯರು ನಾಥನ ಬೇಡಲು ।
ನಾನಾವಿಧ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಲು ॥
ರಕ್ಕಸರೆಲ್ಲರು ಕಕ್ಕಸವನೆ ಕಂಡು ।
ದಿಕ್ಕಿದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೋಡಲು ॥
ಚಿಕ್ಕವನಿವನಲ್ಲ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ವೆಂಕಟರಮಣನ ಬೇಗ ಯಶೋದೆ ।
ಬಿಂಕದೊಳೆತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ೩

೬೨

ಆರು ಬಂದವರವ್ವ ಆರವನಲ್ಲದೆ ।
ಮಾರಜನಕನಾದ ಶೌರಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಪ

ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಡುತ ಕಾಣಿಸದಂತಿರೆ ಮೃದು–।
ಗೆಜ್ಜೆಯ ದನಿ ಕೇಳಿಬರುತಲಿರೆ ॥
ವಜ್ರಮಾಣಿಕಹಾರ ಹರಿದು ನೆಲಕೆ ಬಿದ್ದು ।
ಮಜ್ಜಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಣೆನಮ್ಮ ೧

ಕೊಂಬು ಕೊಳಲು ತುತ್ತೂರಿ ಊದುತಲಿಕ್ಕು
ಇಂಬು ಕಸ್ತುರಿ ಪರಿಮಳ ಸೂಸುತ ॥
ಪೊಂಬಟ್ಟೆ ಚೆಲ್ಲಣ ಸೋಸಿದ ಮೊಸರಿನ ।
ಕುಂಭ ಒಡೆದು ಕೆಸರಾಗಿದೆಯಮ್ಮ ೨

ಮಿಂಚಿನಂದದಿ ಹೊಳೆಯುತ ಬದಿಯಲಿದ್ದ ।
ಸಂಚಿತಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ಸೂರಾಡಿದ ॥
ವಂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತರ ಸಲುಹಿದ ।
ಸಂಚುಕಾರ ಪುರಂದರವಿಠಲನಲ್ಲದೆ ೩

೬೩

ಆರೇ ರಂಗನ ಆರೇ ಕೃಷ್ಣನ ।
ಆರೇ ರಂಗನ ಕರೆಯಬಂದವರು ಪ

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ ಪಾಪವಿನಾಶನ ।
ಈ ಪರಿಯಿಂದಲಿ ಕರೆಯ ಬಂದವರು ೧

ವೇಣುವಿನೋದನ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯನ ।
ಜಾಣೆಯರರಸನ ಕರೆಯ ಬಂದವರು ೨

ಕರಿರಾಜವರದನ ಪರಮಪುರುಷನ ।
ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಕರೆಯ ಬಂದವರು ೩

೬೪

ಇವನ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗೆಲೊ ಜೋಗಿ ।
ಇವ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳದೆ ಪುಂಡನಾದನು ಪ

ಆಡುತಾಡುತ ಬಂದು ಮಡುವಿನೊಳ್ ಮುಳುಗಿದ ।
ಬೇಡವೆಂದರೆ ಬೆಟ್ಟ ಬೆನ್ನಲಿ ನೆಗಹಿದ ॥
ಓಡುತೋಡುತ ಬಂದು ದಾಡೆಯಿಂದ ಸೀಳ್ವ ।
ನೋಡ ಹೋದರೆ ಕಣ್ಣ ತರೆದಂಜಿಸುವ ೧

ಹಲ್ಲಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿದ ಬುದ್ಧಿ ॥
ಅಲ್ಲವೆಂದರೆ ಕೊಡಲಿಯ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿದ ॥
ಬಿಲ್ಲನು ಎಡದ ಕೈಯಿಂದಲಿ ಎತ್ತಿದ ।
ಬಲ್ಲಿದ ಮಾವನ ಶಿರವನರಿದು ಬಂದ ೨

ಬತ್ತಲೆ ಕುದುರೆಯ ಹತ್ತಬೇಡೆಂದರೆ ।
ಹತ್ತುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚೆಂದದಿಂದ ॥
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಅತ್ತ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಯ್ಯ ಜೋಗಿ ೩

೬೫

ಎಂತಹ ಸಣ್ಣವನೆ–ನಿನ್ನ ಮಗನಂತಹರೆಲ್ಲಿಲ್ಲವೆ ।
ಹೊಂತಕಾರಿ ಬಲವಂತರಿಗಧಿಕನು ಪ

ತರಳನಂತಿಪ್ಪನು ತರಳೆಯರೊಡನಾಡುವ ।
ಕಿರುಬೆರಳುಗುರಲಿ ಗಿರಿಯನೆತ್ತಿದವ ೧

ಕಾಳಿಯ ಸರ್ಪನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ತುಳಿದವ ।
ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿ ಕಾಲಯವನನ ಸುಟ್ಟ ೨

ಕಿಚ್ಚು ಪಾನವ ಮಾಡಿ ಅಚ್ಚರಿ ತೋರಿದ ।
ರಚ್ಚೆ ಮಾಡುವಿರೆಂದು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಬುವಿಯಲ್ಲೆ ೩

ಬಾಯಿ ತೆರೆದನಲ್ಲೆ ನೀನಂಜುವಂದದಿ ।
ಆ ಯಮಳಾರ್ಜುನರಾಯಾಸಬಡಿಸಿದ ೪

ದಿಟ್ಟತನದಿ ಮೊಲೆಗೊಟ್ಟವಳನು ಕೊಂದ ।
ಪುಟ್ಟ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನು ೫

೬೬

ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳೆ ಗೋಪೀ ರಂಗನ ।
ರಚ್ಚೆ ಮಾಧವರಾಯ ನಿಲುವನಲ್ಲ ಪ

ಕರ್ಣದ ಮಾಗಾಯಿ ಕದಪಲಿ ಹೊಳೆಯುತ ।
ಎಣ್ಣೆಮಣಿಯ ಕೊರಳಲಿ ಹುಲಿಯುಗುರು ॥
ಚಿನ್ನದ ಬಾಯೊಳು ಅಮೃತವ ಸುರಿಯುತ್ತ ।
ಬೆಣ್ಣೆ–ಹಾಲನುಂಬುವೆನೆಂದು ಬಂದ ೧

ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕುತ ತುಂಬಿಯೊಲ್ ಮೊರೆಯುತ—।
[ಚೆಂದದ] ಅರಳೆಲೆ ನಲಿದಾಡುತ ॥
ಬಂದು ತರಳನಂದದಿ ಬಾಯ ಬಿಡುತ ಮು—।
ಕುಂದನು ಮೊಲೆಯನುಂಬುವೆನೆಂದು ಬಂದ ೨

ಬಿಗಿದ ಪಟ್ಟೆಯಲಿ ಬಾಯ್ತಲೆಯು ಹೊಳೆಯುತಿರೆ ।
ಚಿಗುಟುತ ಎಡದ ಕೈಯಲಿ ಕುಚವ ॥
ನಗುತ ನಾಚುತ ಗೋಪಿಯ ಮುಖ ನೋಡುತ ।
ಮಿಗೆ ನಲಿನಲಿದುಂಡ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೬೭

ಎಂಥ ಗಾಡಿಕಾರನೆ–ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಇ – ।
ನ್ನೆಂಥ ಗಾಡಿಕಾರನೆ? ಪ

ಕಂತುಪಿತನು ವೇಲಾಪುರದ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯ ಅ.ಪ

ಹಿಂಡು ಕೂಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳನೆಲ್ಲ ಬಡಿವರೆ ಲಂಡನೇನೆ–ಅಮ್ಮ ।
ಉಂಡು ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆ ಬೆಕ್ಕಿಗಿಕ್ಕುವರೆ ಪ್ರಚಂಡನೇನೆ? ೧

ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದೇನು ಬಿಚ್ಚಿ ಉರೋಜವ ತೋರುವನೆ–ಅಮ್ಮ ।
ಮುಚ್ಚು ಮರೆಯೇತಕೆ ಮನೆಮನೆಗಳಲಿ ಪೋಗುವನೆ ೨

ವಸುಧೆಯೊಳಗೆ ನಂದಗೋಕುಲದೊಳಗೆ ತಾ ಬಂದ ಕಾಣೆ–ಅಮ್ಮ ।
ಹಸು ಮಗನಾದನೀ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ ಕಾಣೆ ೩

೬೮

ಎಂಥ ಪುಣ್ಯವೆ ನಿನ್ನದೆಂಥ ಭಾಗ್ಯವೆ ಗೋಪಿ ।
ಇಂಥ ಮಗನ ಕಾಣೆವೆ ಪ

ಚಿಂತಿಸಿದರೂ ದೊರಕ ಚೆಲುವ ರಾಜಗೋಪಾಲ ।
ಇಂತೀ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವು – ಹುಸಿಯಲ್ಲವು ಅ.ಪ

ಸರಸಿಜನಾಭನ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಂಡಾಡೆ ।
ದುರಿತವೆಲ್ಲವು ಪೋಪುದೆ ॥
ಸರಸದಿಂದಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಸವಿಮಾತನಾಡಿದರೆ ।
ಪರಿತೋಷ ಕೈಗೂಡುವುದೆ–ಯಶೋದೆ ೧

ಊರ ಒಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂಜಿಕೆ ನೆರೆಹೊರೆ ।
ದೂರಿಕೊಂಬುವರಲ್ಲವೆ? ॥
ಅರಣ್ಯದಲಿ ನಾವು ಆಡಿದ ಆಟವು ।
ಆರಿಗಾದರೂ ಉಂಟೇನೆ–ಇಂದುವದನೇ? ೨

ನಿನ್ನ ಮಗನ ಕರೆಯೆ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಡೆಯ ।
ಪುಣ್ಯದ ಫಲವು ಕಾಣೆ ॥
ಚೆನ್ನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನ ।
ನಿನ್ನಾಣೆ ಬಿಡಲಾರೆವೆ–ಪುಸಿಯಲ್ಲವೆ ೩

೬೯

ಎನಗೂ ಆಣೆ– ನಿನಗೂ ಆಣೆ ।
ಎನಗೂ ನಿನಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಕ್ತರಾಣೆ ಪ

ನಿನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯರ ಭಜಿಸಿದರೆನಗೆ ಆಣೆ–ರಂಗ ।
ಎನ್ನನು ನೀ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಪೋದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ ೧

ತನು–ಮನ–ಧನದಲಿ ವಂಚಕನಾದರೆ ಎನಗೆ ಆಣೆ–ರಂಗ–।
ಮನಸು ನಿನ್ನೊಳು ನಿಲಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆಆಣೆ ೨

ಕಾಕುಮನುಜರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದರೆನಗೆ ಆಣೆ–ರಂಗ–।
ಲೌಕಿಕವನ್ನು ಬಿಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ ೩

ಶಿಷ್ಟರ ಸಂಗವ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಆಣೆ–ರಂಗ–।
ದುಷ್ಟರ ಸಂಗವ ಬಿಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ ೪

ಹರಿ ನಿನ್ನಾಶ್ರಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಆಣೆ–ರಂಗ–।
ಪುರಂದರವಿಠಲ ನೀನೊಲಿಯದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ ೫

೭೦

ಎಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಬಚ್ಚಿಡುವೆ ನಾ–ಈ ।
ಕಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣನ ಹಾವಳಿ ಘನವಾಯಿತು ಪ

ನೆಲುವು ನಿಲುಕದೆಂದಿಡುವೆನೆ–ನೋಡೆ ।
ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲನಿವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕೆ ॥
ತಿಳಿಸದೆ ಕತ್ತಲೊಳಿಡುವೆನೆ–ಅಕ್ಕ ।
ಬೆಳಕೆಲ್ಲವೀತನ ಕಂಗಳ ಢಾಳ ೧

ಎವೆಯಿಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾದಿಡುವೆನೆ–ನೋಡೆ ।
ದಿವಿಜರೆಲ್ಲ ಈತನ ಮಾಯೆ ॥
ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಡುವೆನೆ–ಅಕ್ಕ ।
ಇವನಿಟ್ಟ ಬಂಟರಿಂದ್ರಾದಿಗಳೆಲ್ಲರು ೨

ಈಗಲೆ ಇಂತು ಮಾಡುವನು–ಮುಂದೆ ।
ಅಗಲಿಸುವನು ನಮ್ಮ ಒಗೆತನವಮ್ಮ ॥
ಕೂಗಿ ಹೇಳಲು ಮತ್ತೆ ಕೇಡಮ್ಮ–ಮುಂದೆ ।
ಹೇಗೆ ಪುರಂದರವಿಠಲನಟ್ಟುಳಿಗೆ? ೩

೭೧

ಎಲ್ಲಿಯ ಮಧುರಾಪುರವು । ಎಲ್ಲಿಯ ತಾ ಬಿಲ್ಲು ಹಬ್ಬ ।
ಎಲ್ಲಿಯ ಸೋದರಮಾವನೆ ಪ

ಎಲ್ಲಿಯ ಮಲ್ಲರಸಂಗ । ಖುಲ್ಲ ಕಂಸನು ನಮಗೆ ।
ಎಲ್ಲಿಯ ಜನ್ಮದ ವೈರಿಯೆ–ಸಖಿಯೆ ಅ.ಪ

ವೃಂದಾವನದೊಳಗಿರುವ ವೃಕ್ಷಜಾತಿಗಳೆಲ್ಲ ।
ಒಂದೊಂದು ಫಲದಿಂದಲಿ ಸಂದಣಿತವೆ ॥
ಕುಂದಕುಸುಮದಲಿರುವ ಮಂದಿರದಲಿ ಚಕೋರ ।
ಒಂದೊಂದು ಸುಖಭರಿತವೆ ॥
ಅಂದು ಮಾಧವ ನಮ್ಮ ಹೊಂದಿ ಕರವಿಡಿದ ।
ನಂದನ ಕಂದನ ಚರಿತವೆ ಸಖಿಯೆ ೧

ಅಕ್ರೂರ ತಾನೆಲ್ಲ ಅಚ್ಯುತಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿ ।
ಆ ಕ್ರೂರನೆನಿಸಿದನೆ ।
ವಕ್ರಮಾರ್ಗವ ಕೂಡಿ ವನಿತೆಯರ ಉಸಿರೆಣಿಸಿ ।
ಚಕ್ರಧರನಗಲಿಸಿದನೆ ॥
ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಸುರಲೋಕ ಪಾರಿಜಾತವನಂಬು–।
ಜಾಕ್ಷಿಗೆ ತಂದಿತ್ತನೆ–ಸಖಿಯೆ ೨

ನೀರ ಚೆಲ್ಲಾಟದೊಳು ನಿಲಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ।
ನಾರಿಯರಿಗೆ ಚಲ್ಲಿದನೆ ॥

ಮೋರೆ ಮೋರೆ ನೋಡಿ ಅಧರಾಮೃತಗಳ ।
ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಸವಿದುಂಬನೆ ॥
ದ್ವಾರಕಾಪುರವಾಸ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ಸೇರಿ ನಮ್ಮನು ಸಲಹುವನೆ–ಸಖಿಯೆ ೩

೭೨

ಏಕೆ ವೃಂದಾವನವು ಸಾಕು ಗೋಕುಲವಾಸ ।
ಏಕೆ ಬಂದೆಯೊ ಉದ್ಧವಾ? ಪ

ಸಾಕು ಸ್ನೇಹದ ಮಾತನೇಕ ಮಹಿಮನು ತಾನು ।
ಆ ಕುಬುಜೆಯನು ಕೂಡಿದ–ಉದ್ಧವಾ ಅ.ಪ

ಬಿಲ್ಲು ಬಿಳಿಯಯ್ಯನ ಬೇಟ ನಗೆನುಡಿ ನೋಟ ।
ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತಲ್ಲ ॥
ಎಲ್ಲರಿಂದಗಲಿಸಿದ ಕ್ರೂರ ಅಕ್ರೂರನವ ।
ವಲ್ಲಭನ ಒಯ್ದನಲ್ಲ ॥
ಮಲ್ಲರನು ಮರ್ದಿಸುತ ಮಾವ ಕಂಸನ ಕೊಂದ ।
ಫುಲ್ಲನಾಭನ ತಂದು ತೋರ್‍ೈ–ಉದ್ಧವಾ ೧

ಅನುದಿನದೊಳಾದರಿಸಿ ಅಧರಾಮೃತವನಿತ್ತು ।
ಇನಿದಾದ ಮಾತುಗಳಲಿ ॥
ಮನದ ಮರ್ಮವ ತಿಳಿದ ಮನಸಿಜಪಿತನ ಸಖವು ।
ಮನಸಿಜನ ಕೇಳಿಯಲ್ಲಿ ॥
ಕನಸಿನಲಿ ಕಂಡ ತೆರನಾಯಿತಾತನ ಕಾಂಬು ।
ವನಕ ಬದುಕುವ ಭರವಸೆ ಹೇಳು–ಉದ್ಧವಾ ೨

ಕರುಣನಿಧಿಯೆಂಬುವರು ಕಪಟನಾಟಕದರಸು ।
ಸರಸ ವಿರಸವ ಮಾಡಿದ ॥

ಸ್ಮರಿಸಿದವರನು ಕಾಯ್ವ ಬಿರುದುಳ್ಳ ಸಿರಿರಮಣ ।
ಮರೆದು ಮಧುರೆಯ ಸೇರಿದ ॥
ಪರಮಭಕ್ತರ ಪ್ರಿಯ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ನೆರೆಗೂಡಿಸೈ ಕೋವಿದ–ಉದ್ಧವಾ ೩

೭೩

ಏನ ಮಾಡಲಿ ಮಗನೆ ಏಕೆ ಬೆಳಗಾಯಿತು ।
ಮಾನಿನಿಯರು ಬಂದು ಮಾನ ಕಳೆಯುವರು ಪ

ಹಾಲು ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆ ಕದ್ದನೆಂತೆಂಬುವರು ।
ಮೇಲಿಟ್ಟ ಕೆನೆಯನು ಮೆದ್ದನೆಂಬುವರು ॥
ಬಾಲರನೆಲ್ಲರ ಬಡಿದನೆಂಬರು ಎಂಥ ।
ಕಾಳ ಹೆಂಗಸು ಇವನ ಹಡೆದಳೆಂಬುವರೊ ೧

ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಕರುಗಳ ಬಿಟ್ಟನೆಂತೆಂಬರೊ ।
ಮೆಟ್ಟಿ ಸರ್ಪನ ಮೇಲೆ ತುಳಿದನೆಂಬುವರೊ ॥
ಪುಟ್ಟ ಬಾಲೆಯರ ಮೋಹಿಸಿದನೆಂಬುವರೊ ಎಂಥ ।
ಕೆಟ್ಟ ಹೆಂಗಸು ಇವನ ಹಡೆದಳೆಂಬುವರೊ ೨

ಗಂಗಾಜನಕ ನಿನ್ನ ಜಾರನೆಂತೆಂಬರೊ ।
ಶೃಂಗಾರ ಮುಖ ನಿನ್ನ ಬರಿದೆ ದೂರುವರೊ ॥
ಮಂಗಳಮಹಿಮ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ಹಿಂಗದೆ ಎಮ್ಮನು ಸಲಹೆಂತೆಂಬುವರೊ ೩

೭೪

ಏನಾಯಿತು ರಂಗಗೆ ನೋಡಿರಮ್ಮ–ನಿ–।
ಧಾನಿಸಿ ಎನಗೊಂದು ಪೇಳಿರಮ್ಮ ಪ

ಪುಟ್ಟಿದಾರಭ್ಯ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚನಮ್ಮ-ತಾನು ।
ಎಷ್ಟಾದರೂ ಮೊಲೆಯುಣ್ಣನಮ್ಮ ॥
ಸೊಟ್ಟಾದ ಮುಖ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತನಮ್ಮ-ಹೀಗೆ ।
ಎಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ ಬಾಯ ಮುಚ್ಚನಮ್ಮ ೧

ಕಾಯ ಇದ್ದಂತಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿತಮ್ಮ-ಹೆತ್ತ ।
ತಾಯಿಯ ಒಲವಿಲ್ಲದಾಯಿತಮ್ಮ ॥
ನೋಯೆ ನೋಟಕೆ ಅಬ್ಧಿ ಬತ್ತಿತಮ್ಮ-ಅವನ ।
ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ವಿಶ್ವ ತೋರಿತಮ್ಮ ೨

ಅತ್ಯಂತ ಮಾತುಗಳನಾಡಿದನಮ್ಮ-ಮುಂದೆ ।
ಸತ್ಯವು ಕುದುರೆಯನೇರುವನಮ್ಮ ॥
ನಿತ್ಯ ನಿರ್ದೋಷ ಪುರಂದರವಿಠಲ ತನ್ನ-।
ಭಕ್ತರ ಸಲಹುವ ದೇವನಮ್ಮ ೩

೭೫

ಏನು ಮರುಳಾದೆಯೇ ಎಲೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ।
ಹೀನಕುಲ ಗೊಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೆ ಪ

ಹಾಸಿಕಿಲ್ಲದೆ ಪೋಗಿ ಹಾವಿನೊಳು ಪವಡಿಸಿದ ।
ಹೇಸಿಕಿಲ್ಲದೆ ಕರಡಿಯನು ಕೂಡಿದ ॥
ಗ್ರಾಸಕಿಲ್ಲದೆ ಪೋಗಿ ದಾಸನ ಮನೆಯಲುಂಡ ।
ದೋಷಕಂಜದೆ ಮಾವನ ಶಿರವ ತರಿದವಗೆ ೧

ಕುಂಡಗೋಳಕರ ಮನೆ ಕುಲದೈವವೆನಿಸಿದನು ।
ಮಂಡೆಬೋಳಾದವರ ಮನೆದೈವವು ॥
ಹಿಂಡು ಗೋವಳರೊಳಗೆ ಹಿರಿಯ ಗೋವಳನೀತ ।
ಭಂಡಾಟಗಾರನಿವ ಭುವನದೊಳಗೆಲ್ಲ ೨

ಒಬ್ಬರಲಿ ಪುಟ್ಟಿದನು ಒಬ್ಬರಲಿ ಬೆಳೆದನು ।
ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಗನಲ್ಲ ಭುವನದೊಳಗೆ ॥
ಅಬ್ಬರದ ದೈವ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಉಬ್ಬುಬ್ಬಿ ಮರುಳಾದೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ೩

೭೬

ಏನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಎಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ–ಏನು ಮರುಳಾದೆಯೆ ।
ಏನು ಮೆಚ್ಚಿದೆಯೆಲೆ ಹೆಣ್ಣೆ ಪ

ನೋಟದಿ ಚೆಲುವನೆಂಬೆನೆ ಚಂಚಲ ರೂಪ ।
ಮಾಟದಿ ಚೆಲುವನೆ ಬೆನ್ನಲಿ ಬುಗುಟಿ ॥
ಗೂಟದಂತೆ ಹಲ್ಲು ಮೊಳದುದ್ದ ಮೋರೆಯು ।
ಬೂಟಕತನದಲ್ಲಿ ಬಾಯ ತೆರೆವನಿಗೆ ೧

ಅಣುರೂಪದವನಿವ ನಿಲುವು ಉಳ್ಳವನಲ್ಲ ।
ಬನವ ತರಿವವನಂತೆ ಕೈಯಲಿ ಕೊಡಲಿ ॥
ಅನುಜರ ಬಿಟ್ಟು ಕಪಿಗಳ ಕೂಡಿ ಆಡುವ ।
ಮನೆಮನೆಗಳ ಪೊಕ್ಕು ಕದ್ದು ತಿಂಬವನಿಗೆ ೨

ಗಂಭೀರ ಪುರುಷನೆಂಬೆನೆ ದಿಗಂಬರನಿವ ।
ಅಂಬರದಲಿ ಕುದುರೆ ಕುಣಿಸುವನು ॥
ಅಂಬುಜಾಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲಗೆ ।
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಲಿ ಮರುಳಾದೆ ಹೆಣ್ಣೆ ೩

೭೭

ಏಳಿ ಮೊಸರ ಕಡೆಯಿರೇಳಿ–ಗೋ–।
ಪಾಲ ಚೂಡಾಮಣಿ ಏಳದ ಮುನ್ನ ಪ

ಇಂದುಮುಖಿಯರೆದ್ದು ಮುಖವನೆ ತೊಳೆದು ಶ್ರೀ–।
ಗಂಧ–ಕಸ್ತೂರಿ–ಕುಂಕುಮಗಳಿಟ್ಟು ॥

ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಸೀರೆಯ ನೀರಿವಿಟ್ಟು ಮು-।
ಕುಂದನ ಪಾಡುತ ಚದುರೆಯರೆಲ್ಲ ೧

ಹೊಂಗೊಡ ಬೆಳಗಿಟ್ಟು ಪೊಸಮೊಸರನೆ ತುಂಬಿ ।
ರಂಗನೀಲದ ಕಡೆಗೋಲನಿಟ್ಟು ॥
ಶೃಂಗಾರವಾದ ರೇಶಿಮೆಯ ನೇಣನೆ ಹಿಡಿದು ।
ರಂಗನ ಪಾಡುತ ಚದುರೆಯರೆಲ್ಲ ೨

ಬಡನಡು ಬಳುಕುತ ಕುಚಗಳಲ್ಲಾಡುತ ।
ಕಡಗ-ಕಂಕಣ ಝಣಝಣರೆನ್ನುತ ॥
ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು ಎಡಬಲಕುದುರೆ ಪಾ-।
ಲ್ಗಡಲೊಡೆಯನ ಪಾಡುತ ಚದುರೆಯರು ೩

ಹುಸಿನಿದ್ದೆಯಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮಲಗಿರೆ ।
ಹಸಿದು ಆಕಳಿಸಿ ಬಾಯಾರುತಲಿ ॥
ಮುಸುಕಿನೊಳಿದ್ದು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಬೇಡುತಲಿರೆ ।
ಶಶಿವದನನಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಯ ನೀಡಲೋಸುಗ ೪

ಏಣಾಂಕಮುಖಿಯರು ಹೊಸ ಬೆಣ್ಣೆಯನು ತೆಗೆದು ।
ಪ್ರಾಣಪದಕ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡಲು ॥
ಚಾಣೂರ ಮಲ್ಲನ ಗೆಲಿದುಬಾರೆನುತಲಿ ॥
ಜಾಣ ಪುರಂದರವಿಠಲನಪ್ಪಲು ಗೋಪಿ ೫

೭೮

ಕಣ್ಣ ಮುಂದಿರೊ-ರಂಗ-ಕಣ್ಣ ಮುಂದಿರೊ ಪ

ಪೂತನಿಯ ಮೊಲೆಯನುಂಡು ।
ವಾತಶಕಟಾದಿ ದೈತ್ಯರ ॥
ಘಾತಿಸಿದ ರಂಗ ನಿನ್ನ ।
ಪೋತತನಕಂಜುವೆನು ೧

ಕಡಹದ ಮರವನೇರಿ ।
ಮಡುವ ಧುಮುಕಿ ನೋಡಿ ॥
ಹೆಡೆಯ ತುಳಿದ ನಿನ್ನ ।
ದುಡುಕಿಗಂಜುವೆನು ೨

ಬಾಲೆಯರ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ।
ಹಾಲು–ಮೊಸರು ಕದ್ದು ॥
ಲೀಲೆ ಮಾಡದಿರಯ್ಯ ।
ಲೋಲ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೭೯

ಕಂದ ಹಾಲ ಕುಡಿಯೊ–ನಮ್ಮ ಗೋ–।
ವಿಂದ ಹಾಲ ಕುಡಿಯೊ ಪ

ವೃಂದಾವನದೊಳು ಬಳಲಿ ಬಂದೆಯೊ ರಂಗ ಅ.ಪ

ಶೃಂಗಾರವಾದ ಗೋವಿಂದ–ಚೆಲುವ ।
ಪೊಂಗೊಳಲೂದುವ ಚೆಂದ ॥
ಅಂಗನೆಯರ ಒಲುಮೆಯಿಂದ–ನಮ್ಮ ।
ಮಂಗಳಮೂರತಿಯ ಮೋರೆ ಬಾಡಿತಯ್ಯ ೧

ಆಕಳೊಡನೆ ಹರಿದಾಡಿ–ನಮ್ಮ ।
ಶ್ರೀಕಾಂತ ಗೆಳೆಯರ ಕೂಡಿ ॥
ಲೋಕವ ಈರಡಿ ಮಾಡಿ–ನಮ್ಮ ।
ಸಾಕುವ ಪಾದವು ಬಳಲಿದುವಯ್ಯ ೨

ಸದಮಲ ಯೋಗಿಗಳೆಲ್ಲ–ನಿನ್ನ ।
ಪದವ ಬಣ್ಣಿಸುತಿಪ್ಪರೆಲ್ಲ ॥
ಯದುಕುಲ ಚೌಪಟ ಮಲ್ಲ–ಹಾಲ ।
ಹದನು ಮೀರಿತಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೮೦

ಕಲ್ಯಾಣಂ ತುಳಸೀ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಪ

ಕಲ್ಯಾಣವು ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀ ತುಳಸಿಗೆ ।
ಬಲ್ಲಿದ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವನಿಗೆ ಅ.ಪ

ಅಂಗಳದೊಳಗೆಲ್ಲ ತುಳಸೀವನವ ಮಾಡಿ ।
ಶೃಂಗಾರವ ಮಾಡೆ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ॥
ಕಂಗಳ ಪಾಪವ ಪರಿಹರಿಸುವ ಮುದ್ದು ।
ರಂಗಬಂದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿಹನು ೧

ಮಿಂದು ಮಡಿಯನುಟ್ಟು ಸಂದೇಹವ ಬಿಟ್ಟು ।
ತಂದ ಶ್ರೀಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ॥
ಸಿಂಧುಶಯನನ ವೃಂದಾವನದಲಿ ಪೂಜಿಸೆ ।
ಕುಂದದ ಭಾಗ್ಯ ಕೊಡುತಿಹಳು ೨

ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ–।
ಉತ್ತಮ ತುಲಸಿಗೆ ವಿವಾಹವ ॥
ಚಿತ್ತ ನಿರ್ಮಲರಾಗಿ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ।
ಉತ್ತಮ ಗತಿಯೀವ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೮೧

ಕಳವು ಕಲಿಸಿದೆಯಮ್ಮ ಗೋಪಿ ಕಮಲನಾಭಗೆ ।
ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೆಯ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪಾಲು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಪ

ಆರೂ ಏಳದ ಮುನ್ನ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿ ।
ಗೀರುಗಂಧವ ಹಚ್ಚಿ ಹಾರವ ಹಾಕಿ ॥
ಕೇರಿಕೇರಿ ಪಾಲು–ಬೆಣ್ಣೆ ಸೂರೆ ಮಾಡಿ ಬಾರೆನ್ನುತ ।
ವಾರಿಜನಾಭನ ಕಳುಹಿದೆ ವನಜನಯನನ ೧

ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನ ಕೈಗೆ ಚಿನ್ನದ ಚೆಂಡನೆ ಕೊಟ್ಟು ।
ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಆಡಿ ಬಾರೆಂದು ॥
ಕತ್ತಲೆ ಬೀದಿಯ ಸುತ್ತೆ ಕಸ್ತುರಿ ತಿಲಕವನಿಟ್ಟು ।
ನಿತ್ಯಾನಂದಗೆ ನಿಲುವುಗನ್ನಡಿಯ ತೋರಿ ೨

ಸಣ್ಣಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿಸಿ ಬಣ್ಣದ ವಲ್ಲಿಯ ಹೊದಿಸಿ ।
ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಒಲಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಬುದ್ಧಿಯ ॥
ಹುಣ್ಣಿವೆ ಮೊಸಲ ಹಾಲು ಉಣ್ಣು ಉಣ್ಣು ಮೆಲ್ಲೆನುತ್ತ ।
ಚಿಣ್ಣನ ಕಳುಹಿದೆಯಮ್ಮ ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕದೆ ೩

ವಾರಿಜಾಕ್ಷ ಮಾಡಿದಂಥ ದೂರು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ।
ದೂರುಬಡಕರೆಂದು ಗೋಪಿ ಬಯ್ವೆ ನಮ್ಮನು ॥
ಊರು ಮಾಡಿದ ಕೊಳಗ, ತಾಯಿ ಮಾಡಿದ ಹೊಟ್ಟೆ ।
ವಾರಿಜನಾಭನ ಕರೆದು ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳೆ ೪

ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕನಿವ ಬೆಟ್ಟದೊಡೆಯಗೆ ಪ್ರಿಯ ।
ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೀರೇಳು ಭುವನ ಉದರದಲ್ಲಿಯೆ ॥
ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳ ಏನು ಮಾಡಲಮ್ಮ ನಾನು ।
ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಲುಬೇಕು ಪುರಂದರವಿಠಲಗೆ ೫

೮೨

ಕಾಗೆ ಕಾಕಾ ಎನಲು ಹಕ್ಕಿ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಎನಲು ।
ಕೋಗಿಲೆಯು ಸ್ವರಗೈಯ್ಯಲು–ಕೃಷ್ಣ–।
ನಾಗಸಂಪಿಗೆ ಅರಳಲು ಪ

ಎದ್ದು ಮುಖ ತೊಳೆಯೇಳು ತಿದ್ದು ಕಸ್ತುರಿ ತಿಲಕ ।
ಮುದ್ದೆಬೆಣ್ಣೆಯ ನಿನಗೆ ನಾನು ಕೊಡುವೆ ॥
ಹೊದ್ದಿರುವ ಕತ್ತಲದು ಹರಿದು ಬೆಳಗಾಯಿತೊ ।
ನಿದ್ದೆ ತಿಳಿದೇಳಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ೧

ಬಿಸಿಯ ದೋಸೆಯ ಹೊಯ್ದು ಮೊಸರುಗಡ್ಡೆಯ ತೆಗೆದು ।
ಹೊಸದಾದ ಹಸುವಿನೀ ತುಪ್ಪವನ್ನು ॥
ಹಸನಾದ ಕಲಸನ್ನ ಹೆಸರು ಬೇಳೆಯ ಹುಗ್ಗಿ ।
ಹಸುಳೆ ನಿನಗಾರೋಗಣೆಗೆ ಮಾಡುವೆ ೨

ಎಂದಿಲ್ಲದಾ ಹಟವನಿಂದೇಕೆ ಮಾಡುತಿಹೆ ।
ಕಂದರೊಳಗತಿ ನೀನು ಹಟಿಯಾದೆಯ ॥
ಇಂದು ನೀನತ್ತರೇ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವರಿಲ್ಲ ।
ಕಂದ ಅಳಬೇಡವೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೮೩

ಕಾಳಿಯಮರ್ದನ ರಂಗಗೆ– ಹೇಳೆ ಗೋಪಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ।
ಕೇಳಲೊಲ್ಲನು ಎನ್ನ ಮಾತನು ಪ

ದಿಟ್ಟ ನೀರೊಳು ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚನೆ–ಹೋಗಿ ।
ಬೆಟ್ಟಕೆ ಬೆನ್ನಾತು ನಿಂತನೆ ॥
ಸಿಟ್ಟಿಲಿ ಕೋರೆದಾಡೆಲಿ ತಿಂದನೆ–ಅಹ ।
ಗಟ್ಟಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಂಬ ಒಡೆದು ಬಂದನೆ ೧

ಮೂರಡಿ ಭೂಮಿಯ ಬೇಡಿದನೆ–ನೃಪರ ।
ಬೇರನಳಿಯೆ ಕೊಡಲಿ ಪಿಡಿದನೆ ॥
ನಾರಮಡಿಯನುಟ್ಟು ಬಂದನೆ–ಅಹ ।
ಚೋರತನದಿ ಪಾಲ್ಬೆಣ್ಣೆಯ ತಿಂದನೆ ೨

ಬತ್ತಲೆ ನಾರಿಯರನಪ್ಪಿದ–ಹೋಗಿ ॥
ಉತ್ತಮಾಶ್ವವನು ಹತ್ತಿದ ॥
ಹತ್ತವತಾರವ ತಾಳಿದ–ನಮ್ಮ ।
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಸ್ವಾಮಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನು ೩

೮೪

ಕೂಗದೆ ಉಸುರಿಕ್ಕದೆ– ನೀವು ।
ಬೇಗನೆ ಬನ್ನಿ ರಂಗ ಮನೆಯ ಪೊಕ್ಕ ಪ

ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿವೆಕೋ ಮನೆಯಲಿ–ಕಾಲ ।
ಗೆಜ್ಜೆಯ ದನಿ ಕೇಳಬರುತಲಿದೆ ॥
ನಿರ್ಜರಪತಿ ತನ್ನ ಮನಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ।
ಮಜ್ಜಿಗೆ ಓಕುಳಿ ಆಡಿಹನಕ್ಕ ೧

ಸೂರಿನ ಕೆಳಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ–ತನ್ನ ।
ಓರಗೆ ಮಕ್ಕಳುಗಳ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ॥
ಕೇರಿಕೇರಿಯಿಂದ ಗೋಡೆ ಧುಮುಕಿ ಪೋಗಿ ।
ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತಾನೆ ಸುಮ್ಮಗೆ ಬನ್ನಿ ೨

ಹಾಲು ಚೆಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ ಹರಿದಿಹವೆ–ಮೊಸರ ।
ಮೇಲಿನ ಕೆನೆಗಳು ಬಳಿದಿಹವೆ ॥
ಬಾಲಚೋರ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನು ।
ಚಾಲುವರಿದರಿನ್ನು ಬಿಡಬಾರದಕ್ಕ ೩

೮೫

ಕೂಡಿಕೊಂಡಾಡಲೊಲ್ಲರೊ–ರಂಗಯ್ಯ ನಿನ್ನ ।
ಕೂಡಿಕೊಂಡಾಡಲೊಲ್ಲರೊ ಪ

ಕೇಡಿಗನಿವ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕೆಡಿಪನೆಂದು ಅ.ಪ

ತನ್ನ ತಾಯ ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣನ ಕೊಂದವನಿವ ।
ಅನ್ನಿಗರ ಬಿಡುವನೆ? ಎಂದೆಲ್ಲರು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ೧

ತರಳ ಪುಟ್ಟನೆಂದು ಕರೆದು ಸಲಹಿದರೆ ।
ಬೆರಳನೆಣಿಸಿ ಕೊಂದ ಕೊಲೆಗಾರನೆಂದು ನಿನ್ನ ೨

ಆವ ಕಾಯುತ ಹೋಗಿ ಹಾವಿನ ಮಡುವ ಧುಮುಕಿ ।
ಠಾವವಿಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ಕೇವಲ ಹೀನನೆಂದು ೩

ಗೊಲ್ಲತಿಯರ ಮನೆ ಪೊಕ್ಕು ಪಾಲ್ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರುಗಳು ।
ನಿಲ್ಲದೆ ತಿಂಬುವನಿವ ಕಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ೪

ಕರುಣಾಕರ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ।
ಧರೆಯ ನರರು ನಿನ್ನ ಚರಿಯ ಪರಿಯ ಕಂಡು ೫

೮೬

ಕೂಸು ಕಂಡೆವಮ್ಮ–ಅಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ–
ಕೂಸು ಕಂಡೆವಮ್ಮ ಪ

ಕಾಸಿಗೆ ವೀಸದ ಬಡ್ಡಿ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ।
ಶೇಷಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸವಾಗಿಪ್ಪನೆ ೧

ವಂಚಿಸಿ ಬಲೆಯೊಳ್ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದು ।
ಕಂಚಿ ಪಟ್ಟಣದಿ ಮಿಂಚಾಗಿಪ್ಪನೆ ೨

ಗುಡ್ಡ ಬೆರಳಲ್ಲೆತ್ತಿ ದೊಡ್ಡಿ ಗೋಗಳ ಕಾಯ್ದು ।
ಒಡ್ಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಗಿಡ್ಡಾಗಿಪ್ಪನೆ ೩

ದುಡುಕು ಮಾಡಿ ಹಾಲು ಮಡಕೆಗಳನ್ನೊಡೆದು ।
ಹಡಗನೇರಿ ಬಂದು ಉಡುಪಿಯಲಿಪ್ಪನೆ ೪

ಮಂಗಳರೇಖೆ ಪದಂಗಳುಳ್ಳ ನಿಮ್ಮ ।
ರಂಗ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ೫

೮೭

ಕೇಳಲೊಲ್ಲನೆ ಎನ್ನ ಮಾತನು–ರಂಗ –।
ಕಾಳಿಮರ್ದನನಿಗೆ ಪೇಳೇ ಗೋಪಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಪ

ಬಿಟ್ಟ ಕಂಗಳ ಮುಚ್ಚಲೊಲ್ಲನೆ–ಬೇಗ– ।
ಬೆಟ್ಟಕೆ ಬೆನ್ನೊಡ್ಡಿ ನಿಂತನೆ ॥
ಸಿಟ್ಟಿಂದೆ ಕೋರೆಯ ತೋರ್ಪನೆ–ಬೇಗ–।
ಗಟ್ಟಿ ಉಕ್ಕಿನ ಕಂಬ ಒಡೆದು ಬಂದನೆ ರಂಗ ೧

ಮೂರಡಿ ಭೂಮಿಯ ಬೇಡಿದನೆ–ನೃಪರ–।
ಬೇರ ಕಡಿಯಲು ಕೊಡಲಿ ತಂದನೆ ।
ನಾರ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟುಕೊಂಡನೆ–ಬೇಗ–।
ಚೋರತನದಿ ಹರವಿ ಹಾಲ ಕುಡಿದನಮ್ಮ ೨

ಬತ್ತಲೆ ನಾರಿಯರನಪ್ಪಿದ–ಬೇಗ–।
ಉತ್ತಮ ಅಶ್ವವ ಹತ್ತಿದ ॥
ಹತ್ತವತಾರವನೆತ್ತಿದ–ನಮ್ಮ–।
ಸತ್ಯಮೂರುತಿ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನು ३

೮೮

ಕೇಳೆ ಗೋಪಿ ಗೋಪಾಲ ಮಾಡಿದ ಬಲು ।
ದಾಳಿಯ ಗೋಕುಲದಿ ಪ

ತಾಳಲಾರೆವೆ ತವಕದಲಿ ಕಂದಗೆ ಬುದ್ಧಿ ।
ಹೇಳೆ ಕೃಷ್ಣನ ಕರೆದು ಅ.ಪ

ಸರಿರಾತ್ರಿಯೊಳು ಸರಸರನೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ।
ಸುರಿದು ಪಾಲ್ಬೆಣ್ಣೆಗಳ ॥

ಉರೋಜಗಳಿಗೆ ಕರ ಸರಿಸಿ ಕಣ್ಗಳನು ।
ತೆರೆದು ನೋಡುವನೆ ನಮ್ಮ ೧

ಗಂಡನು ಮನೆಯೊಳಗಿರಲು ಬಂದು ಕೃಷ್ಣ ।
ಭಂಡ ಮಾತುಗಳ ಬಹು ॥
ತುಂಟತನದಲಾಡಿ ಉದ್ದಂಡ ಕಠಿಣಕಾಯ ।
ದುಂಡುಕುಚವ ಪಿಡಿದ ೨

__________ವದ ಮೇಲಿರಲು ತಾ ।
ಸೀರೆಯ ಸೆಳೆವ ನೋಡೆ ॥
ಆರಿವರೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಲು ।
ಮೋರೆಯ ಬಾಗಿದನೆ ೩

ಕೇರಿಯೊಳಗೆ ದಧಿ ಮಾರುತಿರಲು ಕೃಷ್ಣ ।
ಸಾರಿ ಬಂದು ಮೊಸರ ॥
ಸೂರೆಗೊಂಡು ಪರನಾರಿಯರ ನೆರೆದು ತಾ ।
ಘೋರರೂಪದಿ ಮೆರೆದ ೪

ಆಡಲೇತಕೆ ನಮ್ಮ ಬಾಗಿಲಂಗಳದೊಳು ।
ಬೇಡುವ ಜಲ ದೈನ್ಯದಿ ॥
ನೀಡುವೆ ಜಲ ಜಲಜಾಕ್ಷ ಬಾಬಾ ಎನೆ ।
ಮಾಡುವ ರತಿ ಎಂಬನೆ ೫

ಹುಡುಗನೆಂದು ಕೈಯ ಪಿಡಿಯ ಪೋಗಲು ನಮ್ಮ ।
ಉಡೆಮುಡಿ ಪಿಡಿದ ನೋಡೆ ॥
ಪಡೆದವಳಿಗೆ ಪೇಳುವೆ ನಡೆ ಎನೆ ಮಚ್ಚು ।
ಕೊಡಲಿ ತೋರುವನೆ ಗೋಪಿ ೬

ಮಡದಿಯರೆಲ್ಲರು ಮೀಯುತಲಿರೆ ಮೈ ।
ಉಡುಗೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ॥
ಸಡಗರದಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನು ।
ಕೊಡದೆ ಅಡವಿಗೆ ನಡೆದ ೭

ಬೆಣ್ಣೆಯ ತಿಂದು ತಮ್ಮಣ್ಣಗೆ ತಾ ಕೊಟ್ಟು ।
ಚಿಣ್ಣರ ಬಡಿವ ನೋಡೆ ॥
ಬಣ್ಣಿಸಿ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ತೊಡೆಯುತ ।
ಬೆಣ್ಣೆಯ ತಿಂದಿರೆಂಬ ೮

ಏಣಲೋಚನೆ ಸರ್ಪವೇಣಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ।
ಓಣಿಯೊಳಗೆ ಪೋಗುತ ॥
ಕಾಣದಂತೆ ಚಕ್ರಪಾಣಿ ನಮ್ಮೊಳು ತನ್ನ ।
ತ್ರಾಣವ ತೋರಿದನೆ ೯

ಪದುಮನಾಭನು ಪುರದ ಚದುರಿಯರಿಗೆ ತಾನು ।
ಮದನಶಾಸ್ತ್ರವ ಪೇಳುತ ॥
ಮುದದೊಳಗಿರಲವರೊಡೆಯ ಬರಲು ಕೃಷ್ಣ ।
ಕುದುರೆಯನೇರಿದನೆ ೧೦

ಎಷ್ಟುಪದ್ರವ ಕೊಟ್ಟರು ಗೋಕುಲದೊಳು ।
ಬಿಟ್ಟವನಿರಲಾರೆವೆ ॥
ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟದ ಪುರಂದರ–।
ವಿಠಲ ಸಲಹುವನೆ ೧೧

೮೯

ಕೈಯ ತೋರೋ ಕರುಣಿಗಳರಸಾ–ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಕೈಯಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮುದ್ದೆಯ ನೀಡುವೆ–ಕೈಯ ಪ

ಅಂಗುಲಿಯೊಳು ಪೊನ್ನುಂಗುರವೊಪ್ಪುವ ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಶೃಂಗಾರದಿ ಶಂಖಚಕ್ರವ ಧರಿಸಿದ ಕೈಯ ತೋರೊ ॥
ಅಂಗೈಯಲಿ ಧ್ವಜಪದ್ಮವಿರಾಜಿಪ ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಅಂಗನೆಯರ ಉತ್ತುಂಗ ಕುಚದಲಿಟ್ಟ ಕೈಯ ತೋರೊ ೧

ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನವಲಕ್ಕಿಯ ಬೇಡಿದ ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಕೊಡೆ ಮಾಡಿ ಗಿರಿಯೆತ್ತಿ ಗೋಗಳ ಕಾಯ್ದ-ಕೈಯ ತೋರೊ ॥
ಕಡುಹಿರಣ್ಯಾಖ್ಯನ ಒಡಲನು ಬಗೆದ-ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ದೃಢ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಮಂಡೆಯೊಳಿಟ್ಟ ಕೈಯ ತೋರೊ ೨

ಅಲ್ಲಿ ಪೂತನಿಯ ಅಸುವನೆ ಹೀರಿದ ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಬಲ್ಲಿದ ಮಲ್ಲರ ಮರ್ದಿಸಿ ಬಂದ-ಕೈಯ ತೋರೊ ॥
ಮೆಲ್ಲನೆ ಕುಬುಜೆಯ ಡೊಂಕನೆ ತಿದ್ದಿದ ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಬಿಲ್ಲನು ಎಡಗೈಯಲಿ ಮುರಿದಿಟ್ಟ ಕೈಯ ತೋರೊ ೩

ಬಲಿಯನು ವಂಚಿಸಿ ದಾನವ ಬೇಡಿದ ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಫಲಪುಷ್ಪ ಪಾರಿಜಾತವ ತಂದ ಕೈಯ ತೋರೊ ॥
ಒಲಿದು ಪಾರ್ಥಗೆ ರಥವನು ನಡೆಸಿದ ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿಯ ತುರುಬಿಗೆ ಮುಡಿಸಿದ ಕೈಯ ತೋರೊ ೪

ಆಕಾಶದ ಚಂದ್ರಮನನು ಕರೆದ-ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ನಾಕಪತಿಗೆ ಅಭಯವನಿತ್ತ-ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ನೇಕ ಬಗೆಯಲಿ ಕೊಳಲನೂದುವ-ಕೈಯ ತೋರೊ ।
ಶ್ರೀಕಾಂತ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲ-ಕೈಯ ತೋರೊ ೫

೯೦

ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗೊ ಎನ್ನ ಸಾಲವ-ಕಣ್ಣ-।
ಬಿಟ್ಟರಂಜುವನಲ್ಲ ಹೊರು ಕಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ಪ

ಕಾಲನೂರಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟರೆ–ಭೂ–।
ಪಾಲನಾಣೆ ನರಸಿಂಗನೆ ॥
ಏಳು ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಮೂಲಸಹಿತವಾಗಿ ।
ತಾಳುವನಲ್ಲವೊ ತಿರುಕ ಹಾರುವನೆ ೧

ಕೊರಳುಗೊಯ್ಕ ನೀನು ಸಾಲವ ತೆಗೆದು ।
ತಿರುಗುವುದುಚಿತವೆ ವನವನವ ॥
ಎರಡೇಳು ವರ್ಷಕೆ ಎನಗಿಂದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ।
ಒರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟದೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಕೃಷ್ಣ ೨

ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತರೂ ಬಿಡುವೆನೆ ನಿನ್ನ ।
ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳ ತೋರಿದೆ ॥
ಹತ್ತಿದ್ದ ಕುದುರೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹಿಡಿತಂದು ।
ಚಿತ್ತದಿ ಕಟ್ಟುವೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೬೧

ಗುಮ್ಮನ ಕರೆಯದಿರೆ–ಅಮ್ಮ ನೀನು ।
ಗುಮ್ಮನ ಕರೆಯದಿರೆ ಪ

ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವೆನು ಅಮ್ಮಿಯ ಬೇಡೆನು ।
ಮಮ್ಮು ಉಣ್ಣುತ್ತೇನೆ ಅಮ್ಮ ಅಳುವುದಿಲ್ಲ ಅ.ಪ

ಹೆಣ್ಣುಗಳಿರುವಲ್ಲಿಗೆ–ಹೋಗಿ ಅವರ–।
ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲವೆ ॥
ಚಿಣ್ಣರ ಬಡಿಯೆನು ಅಣ್ಣನ ಬಯ್ಯೆನು ।
ಬೆಣ್ಣೆಯ ಬೇಡೆನು ಮಣ್ಣು ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ೧

ಬಾವಿಗೆ ಹೋಗೆ ಕಾಣೆ–ಅಮ್ಮ ನಾನು–।
ಹಾವಿನ ಮೇಲಾಡೆ ಕಾಣೆ ॥

ಆವಿನ ಮೊಲೆಯೂಡೆ ಕರುಗಳನ್ನು ಬಿಡೆ ।
ದೇವರಂತೆ ಒಂದು ಠಾವಲಿ ಕೊಡುವೆ ೨

ಮಗನ ಮಾತನು ಕೇಳಿಬೇಗ–ಗೋಪಿದೇವಿ–।
ಮುಗುಳುನಗೆಯ ನಗುತ ॥
ಜಗದ ಒಡೆಯ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು ಮೋಹದಿಂದಾಗ ೩

೯೨

ಗುಮ್ಮನೆಲ್ಲಿಹ ತೋರಮ್ಮ–ನಮ್ಮಮ್ಮ–।
ಸುಮ್ಮನಂಜಿಸಬೇಡಮ್ಮ ಪ

ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿಯ ।
ವಂಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದೆನೆ ನಾನು ॥
ಹಂಚಿಸಿಕೊಟ್ಟೆನೆ ಅವರವರಿಗೆ ನಾ ।
ಅಂತು ನೋಡಿದರೂ ಕಾಣೆನೆ ಗುಮ್ಮನ ೧

ಈರೇಳು ಲೋಕವನುದರದೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು ।
ತೋರಿದೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಬಾಯೊಳಗೆ ॥
ಘೋರ ರೂಪದಿ ಬಂದ ಗಾಳಿಯಸುರನ ಕೊಂದೆ ।
ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಣೆನೆ ಗುಮ್ಮನ ೨

ಕಾಳಿಯ ಮಡು ಧುಮುಕಿ ಕಾಳಿಂಗನ ಹೆಡೆ ತುಳಿದು ।
ಮೇಲೆ ನಾಟ್ಯಂಗಳ ನಾನಾಡುತಲಿದ್ದೆ ॥
ಓಲೆಯ ಭಾಗ್ಯವನಿತ್ತೆ ನಾಗಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ।
ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಣೆನೆ ಗುಮ್ಮನ ೩

ಅಕ್ರೂರನಿಗೆ ವಿಶ್ವರೂಪವ ತೋರಿದೆ ।
ಫಕ್ಕನೆ ರಥವೇರಿ ಮಥುರೆಗೆ ಪೋದೆ ॥

ಸೊಕ್ಕಿದ ರಜಕನ ಕೊಂದು ಮಡಿಯನುಟ್ಟೆ ।
ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೂ ಕಾಣೆನೆ ಗುಮ್ಮನ ೪

ಬಿಲ್ಲು ಹಬ್ಬಕೆ ಹೋಗಿ ಮಲ್ಲರ ಮಡುಹಿದೆ ।
ಅಲ್ಲಿ ಮಾವನ ಕೊಂದು ಮುತ್ತಯ್ಯಗೊಲಿದೆ ॥
ಚೆಲ್ವಗೋಪಾಲ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಸೊಲ್ಲು–ಸೊಲ್ಲಿಗೆ ನೀ ಬೆದರಿಸಬೇಡಮ್ಮ ೫

೯೩

ಗೋಕುಲದ ಗೋಪಿಯರದೆಷ್ಟು ಧನ್ಯರೋ ।
ಶ್ರೀಕಾಂತನನುರಾಗದಲಿ ಪಾಡುತಿಹರೊ ಪ

ಕುಳಿತು ಕರೆವಾಗ ನಿಂತು ಕಳವೆಗಳ ಕುಟ್ಟುವಾಗ ।
ತಳಿಸಾರಣಿ ಸಮ್ಮಾರ್ಜಿಸುವಾಗ ॥
ಅಳುವ ಮಕ್ಕಳ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿಟ್ಟು ತೂಗುವಾಗ ।
ಬೆಳಗುಜಾವದಿ ಮೊಸರ ಕಡೆವಾಗಲು ೧

ನಡೆವಾಗ ನುಡಿವಾಗ ಭೋಜನವ ಮಾಡುವಾಗ ।
ಉಡುವಾಗ ಆಭರಣ ಇಡುವಾಗಲು ॥
ಮುಡಿವಾಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಉಯ್ಯಲೆಯನಾಡುವಾಗ ।
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ತಾಂಬೂಲ ಮೆಲುವಾಗಲು ೨

ಪರಿಪರಿ ರಾಗದಿಂದಲಿ ಪರಿಪರಿ ಮಾತಿನಿಂದ ।
ಪರಿಪರಿ ಗೀತಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ॥
ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಹಿರಿದಾಗಿ ಮನದೊಳಗೆ ಸ್ಮರಿಸುತಿಹರು ೩

೯೪

ಗೋಕುಲದೊಳಗಿರಲಾರೆವಮ್ಮ–ಗೋಪಮ್ಮ ಕೇಳೆ ।
ಗೋಕುಲದೊಳಗಿರಲಾರೆವಮ್ಮ ಪ

ಮಗನ ಸುದ್ದಿಯ ಕೇಳಿ ಹರಿದು ಬಂದಳು ಗೋಪಿ ।
ನಗರದ ಹೊರಗಾಗಿ ಬಾಯ ನಾದದಿಂದ ।
ವಿಗಡೆಯರು ಬಿಟ್ಟ ಮಂಡೆಯ ಜುಂಜು ಕೆದರುತ ।
ತೆಗೆದು ಮಣ್ಣನೆ ತೂರಿ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದಲೆ ನಮ್ಮ-।
ನ್ನಗಲಿ ಹೋಗುವರೆ ಹೀಗೆ-ರಂಗ ನಮ್ಮ ।
ಮೊಗವ ನೋಡುವುದೆಂದಿಗೆ-ನೋಡಿದ ಕಣ್ಣ ।
ತೆಗೆದು ಕೀಳುವೆನಿಂದಿಗೆ-ಪಡೆದ ಪೊಟ್ಟೆ ।
ಧಗಧಗಿಸಲು ಕೊಟ್ಟು ಮುನಿಯದೆ ಬಾ ಬೇಗ ೪

ಏನನೆಂಬೆನು ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನ ಕಾಣದೆ ಪುರದ ।
ಮಾನಿನಿಯರು ಬೆರಗಾಗಿ ಬೀಳುತ ಕರುವ ।
ಕಾಣದಿರೆತ್ತಿಗೆ ಕರುವನು ಬಿಡುವರು ।
ಆ ನಾಸಿಕದ ಮೂಗುತಿ ಕಿವಿಗಿಡುವರು ।
ಧೇನು ಮೇವನೆ ತೊರೆದುವು-ಗೋವುಗಳನ್ನ-।
ರಾಮನೆಗೋಡಿದುವು-ವತ್ಸಗಳೆಲ್ಲ ।
ಮೌನದಿ ಮೊಲೆ ತೊರೆದುವು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ ।
ವೇಣುನಾದದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳದೆ ಮೆಚ್ಚವು ೫

ದ್ವಾರಕಿ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಬಾಯೆಂದು ಕರೆವೆನೊ ।
ತೋರುವ ಸಮಪಾದ ವಿಠಲನೆಂಬೆನೊ ।
ಶ್ರೀರಮಣ ವೆಂಕಟನೆಂದು ಒದರುವೆನೊ ।
ಶ್ರೀರಂಗಶಯನನೆಂದೆನಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ।
ಚೋರ-ಜಾರನೆಂದೆನೆ-ಹದ್ದಿನ ಮೇಲೆ ।
ಏರಿ ತಿರುಗುವನೆಂದೆನೆ-ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕದ್ದು ।
ಸೂರೆ ಮಾಡುವನೆಂದೆನೆ-ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ನೀ ।
ಬಾರಯ್ಯ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ನೀಗುವೆ ೬

ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಿದನೆಂದೆನೆ ಕಡೆಗೋಲ ।
ಬೆನ್ನಲಿ ಪಿಡಿದನೆಂದೆನೆ ಹಲ್ಗಳನೂರಿ ।
ಮಣ್ಣ ಕಚ್ಚಲು ಬಾಯ ತೆರೆಯುವನೆಂದೆನೆ ।
ಮಣ್ಣ ಬೇಡಲು ನಾ ಕೊಡಲಾರೆನೆಂದೆನೆ ।

ಎನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಕೊಯ್ವರೆ–ಮಾತೆಯ ಮಾತು ।
ಮನ್ನಿಸಿ ವನಕೆ ಪೋಪರೆ–ಬಲಭದ್ರ ।
ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಮುಖವ ತೋರೆ–ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ನೀ ।
ಸಣ್ಣವನೆನ್ನದೆ ಹರಿಯೆ ಕೊಂಡಾಡಿದೆ ೭

ಎಂದ ಮಾತನು ಕೇಳುವಾ ಸಮಯ ನಾಗಿಣಿ–।
ವೃಂದವೆಲ್ಲವು ತಮ್ಮ ಕಂಠಭೂಷಣರಾಗಿ ।
ಅಂದದ ಮೇಲುದ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರೆ ಅರ–।
ವಿಂದನಾಭಾಚ್ಯುತ ಕೇಶವ ಮುರಹರ ।
ಮಂದರಧರ ಹರಿಯೆ–ನಿನಗೆ ನಾವು ।
ಮಂದಾಕಿನಿಯ ಸರಿಯೆ–ಮಾಂಗಲ್ಯದ ।
ಚೆಂದ ಕಾಯ್ದೈ ದೊರೆಯೆ–ಹರಿಯ ಕೃಪೆ–।
ಯಿಂದ ಕರೆದು ನಮ್ಮ ಕಾಯಬೇಕೆಂದರು ೮

ಇಂತಿಂತು ಸ್ತವನವ ಮಾಡೆ ಕಾಳಿಂಗನ ।
ಕಾಂತೆಯರ ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾಗನ ಬಿಟ್ಟು ।
ಕಂತುಕ ಸಹಿತ ಪಂಕಜನಾಳವನೆ ಕೊಂಡು ।
ಸಂತಸದಲಿ ಇಕ್ಕುತ–ಶೋಕದಿ ನೀವು ।
ಭ್ರಾಂತಿ ಬಿಡಿರಿ ಎನ್ನುತ–ಬರಿದೆ ಎಲ್ಲ ।
ಸಂತೆ ಕೂಡಿದೆ ಎನ್ನುತ–ನಾ ಹಸಿದೆನು ।
ಪಂಕ್ತಿಭೋಜನ ಕೊಂಡು ನಡೆಯಿರಿ ಮನೆಗೆಂದ ೯

ಸುರರಿಗೆ ಸುಧೆ ಮುಂಚೆ ಉಣಿಸಿದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ।
ಪರಿಪರಿ ಭೋಜನ ಮಾಳ್ಪ ಕಂಡವರಾರು? ।
ಸುರದುಂದುಭಿ ಪೊಡೆದು ಪಾರಿಜಾತದ ಮಳೆ ।
ಸುರಿಸಿದರಾಕ್ಷಣಕೆ–ಬ್ರಹ್ಮನು ತಾನು ।
ತೆರಳಿದನಾಶ್ರಮಕೆ–ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ತಿರುಗಿದ ನಿಜಧಾಮಕೆ–ಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆ ।
ಗುರುದಯೆಯಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಯ ಕೊಂಡಾಡಿದೆ ೧೦

೯೮

ಚೆಂದವ ನೋಡಿರೆ–ಗೋಕುಲಾ–।
ನಂದನ ಮೂರುತಿಯ ಪ

ಅಂದುಗೆ ಪಾಡಗ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಧರಿಸಿ ।
ಧಿಂ ಧಿಂ ಧಿಮಿಕೆಂದು ಕುಣಿವ ಕೃಷ್ಣನ ಅ.ಪ

ಕೊರಳ ಪದಕಹಾರ ಬಿಗಿದು ।
ತರಳರೆಲ್ಲರ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ॥
ಕುರುಳುಗೂದಲ ಅರಳೆಲೆಯು ।
ಮಿರು–ಮಿರುಗುತ ಮೆರೆವ ಕೃಷ್ಣನ ೧

ಉಡಿಯ ಗಂಟೆ ಘಣಘಣೆನುತ ।
ನುಡಿಯೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ॥
ನಡೆದಾಡುತ ಸಡಗರದಲಿ ।
ಬೆಡಗ ಮಾಡಿ ಆಡುವ ರಂಗನ ೨

ಬಲುಬಲು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ।
ನಲಿವ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ ॥
ಹಲವು ಸುಖವ ನಮಗೆ ಇತ್ತ ।
ಜಲಜಲೋಚನ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ೩

೯೯

ಚಂದ್ರಗಾವಿಯನುಟ್ಟು ದುಂಡು ಮುತ್ತನೆ ಕಟ್ಟಿ ।
ಪೆಂಡೆಯ ರುಳಿಯನಿಟ್ಟು ॥
ಕೆಂದಾವಿನ ಹಾಲ ಹರವಿಯ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ।
ಬಂದಳು ಬೀದಿಗಾಕೆ ಪ

ಹಾಲು ಮಾರುವ ಧ್ವನಿ ಲಾಲಿಸಿ ರಂಗಯ್ಯ ।
ಮೇಲಿನ ಕೇರಿಯಲಿ ॥

ನಾಳೆ ನಮ್ಮನೆಯಲಿ ವೀಳೆ–ಪ್ರಸ್ತಗಳುಂಟು ।
ಹಾಲು ನಿಲ್ಲಿಸೆಂದನು ೧

ಕೊಂಡವನು ನೀನಲ್ಲ ಡಂಭಕರ ಮಾತೇಕೊ ।
ಗಂಡನುಳ್ಳವಳ ಕೂಡ ॥
ಮಂಡಲವಾಳುವ ಅರಸಿನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ ।
ದಂಡವ ತೆರಸುವೆನೊ ೨

ಅಡವಿಹಂಬುಗಳಿಗೆ ಹೆಡಿಗೆ ಸುಂಕವು ಇಲ್ಲ ।
ತಡೆದವ ನೀನಾರೊ? ॥
ನಡೆ ಊರ ಮುಂದಕೆ ತಳವಾರರೈದಾರೆ ।
ಗಡನೆ ಪೇಳುವೆನೆಂದಳು ೩

ಬಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆನೆ ನಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ।
ಎಲ್ಲಿಹ ತಳವಾರನೆ ॥
ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಂದು ವೀಳ್ಯವ ತಕ್ಕೊಂಡು ।
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೂರದಿರೆ ೪

ಕೋಲು ಕೈಯಲಿ ಪಣೆಯಲಿ ಸಿರಿನಾಮವು ।
ಆಲದ ಮರದಡಿಯೆ ॥
ಕಾಲ ಮೊದಲು ಹಾಲ ಮಾರಿದ ಸುಂಕಕೆ ।
ನಿಲ್ಲೆಂದು ಸೆರಗ ಪಿಡಿದ ೫

ಅಪ್ಪ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ, ಅಣ್ಣ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ।
ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ॥
ಅಪ್ಪನು ನಾನಲ್ಲ, ಅಣ್ಣನು ಅಲ್ಲ ನಿ–।
ಮ್ಮಪ್ಪನ ಅಳಿಯ ಕಾಣೆ ೬

ಮಾವ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ, ಭಾವ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ।
ಭಾವಯ್ಯ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ॥
ಮಾವನು ನಾನಲ್ಲ, ಭಾವನು ನಾನಲ್ಲ ।
ಮಾವನ ಮಗನು ಕಾಣೆ ೭

ಅಣ್ಣ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ, ತಮ್ಮ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ।
ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ॥
ಅಣ್ಣಯ್ಯ ನಾನಲ್ಲ, ತಮ್ಮನು ಅಲ್ಲ ನಿ–।
ಮ್ಮಣ್ಣನ ಭಾವ ಕಾಣೆ ೮

ಕಂದ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ, ತಂದೆ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ।
ಕಂದಯ್ಯ ಸೆರಗ ಬಿಡೊ ॥
ಕಂದನು ನಾನಲ್ಲ, ತಂದೆಯು ನಾನಲ್ಲ ।
ಕಂದನ ತಂದೆ ಕಾಣೆ ೯

ನೆತ್ತಿ ಮೇಲಿನ ಕೊಡ ಎತ್ತಿ ಈಡಾಡುತ ।
ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು ಕೃಷ್ಣನ ॥
ಭಕ್ತರ ಸಲಹುವ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ವತ್ಸ ವೆಂಕಟರಾಯನ ೧೦

೧೦೦

ಜಗದುದ್ಧಾರಕ ತನ್ನ ಮಗನೆಂದು ಬಗೆದು ।
ನಿಗಮಗೋಚರನ ಆಡಿಸಿದಳು ಯಶೋದೆ ಪ

ವಟದೆಲೆಯ ಮೇಲು ಸಂಪುಟದ ಮೇಲೊರಗಿ ಉಂ–
ಗುಟವ ಪೀರುವನ–ಆಡಿಸಿದಳು ೧

ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುವ ವಿಶ್ವತೋಮುಖನ ।
ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕನ–ಆಡಿಸಿದಳು ೨

ಅಣೋರಣಿಯನ ಮಹತೋಮಹೀಯನ ।
ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದವನ–ಆಡಿಸಿದಳು ೩

ನಿಗಮಕೆ ಸಿಲುಕದ ಅಗಣಿತ ಮಹಿಮನ ।
ಮಗುಗಳ ಮಾಣಿಕ್ಯನ–ಆಡಿಸಿದಳು ೪

ಎಲ್ಲರೊಳು ಭರಿತನಾಗಿ ಇಪ್ಪ ಲಕುಮಿಯ ।
ವಲ್ಲಭ ಪುರಂದರವಿಠಲನ–ಆಡಿಸಿದಳು ೫

೧೦೧

ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ–ಯದುಕುಲ–
ವಾರಿಧಿ ಚಂದ್ರಮನ ಪ

ಮಾರಜನಕನ–ಮೋಹನಾಂಗನ–।
ಸೇರಿ ಸುಖಿಸೆ ಹಾರೈಸಿ ಬಂದೆವು ಅ.ಪ

ಬಿಲ್ಲು ಹಬ್ಬಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಶೃಂಗಾರವಂತೆ ॥
ಮಲ್ಲಕಾಳಗ ಮದ್ದಾನೆಗಳಂತೆ ।
ಫುಲ್ಲಾಕ್ಷನು ತಾನಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳಿದ ೧

ಮಧುರಾಪುರವಂತೆ–ಅಲ್ಲಿ–ಮಾವ ಕಂಸನಂತೆ ॥
ಒದಗಿದ ಮದಗಜ ತುರಗ ಸಾಲಿನಲಿ ।
ಮದನಮೋಹನ ಕೃಷ್ಣ ಮಧುರೆಗೆ ತೆರಳಿದ ೨

ಅತ್ತೆ ಮಾವನ ಬಿಟ್ಟು–ಬಂದೆವು ಹಿತ್ತಲ ಬಾಗಿಲಿಂದ ॥
ಭಕ್ತವತ್ಸಲನ ಬಹು ನಂಬಿದ್ದೆವು ।
ಉತ್ಸಾಹ ಭಂಗವ ಮಾಡಿದನಮ್ಮ ೩

ರಂಗನ ನೆರೆನಂಬಿ–ಬಂದೆವು–ಸಂಗ ಸುಖವ ಬಯಸಿ ॥
ಭಂಗಿಸಿ ನಮ್ಮನು ಹಾಗೆ ಪೋದನಮ್ಮ ।
ಮಂಗಳ ಮೂರುತಿ ಮದನ ಗೋಪಾಲನು ೪

ಶೇಷಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ–ಹರಿ ತಾ–ವಾಸವಾಗಿಹ ಕಾಣೆ ॥
ಸಾಸಿರನಾಮದ ಒಡೆಯನೆಂದೆನಿಸಿದ ।
ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನ ೫

೧೦೨

ತಾಳು ತಾಳೆಲೊ ರಂಗಯ್ಯ– ನೀ ।
ತಾಳು ತಾಳೆಲೊ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಪ

ನಾಳೆ ನೀನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ।
ಕಾಲ ಕಂಬಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಪೇಳುವೆ ಗೋಪಿಗೆ ಅ.ಪ

ದೊರೆಗಳ ಮಗನೆಂಬುದಕೇನೊ–ಬಹು ।
ಧುರದಿ ಮನೆಯ ಪೊಕ್ಕ ಪರಿಯೇನೊ ॥
ದುರುಳತನದ ಬುದ್ಧಿ ಸರಿಯೇನೊ–ನೀನು ।
ತಿರಿದು ಬೇಡುಂಡದ್ದು ಮರೆತೆಯೇನೊ ೧

ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲವಂತೇನೊ–ನಿನಗೆ ।
ಕಕ್ಕುಲಾತಿಯಿಂದಲಿ ನಿನ್ನ ॥
ಸಿಕ್ಕಿದ ಶ್ರೀಲೋಲ ಹಿಡಿಹಿಡಿಯೆಂದರೆ ।
ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತರೆ ಬಿಡುವರೇನೊ ೨

ಕಟ್ಟಿದ ತುರುಗಳ ಮೊಲೆಯುಂಡು–ಕರು ।
ಬಿಟ್ಟ ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳೊ ॥
ಸೃಷ್ಟೀಶ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನೆ ।
ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ನಿಂತ ಕಾರಣವೇನೊ? ೩

೧೦೩

ತುಂಟನಿವನು ಕಾಣಮ್ಮ ಗೋಪಾಲನು।
ಉಂಟೋ ಇಲ್ಲವೊ ಕೇಳಮ್ಮ ಪ

ಎಂಟೆರಡು ಸಾವಿರ ನಂಟರ ಹೆಂಗಳ
ತುಂಟು ಮಾಡಿ ರವಿಕೆಗಂಟು ಬಿಚ್ಚಿ ನಿಂತ ಅ.ಪ

ಹಸಿರು ಪಟ್ಟೆಯನು ಉಟ್ಟು – ನಮ್ಮನೆ ಹೆಣ್ಣು।
ಮೊಸರು ಕಡೆಯುತಿರಲು॥
ನಸುನಗುತಲಿ ಬಂದು ಕುಸುಮ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಡಿಸಿ।
ಬಸಿರು ಮಾಡಿದನೆಂಥ ಹಸುಳನೆ ಗೋಪಿ ॥ ೧

ಮುದ್ದುನಾರಿಯರು ಕೂಡಿ–ನಮ್ಮನೆಯಲಿ।
ಉದ್ದಿನ ವಡೆಯ ಮಾಡಲು॥
ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಬಂದು ಎದ್ದೆದ್ದು ನೋಡುತ।
ಇದ್ದ ವಡೆಯನೆಲ್ಲ ಕದ್ದು ಮೆದ್ದೋಡಿದ ೨

ಗೊಲ್ಲ ಬಾಲಕರ ಕೂಡಿ–ಮನೆಯಲಿದ್ದ ।
ಎಲ್ಲ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮೆಲ್ಲಲು ॥
ಗುಲ್ಲು ಮಾಡದೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರು ಒಂದಾಗಿ ।
ತಳ್ಳ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಬೆಲ್ಲವ ತೋರಿದ ೩

ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವ ಸಮಯದಿ–ನಮ್ಮನೆ ಹೆಣ್ಣು ।
ಹತ್ತಿ ಹೊಸೆಯುತಿರಲು ।
ಮುತ್ತು ಹವಳ ಸರ ಕತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸೀರೆ ।
ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದನು ತಾ ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತ ೪

ತಿಲಕ ಕಸ್ತುರಿಯನಿಟ್ಟು–ನಮ್ಮನೆ ಹೆಣ್ಣು ।
ಗಿಲುಕು ಮಂಚದಲಿರಲು ॥
ತಿಲಕ ತಿದ್ದುತ ಕುಚಕಲಶ ಪಿಡಿದು ತನ್ನ ।
ಕೆಲಸವ ತೀರಿಸಿದ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೫

೧೦೪

ತೋಳು ತೋಳು ತೋಳು ಕೃಷ್ಣ–ತೋಳನ್ನಾಡೈ ।
ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮ ಕೃಷ್ಣ ತೋಳನ್ನಾಡೈ ಪ

ಗಲಿಕೆಂಬಂದುಗೆ ಉಲಿಯುವ ಗೆಜ್ಜೆಯ ತೋ–।
ಅಲುಗುವ ಅರಳೆಲೆ ಮಾಗಾಯ್ಮಿನುಗಲು ತೋ–।
ನೆಲುವು ನಿಲುಕದೆಂದೊರಳ ತಂದಿಡುವನೆ ತೋ–।
ಚೆಲುವ ಮಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕ್ಯವೆ ನೀ ತೋ– ೧

ದಟ್ಟಡಿಯಿಡುತಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮೆಲುವನೆ ತೋ–।
ಕಟ್ಟಿದ ಕರಡೆಯ ಕರುವೆಂದೆಳೆವನೆ ತೋ–॥

ಬೊಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾಯ್ಗಣಕಿಸಿ ನಗುವನೆ ತೋ-।
ಬಟ್ಟಲ ಹಾಲನು ಕುಡಿದು ಕುಣಿವನೆ ತೋ- ೨

ಅಂಬೆಗಾಲಿಲೊಂದೊರಳನ್ನೆಳೆವನೆ ತೋ-।
ತುಂಬಿದ ಬಂಡಿಯ ಮುರಿಯಲೊದ್ದವನೆ ತೋ-।
ಕಂಬದಿಂದಲವತರಿಸಿದವನೆ ನೀ ತೋ-।
ನಂಬಿದವರನು ಹೊರೆವ ಕೃಷ್ಣ ತೋ ೩

ಕಾಲಕೂಟದ ವಿಷವ ಕಲಕಿದ ತೋ-।
ಕಾಳಿಂಗನ ಹೆಡೆಯನು ತುಳಿದ ತೋ-॥
ಕಾಳಗದಲಿ ದಶಕಂಠನ ಮಡುಹಿದ ತೋ-।
ಶಾಲಕ ವೈರಿಯೆ ಕರುಣೆಗಳರಸನೆ ತೋ ೪

೧೦೫

ದೂರು ಮಾಡುವರೇನೆ ರಂಗಯ್ಯನ ಪ

ದೂರು ಮಾಡುವರೇನೆ । ಚೋರನೆಂದಿವನನ್ನು ।
ಮೂರು ಲೋಕವನು ಕಾ । ಪಾಡುವ ರಂಗಯ್ಯನ ೧

ನಂದ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಕಂದರೊಡಗೂಡಿ ಆ-।
ನಂದದಿಂದಲಾಡುವ । ಕಂದ ರಂಗಯ್ಯನ ೨

ಗೊಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ । ಕಳ್ಳತನದಲಿ ಪೊಕ್ಕು ।
ಗಲ್ಲವನು ಪಿಡಿದು ಮುದ್ದಿಡುವ ರಂಗಯ್ಯನೆಂದು ೩

ಕಾಮಾಂಧಕಾರದಲಿ । ಕಳವಳಗೊಳಿಸಿದ ।
ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ರಂಗ । ಸೋಲಿಸಿ ಪೋದನೆಂದು ೪

ಮಂಗಲ ಮೂರುತಿ ಪು । ರಂದರವಿಠಲನು ।
ರಂಗ ಮಂಚದಲಿ ನೆರೆದು । ಹಿಂಗಿ ಪೋದನೆಂದು ೫

೧೦೬

ನಮ್ಮಪ್ಪ ಸುಮ್ಮಗಿರೊ ಗೋಪಾಲಾ–।
ಗುಮ್ಮನು ಎಳೆದೊಯ್ವನು ಪ

ಎಡದ ಕೈಯಲಿ ಕಪಾಲ–ಗೋಪಾಲಾ–।
ಬಲದ ಕೈಯಲಿ ತ್ರಿಶೂಲ ॥
ಚಳಿಬೆಟ್ಟದ ಹೆಣ್ಣ ಮೈಯೊಳಿಟ್ಟವನಂತೆ ।
ಅಲೆದು ಸ್ಮಶಾನವ ತಿರುಗುವನಂತೆ ೧

ಮೂರು ಕಣ್ಣಿನವನೊ–ಗೋಪಾಲಾ–।
ಐದು ತಲೆಗಳವನೊ ॥
ದಾರಿಯ ಪೋಗುವ ನಾರಿಯನೆಳತಂದು ।
ಸೇರಿಸಿ ಶಿರದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತನೊ ೨

ಚಂದ್ರನರ್ಧವ ಪಿಡಿದು–ತಲೆಯ ಮೇಲೆ–
ಚೆಂದಕಿಟ್ಟಿರುವನಂತೆ ॥
ಅಂದಗಾರನಂತೆ [ಅನಲನೇತ್ರನಂತೆ] ।
ಮುಂದಿಪ್ಪ ಹುಡುಗನ ಕೊಂದು ತಿಂದವನಂತೆ ೩

ನಿನ್ನ ಮಗನ ಮಗನೊ–ಗೋಪಾಲಾ–।
ಪನ್ನಗ ಭೂಷಣನೋ ॥
ಧನ್ಯನಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮ ನಾಮವನು ।
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಿಂತಿಪನೊ ೪

ಕರಿಯಜಿನ ಪೊದ್ದವನೊ ಗೋಪಾಲಾ–।
ನೆರೆದ ಭೂತ ತಂದವನೊ ॥
ಶರಧಿಶಯನ ನಿನ್ನ ಚರಣಪಂಕಜಭೃಂಗ ।
ಪುರಂದರವಿಠಲ ಪನ್ನಂಗಶಯನನೆ ೫

೧೦೭

ನಳಿನಜಾಂಡ ತಲೆಯದೂಗೆ ।
ಇಳೆಯು ನಲಿದು ಮೋಹಿಸುತಿರಲು ॥
ಕೊಳಲ ಪಿಡಿದು ಬಾರಿಸಿದನು ।
ಚೆಲುವ ಕೃಷ್ಣರಾಯನು ಪ

ಪೊಳೆವ ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯ ದಟ್ಟಿ ।
ಅಳವಡಿಸಿ ನೆಗಹಿ ನಿಂದ ॥
ಹಲವು ರನ್ನದುಂಗುರವಿಟ್ಟ ।
ಚೆಲುವ ಬೆರಳ ನಟಿಸುತ ॥
ಲಲಿತ ವಾಮಭಾಗ ತೋಳ–।
ಲೊಲಿದು ಓರೆನೋಟದಿಂದ ॥
ಬಲದ ಪಾದ ಎಡಕೆ ಚಾಚಿ ।
ನಳಿನಪದಗಳೊಪ್ಪುತಿರಲು ೧

ಸೆಳನಡುವಿನೊಳಗೆ ಕತ್ತರಿ ।
ಕಳೆಯ ಸಂಚಿ, ಗಜುಗ ಚೀಲ ॥
ಬಿಳಿಯ ಮಣಿಯು ಗುಳ್ಳೆಗಳಿರಲು ।
ಮಲಯಜಾನು ಲೇಪನ ॥
ಜಲಜನೇತ್ರ ಕೌಸ್ತುಭದಿ–।
ಗಳದಿ ಸ್ವರಗಳೊಪ್ಪುತಿರಲು ॥
ಲಲಿತ ವೇಣು ಕಲ್ಪನೆಯಲಿ ಗೋ–।
ವಳರೆಲ್ಲರು ಕುಣಿಯಲು ೨

ಮಾರವಿ ದೇಸಿ ಗುರ್ಜರಿ ಭೈರವಿ ।
ಗೌರಿ ನಾಟಿ ಸಾವೇರಿ ಆಹೇರಿ ॥
ಪೂರವಿ ಕಾಂಬೋದಿ ಪಾಡಿ ದೇಶಾಕ್ಷಿ ಶಂ–।
ಶಕರಾಭರಣ ರಾಗದಿ ॥
ಪೂರವಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ವಸಂತ ತೋಡಿ ।

ವರಾಳಿ ಗುಂಡಕ್ರಿ ಸಾರಂಗ ಸಾಳಗ ॥

ಸೋರಟ ಭೂಪಾಳಿ ಶ್ರೀ ರಾಗದಿಂದಲಿ ೩

ಹರುಷದಿ ಬಾರಿಸುವ ರವಕೆ ।
ಪುರದ ಸ್ತ್ರೀ ಜನರು ಎಲ್ಲ ॥
ಮರೆದು ಮಕ್ಕಳ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ।
ಮರೆದು ಹರಿಯ ಬಳಸಲು ॥
ಕರಿಯು ಮೃಗವು ಕೇಸರಿ ಶರಭ ।
ಹರಿಣ ನವಿಲು ಉರಗ ಮೋಹಿಸಿ ॥
ನೆರೆದು ಮರೆದು ಜಾತಿವೈರವ ।
ಸ್ವರವ ಕೇಳುತಿರಲು ೪

ಕರಗೆ ಗಿರಿಯ ಕಲ್ಲು ತರುಗ–।
ಳೆರಗಿ ಪಕ್ಷಿ ತತಿಗಳಿರಲು ॥
ಸುರರು ಸುಮವ ಸುರಿಯುತಿರಲು ।
ಧರೆಯು ಮುದದಿ ಕುಣಿಯುತಿರಲು ॥
ಶರಧಿ ಉಕ್ಕಿ ಸರಿತು ಸೊಕ್ಕಿ ।
ಪುರರಿಪು ವಿಧಿ ಪೊಗಳುತಿರಲು ॥
ವಿರಚಿಸಿದ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ಮುರಲಿಗಾನ ಮಾಡಿದ ೫

೧೦೮

ನಾ ಮುಂದೆ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಎನ್ನ ಹಿಂದೆ–ನಿನ್ನ–।
ನಾಮವೆ ಕಾಯಿತು ನಾನೇನೆಂದೆ ಪ

ಸುರತರು ನೀನು ಫಲ ಬಯಸುವೆ ನಾನು ।
ಸುರಧೇನು ನೀನು ಕರೆದುಂಬೆ ನಾನು ॥
ವರಚಿಂತಾಮಣಿ ನೀನು ಪರಿಚಿಂತಿಸುವೆ ನಾನು ।
ಶರಧಿಕ್ಷೀರನು ನೀನು ತರಳನೈ ನಾನು ೧

ಅನಾಥನೈ ನಾನು ಎನಗೆ ಬಂಧುವು ನೀನು ।
ದೀನ ಮಾನವ ನಾನು ದಯವಂತ ನೀನು ॥
ದಾನವಂತಕ ನೀನು ಧೇನಿಸುವೆನು ನಾನು ।
ಜ್ಞಾನಗಂಭೀರ ನೀನು ಅಜ್ಞಾನಿ ನಾನು ೨

ಒಂದರೊಳೊಂದೊಂದು ನಿನಗೆ ನಾ ಸಲಿಸುವೆ ।
ಚೆಂದವಾಯಿತು ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಯಿಂದಲಿ ॥
ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ ನೀ ।
ಬಂದೆನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ನಲಿನಲಿದಾಡೊ ೩

೧೦೯

ನಿನ್ನ ಮಗನ ಮುದ್ದು ನಿನಗಾದರೆ ಗೋಪಿ ಆರಿಗೇನೆ? ।
ಎನ್ನ ಕೂಡ ಸರಸವಾಡಲು ಓರಗೆಯೇನೆ? ಪ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಸತಿಯರ ಕಚ್ಚೆಯ ಬಿಚ್ಚುವ ಹುಚ್ಚನೇನೆ?–ಅಮ್ಮ ।
ಇಚ್ಛೆಯರಿತು ನಮ್ಮ ಗಲ್ಲವ ಕಚ್ಚುವ ನೆಚ್ಚನೇನೆ? ೧

ಚೆಂಡೆಂದು ಮಿಂಡೆಯರ ದುಂಡು ಕುಚವ ಪಿಡಿವ ಗಂಡನೇನೆ? ।
ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಉದ್ದಂಡವ ಮಾಡುವ ಪುಂಡನೇನೆ ೨

ಹೊಸ ಕೂಟವರಿತು ಹಾಸಿಗೆಯನು ಹಾಕುವ ಶಿಶುವು ಏನೆ? ।
ಅಸಹಾಯ ಶೂರ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ ಕಾಣೆ ೩

೧೧೦

ನಿನ್ನ ಮಗನ ಲೂಟಿ ಘನವಮ್ಮ–ಕರೆದು ।
ಚೆಣ್ಣಗೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳೇ ಗೋಪಮ್ಮ ಪ

ಶಿಶುಗಳ ಕೈಲಿದ್ದ ಬೆಣ್ಣೆಗೆ ಉಳಿವಿಲ್ಲ ।
ಪಸು–ಕರುಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲುಗಳಿಲ್ಲ ॥
ಮೊಸರ ಮಡಕೆಯಲಿ ಮಾರಿ ಹೊಕ್ಕಂತಾಯ್ತು ।
ಶಶಿಮುಖಿಯರು ಗೋಳಿಡುತಿಹರಮ್ಮ ೧

ಮರೆತು ಮಲಗಿದ್ದವರ ಮೊಲೆಗಳ ತಾನುಂಬ ।
ಕಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೊಲೆಹಾಲಿಲ್ಲವೊ ॥
ಹೊರಗೆ ಲೂಟಿ ಒಳಗೆ ಈ ಲೂಟಿ–ಎ–।
ಚ್ಚರದ ಬಟ್ಟೆಯ ಕಾಣೆವಮ್ಮ ಗೋಪಮ್ಮ ೨

ಊರೊಳಗಿರಲೀಸ ಊರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲೀಸ ।
ಈರೇಳು ಭುವನಕೆ ಒಡೆಯನಂತೆ ॥
ವಾರಿಜನಾಭ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಕೇರಿಯ ಬಸವನ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟೆಯಮ್ಮ ೩

೧೧೧

ನಿನ್ನ ಮಗನೇನೇ ಗೋಪಿ–ಗೋಪಮ್ಮ ।
ನಿನ್ನ ಮಗನೇನೆ ಗೋಪಿ? ಪ

ಚೆನ್ನಾರ ಚೆಲುವ ಉಡುಪಿಯ ಕೃಷ್ಣ ಬಾಲ ।
ನಿನ್ನ ಮಗನೇನೆ ಗೋಪಿ? ಅ.ಪ

ಕಟವಾಯ ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಡಿಗೆಗಣ್ಣು ಕಟಿಸೂತ್ರ ।
ಪಟವಾಳಿ ಕೈಪ ಕೊರಳೊಳು ಪದಕ ॥
ಸಟೆಯಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಹೃದಯದೊಳಿರುತಿರಲು ।
ಮಿಟಿಮಿಟಿ ನೋಡುವ ಈ ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ೧

ಮುಂಗುರುಳ ಮುಂಜೆಡೆ ಬಂಗಾರದರಳೆಲೆ ।
ರಂಗುಮಾಣಿಕದ ಉಂಗುರವಿಟ್ಟು ॥
ಪೊಂಗೆಜ್ಜೆ ಕಾಲಲಂದುಗೆ ಘಿಲ್ಲುಘಿಲ್ಲೆನುತ ।
ಅಂಗಳದೊಳಗಾಡುತಿಹ ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ೨

ಹರಿವ ಹಾವನೆ ಕಂಡು ಹೆಡೆಹಿಡಿದು ಆಡುವ ।
ಕರುವಾಗಿ ಆಕಳ ಮೊಲೆಯುಣ್ಣುವ ॥
ಅರಿಯದಾಟವ ಬಲ್ಲ ಅಂತರಂಗದ ಸ್ವಾಮಿ ।
ಧರೆಯೊಳಧಿಕನಾದ ಪುರಂದರವಿಠಲಯ್ಯ ೩

೧೧೨

ನೀ ಕೊಡೆ ನಾ ಬಿಡೆ ಕೇಳಯ್ಯ-ಹರಿ-।
ಗೋಕುಲ ಪತಿ ಗೋವಿಂದಯ್ಯ ಪ

ನೋಡುವೆ ನಿನ್ನನು ಪಾಡುವೆ ಗುಣಗಳ ।
ಕಾಡುವೆ ಬೇಡುವೆ ನಾಡೊಳಗೆ ॥
ಮೋಡಿಯ ಬಿಡು ಕೊಡು ಮೊದಲಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯ ।
ಕಾಡೊಳು ತುರುಗಳ ಕಾಯ್ದರಸನೆ ಹರಿ ೧

ಎಂಟಕ್ಷರವಿವೆ ದ್ವಯಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ ।
ಗಂಟಿಗೆ ಮೋಸವೆ ದಾಸರಿಗೆ ॥
ಎಂಟುಂಟೆನಿಸುವೆ ಬಂಟರ ಬಾಯಲಿ ।
ತುಂಟತನವ ಬಿಡು ತುಡುಗರರಸೆ ೨

ಅಪ್ಪನೆ ಅಯ್ಯನೆ ಅಮರರಿಗೊಲಿದನೆ ।
ಸರ್ಪನೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಪ್ಪವನೆ ।
ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ।
ಒಪ್ಪವ ತೋರುವೆ ಒಡೆಯನಿಗೆ ೩

೧೧೩

ನೀನಾರವ ಪೇಳೆನ್ನ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚುವೆ ।
ಮೌನಗೊಂಡರಿಯದಂತಿಪ್ಪ ಮಗುವೆ ಪ

ಅತಿ ಚೆಲುವಿಗೆ ರತಿಪತಿಪಿತನೊ-ನೀ ।
ಶ್ರುತಿ ಸಕಲಾನ್ವಯ ಸನ್ನುತನೊ ॥
ಚತುರ್ದಶ ಭುವನವನಾಳಿದನೋ-ನೀ ।
ಶತ ತಪ್ಪುಗಳನೆಣಿಸಿದವನೊ? ೧

ವರಗೋಕುಲಕೊಪ್ಪುವ ದೊರೆಯೊ-ನೀ ।
ಕರಿವೈರಿಯ ಮದಪರಿಹಾರಿಯೊ ॥

ಗಿರಿಯನುದ್ಧರಿಸಿದ ನಖರುಚಿಯೊ–ನೀ ।
ಮುರದೈತ್ಯನ ಮಡುಹಿದ ಸಿರಿಯೊ? ೨

ಮಂಗಳ ಶೋಭನ ಮಣಿಖಣಿಯೊ–ನೀ ।
ಹಿಂಗದೆ ಸ್ತುತಿಪರ ಗತಿದಾನಿಯೊ–ಗೋ–॥
ಪಾಂಗನೆಯರ ಪ್ರಾಣದ ಧನಿಯೊ–ನೀ ।
ಸಿಂಗರ ಸೊಬಗಿನ ಶ್ರೀಪತಿಯೊ ೩

ಆಪತ್ತಿಗೆ ನೆನೆವರ ಗೋಚರನೊ–ನೀ ।
ಪಾಪಸಂಹಾರ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೊ ॥
ಚಾಪದಿಂದಸುರರ ಗೆಲಿದವನೊ–ಸಾಂ–।
ದೀಪನ ಮಗನ ತಂದಿತ್ತವನೊ? ೪

ಬೆಸಗೊಂಡಳು ಗೋಪಿ ನಸುನಗುತ–ಆಗ ।
ಯಶೋದೆಗೆ ಚತುರ್ಭುಜ ತೋರಿಸುತ ॥
ಅಸುರಾರಿಯ ಕಂಡು ಮುದ್ದಿಸುತ ನೀ ॥
ಶಿಶುವಲ್ಲ ಪುರಂದರವಿಠಲನುತ ೫

೧೧೪

ನೀನೇ ಅಚ್ಯುತ ನೀನೇ ಮಾಧವ ।
ಹರಿಗೋವಿಂದನು ನೀನೆ ॥
ನೀನೆಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿದ ದಾಸಗೆ ।
ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟಾತನು ನೀನೆ ಪ

ಜಲದೊಳು ಪೊಕ್ಕು ಮೈನಡುಗಿಸಿ ಭಾರವ ।
ತಳೆದಾತನು ನೀನೆ ॥
ಇಳೆಯ ಕದ್ದಸುರನ ದಾಡೆಯಿಂದ ಸೀಳಿ ಕಂಬ ।
ದೊಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ ನೀನೆ ೧

ಬಲಿಯ ಪಾತಾಳಕೆ ತುಳಿದೆಯೊ ನೀನು ಕೊ–।
ಡಲಿಯ ಪಿಡಿದವನು ನೀನೆ ॥

ಜಲಧಿಯ ದಾಟಿ–ಅಸುರರ ಕಡಿದು ।
ಲಲನೆಯ ತಂದಾತ ನೀನೆ ೨

ಗೊಲ್ಲರ ಮನೆಯಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕದ್ದು ।
ಕಳ್ಳನೆನಿಸಿದವ ನೀನೆ ॥
ಬಲ್ಲಿದ ತ್ರಿಪುರದಿ ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತು ।
ಒಳ್ಳೆ ಹಯವ ಹತ್ತಿದೆ ನೀನೆ ೩

ಪಾಂಡವರಿಗತಿ ಪ್ರಿಯನೆಂದೆನಿಸಿದ ।
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನು ನೀನೆ ।
ಪುಂಡಲೀಕ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮೂರುತಿ ।
ಪುರಂದರವಿಠಲನು ನೀನೆ ೪

೧೧೫

ನೋಡುವುದೆ ಕಣ್ಣು, ಕೇಳುವುದೆ ಕಿವಿ ।
ಪಾಡುವುದೇ ವದನ ಪ

ಗಾಡಿಕಾರ ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲನ ।
ಕೂಡಿಕೊಂಡಾಡುವ ಸುಖದ ಸೊಬಗನು ಅ.ಪ

ಎಳೆದುಳಸಿಯ ವನಮಾಲೆಯಿಂದೊಪ್ಪುವ ।
ಎಳೆಯ ಗೋವಳರೊಡನಾಡುವ ।
ತಳಿತ ತರುವಿನ ನೆಳಲಲ್ಲಿ ನಲಿವನ ।
ನಳಿನನಾಭನ ಮುದ್ದು ನಗೆಯ ಸೊಬಗನು ೧

ಅರಸಂಚೆಯೋಲು ಕುಣಿವ ನವಿಲಂತೆ ನಲಿಯುವ ।
ಮರಿಕೋಗಿಲೆಯಂತೆ ಕೂಗುವನ ॥
ಎರಳೆಯಂತೆ ಜಿಗಿಜಿಗಿದಾಡುವ ತುಂಬಿ ।
ಶಿರವ ತಗ್ಗಿಸುವಂತೆ ಝೇಂಕರಿಸುವನ ೨

ಮೊಲ್ಲೆಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಪೂಮಾಲೆಗಳ ಧರಿಸಿ ।
ಚೆಲ್ವೆಯರಿಗೆ ಮುಡಿಸುವನ ॥

ಜಲಕೇಳಿ ವನಕೇಳಿ ಮೊದಲಾದಾಟಗಳಿಂದ ।
ಚೆಲ್ಲೆಗಂಗಳ ಮುದ್ದು ಫುಲ್ಲನಯನನ ೩

ಪೊಂಗೊಳಲೂದುತ ಮೃಗಖಗ ಜಾತಿಯ ।
ಸಂಗಡಿಸುತಲಿಪ್ಪನ ॥
ಅಂಗವ ಮರೆತು ನೂರಂಗನೆಯರಲಿ ಬೆಳು–।
ದಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕುಣಿದಾಡುವ ದೇವನ ೪

ಮುದುಕಿ ಕುಬ್ಜೆಯ ಡೊಂಕ ತಿದ್ದಿ ರೂಪಿಯ ಮಾಡಿ ।
ಸೆರಗಪಿಡಿಸಿ ಕೊಂಬನ ॥
ಕರುಣಾಕರ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಕ ರಮೆಯರಸನ ೫

೧೧೬

ನೋಡೆ ಗೋಪೀ ಗೋಕುಲದೊಳು ಹರಿ ।
ಮಾಡುವ ಲೀಲೆಗಳಪ್ರತಿಯಮ್ಮ ಪ

ರಂಗನೆತ್ತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಲಿ ।
ಅಂಗಣದೊಳಗೆ ನಿಂದಾಡಿಸಲು ॥
ತಿಂಗಳ ಬಿಂಬವ ಕಂಡಾಕ್ಷಣ ತ–।
ನ್ನಂಗೈಯೊಳಗೇ ನಿಲಿಸಿಕೊಡೆಂಬ ೧

ಚಿನ್ನನು ನೋಡಲಿ ಎಂದಕ್ಕರದಲಿ ।
ಕನ್ನಡಿಯನು ತಂದು ಕೈಯಲಿ ಕೊಡಲು ॥
ತನ್ನ ಮುಖದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವ ಕಂಡು ಅ–।
ದನ್ನು ಕರೆದು ಬಳಿಯಿರಿಸಿರಿಯೆಂಬ ೨

ಅರಿಯದೆ ದೀಪವ ಕೆಂಪಗೆ ಕಂಡು ।
ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡು ಆಡುವೆನೆಂಬ ॥
ಕರುವಿನಂತೆ ತನ್ನನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ।
ತುರುಗಳ ಮೊಲೆಯನು ಉಣಿಸಿರಿಯೆಂಬ ೩

ಪರಿಪರಿಯಿಂದಲಿ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ।
ಬರೆದಿಹ ಚಿತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯ ನೋಡಿ ॥
ಕರವ ಪಿಡಿದು ಎಳೆತಂದು ತನ್ನಯ
ನೆರೆಯಲ್ಲಿಯೆ ನೀವಿರಿಸಿರಿಯೆಂಬ ೬

ತರುಣಿ ನಿನ್ನಯ ಸುಕೃತದ ಫಲವು ।
ಹರುಷವೆಮಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಹುದು ॥
ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಚರಿಯವ ನೋಡಲು ।
ಧರೆಯೊಳಗಿನ ಬಾಲಕರಂತಲ್ಲವೆ ೫

೧೧೭

ನೋಡೆಯಮ್ಮ ನಾ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ
ಸುಮ್ಮನೆ ಮುನಿದ ಗೋವಳನಮ್ಮ ಪ

ತೆಗೆದು ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲ ಚೇವಡೆಗೈದು । ಮುಗುಳಂಬನೆ
ಶಿರದಲಿ ಮನೆಮಾಡಿ । ಅಗಲಿದವರ ಕಟ್ಟೆಸೆವೆನೆಂದು
ಹಗಲಿರಳೂ । ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿಹನೆ ೧

ನೀರೆಯರ ದೇಹದೊಡನೆ ಬಳುಕಿ ನೆರಹಿ ಕೋಗಿಲೆವಿಂಡ
ಚವರುಚನೆ ಮಾಡಿ । ತರಳ ಮಾವುತಗೆ ಶೇನಾದಿ ಪಟ್ಟವಗಟ್ಟಿ
ಚಾವಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿದನಂಮ್ಮಾ ೨

ಅಂಗವಿಲ್ಲದವರ ಕಡವಿಯ ಕೇಳಿ । ದೆನೆನಿಸುತದೆ ।
ಅವನ ಪುಶಕಾಸೂ ಅಂಗನೆ ತಾರೆಲೆ ಪುರಂದರವಿಠಲನಾ
ಹಿಂಗಿರಲಾರೆನೂ ಮುದ್ದು ಮೂರುತಿಯಾ ೩

೧೧೮

ಪೇಳಲಳವೆ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ–ಶ್ರೀರಂಗ ಧಾಮ ।
ಪೇಳಲಳವೆ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ಪ

ನೀಲ ಮೇಘಶ್ಯಾಮ ನಿನ್ನ ।
ಬಾಲಲೀಲೆಯಾಟವ ಅ.ಪ

ವಿಷದ ಮೊಲೆಯ ಪೂತನಿಯ ।
ಅಸುವ ಹೀರಿದ ಶೂರನಾದೆ ॥
ಉಸಿರಲಳವೆ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ ।
ಅಮ್ಮಮ್ಮಮ್ಮಮ್ಮಮ್ಮ ॥
ಕೆಸರ ತಿನಬೇಡೆನುತ ತಾಯಿ ।
ಶಿಶುವಿನ ವದನವ ನೋಡಿದಳಾಗ ।
ದಶಚತುರ್ಭುವನವ ತೋರಿದ ಬಾಯೊಳ ।
ಗಲ್ಲಲ್ಲಲಲ್ಲಲ್ಲೇ ೧

ಬಾಲಲೀಲೆಯ ಬಂಡಿ ।
ಕಾಲಲೊದ್ದು ಶಕಟಾಸುರನ ॥
ಮೂಲನಾಶ ಮಾಡಿದೆ ನೀ ।
ನಬ್ಬಬ್ಬಬ್ಬಬ್ಬಬ್ಬ ॥
ತಾಳಮರದ ನಡುವೆ ಒರಳ ।
ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಳೆಯುತಿರಲು ।
ಬಾಲ ಸತ್ತನೆಂದು ಗೋಪಿ ಅತ್ತ–।
ಳಯ್ಯಯ್ಯಯ್ಯಯ್ಯಯ್ಯೊ ೨

ಸಣ್ಣವನಿವನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ।
ಬೆಣ್ಣೆ ಕದ್ದು ಗೊಲ್ಲರ ಮನೆಯ ।
ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನು ಹಿಡಿದ ಕಳ್ಳ ।
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲೆಲ್ಲೆ ॥
ನಿನ್ನಾಣೆಯಿಲ್ಲೆಂಬ ರಂಗನ ।
ಬಿನ್ನಾಣಕೆ ನಕ್ಕವರನು ಬಯ್ಯುತ ।
ಎನ್ನ ಕಂದ ಹುಸಿಯನಾಡ ।
ನೆಂದೆಂದೆಂದೆಂದು ೩

ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿ ।
ನೀರಾಟವನಾಡುತಿರಲು ।
ಸೀರೆಗಳೊಯ್ದು ಮರವನೇರಿದ ।
ನತ್ತತ್ತತ್ತತ್ತ ॥

ವಾರಿಜಮುಖಿಯರು ಲಜ್ಜೆಯ ದೊರೆದು ।
ಸೀರೆಗಳನು ಬೇಡಲವರ
ಮೋರೆ ನೋಡಿ ರಂಗ ನಕ್ಕ ।
ಅಬ್ಬಬ್ಬಬ್ಬಬ್ಬಬ್ಬಬ್ಬ ೪

ಕಾಡು ಕಿಚ್ಚು ಮುಸುಕಿ ಗೋವ–।
ವಾಡಿಯು ಬೆಂದದ್ದು ನೋಡಿ ।
ಈಡಿಲ್ಲದ ಉರಿಯ ತೀಡಿದ ।
ಅತ್ತತ್ತತ್ತತ್ತತ್ತತ್ತ ॥
ಬೇಡಿದ ವರಗಳನೀವ ।
ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಲೀಲೆಯ ।
ರೂಢಿಯೊಳೀತನ ಸಮರು ಯಾರು
ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿಲ್ಲಿಲ್ಲ ೫

೧೧೯

ಪೋಗದಿರಲೊ ರಂಗ–ಬಾಗಿಲಿಂದಾಚೆಗೆ ।
ಭಾಗವತರು ಕಂಡರೆತ್ತಿಕೊಂಡೊಯ್ವರೊ ಪ

ಸುರಮುನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೃದಯಗಹ್ವರದಲಿ ।
ಪರಮಾತ್ಮ ನಿನ್ನ ಕಾಣದರಸುವರೊ ॥
ದೊರಕದ ವಸ್ತುವು ದೊರೆಕಿತು ತಮಗೆಂದು ।
ಹರುಷದಿಂದ ನಿನ್ನ ಕರೆದೆತ್ತಿಕೊಂಬರೊ ೧

ಅಗಣಿತಗುಣ ನಿನ್ನ ಜಗದ ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ।
ಹಗರಣ ಮಾಳ್ಪರೊ ಗೋಪಾಲನೆ ॥
ಮಗುಗಳ ಮಾಣಿಕ್ಯ ತಗುಲಿತು ಕರೆತಂದು ।
ಮಿಗಿಲು ವೇಗದಿ ಬಂದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಂಬರೊ ೨

ದಿಟ್ಟ ನಾರಿಯರು ತಮ್ಮಿಷ್ಟವ ಸಲಿಸೆಂದು ।
ಅಟ್ಟಟ್ಟಿ ಬೆಂಬತ್ತಿ ತಿರುಗುವರೊ ॥
ಸೃಷ್ಟೀಶ ಪುರಂದರವಿಠಲ ರಾಯನೆ ।
ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕೊಡುವೆನೊ ರಂಗಯ್ಯ ೩

೧೨೦

ಬಗೆಬಗೆ ಆಟಗಳೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ।
ಜಗದ ಮೋಹಕನೆ ಪ

ಖಗವರಗಮನನೆ ಅಗಣಿತ ಮಹಿಮನೆ ।
ಜಗದೊಳು ನೀ ಬಹು ಮಿಗಿಲಾಗೀಪಗ ಅ.ಪ

ಒಬ್ಬಳ ಬಸಿರಿಂದಲಿ ಬಂದು–ಮ–।
ತ್ತೊಬ್ಬಳ ಕೈಯಿಂದಲಿ ಬೆಳೆದು ॥
ಕೊಬ್ಬಿದ ಭೂಭಾರವನಿಳುಹಲು ಇಂಥ ।
ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾಟಗಳೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೧

ಮಗುವಾಗಿ ಪೂತಣಿ ಮೊಲೆಯ–ಉಂಡು ।
ನಗುತಲವಳ ಅಸುವನೆ ಕೊಂಡು ।
ಅಘಹರ ನೀ ಗೋಪಿಯೊಳು ಜನಿಸಿ ಇಂಥ ।
ಸೊಗಸಿನ ಆಟಗಳೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೨

ಲೋಕರಂತೆ ನೀ ಮಣ್ಣನು ತಿನಲು ।
ತಾ ಕೋಪಿಸಿ ಜನನಿಯು ಬೇಗ ॥
ಓಕರಿಸೆನ್ನಲು ಬಾಯೊಳು ಸಕಲ ।
ಲೋಕವ ತೋರಿದುದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೩

ಮಡುವ ಧುಮುಕಿ ಕಾಳಿಂಗನ ಪಿಡಿದು ।
ಪೆಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಣಿದಾಡುತಿರೆ ॥
ಮಡದಿಯರು ನಿನ್ನ ಬಿಡದೆ ಬೇಡಲು ।
ಕಡುದಯೆದೋರಿದುದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೪

ಒಂದು ಪಾದ ಭೂಮಿಯಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಮ-।
ತ್ತೊಂದು ಪಾದ ಗಗನಕ್ಕಿಡಲು ॥
ಅಂದದಿ ಬಲಿಯ ಶಿರದಿ ಮೂರನೆಯದಿಟ್ಟು ।
ಬಂಧಿಸಿದಾಟಗಳೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೫

ಭರದಿ ಭಸ್ಮಾಸುರ ವರವನು ಪಡೆದು ।
ಹರನು ಶಿರದಿ ಕರವಿಡ ಬರಲು ॥
ತರುಣಿರೂಪವ ತಾಳಿ ಉರಿಹಸ್ತದವನ ।
ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿದುದನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೬

ಜಗಕೆ ಮೂಲನೆಂದು ನಾಗರಾಜ ಕರೆಯೆ ।
ಖಗವಾಹನನಾಗದೆ ನೀ ಬಂದು ॥
ನಗುತ ನಗುತ ಆ ವಿಗಡನಕ್ರನ ಕೊಂದ ।
ಹಗರಣದಾಟಗಳೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೭

ವೇದಗಳರಸಿಯು ಕಾಣದ ಬ್ರಹ್ಮ ನೀ-।
ನಾದರದಲಿ ವಿದುರನ ಗೃಹದಿ ॥
ಮೋದದಿ ಒಕ್ಕುಡಿತೆಯ ಪಾಲನೆ ಕೊಂಡು ।
ಹಾದಿಯೊಳ್ ಹರಿಸಿದುದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೮

ಡಂಬಕ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ।
ಹಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ॥
ಸ್ತಂಭದಿ ಭಕ್ತಗೆ ರೂಪವ ತೋರಿ ।
ಸಂಭ್ರಮವಿತ್ತುದನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೯

ಚಕ್ರಧರನೆ ಜರಾತನಯನೊಂದಿಗೆ ಕಾದಿ ।
ಸಿಕ್ಕಿ ಓಡಿದವನಿವನೆಂದೆನಿಸಿ ॥
ಭಕ್ತ ಭೀಮನ ಕೈಯಲಿ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ ।
ಠಕ್ಕಿನಾಟಗಳನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೧೦

ಆ ಶಿರವಾತನ ತಂದೆಯ ಕರದೊಳು ।
ಸೂಸುತ ರಕ್ತವ ಬೀಳುತಿರೆ ॥

ಸೋಸಿ ನೋಡದೆ ರುಂಡ ಬಿಸುಡಲವನ ಶಿರ ।
ಸಾಸಿರ ಮಾಡಿದುದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೧೧

ಪ್ರಾಣ ಸೆಳೆವೆನೀದಿನವೆಂದರ್ಜುನ ।
ಧೇನಿಸದಲೆ ಸೈಂಧವಗೆನಲು ॥
ಕಾಣದಂತೆ ಸೂರ್ಯಗೆ ಚಕ್ರವನಿಟ್ಟು ।
ಬಾಣ ಹೊಡಿಸಿದುದನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೧೨

ಸರ್ಪನ ಬಾಣವು ಉರಿಯುತ ಬರಲು ಕಂ–।
ದರ್ಪನ ಪಿತ ನೀ ಕರುಣದಲಿ ॥
ತಪ್ಪಿಸಿ ಪಾರ್ಥನ ರಥ ನೆಲಕೊತ್ತಿ ।
ತೋರ್ಪಡಿಸಿದಾಟವೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೧೩

ದುರುಳದುಶ್ಶಾಸನ ದ್ರೌಪದಿ ಸೀರೆಯ ।
ಕರದಿಂದ ಸಭೆಯೊಳು ಸೆಳೆಯುತಿರೆ ॥
ಹರಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಪೊರೆಯೆನಲಾಕ್ಷಣ ।
ಅರಿವೆ ರೂಪದೆ ಬಂದುದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೧೪

ಕುರುಪತಿ ಸಭೆಯೊಳು ಗರುವಿನಿಂದಿರುತ ।
ಸಿರಿ ಕೃಷ್ಣನು ಬರೆ ವಂದಿಸದೆ ॥
ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರೆ ಚರಣದಿ ಧರೆಮೆಟ್ಟಿ ।
ಕುರುಪನನುರುಳಿಸಿದ್ದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೧೫

ದುರಿಯೋಧನ ಪಾಂಡವರ ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ।
ಮೊರೆಯಿಡಲವನ ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ ॥
ಧುರದೊಳು ಪಾರ್ಥಗೆ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ನೀ ।
ಕುರುಕುಲವಳಿದುದನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೧೬

ಪತಿಶಾಪದಿ ಶಿಲೆಯಾದ ಅಹಲ್ಯೆಯ ।
ಹಿತದಿಂದವಳನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ॥

ಪತಿಯೊಡಗೂಡಿಸಿ ಪತಿವ್ರತೆಯೆನಿಸಿದ–ಅ–।
ಮಿತಮಹಿಮೆಯ ಕೃತಿಯೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೧೭

ಅಂಬರೀಷ ದ್ವಾದಶಿ ವ್ರತ ಸಾಧಿಸೆ ।
ಡೊಂಬೆತನದಿ ದೂರ್ವಾಸ ಬರೆ ॥
ಇಂದುಧರಾಂಶನು ರಾಜನ ಪೀಡಿಸ–।
ಲಂದು ಚಕ್ರದಿ ಕಾಯ್ದುದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೧೮

ಕುಲಛಲಗಳನಳಿದ ಅಜಮಿಳ ಸರಸದಿ ।
ಹೊಲತಿಯ ಕೂಡಿರೆ ಮರಣ ಬರೆ ॥
ಬಲು ಮೋಹದ ಸುತ ನಾರಗನೊದರಲು ।
ಒಲಿದು ಗತಿಯನಿತ್ತುದೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೧೯

ಬಡತನ ಪಾರ್ವನ ಬಿಡದೆ ಬಾಧಿಸಲು ।
ಮಡದಿಯ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ಆಕ್ಷಣದಿ ॥
ಒಡೆಯ ನೀನವನೊಪ್ಪಿಡಿಯವಲನು ಕೊಂಡು ।
ಕಡುಭಾಗ್ಯನಿತ್ತುದನೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ । ೨೦

ಎಂದೆಂದು ನಿನ್ನ ಗುಣವೃಂದಗಳೆಣಿಸಲು ।
ಇಂದಿರೆ ಬೊಮ್ಮನಿಗಸದಳವು ॥
ಮಂದರಧರ ಸಿರಿಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ।
ಚೆಂದ–ಚೆಂದದಾಟಗಳೆಲ್ಲಿ ಕಲಿತೆಯೊ ೨೧

೧೨೧

ಬಣ್ಣಿಸಿ ಗೋಪಿ ತಾ ಹರಸಿದಳು ।
ಎಣ್ಣೆಯನೂಡುತ ಯದುಕುಲತಿಲಕನ ಪ

ಆಯುಷ್ಯವಂತನಾಗು ಅತಿ ಬಲ್ಲಿದನಾಗು ।
ಮಾಯಾವಿ ಖಳರ ಮರ್ದನನಾಗು ॥
ರಾಯರ ಪಾಲಿಸು ರಕ್ಕಸರ ಸೋಲಿಸು ।
ವಾಯುಸುತಗೆ ನೀ ಒಡೆಯನಾಗೆನುತಲಿ ೧

ಧೀರನು ನೀನಾಗು ದಯಾಂಬುಧಿಯಾಗು ।
ಆ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ನೀನರಸನಾಗು ॥
ಮಾರನ ಪಿತನಾಗು ಮಧುಸೂದನನಾಗು ।
ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ನೀ ದೊರೆಯಾಗೆನುತಲಿ ೨

ಆನಂದ ನೀನಾಗು ಅಚ್ಯುತ ನೀನಾಗು ।
ದಾನವಂತಕನಾಗು ದಯವಾಗು ।
ಶ್ರೀನಿವಾಸನಾಗು ಶ್ರೀಧರ ನೀನಾಗು ।
ಜ್ಞಾನಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನಾಗೆನುತಲಿ ೩

೧೨೨

ಬಂದನೇನೆ–ರಂಗ–ಬಂದನೇನೆ–ಎನ್ನ ।
ತಂದೆ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನವನೀತಚೋರ ಪ

ಘಿಲುಘಿಲು ಘಿಲುರೆಂಬ ಪೊನ್ನಂದುಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ।
ಹೊಳೆಹೊಳೆಯುವ ಪಾದ ಊರುತಲಿ ॥
ನಲಿನಲಿದಾಡುವ ಉಂಗುರ ಅರಳೆಲೆ
ಥಳಥಳಥಳ ಹೊಳೆಯುತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ೧

ಕಿಣಿಕಿಣಿಕಿಣಿಯೆಂಬ ಕರದ ಕಂಕಣ ಬಳೆ ।
ಝಣಝಣಝಣರೆಂಬ ನಡುವಿನ ಗಂಟೆ ॥
ಗಣಗಣಗಣಯೆಂಬ ಪಾದದ ತೊಡವಿನ ।
ಕುಣಿಕುಣಿಕುಣಿದಾಡುತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ೨

ಹಿಡಿಹಿಡಿಹಿಡಿಯೆಂದು ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ದುಡುದುಡುದುಡುದುಡು ಓಡುತ ॥
ನಡೆನಡೆನಡೆಯೆಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಿಡಿಯಲು ।
ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಎನ್ನುತಲಿ ೩

೧೨೩

ಬಾರೇ ಗೋಪಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಬಾಲಯ್ಯನಳು ತಾನೆ ।
ಬಾರೇ ಗೋಪಮ್ಮ – ನಾವ್ ॥
ಆರೂ ತೂಗಿದರೂ ಮಲಗನು ಮುರವೈರಿ
ಬಾರೇ ಗೋಪಮ್ಮ ಪ

ನೀರೊಳಗಾಡಿ ಮೈಯೊರಸೆಂದು ಅಳುತಾನೆ_ಬಾರೆ–।
ಮೇರುವ ಹೊತ್ತು ಮೈಭಾರವೆಂದಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ–॥
ಧರೆಯ ನೆಗಹಿ ತನ್ನ ದಾಡೆನೊಂದಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ–।
ದುರುಳ ರಕ್ಕಸನ ಕರುಳ ಕಂಡಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ– ೧

ನೆಲವನಳೆದು ಪುಟ್ಟ ಚರಣನೊಂದಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ–।
ಛಲದಿಂದ ಕೊಡಲಿಯ ಪಿಡಿವೆನೆಂದಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ–॥
ಬಲುಕಪಿಗಳ ಕಂಡಂಜಿಕೊಂಡಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ–।
ನೆಲುವಿನ ಬೆಣ್ಣೆ ಕೈ ನಿಲುಕದೆಂದಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ– ೨

ಬಟ್ಟೆ ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತು ಎತ್ತಿಕೊಯೆಂದಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ–।
ಶ್ರೇಷ್ಠ ತೇಜಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಸೆಂದಳುತಾನೆ–ಬಾರೆ–॥
ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಗೆ ಮಲಗಲೊಲ್ಲನು ಮುರವೈರಿ–ಬಾರೆ–।
ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳು ಪುರಂದರವಿಠಲ ಕರೆಯುತಾನೆ–ಬಾರೆ ೩

೧೨೪

ಬಾರೊ ಮುನಿಸೇತಕೆ ಭಾವಜನಯ್ಯ ಪ

ಮಾವನಳಿಯನೆ ಬಾರೊ ಭಾವತನಯನೆ ಬಾರೊ ।
ಮಾವನ ಮಡದಿಯ ಮಗಳ ಸೊಸೆಯ ಗಂಡ ೧

ಅತ್ತಿಗೆ ಮೈದುನನೆ ಬಾರೊ ಅತ್ತಿಗೆಯ ಮಗಳ ಗಂಡ ।
ಮತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಅತ್ತಿಗೆಯ ಪುತ್ರಿಯ ಮುದ್ದಾಡುತ ೨

ಅಂಬುಜನಯನನೆ ಬಾರೊ ಆದಿಮೂಲನೆ ಬಾರೊ ।
ಕಂಬದಿಂದೊಡೆದು ಬಂದ ಪುರಂದರವಿಠಲಯ್ಯ ೩

೧೨೫

ಬಾರೋ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದ್ಯಾ
ಬಾರೋ ವಸುದೇವ ಕಂದ ಪ

ಧಿಗಿಧಿಗಿ ನೀ ಕುಣಿದಾಡುತ ಬಾರೋ
ದೀನ ರಕ್ಷಕನೇ
ಜಗದೀಶಾ ಕುಣಿದಾಡುತ ಬಾರೋ
ಚನ್ನಕೇಶವನೇ ೧

ಗೊಲ್ಲರ ಮನೆಗೆ ಪೊಗಲು ಬೇಡ
ಗೋವಿಂದಾ ಕೇಳೋ
ಹಾಲು ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರಿಕ್ಕುವೆ
ನೀನುಣ್ಣ ಬಾರೋ ೨

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವ ಹಾಕಿ
ನೋಡುವೆ ಬಾರೋ
ದೊಡ್ಡ ಪುರದ ದ್ವಾರಕಿವಾಸ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೧೨೬

ಬೂಚಿ ಬಂದಿದೆ–ರಂಗ–ಬೂಚಿ ಬಂದಿದೆ ಪ

ಚಾಚಿ ಕುಡಿದು ಸುಮ್ಮನೆ ನೀ
ಪಾಚಿಕೊಳ್ಳೊ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಅ.ಪ

ನಾಕು ಮುಖದ ಬೂಚಿಯೊಂದು ।
ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದು ॥
ತೋಕರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ।
ಕಾಕುಮಾಡಿ ಒಯ್ಯುವುದಕೆ ೧

೧೩೧

ಮನಸು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ-ಕಾಲ ।
ಅನುಕೂಲಿಸದೊ ಗೋಪಾಲ ಪ

ನಿನ ಕೂಡೆ ಈಗ ಕೂಡುವೆನೆಂದರೆ ಮನೆ-।
ಜನರೆಲ್ಲರು ಕೂಡಲೀಸರೊ ಕೃಷ್ಣ ಅ.ಪ

ಗಂಡನೆಂಬವನು ಉದ್ದಂಡ-ಎನ್ನ ।
ಕಂಡರೆ ಸೇರನು ಭಾವ ಪ್ರಚಂಡ ॥
ಭಂಡೆ ಅತ್ತೆಯು ಲಂಡೆ ಅತ್ತಿಗೆ ಕೇಳೊ ।
ಕಂಡರಿಬ್ಬರನು ದಂಡಿಸುವರೊ ರಂಗ ೧

ನೆರೆಹೊರೆಯವರೆನ್ನನೆಲ್ಲ-ಮೈಯ ।
ನೆರಳ ಕಂಡರೆ ಸೇರರಲ್ಲ ॥
ಸರಿಸಖಿಯರು ಎಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನಿರುವರಲ್ಲ ।
ಮರೆಮಾತನಾಡಲು ವೇಳೆ ಕೂಡದೊ ರಂಗ ೨

ಮದುವೆ ಮಾಡುವರೊ ಮನೆಯೊಳು-ನಾಳೆ ।
ಅದರ ಸಂದಣಿಯ ಹೊಂಚಿನೊಳು ॥
ಮುದದಿಂದ ಕೂಡುವೆನಾವ ಪರಿಯೊಳು ।
ಮದನ ತಂತ್ರದಿಂದ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೧೩೨

ಮನೆಯೊಳಗಾಡೊ ಗೋವಿಂದ-ನೆರೆ-।
ಮನೆಗಳಿಗೇಕೆ ಪೋಗುವೆಯೊ ಮುಕುಂದ ಪ

ನೊಸಲಿಗೆ ತಿಲಕವನಿಡುವೆ-ಅಚ್ಚ-।
ಹೊಸಬೆಣ್ಣೆಯಿಕ್ಕಿ ಕಜ್ಜಾಯವ ಕೊಡುವೆ ॥
ಹಸನಾದಾಭರಣಗಳಿಡುವೆ-ಚಿಕ್ಕ-।
ಹಸುಳೆ ನಿನ್ನನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವೆ ೧

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಬಲರಾಮಸಹಿತ–ನೀ–।
ನಿನ್ನೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆಡುವುದು ವಿಹಿತ ॥
ಹೆಣ್ಣುಗಳೇಕೋ ಸಂಗಾತ–ರಂಗ ।
ಬಿನ್ನಪ ಪರಿಪಾಲಿಸೊ ಜಗನ್ನಾಥ ೨

ಜಾರನೆನಿಸಿಕೊಳಲೇಕೆ–ರಂಗ–।
ಚೋರನೆನಿಸಿಕೊಂಬ ದೂರು ನಿನಗೇಕೆ ॥
ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯರ ಕೂಡಲೇಕೆ–ನಮ್ಮ–।
ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ೩

೧೩೩

ಮರೆತೆಯೇನೋ ರಂಗ–ಮಂಗಳಾಂಗ ಪ

ಕೋಲು ಕೈಯಲಿ ಕೊಳಲು, ಜೋಲುಗಂಬಳಿ ಹೆಗಲ ।
ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲಿಯ ಚೀಲ ಕಂಕುಳಲಿ ॥
ಕಾಲಿಗೆ ಕಡಗವು ಕಾಯುತ ಹಸು ಹಿಂಡ ।
ಬಾಲಕರ ಮೇಳದಿ ಇದ್ದೆಯೊ ರಂಗ ೧

ಕಲ್ಲುಮಣಿ ಕವಡಿ ಚೆನ್ನೆ ಗುಳ್ಳೆಗುಂಜಿ ಒಡವೆ ।
ಎಲ್ಲವು ನಿನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗದಲಿ ॥
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗಳವಟ್ಟು ನವಿಲುಗರಿಯ ದಂಡೆ ।
ಗೊಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಕೂಡೆ ಸಲ್ಲಾಪವಾಡುತೆ ೨

ಸಿರಿದೇವಿ ಬಂದು ಸೇರಿದ ಬಳಿಕ ಲೋಕದೊಳಗೆ ।
ಸಿರಿಯರಸನೆಂಬುವರು ॥
ವರಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣವಂದಿತ ಉಡುಪಿಯ ।
ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ * ೩

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ರಂಗವಿಠಲ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇದೆ.

೧೩೪

ಮಲಗಿ ಎದ್ದನು ರಂಗ, ಮಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕ ಕೃಷ್ಣ ।
ಛಲ ಹಿಡಿದನು ನೋಡೆ ಮೊಲೆಕೊಡೆ ಕೃಷ್ಣಗೆ ಪ

ಜಲದೊಳು ತಮನ ಮರ್ದಿಸಿ ಅಂದು ಮತ್ಸ್ಯನಾಗಿ ।
ಬಲುಗಿರಿಯ ನೆಗಹಿ ಮರೆಮಾಡಿ ಕೂರ್ಮನಾಗಿ ॥
ನೆಲನ ಒಯ್ದವನ ಕೊಲುವೆನೆಂದು ವರಹನಾಗಿ ।
ಬಲುಭಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕಂಬದಿ ನಾರಸಿಂಹನಾಗಿ ೧

ಚಿಕ್ಕ ರೂಪದಿಂದ ಬಲಿಯ ದಾನವ ಬೇಡಿ ।
ಉಕ್ಕಿನ ಕೊಡಲಿಯ ಪಿಡಿದ ಪರಶುರಾಮ ॥
ಮಿಕ್ಕಿದ ತಲೆಯ ಚೆಂಡಾಡಿದ ಶ್ರೀರಾಮ ।
ಸೊಕ್ಕಿದ ಕಂಸನ ಕೊಲುವೆನೆಂದ ಕೃಷ್ಣ ೨

ಬಲು ಪತಿವ್ರತೆಯರ ವ್ರತವನಳಿದ ಬುದ್ಧ ।
ಕಲಿಯಾಗಿ ಖಡಗವ ಪಿಡಿದು ಕುದುರೆ ಏರಿ ॥
ಒಲಿದು ಭಕ್ತರನೆಲ್ಲ ಸಲಹುವೆನೆಂತೆಂದು ।
ಚೆಲುವ ಪುರಂದರವಿಠಲ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳು ೩

೧೩೫

ಮಾಧವ ಮಧುಸೂದನ– ಯಾದವಕುಲರನ್ನ ಯ–।
ಶೋದೆ ಕರೆದಳು ಬಾರೆಂದು– ಮುದ್ದಿಸಿ ಮಗನ ಪ

ಸಂಗಡಿಗರನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಬಾರೈ ಚೆಲುವ ।
ಮುಂಗೈಯವಾಕು ಬೆರಳ ಹೊನ್ನುಂಗರ ॥
ಝಂಗಿಪ ಹುರಿಗೆಜ್ಜೆ ಉಡಿದಾರವನು ಕಂಡು ।
ಅಂಗನೆಯರು ನಿನ್ನನೊಯ್ವರೊ ॥
ಕಂಗಳ ಸಿರಿಯೆ ನೀ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆ ಎಂದು ।
ಡಿಂಗರಿಗರು ಕಂಡರೆ ಬಿಡರೊ ನಿ– ॥
ನ್ನಂಘ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ನೊಸಲನಿಡುವೆ ಕೃಷ್ಣ ।
ಕಂಗಳ ಸಿರಿಯೆ ಬಾರೋ– ರಂಗಯ್ಯ ೧

ಬಾಲಕರೊಡನಾಟ ಸಾಕು ಬಾ ಬಾರೈಯ ।
ನೀಲಾಂಗ ನಿನ್ನ ಮುಂದಲೆ ಮುತ್ತಿನರಳೆಲೆ ॥
ಕೀಲುಮಾಗಾಯಿ– ಮಾಣಿಕ ಪುಲಿಯುಗುರ ಕಂಡು ।
ಸೋಲ್ವರೊ ನಿನಗೇಸೋ ಸೋಗೆಯರು ॥
ಶ್ರೀಲೋಲ ನಿನ್ನಲಿ ಕಂಸನ ತುಂಬಿದೊ–।
ಡ್ಡೋಲಗದೊಳು ರಕ್ಕಸರು ಪಂಥವನಾಡೆ ॥
ವೀಳ್ಯವ ಪಿಡಿದೆ ಕೊಲುವೆನೆಂದು ನಿನ್ನಯ ।
ಕಾಲಿಗೆ ಎರಗುವೆ ಬಾರೊ ರಂಗಯ್ಯ ೨

ಬೊಮ್ಮದ ಮರಿಯೆ ವಿಶ್ವವನೆಲ್ಲ ಹೃದಯದೊ–।
ಳೊಮ್ಮೆ ತೋರುವನೆಂದು ಕಂಡು ನಾ ಬಲ್ಲೆ ॥
ಎಮ್ಮ ಮನಕೆ ಅಹಲ್ಲಾದನು ನೀನೆ ।
ಉಮ್ಮಯದಿಂ ಭಾಗವತರ ಪಾಲಿಸುತಿಪ್ಪ–॥
ಗಮ್ಯಗೋಚರ ಸಿರಿಪುರಂದರವಿಠಲ ತೊರೆ–।
ದಮ್ಮಿಯ ಕೊಡುವೆನು ಬಾರೋ ರಂಗಯ್ಯ ೩

೧೩೬

ಮುದ್ದು ತಾರೊ–ಕೃಷ್ಣ–ಎದ್ದು ಬಾರೊ ।
ಶುದ್ಧವಾದ ಕರ್ಪುರದ ಕರಡಿಗೆಯ ಬಾಯಲೊಮ್ಮೆ ಪ

ಕಡೆಯುವ ಸಮಯಕೆ ಬಂದು ಕಡೆವ
ಸತಿಯ ಕೈಯ ಪಿಡಿದು ।
ಬಿಡದೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬೆಣ್ಣೆಯನು ಒಡನೆ
ಮೆಲುವ ಬಾಯಲೊಮ್ಮೆ ೧

ವಿಷವನುಣಿಸಲು ಬಂದ ಅಸುರೆ ಪೂತನಿಯ ಕೊಂದ ।
ವಶವಲ್ಲವೊ ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ವಿಷವನುಂಡ ಬಾಯಲೊಮ್ಮೆ ೨

ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ತೊರವೆಯ ನಾರಸಿಂಹ ।
ಹರವಿಯ ಹಾಲ ಕುಡಿದು ಸುರಿವ ಜೊಲ್ಲ ಬಾಯಲೊಮ್ಮೆ ೩

೧೩೭

ಮುಯ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಯ್ಯ ತೀರಿತು – ಜಗ ।
ದಯ್ಯ ವಿಜಯ್ಯ ಸಾಹಯ್ಯ ಪಂಢರಿರಾಯ ಪ

ಸಣ್ಣವನೆಂದು ನಾ ನೀರು ತಾಯೆಂದರೆ ।
ಬೆಣ್ಣೆಗಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣ ಮರೆಯಮಾಡಿ ॥
ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯ ನೀರ ತಂದಿತ್ತರೆ ।
ಕಣ್ಣ ಕಾಣದೆ ನಾನು ಟೊಣೆದೆ ಪಂಢರಿರಾಯ – ೧

ಎನ್ನ ಪೆಸರ ಪೇಳಿ ಸೂಳೆಗೆ ಕಂಕಣ ।
ವನ್ನು ನೀನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಜವಮಾಡೆ ॥
ಎನ್ನ ನೋಯಿಸಿ ಅಪರಾಧ ಭಂಡನ ಮಾಡಿ ।
ನಿನ್ನ ಮುಯ್ಯಕೆ ಮುಯ್ಯ ತೋರಿದೆ ಪಂಢರಿರಾಯ – ೨

ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂಬ ಬಿರುದು ಬೇಕಾದರೆ ।
ಕಿತ್ತು ಈಡಾಡೊ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಕಣವ ॥
ಮುಕ್ತಿಗೆ ನೀನಲ್ಲದಾರನು ಕಾಣೆನು ।
ಮುಕ್ತೀಶ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಪಂಢರಿರಾಯ – ೩

೧೩೮

ಯದುನಂದನನ ನೋಡುವ – ಬಾರೆ ಲತಾಂಗಿ ।
ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜಗವನ್ನು ಪೊರೆವ – ನೀಲಘನಾಂಗನ ಪ

ಬಿಗಿದುಟ್ಟ ಕನಕಾಂಬರ – ಕಾಂಚಿಯ ದಾಮ ।
ನಗೆಯರಳ ಧರಿಸಿದವನ ।
ಅಗಣಿತ ಗುಣನಿಧಿ ಜಗವ ಮೋಹಿಪ ಕೃಷ್ಣನ ೧

ಸಣ್ಣ ಪೊಂಗಳಲೂದುತ – ವನಜದಳಾಕ್ಷ ।
ಕಣ್ಣ ಸನ್ನೆಯ ಮಾಡುತ ॥
ಚಿಣ್ಣರ ಒಡಗೂಡಿ ಚಿಗಿದು ಬಾಹ ಕೃಷ್ಣನ ೨

ಮಂದಹಾಸ ಮುಖಾಂಬುಜ – ಪೊಂದಿದಂಥ ।
ಗಂಧ–ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕಾ ।
ಬಂದ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಇಂದಿರೆಯರಸನ ೩

೧೩೯

ಯಾದವ ನೀ ಬಾ ಯದುಕುಲನಂದನ
ಮಾಧವ ಮಧುಸೂದನ ಬಾರೋ ಪ

ಸೋದರ ಮಾವನ ಮಥುರಿಲಿ ಮಡುಹಿದ ಯ
ಶೋದೆಯ ನಂದನ ನೀ ಬಾರೋ ಅ.ಪ

ಕಣಕಾಲಂದುಗೆ ಗಣಗಣಕೆನುತಲಿ
ತನನನ ವೇಣು ನಾದದಲಿ ॥
ಚಿಣಿಕೋಲು ಚಂಡು ಬುಗುರಿಯನಾಡುತ
ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೋವಳರೊಡಗೂಡಿ ೧

ಶಂಖ ಚಕ್ರವು ತೋಳಲಿ ಹೊಳೆಯುತ
ಬಿಂಕದ ಗೋವಳ ನೀ ಬಾರೋ ಅಕ– ॥
ಳಂಕ ಮಹಿಮನೆ ಆದಿನಾರಾಯಣ
ಬೇಕೆಂಬ ಭಕ್ತರಿಗೊಲಿಬಾರೋ ೨

ಖಗವಾಹನನೆ ಬಗೆ ಬಗೆ ರೂಪನೆ ।
ನಗೆ ಮೊಗದರಸನೆ ನೀ ಬಾರೋ ॥
ಜಗದೊಳು ನಿನ್ನಯ ಮಹಿಮೆಯ ಪೊಗಳುವೆ ।
ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನೀ ಬಾರೋ ೩

೧೪೦

ಬಿದ್ದ ಪಾಂಡವರ ಬಳಿಯ ಶುದ್ಧ ಮಾನವ ಮುದ್ದು
ಮೋಹದ ಮುದ್ದು ಗೆಳೆಯಾ ಪ

ಕರುಗಳ ಬಿಟ್ಟು ತುರುಗಳ ಕರೆದಾ । ಕರದಲಿ
ಆಕಳ ಮೊಲೆಗಳ ಪಿಡಿದೂ । ಸುರಿದುಚ್ಚಪ್ಪರಿದುಂಡ
ಕಟಾವಾಯಲ್ಲಿ ನೊರೆವಾಲ ೧

ತುಡುಡಿಯೆಂಬ ಕಡೆವದನಿಗೆ । ಅಡಗಿ ಅಡಗಿಯೊಳ
ತೋಳನಾಡಿಸುತ । ಮಡದಿಯರೆಲ್ಲರು ಮೋಹಿಸಿ ಕರೆದರೆ ।
ತುಡುಕಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮೆದ್ದಕಾಣೆ ೨

ಒಂದಾಲೊಂದೊಂದು ಕಡವು । ವೊಂದಿತು ಗೋಪಿಯರ
ಮುಂದಕೆ । ತಂದೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನ ವಂದಿಸುತ ೩

೧೪೧

ರಂಗ ಕೊಳಲನೂದಲಾಗ ।
ಮಂಗಳಮಯವಾಯ್ತು ಧರೆ ಜ – ಪ

ನಂಗಳು ಚೈತನ್ಯ ಮರೆದು ।
ರಂಗಧ್ಯಾನಪರರಾದರು ಅ.ಪ

ಬಾಡಿದ ಮಾಮರಗಳು ಗೊನೆಯೊಡೆದವು ।
ತೀಡುತ ಮಾರುತ ಮಂದಗತಿಗೊಯ್ಯೆ ॥
ಬಾಡಿದ ಬರಲು ಫಲದ ಗೊಂಚಲು ।
ಪಾಡಲೊಲ್ಲವಳಿಕುಲಗಳು ॥
ಹೇಡಿಗೊಂಡವು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿ ಗಿಳಿ ಮಾ–।
ತಾಡದೆ ಕಳೆಗುಂದಿದವು ಕೋಗಿಲೆ ॥
ಓಡಾಟ ವೈರಾಟ ಬಿಟ್ಟು ಖಗಮೃಗ ।
ಗಾಢ ನಿದ್ರಾವಶವಾದವು ೧

ಕೆಳಗಿನುದಕ ಉಬ್ಬೇರಿ ಬಂದುವು ।
ತುಳುಕಿ ಚೆಲ್ಲಾಡಿ ನಿಂದಳು ಯಮುನೆ ॥
ಮಳೆಯ ಮೋಡೊಡ್ಡಿ ಮೇಘಾಳಿ ಧಾರಿಟ್ಟುವು ।
ಕಲುಕರಗಿ ಕರಗಿ ನೀರಾದುವು ॥

ನಳಿನ ಚಂಪಕ ನಾಗ ಪುನ್ನಾಗ ಪಾ–।
ಟಲ ಸೇವಂತಿಗೆ ಕುಂದ–ಮೊಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬ–॥
ಕುಲ ಮಾಲತಿ ಜಾಜಿ ಪರಿಮಳಗೂಡಿ ।
ನೀಲಾಂಗನಂಘ್ರಿಗೆ ನೆರೆದುವು ೨

ಕೆಚ್ಚಲು ಬಿಗಿದು ತೊರೆದ ಮೊಲೆಯೊಳು ।
ವತ್ಸದೊಡಲಾಸೆ ಜರಿದು ಎಳೆಹುಲ್ಲ॥
ಕಚ್ಚದಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿ ನಿಂದುವು ತಮ್ಮಯ ।
ಪುಚ್ಛವ ನೆಗಹಿ ನೀಂಟಿಸಿ ॥
ಅಚ್ಯುತನಾಕೃತಿ ನೋಡಲು ಸುರರಿಗೆ ।
ಅಚ್ಚರಿಯಾಯಿತು ಆವು ಕಂಡಾನಂದ ॥
ಪೆಚ್ಚಿ ಮುಕುಂದನ ಲೀಲಾವಿನೋದಕೆ ।
ಮೆಚ್ಚಿ ಕುಸುಮವ ಸುರಿದರು ೩

ಮುದ್ದು ಮೋಹನನ ಮಂಜುಳ ಸಂಗೀತ ।
ಸದ್ದನಾಲಿಸಿ ಗೋಪಾಂಗನೆಯರೆಲ್ಲ ॥
ಬುದ್ಧಿ ಸೂರಾಡಿ ತಮ್ಮಾಲಯವನೆ ಬಿಟ್ಟು ।
ಎದ್ದು ಪರವಶರಾದರು ॥
ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಜನರಿದ್ದ ಸಮಾಧಿಯಿಂ–।
ದೆದ್ದೆದ್ದು ಕುಣಿದೆದ್ದರು ಎದುರಾಗಿ ॥
ಗದ್ದುಗೆಯರಸನ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡರು ।
ಗೆದ್ದರು ಭವದ ಸಮುದ್ರವನು ೪

ಶ್ರೀಮನೋಹರ ಗೋಪಾಲ ಮೂರುತಿ ।
ಆ ಮಧುಕುಂಜ ವನದಿತ್ರಿಭಂಗಿಯಲಿ ॥
ಹೇಮಾಂಬರವುಟ್ಟು ಗೀರುಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿ ।
ನಾಮ ಮುಕುಟದ ಬೆಳಕಿನಲಿ ॥
ದಾಮ ವನಮಾಲೆ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಕೌಸ್ತುಭ ।
ಸ್ವಾಮಿ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನ ।
ರಾಮಶ್ರಿ–ಗುಂಡಶ್ರಿ ಮೇಘರಂಜನಿ ಪಾಡಿ ।
ಸಾಮಗಾನಪ್ರಿಯ ನಮೊ ಎಂದರು ೫

೧೪೨

ರಂಗ ರಥವನೇರಿದನಕ್ಕ– ಮೋಹ– ।
ನಾಂಗ ನಮ್ಮ ಸೇರದೆ ಪೋಗುವನಕ್ಕ ಪ

ಮಾತುಳ ಮಥುರೆಯೊಳಿಹನಂತೆ – ಅಲ್ಲಿ ।
ಮಾತಾಪಿತರಿಗೆ ಬಂಧನವಂತೆ, ಇವರು ।
ನೂತನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥಿಗಳಂತೆ ॥
ಪೀತಾಂಬರಧರನ ಪೂಜೆ ನೋಡುವೆನೆಂಬ ।
ಆತುರದಿಂದಿರೆ ಅಕ್ರೂರನೊಡನೆ ಈಗ ೧

ಬಲರಾಮ ಬಂಧುವಿನೊಡಗೂಡಿ ನಂದ–।
ನಡಿಗೆ ಯಶೋದೆಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಿ–ತಾವು ।
ಬಿಡಲಾರೆವೆಂದು ಭಾಷೆಯ ನೀಡಿ ॥
ತಡೆಯೆನೆನುತ ತಾಯಿಗೆ ಭರವಸೆಯಿತ್ತು ।
ಕಡಲಶಯನನು ಕಾತರದಿಂದಲಿ ಈಗ ೨

ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣದ ಮಾನಿನಿಯರು ಅತಿ ।
ಚದುರೆ ಚಂಚಲೆ ಚಾಪಲತೆಯರು–ನಮ್ಮ ।
ಮದನನಯ್ಯನ ಮೋಹಿಸುತಿಹರು ॥
ಕಧಿಜನಾಭ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ಪದುಮನಾಭನ ಪಯಣವ ನಿಲ್ಲಿಸಕ್ಕ ೩

೧೪೩

ಲಾಲಿಸಿದಳು ಮಗನ – ಯಶೋದೆ ।
ಲಾಲಿಸಿದಳು ಮಗನ ಪ

ಅರಳೆಲೆ ಮಾಗಾಯಿ ಬೆರಳಿಗುಂಗುರವಿಟ್ಟು ।
ತರಳನ ಮೈಸಿರಿ ತರುಣಿ ನೋಡುತೆ ಹಿಗ್ಗಿ ೧

ಬಾಲಕನೇ ಕೆನೆವಾಲ ಮೊಸರನೀವೇ ।
ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಎನ್ನ ತೋಳಮೇಲ್ಮಲಗೆಂದು ೨

ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದಲಿ ಮುದ್ದು ತಾ ತಾರೆಂದು ।
ಜಗದೊಡೆಯನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ೩

೧೪೪

ವೃಂದಾವನದೊಳಾಡುವನಾರೆ – ಗೋಪ–।
ಚಂದಿರವದನೆ ನೋಡುವ ಬಾರೆ ಪ

ಅರುಣಪಲ್ಲವ ಪಾದಯುಗಳನೆ ದಿವ್ಯ–।
ಮರಕತ ಮಂಜುಳಾಭರಣನೆ ॥
ಸಿರಿವರ ಯದುಕುಲ ಸೋಮನೆ ಇಂಥ–।
ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕಾಮ ನಿಸ್ಸೀಮನೆ ೧

ಹಾರ–ಹೀರ ಗುಣಧಾರನೆ – ದಿವ್ಯ ।
ಸಾರಶರೀರ ಶೃಂಗಾರನೆ ॥
ಆರಿಗಾದರು ಮನೋದೂರನೆ ತನ್ನ–।
ಸೇರಿದವರ ಮಾತ ಮೀರನೆ ೨

ಮಕರ ಕುಂಡಲ ಕಾಂತಿ ಭರಿತನೆ – ದಿವ್ಯ ।
ಅಕಳಂಕರೂಪ ಲಾವಣ್ಯನೆ ॥
ಸಕಲರೊಳಗೆ ದೇವನೀತನೆ – ನಮ್ಮ ।
ಮುಕುತೀಶ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ೩

೧೪೫

ಪಾಪವೆಲ್ಲಿಹುದಯ್ಯ ವೈಕುಂಠಪತಿಗೆ ।
ದೇವಭಾರ್ಗವನಾಗಿ ಮಾತೆಯ ಶಿರವ ಕಡಿದ ಪ

ಒಬ್ಬ ಮಾವನ ಕೊಂದ, ಒಬ್ಬ ಮಾವನನೆಸೆದ ।
ಒಬ್ಬ ಮಾವನ ಕೂಡೆ ಕಡಿದಾಡಿದ ॥

ಒಬ್ಬ ಭಾವನ ಹಿಡಿದು ಹೆಡಗೈಯ ಕಟ್ಟಿದನು ।
ಒಬ್ಬ ಭಾವಗೆ ಬಂಡಿ ಬೋವನಾದ ೧

ಕುಂಭಿನಿಗೆ ಪತಿಯಾದ ಕುಂಭಿನಿಗಳಿಯನಾದ ।
ಕುಂಭಿನೀಪತಿಯ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ ॥
ಅಂಬುಧಿಗೆ ಪಿತನಾದ ಅಂಬುಜೆಗೆ ಪತಿಯಾದ ।
ಅಂಬುಜಾಸನಗೆ ತಾ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ೨

ಮೊಮ್ಮನನು ಮಲಗಿಸಿದ ಅವನ ಹೆಮ್ಮಕ್ಕಳನು ।
ಇಮ್ಮೈಯ್ಯವರಿತು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ– ॥
ರಮ್ಯ ಮೂರುತಿ ಪುರಂದರವಿಠಲ ದೇವೇಶ ।
ಬೊಮ್ಮಮೂರುತಿಗೆಲ್ಲಿ ಬಂಧು ಬಳಗ ೩

೧೪೬

ವಾಸಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ – ಗೋಕುಲವಿನ್ನು ।
ಬೇಸರವಾಯಿತಲ್ಲ ಪ

ದೋಷರಹಿತ ಸೋಳ ಸಾಸಿರ ಹೆಂಗಳ ।
ಶೇಷಶಯನ ಕೃಷ್ಣ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅ.ಪ

ರಂಗ ಮಧುರೆಗೆಂದು – ಅಕ್ರೂರನ ।
ಸಂಗಡ ಪೋದನಂತೆ ।
ಅಂಗಜನಯ್ಯನ ಸಂಗವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ।
ಹೆಂಗಳ ಜನ್ಮವಿದೇತಕೆ ಸುಡಲಿ ೧

ನಳಿನಾಕ್ಷ ಮಧುರೆಗೆಂದು – ಪೋಗುವಂಥ ।
ಸುಳಿವು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆ ॥
ಅಳಿ–ಗಿಳಿ–ಕೋಗಿಲೆಗಳ ರವವನು ಕೇಳಿ ॥
ಗಳಿಗೆ ಕಳೆವುದೊಂದು ಯುಗವಾದ ಬಳಿಕಿನ್ನು ೨

ಪತಿ–ಸುತರನು ಬಿಟ್ಟು – ಶ್ರೀಪತಿ ನೀನೆ ।
ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿರಲು ॥
ಮತಿವಂತ ಅಕ್ರೂರನ ಜೊತೆಯೊಳು ಶ್ರೀಹರಿ ।
ರಥವನೇರಿ ತಾ ಮಧುರೆಗೆ ಪೋದ ಮೇಲೆ ೩

ಮಡದಿಯರಂತೆ ನಾವು – ಒಡೆಯನೆಂದು ।
ದೃಢದಿ ನಂಬಿದ್ದೆವಮ್ಮ ॥
ಕಡುಚೆಲ್ವ ಕೃಷ್ಣನು ನಡುನೀರಲಿ ಕೈಯ ।
ಪಿಡಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟು ತಾ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದ ಮೇಲೆ ೪

ಅಚ್ಯುತಾನಂತನನ್ನು – ನಮ್ಮವನೆಂದು ।
ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವಮ್ಮ ॥
ಮೆಚ್ಚಿದ ಬಾಲೆಯರಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸಿ ಕ್ರೂರ ।
ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಾತನು ಕೊಚ್ಚಿ ಪೋದ ಮೇಲೆ ೫

ಮುರಲಿ ನಾದವ ಕೇಳಿ–ತರಳೆಯರೆಲ್ಲ ।
ಮರುಳಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವೆ ॥
ದುರುಳ ಮನ್ಮಥನ ಪೂಸರಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ।
ಇರುಳೇ ಮಧುರೆಗೆ ತೆರಳಿ ಪೋದ ಮೇಲೆ ೬

ಸುರತಸುಖಗಳೆಂಬ – ಶರಧಿಯೊಳು ।
ಹರುಷಪಡುತಲಿದ್ದೆವೆ ॥
ನಿರುತ ಅವನ ಗುಣ ಚರಿತೆಯ ತೋರದೆ ।
ತ್ವರದಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ತೊರೆದು ಪೋದ ಮೇಲೆ ೭

ಕಂತುಪಿತನ ಕಾಣದೆ – ಈ ಪ್ರಾಣವು ।
ಎಂತು ನಿಲ್ಲುವುದಮ್ಮ ॥
ಅಂತರಂಗದಾಸೆ ಶಾಂತಮಾಡದೆ ಪೋದ ।
ಕಾಂತನ ಕಾಣದೆ ಭ್ರಾಂತರಾದ ಮೇಲೆ ೮

ಇಂದಿರಾಪತಿ ನಮ್ಮ – ಮಂದಿರದೊಳು ।
ಬಂದು ಹೋಗುತಲಿರಲು ॥
ಸಂದೇಹದಿ ಇವನ ಹೊಂದಿದರಿವರೆಂದು ।
ಮಂದಿಯೊಳಗೆ ಅಪನಿಂದೆಯ ಪೊತ್ತೆವಮ್ಮ ೯

ಜಾರೆಯರಾದರೆಂದು – ನಮ್ಮವರೆಲ್ಲ ।
ಸಾರಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರಮ್ಮ ॥
ವಾರಿಜಾಕ್ಷನು ಬರಿ ದೂರಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ॥
ದಾರಿತೋರದೆ ಪೋದನಾರಸೇರುವೆವಮ್ಮ ೧೦

ಬೆರೆವುದಿನ್ನೆಂದು ನಾವು – ಶ್ರೀಹರಿ ಸಂಗ ।
ದೊರೆವುದಿನ್ನೆಂದಿಗಮ್ಮ ॥
ಕರುಣಾಕರ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನು ।
ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಮ್ಮ ತೊರೆದು ಪೋದ ಮೇಲೆ ೧೧

೧೪೭

ಸಣ್ಣವನ ಮತವಲ್ಲ ಸಾರಿ ಹೇಳಮ್ಮ ।
ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ ಆಡುವಾಗ ಕಾಕು ಮಾಡಲೇತಕಮ್ಮ ಪ

ಮೊಸರ ಕದ್ದರೆ ನಾವು ಮೊರೆಯಿಡ ಬಂದುದಿಲ್ಲ ।
ಪೊಸ ಕುಚಗಳ ಮುಟ್ಟಿ ಪೋಗಲೀಸನಮ್ಮ ॥
ಹಸು ಮಗನರಿಯದೆ ಆವಾಗಲೂ ಪಿಡಿವ ।
ಬಿಸರುಹ ಮೊಗ್ಗೆಯೆಂದು ಪಿ ಡಿದಡೇನಾಯ್ತಮ್ಮ ೧

ನವನೀತ ಬೇಡಿದರೆ ನಾವೇನೆಂಬುದಿಲ್ಲ ।
ಯುವತಿಯರಧರವ ಬೇಡಬೇಕೆ? ॥
ಅವನಾವಾಗಲೂ ಮೆಲ್ವ ಆಲದ ಪಣ್ಣೆಂದು ।
ಸವಿಗಂಡು ಬೇಡಿದರೆ ಸಾಧಿಸಲೇತಕಮ್ಮ ೨

ಭೂಮಿಗೆ ಲಂಡನು ನಮ್ಮ ಪುರುಷರಿಲ್ಲದ ವೇಳೆ ।
ಕಾಮಿಸಿ ಗಂಡನಂದದಿ ಕರೆಯುತ್ತೈದಾನೆ ॥
ಪ್ರೇಮದಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ನೆನೆದರೆ ।
ಕಾಮಿನಿಯರಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ೩

೧೪೮

ಸದ್ದು ಮಾಡಲು ಬೇಡವೊ _ ನಿನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ।
ಬಿದ್ದು ನಾ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ಪ
ನಿದ್ದೆಗೆಯ್ಯುವರೆಲ್ಲ ಎದ್ದರೆ ನೀನು ಬಂ–।
ದಿದ್ದದ್ದು ಕಂಡರೇನೆಂಬುವರೊ ರಂಗ ಅ.ಪ

ಬಳೆ ಘಲ್ಲುಕೆನ್ನದೇನೊ–ಕೈಯ ಪಿಡಿದು ।
ಎಳೆಯದಿರೊ ಸುಮ್ಮನೆ ॥
ಮೊಲೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಸೆರಗನೆಳೆಯಲು ಕೊ–।
ರಳ ಪದಕಂಗಳು ಧ್ವನಿಗೆಯ್ಯುವುವೊ ರಂಗ ೧

ನಿರಿಗೆಯ ಪಿಡಿಯದಿರೊ – ಕಾಂಚಿಯ ದಾಮ ।
ಕಿರುಗಂಟೆ ಧ್ವನಿಗೆಯ್ಯದೆ? ॥
ಕಿರುದುಟಿಗಳ ನೀನು ಸವಿದು ಚಪ್ಪರಿಸಲು ।
ತರವಲ್ಲ ಗಂಡ ಮತ್ಸರವ ತಾಳುವನಲ್ಲ ೨

ನಾಡ ಮಾತುಗಳೇತಕೊ – ಸಂಗೀತವ ।
ಪಾಡುವ ಸಮಯವೇನೊ ॥
ಗಾಡಿಕಾರ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ।
ಪಾಡು ಪಂಥಗಳೆ ಒಡಗೂಡುವ ಸಮಯದಿ ೩

೧೪೯

ಸಾಕು ಮಾಡಿರವ್ವ ರಂಗನ । ಏಕೆ ದೂರುವಿರೆ? ಪ

ಬೆಟ್ಟು ಬಾಯೊಳಗಿಟ್ಟರೆ ರಂಗ – ಕಚ್ಚಲರಿಯನೆ ।
ಕಟ್ಟಿರುವೆಯನು ಕಂಡರೆ ಬವ್ವೆಂದು – ಚಿಟ್ಟನೆ ಚೀರುವನೆ ॥
ರಟ್ಟೆಯ ಹಿಡಿದು ನಡಸಲು ರಂಗ – ದಟ್ಟಡಿ ಇಕ್ಕುವನೆ ।
ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾತುಗಳನೆಷ್ಟೋ ಕಲ್ಪಿಸಿ ।
ಪಟ್ಟೆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ರಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು ೧

ಅರಿಯದಂತೆ ನೊರೆಹಾಲನು ಕುಡಿವರೆ –
ಕರೆಕರೆ ಮಾಡುವನೆ ।
ಇರಲು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬರುತ ನಿಮ್ಮ ಮನೆ – ಮೊಸರನು
--------------------ಸುರಿಯುವನೆ ॥
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯರೆ ಪರಿಪರಿಯಿಂದಲಿ ।
ಹರಲಿ ಮಾಡುವುದಿದು ತರವೇನಮ್ಮ ೨

ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗೋವಕ್ಕಳ ಕೂಡ ಚೆಂಡನಾಡುವಾಗ ।

ಸಿಕ್ಕಿತೆನುತ ಬಹು ಚಕ್ಕಂದಾಡುತ ।
ಗಕ್ಕನೆ ಹೋಗಿ ಕೈಯಿಕ್ಕಿ ತೆಗೆದನೆ ೩

ಮಾಲೆಗಂಬದೋಪಾದಿಯಲಿ ನೀವು ಬಹಳ ಬೆಳೆದಿರೀಗ ।
ನೀಲಕುಂತಳೆಯೆ ದಧಿಶೋಧಿಸಿ ಓಲಾಡುತ ಕಡೆವಾಗ ॥
ಬಾಲಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಜೋಲುವ ಕುಚಗಳು ।
ನಿಲುಕುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ॥
ಖೂಳ ಸೆಟವಿಯರು ಕಾಳವಾಗಿಹರು ।
ಕೇಳಿಕೇಳಿ ಬೇಸತ್ತಿಹೆನಮ್ಮ ೪

ಫುಲ್ಲನಾಭನಿವ ಒಲ್ಲದನಾದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಒಯ್ದಿಡಬೇಕೆ? ।
ಖುಲ್ಲತನದಿ ನೀವ್ ನಿಲ್ಲಗೊಡದಿಹಿರಿ ಗುಲ್ಲುತನವು ಸಾಕೆ ॥

ಸಲ್ಲದು ಈ ನುಡಿ ಪುರಂದರವಿಠಲಗೆ ।
ಹಲ್ಲೊಳಗಾತನ ಇಟ್ಟಿರಬೇಡಿ ೫

೧೫೦

ಸಿಕ್ಕಿದನೆಲೆ ಜಾಣೆ ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ ।
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ದೇವನು ಪ

ಮಕ್ಕಳ ಚೆಂಡಿಕೆ ಮರದ ಕೊನೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ।
ಗಕ್ಕನೆ ಕೃಷ್ಣ ಚಪ್ಪಾಳಿಕ್ಕಿದನಮ್ಮ ಅ.ಪ

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಚ್ಚಲೊಳಗೆಣ್ಣೆ ಮಂಡೆಯೊಳು ।
ಬಣ್ಣವಸ್ತ್ರವ ಬಿಚ್ಚಿ ಬರಿಮೈಯಲಿರುತಿರೆ ॥
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿಸಿನೀರ ಚೆಲ್ಲಿ ಸೀರೆಯನೊಯ್ದು ।
ಉನ್ನತವಾದ ವೃಕ್ಷವನೇರಿದನೆ ರಂಗ ೧

ಪಟ್ಟೆಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಪತಿಯಂತೆ ಕುಳಿತಿರುವ ।
ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆ ಗೋಪಿ ॥
ಉಟ್ಟ ಸೀರೆಯನೆಳೆದು ಬಟ್ಟಕುಚವ ಪಿಡಿದು ।
ಅಷ್ಟು ಮಂದಿಗಳೊಳಗೆ ಗಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡನೆ ೨

ಸಡಗರದಿಂದ ಗೋವಳಿತಿಯರೊಡಗೂಡಿ ।
ನುಡಿಸುತ ಕೊಳಲನು ಪುರದೊಳಗೆ ॥
ಕಡೆವ ಮಡದಿಯರ ಕೈ ಪಿಡಿದಾಡುವ ।
ಒಡೆಯನೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೧೫೧

ಸುಮ್ಮನಿರು ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ಕಾಡದಿರು ಕೃಷ್ಣ ।
ಉಮಾಪತಿಯೆಂಬ ಗುಮ್ಮ ಬಂದಿದೆಕೊ ಪ

ಐದು ಮುಖ ಐದು ಈರೈದು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ।
ಐದು ಪಣೆಯೊಳಗಗ್ನಿ ಕಿಡಿಯುದುರುತ ॥
ಐದೆರಡು ತೋಳು ಭುಜಗಳ ಒಲೆದಾಡಿಸುತ ।
ಐದು ಬಾಣಗೆ ಮುನಿದ ಗುಮ್ಮ ಬಂದಿದೆಕೊ ೧

ಬಾಲಚಂದ್ರನ ಪೊತ್ತುಕೊಂಡು ತ್ರಿಶೂಲದಿ ।
ಮೇಲೆ ಒರಲುವ ಭೂತಗಣ ಸಹಿತದಿ ॥
ಕಾಲಭೈರವನ ಕಾವಲಿಗಿರಿಸಿ ಮರುಳ್ಗಳ ।
ಸಾಲುಸಹಿತನಾಗಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆಕೊ ೨

ಲಂಡದಾನವರ ಶಿರಗಳ ತರಿದು ಬಿರುದಿನ ।
ರುಂಡಮಾಲೆಯ ಧರಿಸಿ ಆರ್ಭಟಿಸುತ ॥
ಅಂಡಲೆದು ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲ ಬೆದರಿಸುತ ।
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನ ತೋರು ತೋರೆನುತ ೩

ಕರಿಚರ್ಮವ ಪೊದ್ದು ಕರದಿ ಒಡನೆ ಪಿಡಿದು ।
ಕರಿಜಡೆಗಳನೆಲ್ಲ ಕೆದರಿಕೊಳುತ ॥
ಹರಿವ ನೀರನು ನೆತ್ತಿಯೊಳು ಹೊತ್ತು ಹಾವುಗಳಾ-।
ಭರಣ ಸಹಿತಾಗಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆಕೊ ೪

ಮುದಿಯೆತ್ತನೇರಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಬೂದಿಯ ಪೂಸಿ ।
ಮದನಾರಿಯೆಂಬಂಥ ಬಲಭೂತವು ॥
ಹೃದಯದಲಿ ನಿನ್ನ ನೋಳ್ಪೆನೆಂಬ ಧ್ಯಾನದಲಿ ।
ಒದಗಿ ಬಂದಿಹನಿದೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೫

೧೫೨

ಸೆರಗ ಬಿಡಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ – ಕರೆಯಲು ಪೋಪೆನು ।
ಕರುಗಳು ಹಸಿದಿವೆ ಕರುಣಿಗಳರಸನೆ ಪ

ಕೆನೆಮೊಸರನೆ ಕಡೆದು ನಿನಗೀವೆ ಬೆಣ್ಣೆಯ ।
ಗೊನೆಯ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣ ತಿನಲು ಕೊಡುವೆ ॥
ನೆನೆಗಡಲೆ ಕೊಬ್ಬರಿ ನಿನಗೆ ಮೆಲಲಿಕ್ಕುವೆ ।
ತನಯರೊಡನೆ ಆಡಕಳುಹುವೆ ರಂಗಯ್ಯ ೧

ಗೋವಳರೆಲ್ಲ ಬಂದು ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ನಿಂದು ।
ಗೋವುಗಳನು ಬಿಡಲು ಸಾರುತಿಹರು ॥
ನೋವುಗೊಳಿಸಬೇಡ ಪರರ ಮಕ್ಕಳ ನೀನು ।
ಭಾವಜನಯ್ಯನೆ ಲಾಲಿಸೀ ನುಡಿಯನು ೨

ಶರಧಿಯ ತಡಿಯಲಿ ನೆರೆದಿಪ್ಪ ಸತಿಯರ ।
ಪರಿಪರಿ ವಸ್ತ್ರವ ಸೆಳೆಯಬೇಡ ॥
ನೆರೆಮನೆ ಹೊರೆಮನೆ ಕರುಗಳ ಬಿಡಬೇಡ ।
ಸುರರಿಗೊಡೆಯ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೧೫೩

ಸೈಸಲಾರೆನೆ ಗೋಪಿ ನಿನ್ನ ಮಗನ ಲೂಟಿ ।
ಏಸೆಂದು ಪೇಳಲಮ್ಮ ॥
ವಾಸುದೇವನು ಬಂದು ಮೋಸದಿಂದಲಿ ಎನ್ನ ।
ವಾಸವ ಸೆಳಕೊಂಡು ಓಡಿ ಪೋದನಮ್ಮ ಪ

ದೇವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ।
ಸಾವಿರ ನುಂಗುವನೆ ॥
ಭಾವಜನಯ್ಯ ಇದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ।
ಕಾಮದೇವರು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊ ಎಂಬನೆ ೧

ಅಗ್ರೋದಕ ತಂದು ಜಗುಲಿ ಮೇಲಿಟ್ಟರೆ ।
ವೆಗ್ಗಳದಲಿ ಕುಡಿವ ॥
ಮಂಗಳ ಮಹಿಮನ ಮೊಸಲೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ।
ಮಂಗಳಮಹಿಮನ ಅಪ್ಪನಾನೆಂಬುವ ೨

ಅಟ್ಟಡಿಗೆಯನೆಲ್ಲ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟವ ಮಾಡಿ ।
ಅಷ್ಟು ತಾ ಬಳಿದುಂಬನೆ ॥
ವಿಷ್ಣು ದೇವರ ನೈವೇದ್ಯವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ।
ಇಷ್ಟದೇವರು ತೃಪ್ತನಾದನೆಂತೆಂಬುವ ೩

ಋತುವಾದ ಬಾಲೆಯರು ಪತಿಯೆಡೆ ಪೋಪಾಗ ।
ಕೃತಕದಿಂದಡಗಿಹನೆ ॥
ಮತಿಗೆಟ್ಟ ಪೆಣ್ಣೆ ಸುಂಕವ ಕೊಡು ಎನುತಲಿ ।
ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾರನ ಸೂರೆಗೊಂಬುವನೆ ೪

ಅಚ್ಚಪಾಲು–ಮೊಸರು ನವನೀತ ಮಜ್ಜಿಗೆ ।
ರಚ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಕುಡಿವ ॥
ಅಚ್ಚ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನ ।
ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳೆ ೫

೧೫೪

ಹಣ್ಣು ತಾ ಬೆಣ್ಣೆ ತಾರೆ – ಗೋಪಮ್ಮ–।
ಹಣ್ಣು ತಾ ಬೆಣ್ಣೆ ತಾರೆ ಪ

ಅಡವಿಯೊಳಗೆ ಅಸುರನ ಕೊಂದ ಕೈಗೆ ।
ಮಡುವಿನೊಳಗೆ ಮಕರನ ಸೀಳ್ದ ಕೈಗೆ ॥
ಪೊಡಿವಿಯೊಳಗೆ ಚೆಂಡನಾಡಿದ ಕೈಗೆ ।
ಸಡಗರದಲಿ ಭೂಮಿ ಬೇಡಿದ ಕೈಗೆ ೧

ಶಂಖ ಚಕ್ರಗಳ ಪಿಡಿದಂಥ ಕೈಗೆ ।
ಶಂಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾವನ ಕೊಂದ ಕೈಗೆ ॥

ಬಿಂಕದಿಂದಲಿ ಕೊಳಲೂದುವ ಕೈಗೆ ।
ಪಂಕಜಮುಖಿಯರ ಕುಣಿಸುವ ಕೈಗೆ ೨

ದಿಟ್ಟತನದಲಿ ಬೆಟ್ಟವೆತ್ತಿದ ಕೈಗೆ ।
ಸೃಷ್ಟಿಯ ದಾನವ ಬೇಡಿದ ಕೈಗೆ ॥
ದುಷ್ಟಭೂಪರನೆಲ್ಲ ಮಡುಹಿದ ಕೈಗೆ ।
ಕೆಟ್ಟ ದಾನವರನು ಸದೆಬಡಿದ ಕೈಗೆ ೩

ಕಾಳಿಯ ಮಡುವನು ಕಲಕಿದ ಕೈಗೆ ।
ಸೋಳಸಾಸಿರ ಗೋಪಿಯರಾಳಿದ ಕೈಗೆ ॥
ಮೇಳದ ಭಕ್ತರುದ್ಧರಿಸುವ ಕೈಗೆ ।
ಏಳು ಗೂಳಿಯ ಗೆದ್ದ ಯದುಪನ ಕೈಗೆ ೪

ಬಿಲ್ಲು – ಬಾಣಗಳನು ಪಿಡಿದಂಥ ಕೈಗೆ ।
ಮಲ್ಲ ಸಾಧನೆಯನು ಮಾಡಿದ ಕೈಗೆ ॥
ಎಲ್ಲ ದೇವರದೇವ ರಂಗನ ಕೈಗೆ ।
ಬಲ್ಲಿದ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಕೈಗೆ ೫

೧೫೫

ಹಿಂದಿನ ಬವಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಆಗಲೆ ಮರೆದೆಯೇನೊ ।
ಇಂದು ಬಂದ ಭಾಗ್ಯವು ನಿಜವೆ ವೆಂಕಟತಂದೆ? ಪ

ತಲೆಗೆ ಹುಲಗಲ ಹೂವ ಕಟ್ಟಿ ತುರುಗಳ ಕಾಯುತಲಿದ್ದೆ ।
ಹಲವು ರತ್ನದ ಮುಕುಟ ಈಗ ಇಟ್ಟಿಹೆನೆಂದು ೧

ಒಪ್ಪಿಡಿ ಅವಲಕ್ಕಿಯನು ಒಪ್ಪದಿಂದ ಸವಿದೇ ಸವಿದೆ ।
ತಪ್ಪದೆ ಪಂಚಾಮೃತ ಉಂಡು ಸೊಕ್ಕಿದೆನೆಂದು ೨

ಭಾಗ್ಯವು ಬಂದರೆ ಭಕ್ತರನು ಮರೆವರೆ ಸೌ–।
ಭಾಗ್ಯವಂತ ನೀನು ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೧೫೬

ಹೇಳಬಾರದೆ ಬುದ್ಧಿಯ – ಮಗನ ಊರ–।
ಗೂಳಿಯ ಮಾಡಿದೇನೆ ? ಪ

ಮೇಳದಿ ಓರಗೆಯವರ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ।
ಹಾಳು ಮಾಡುತಾನೆ ಗೋವಳಗೇರಿಯ ಅ.ಪ

ಅಟ್ಟದ ಮೇಲಿಟ್ಟಿಹ – ಚೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಲು ।
ಬಟ್ಟನಿಕ್ಕಿ ಚೀಪುವ ॥
ದುಷ್ಟತನವ ಮಾಡಬೇಡ ಅಯ್ಯಾ ಎನೆ ।
ಕಷ್ಟವೇನೆಂಬೆ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಪೋದ ೧

ಮೊಸರ ಮಥಿಸುತಿರಲು – ಬಂದು ಕುಳಿತ ।
ಹಸುಗೂಸು ಎನುತಿದ್ದೆನೆ ॥
ಕುಸುಮನಾಭನು ತನ್ನ ವಶವಾಗು ಎನುತಲಿ ।
ವಸನತೆಗೆದು ಮೊಲೆ ಪಿಡಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ೨

ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕಂಡರಂತೂ – ಅದರರೂಪ ।
ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರನಲ್ಲೆ ॥
ಸಣ್ಣವನೆಂದು ಬಗೆದು ನಾ ಕರೆದರೆ ।
ಬಣ್ಣದ ಮಾತಾಡಿ ಬಾ ಎಂದು ಕರೆವನು ೩

ಉಡುವ ಸೀರೆಯ ಕಳೆದು – ತಡಿಯಲಿಟ್ಟು ।
ಮಡುವಿನೊಳ್ ಮೈದೊಳೆಯೆ ॥
ದಡದಡ ಬಂದೊಯ್ದು ಕಡಹದ ಮರವೇರಿ ।
ಕೊಡು ಕೃಷ್ಣ ಎನುತಿರೆ ಪಿಡಿ ಜೋಡು ಕೈಯೆಂಬ ೪

ಎಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ ನಿನಗೆ – ಯಶೋದೆ ಒಂ–।
ದಿಷ್ಟು ಕರುಣವಿಲ್ಲವೆ ।
ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ್ನ
ಎಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ ಆದ್ದಷ್ಟು ನಿನ ಮುಂದೆ ೫

೧೫೭

ಹೊರ ಹೋಗಿ ಆಡದಿರೊ ಹರಿಯೆ–।
ಎನ್ನ ದೊರೆಯೆ ಪ

ಮನೆಯೊಳಗಾಡುವುದೆ ಚೆಂದ – ನೆರೆ–।
ಮನೆಗಳಿಗೇಕೆ ಪೋಗುವೆಯೊ ಮುಕುಂದ ॥
ವನಿತೆಯರು ಮೋಹದಿಂದ – ನಿನ್ನ ।
ಮನವಪಹರಿಸಿಕೊಂಬುವರೋ ಗೋವಿಂದ ೧

ಏನು ಬೇಡಿದರೂ ನಾ ಕೊಡುವೆ–ಕೆನೆ–।
ಬೆಣ್ಣೆ ಕಜ್ಜಾಯವ ಕೈಯೊಳಗಿಡುವೆ ॥
ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನು ಕೊಂಡಾಡುವೆ – ನಿನಗೆ ।
ಚಿನ್ನ ರನ್ನದ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಡುವೆ ೨

ಹೊಲಸು ಮೈಯವನೆನ್ನುವರೊ–ದೊಡ್ಡ ।
ಕುಲಗಿರಿಯನ್ನು ಪೊತ್ತವನೆನ್ನುವರೊ ॥
ಬಲುಕೇಶದವನೆನ್ನುವರೊ–ಆ ।
ಎಳೆಯನನೆತ್ತಿದ ಕುರೂಪಿಯೆಂಬುವರೊ ೩

ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದೆ ಎಂಬುವರೊ–ಭೂಮಿ ।
ರಕ್ಷಿಪ ರಾಯರ ಕಡಿದೆಯೆಂಬುವರೊ ॥
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಳೆದೆಯೆಂಬುವರೊ ವೈ–।
ಲಕ್ಷಣ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕದ್ದೆಯೆಂಬುವರೊ ೪

ಮಾನ ಬಿಟ್ಟವನೆನ್ನುವರೊ–ಮಹಾ ।
ಹೀನರ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋದನೆಂಬುವರೊ ॥
ದಾನವವೈರಿಯೆಂಬುವರೊ–ಸುರ–।
ರಾನತ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆಂಬುವರೊ ೫

ದೇವದೇವತೆಗಳ ಸ್ತುತಿ

i. ತಾರತಮ್ಯೋಕ್ತ ಪದಗಳು

೧೫೮

ಭಳಿಭಳಿರೆ ಎನ್ನ ಸುಖವೆಂಬುದೇ ಸುಖವು
ಹಲಕಾಲಕಿದೆ ಇರಲಿ ಕಾವೇರಿ ರಂಗ ಪ

ತಂದೆ ನೀನೇ ಕೃಷ್ಣ ತಾಯಿ ಇಂದಿರೆದೇವಿ
ಮಂದಜಾಸನನೆನಗೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣನು ॥
ಇಂದು ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀದೇವಿ ಅತ್ತಿಗೆಯು
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ವಾಯುದೇವರೇ ಗುರುವು ೧

ಗುರುಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಭಾರತಿಯು ನೋಡೆ ಮೇಲಾಗಿ
ಗರುಡಾಹಿ ರುದ್ರರಣ್ಣನ ಮಕ್ಕಳು ॥
ಸುರರು ಸನಕಾದಿಗಳು ಪರಮಬಾಂಧವರೆನಗೆ
ಸ್ಥಿರವಾದ ವೈಕುಂಠವೆನಗೆ ಮಂದಿರವು ೨

ನಿನ್ನ ಪಾದಾಂಬುಜವ ಭಜಿಸುವುದೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ
ನಿನ್ನ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯಗಳೆ ಭೋಗದ್ರವ್ಯ ॥
ನಿನ್ನ ಕಥೆ ಕೇಳುವುದೆ ಮಂಗಳಸುವಾದ್ಯಗಳು
ನಿನ್ನಂಥ ಅರಸೆನಗೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೧೫೯

ಶ್ರೀಪತಿಯು ನಮಗೆ ಸಂಪದವೀಯಲಿ ವಾ-
ಣೀಪತಿಯು ನಮಗೆ ದೀರ್ಘಾಯು ಕೊಡಲಿ ಪ

ಸುರರ ಗಣವನು ಪೊರೆಯೆ ವಿಷವ ಕಂಠದಲಿಟ್ಟ
ಹರ ನಿತ್ಯ ನಮಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಲಿ ॥

ನರರೊಳುನ್ನತವಾದ ನಿತ್ಯಾಭೋಗಂಗಳನು
ಪುರುಹೂತ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿಸಲಿ ನಮಗೆ ೧

ವಿನುತಸಿದ್ಧಿಪ್ರದನು ವಿಘ್ನೇಶ ದಯದಿಂದ
ನೆನದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ನೆರವೇರಿಸಲಿ ॥
ದಿನ ದಿನದಿ ಅಶ್ವಿನಿಗಳಾಪತ್ತುಗಳ ಕಳೆದು
ಮನಕೆ ಹರುಷವನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಲಿ ಬಿಡದೆ ೨

ನಿರುತ ಸುಜ್ಞಾನವನು ಈವ ಮಧ್ವರಾಯ
ಗುರುಗಳಾಶೀರ್ವಾದ ನಮಗಾಗಲಿ ॥
ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಸಕಲ
ಸುರರೊಲುಮೆ ನಮಗೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಲಿ ೩

೧೬೦

ಸತ್ಯಜಗತಿದು ಪಂಚಭೇದವು ನಿತ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದನ
ಕೃತ್ಯ ತಿಳಿದು ತಾರತಮ್ಯದಿ ಕೃಷ್ಣನಧಿಕೆಂದು ಸಾರಿರೈ ಪ

ಜೀವ ಈಶಗೆ ಭೇದ ಸರ್ವತ್ರ ಜೀವಜೀವಕೆ ಭೇದವು
ಜೀವ ಜಡರೊಳು ಭೇದ ಜಡರೊಳು ಭೇದ ಜಡಪರಮಾತ್ಮಗೆ ೧

ಮಾನುಷೋತ್ತಮರಧಿಕ ಕ್ಷಿತಿಪರು ಮನುಜ ದೇವಗಂಧರ್ವರು
ಜಾನಪಿತರಜಾನಜ ಕರ್ಮಜದರ್ಾನವಾರಿ ತತ್ವೇಶರು ೨

ಗಣಪಮಿತ್ರರು ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು ವಹ್ನಿ ನಾರದವರುಣರು
ಇನಜಗೆ ಸಮಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರು
ಮನುಸುತೆಯು ಹೆಚ್ಚುಪ್ರವಹನು ೩

ದಕ್ಷಸಮ ಅನಿರುದ್ಧ ಗುರುಶಚಿ ರತಿ ಸ್ವಾಯಂಭುವರಾರ್ವರು
ಕಕ್ಷಪ್ರಾಣನಿಗಿಂತ ಕಾಮನು ಕಿಂಚಿದಧಿಕನು ಇಂದ್ರನು ೪

ದೇವ ಇಂದ್ರನಿಗಧಿಕ ಮಹರುದ್ರ ದೇವರಿಗೆ ಸಮ ಗರುಡನು
ಕೇವಲವು ಈ ಶೇಷ ರುದ್ರರು ದೇವಿ ಹೆಚ್ಚು ಸರಸ್ವತೀ ೫

ವಾಯುವಿಗೆ ಸಮರಿಲ್ಲ ಜಗದೊಳು ವಾಯುದೇವರೆ ಬ್ರಹ್ಮರು
ವಾಯು ಮುಕ್ತಗೆ ಕೋಟಿಗುಣದಿಂದಧಿಕ ಶಕ್ತಳು ಶ್ರೀರಮಾ ೬

ಅನಂತ ಗುಣದಿಂ ಲಕುಮಿಗಧಿಕನು ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನು
ಘನರು ಸಮರೂ ಇಲ್ಲ ಜಗದೊಳು ಹನುಮಹೃತ್ಪದ್ಮವಾಸಗೆ ೭

ii. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಸ್ತುತಿ

೧೬೧

ಆರಿಗೆ ವಧುವಾದೆ – ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿ ।
ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿ ಕನ್ನಿಕೆ – ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕುಮೀ ಪ

ಶರಧಿ ಬಂಧನ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮೂರುತಿಗೊ ।
ಪರಮಾತ್ಮ ಸಿರಿಯನಂತಪದ್ಮನಾಭನಿಗೋ ॥
ಸರಸಿಜಭವ ಜನಾರ್ದನಮೂರುತಿಗೋ ।
ಎರಡು ಹೊಳೆಯ ರಂಗಪಟ್ಟಣವಾಸಗೊ ೧

ಚೆಲುವ ಬೇಲೂರು ಚೆನ್ನಿಗರಾಯನಿಗೊ ।
ಕೆಳದಿ ಹೇಳುಡುಪಿಯ ಕೃಷ್ಣರಾಯನಿಗೊ ॥
ಇಳೆಯೊಳು ಪಂಢರಪುರ ವಿಠಲೇಶಗೊ ॥
ನಳಿನಾಕ್ಷಿ ಹೇಳು ಬದರೀನಾರಾಯಣನಿಗೊ ೨

ಮಲಯಜಗಂಧಿ, ಬಿಂದುಮಾಧವರಾಯಗೊ ।
ಸುಲಭದೇವ ಪುರುಷೋತ್ತಮಗೊ ॥
ಫಲದಾಯಕ ನಿತ್ಯ ಮಂಗಳನಾಯಕಗೊ ।
ಚೆಲುವೆ ನಾಚದೆ ಪೇಳು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶಗೋ ೩

ವಾಸವಾರ್ಚಿತ ಕಂಚೀವರದರಾಜಮೂರುತಿಗೊ ।
ಆ ಸುರವಂದ್ಯ ಶ್ರೀಮುಷ್ಣದಾದಿವರಹನಿಗೊ ॥
ಶೇಷಶಾಯಿಯಾದ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಯಕಗೊ ।
ಸಾಸಿರನಾಮದೊಡೆಯ ಅಳಗಿರಿಯೀಶಗೋ ೪

ಶರಣಾಗತರನು ಪೊರೆವ ಶಾರ್ಙ್ಗಪಾಣಿಗೊ ।
ವರಗಳನೀವ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರುತಿಗೋ ।
ಕುರುಕುಲಾಂತಕ ರಾಜಗೋಪಾಲ ಮೂರುತಿಗೊ ।
ಸ್ಥಿರವಾದ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನಿಗೊ ೫

೧೬೨

ಈಗಲುಪ್ಪವಡಿಸಿದಳು ಇಂದಿರಾದೇವಿ
ಯೋಗರತಿ ನಿದ್ರೆ ತಿಳಿದು ಪ

ಕಡೆಗಣ್ಣ ಕಪ್ಪ ಅಂಗೈಯಿಂದಲೊರಸುತ
ಸಡಲಿದ ತುರುಬ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟುತ ॥
ನಡುವಿನೊಡ್ಯಾಣವ ನಟನೆಯಿಂ ತಿರುವುತ
ಕಡಗ ಕಂಕಣ ಬಳೆ ಕರದಿ ಘಲ್ಲೆನುತ ೧

ಕೂರುಗುರ ಗಾಯವನು ಕೊನೆ ಬೆರಳಲೊತ್ತುತ
ಹಾರದ ತೊಡಕನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾಕುತ ॥
ಜಾರಿದ ಜಾಜಿದಂಡೆಸರವನೀಡಾಡುತ
ಮೋರೆಯ ಕಿರುಬೆವರ ಮುಂಜೆರಗಿಲೊರಸುತ ೨

ಕಕ್ಕಸ ಕುಚದೊಳಿರ್ದ ಕಸ್ತುರಿಯನೊರಸುತ
ಚಕ್ಕನೆ ಕನ್ನಡಿಯೊಳು ಮುಖ ನೋಡುತ ॥
ಅಕ್ಕರದ ತಾಂಬೂಲ ಸರಸದಿಂದುಗುಳುತ
ಚೊಕ್ಕ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ನೋಡಿ ನಗುತ ೩

೧೬೩

ಏನು ಧನ್ಯಳೋ – ಲಕುಮಿ – ಎಂಥ ಮಾನ್ಯಳೋ ಪ

ಸಾನುರಾಗದಿಂದ ಹರಿಯ ತಾನೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತಿಹಳೊ ಅ.ಪ

ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಭೃತ್ಯರಿರಲು ಹಾಟಕಾಂಬರನ ಸೇವೆ ।
ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ಣಗುಣಳು ಸರ್ವಕಾಲ ಮಾಡುತಿಹಳು ೧

ಛತ್ರ ಚಾಮರ ವ್ಯಜನ ಪರ್ಯಂಕ ಪಾತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ।
ಚಿತ್ರಚರಿತನಾದ ಹರಿಯ ನಿತ್ಯಸೇವೆ ಮಾಡುತಿಹಳು ೨

ಸರುವಸ್ಥಳದಿ ವ್ಯಾಪ್ತನಾದ । ಸರುವದೋಷರಹಿತನಾದ ।
ಗರುಡಗಮನನಾದ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಸೇವಿಸುವಳೋ ೩

೧೬೪

ಏನೆಂದಳಯ್ಯ ಸೀತೆ ।
ನಿನಗೇನ ಮಾಡಿದಳೊ ಪ್ರೀತೆ ಪ

ದಾನವನ ಪುರದೊಳಗೆ ದಾರಿಯನು ನೋಡುತಲೆ ।
ಧ್ಯಾನವನು ಮಾಡುತಿಹಳೊ ಹನುಮಾ ಅ.ಪ

ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ಹನುಮಾ – ನೀಯೆನ್ನ –
ಕೇಳುಸೊಲ್ಲೆನ್ನ ಪ್ರೇಮ ॥
ವಲ್ಲಭನ ನೆನೆದರೆ ನಿಮಿಷ ಯುಗವಾಗುತಿದೆ
ನಿಲ್ಲಲಾರೆನು ಎಂದಳೊ ಹನುಮಾ ೧

ದೇವರಾಯನ ಪಾದವ – ಎಲೆ ಕಪಿಯೆ –
ದಾವಪರಿಯಲಿ ಕಾಂಬೆನೊ ॥
ರಾವಣನ ಶಿರವರಿದು ಲಂಕಪಟ್ಟಣವನೆಲ್ಲ ।
ಹವನವಮಾಡಿಸು ಎಂದಳೊ ಹನುಮಾ ॥ ೨

ಅಂಜನಾತನಯ ಕೇಳೊ – ನೀ ಹೋಗಿ –
ಕಂಜನಾಭನಿಗೆ ಪೇಳೊ ॥
ಕುಂಜರವಕಾಯ್ದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಪಂಜರದ ಗಿಣಿಯೆಂದಳೊ ಹನುಮಾ ೩

೧೬೫

ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಾರಮ್ಮಾ – ನಮ್ಮಮ್ಮಾ ನೀ ಸೌ–
ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಾರಮ್ಮಾ ಪ

ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನಿಕ್ಕುತ ।
ಗೆಜ್ಜೆಯ ಕಾಲಿನ ಧ್ವನಿಯ ಮಾಡುತ ॥
ಸಜ್ಜನ ಸಾಧು ಪೂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ।
ಮಜ್ಜಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ೧

ಕನಕವೃಷ್ಟಿಯ ಕರೆಯುತ ಬಾರೆ ।
ಮನಕೆ ಮತಿಯ ಸಿದ್ಧಿಯ ತೋರೆ ॥
ದಿನಕರ ಕೋಟಿ ತೇಜದಿ ಹೊಳೆಯುತ ।
ಜನಕರಾಜನ ಕುಮಾರಿ ಸೀತೆ ೨

ಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲದಾ ಭಾಗ್ಯವ ಕೊಟ್ಟು ।
ಕಂಕಣ ಕೈಯಾ ತಿರುವುತ ಬಾರೆ ॥
ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತೇ ಪಂಕಜಲೋಚನೆ ।
ವೆಂಕಟರಾಯನ ಮೋಹದ ರಾಣಿ ೩

ಅತ್ತಿತ್ತಗಲದೆ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲಿ ।
ನಿತ್ಯಮಂಗಲವು ನಿತ್ಯ ಮಹೋತ್ಸವ ॥
ಸತ್ಯವ ತೋರುವ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ನೀ ।
ಚಿತ್ತದಿ ಹೊಳೆಯುವ ಪುತ್ಥಳಿಗೊಂಬೆ ೪

೧೭೧

ಎಂಥ ಬಲವಂತನೊ-ಕುಂತಿಯ ಸಂಜಾತನೋ ।
ಭಾರತಿಗೆ ಕಾಂತನೊ-ನಿತ್ಯ ಶ್ರೀಮಂತನೋ ಪ

ರಾಮಚಂದ್ರನ ಪ್ರಾಣನೊ-ಅಸುರ ಹೃದಯ ಬಾಣನೊ ।
ಖಳರ ಗಂಟಲ ಗಾಣನೊ-ಜಗದೊಳಗೆ ಪ್ರವೀಣನೊ ೧

ಬಂಡಿಯನ್ನವನುಂಡನೊ-ಬಕನ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಂಡನೊ ।
ಭೀಮಪ್ರಚಂಡನೊ-ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಗಂಡನೊ ೨

ಕುಂತಿಯ ಕಂದನೊ ಸೌಗಂಧಿಕವ ತಂದನೋ ।
ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಕೆ ಬಂದನೊ-ಕೌರವರ ಕೊಂದನೋ ೩

ವೈಷ್ಣವಾಗ್ರಗಣ್ಯನೋ-ಸಂಚಿತಾಗ್ರಪುಣ್ಯನೋ ।
ದೇವವರೇಣ್ಯನೊ-ದೇವ ಶರಣ್ಯನೋ ೪

ಮಧ್ವಶಾಸ್ತ್ರವ ರಚಿಸಿದನೊ-ಸದ್ವೈಷ್ಣವರ ಸಲಹಿದನೊ ।
ಉಡುಪಿ ಕೃಷ್ಣನ ನಿಲಿಸಿದನೊ-ಪುರಂದರ
ವಿಠಲನ ಒಲಿಸಿದನೊ ೫

೧೭೨

ಕರವ ಮುಗಿದ-ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ-ಕರವ ಮುಗಿದ ಪ

ಕರವ ಮುಗಿದ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ತಾನೆದುರಾಗಿ
ದುರುಳರ ಸದೆದು ನೀ ಶರಣರ ಪೊರೆಯೆಂದು ಅ.ಪ

ಜೀವೇಶ್ವರೈಕ್ಯವು ಜಗತು ಮಿಥ್ಯವೆಂದು
ಈ ವಿಧ ಪೇಳುವ ಮಾಯಿಗಳನಳಿಯೆಂದು ೧

ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭೇದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇಯೆಂಬ
ಕ್ಷುಲ್ಲಕರನು ಪಿಡಿದು ಹಲ್ಗಳ ಮುರಿಯೆಂದು ೨

ತಾರತಮ್ಯ ಪಂಚಭೇದ ಸತ್ಯವೆಂದು
ಮಾರುತ ಮತ ಪೊಂದಿದವರನು ಪೊರೆಯೆಂದು ೩

ಪರಿಪರಿ ಭಕ್ತರು ಹೃದಯ ಕಮಲದೊಳು
ನಿರುತ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆ ನಿನಗರ್ಪಿತವೆಂದು ೪

ಹರಿಯ ಮನೋಗತವರಿತು ಮಾಡುವೆನೆಂದು
ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಚರಣದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ೫

೧೭೩

ಕೂಸನು ಕಂಡಿರಾ–ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನ ಕಂಡಿರಾ ಪ

ಅಂಜನೆಯುದರದಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಕೂಸು
ರಾಮರ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿತು ಕೂಸು ॥
ಸೀತೆಗೆ ಉಂಗುರ ಕೊಟ್ಟಿತು ಕೂಸು
ಲಂಕಾಪುರವನು ಸುಟ್ಟಿತು ಕೂಸು ೧

ಬಂಡಿಯನ್ನವನುಂಡಿತು ಕೂಸು ।
ಬಕನ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಂಡಿತು ಕೂಸು ॥
ವಿಷದ ಲಡ್ಡುಗೆಯ ಮೆದ್ದಿತು ಕೂಸು ।
ಮಡದಿಗೆ ಪುಷ್ಪವ ತಂದಿತು ಕೂಸು ೨

ಮಾಯಾವಾದಿಗಳ ಗೆದ್ದಿತು ಕೂಸು ।
ಮಧ್ವಮತವನ್ನುದ್ಧರಿಸಿತು ಕೂಸು ॥
ಮುದ್ದು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ದಯದಿಂದ ।
ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿತು ಕೂಸು ೩

೧೭೪

ಗುರುರಾಯರ ನಂಬಿರೋ–ಮಾರುತಿಯೆಂಬ ಪ

ಗುರುರಾಯರ ನಂಬಿ ಬಿಡದೆ ಯಾವಾಗಲು ।
ದುರಿತವ ಕಳೆದು ಸದ್ಗತಿಯ ಪಡೆವರೆಲ್ಲ ಅ.ಪ

ವನಧಿಯ ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಲಂಘಿಸಿ ಮಹಿ–
ತನುಜೆಯ ಶೋಕತಾಪವ ಕಳೆದು ॥
ವನವ ಬೇರೊಡನೆ ಕಿತ್ತೀಡಾಡಿ ಎದುರಾದ
ದನುಜರ ಸದೆದು ಲಂಕೆಯ ತನ್ನ ಸಖಗಿತ್ತ ೧

ಕೌರವ ಬಕ ಹಿಡಿಂಬಕ ಕೀಚಕರೆಂಬ ।
ಕ್ರೂರಸಂತತಿಯೆಲ್ಲ ನುಗ್ಗಲೊತ್ತಿ ॥
ಘೋರ ಪಾತಕಿ ದುಶ್ಶಾಸನ ರಕುತವ
ಹೀರಿ ಮುದದಿ ಮುರವೈರಿಯ ಭಜಿಸಿದ ೨

ಜೀವೇಶರೊಂದೆಂಬ ದುರ್ವಾದಿಗಳ ಕು–
ಭಾವಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ತರಿದೋಡಿಸಿ ॥
ಕೋವಿದರಿಗೆ ಸದ್ಭಾಷ್ಯ ಸುಧೆಯನಿತ್ತು
ದೇವ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಸೇವಕನಾದ ೩

೧೭೫

ಗೆದ್ದೆಯೊ ಹನುಮಂತಾ–ಅಸುರರ
ಒದ್ದೆಯೊ ಬಲವಂತಾ ಪ

ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಯಿಂದ ರಘುಪತಿ ಪಾದವ
ಹೃದ್ಯದಿ ಭಜನೆ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಅ.ಪ

ಅಂಜನಿಸುತನೀತ–ಲಂಕಾಪುರದಿ–ಅಕ್ಷಯನ ಕೊಂದಾತ ॥
ಕಂಜಾಕ್ಷಿ ಸೀತೆಯ ಕಂಡು ಮುದ್ರಿಕೆಯಿತ್ತು ।
ಮಂಜುಳವಾರ್ತೆಯ ತಂದ ರಾಮನ ದೂತ ೧

ಈರೇಳು ಜಗದೊಳಗೆ–ಇನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾರು ಸರಿಯೊ ನಿನಗೆ
ವೀರ ಮಹಾಬಲ ಶೂರ ಪರಾಕ್ರಮ ।
ಧೀರ ಸಮೀರ ಉದಾರ ಗಂಭೀರ ೨

ವಾಂಛಿತ ಫಲವೀವನಾದ ಮುಖ್ಯ– ಪ್ರಾಣ ಮಹಾನುಭಾವ ॥
ಕಿಂಚಿತ್ತು ಕಷ್ಟವ ಪಡಲೀಸ ಭಕ್ತರ್ಗೆ ।
ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲದಾಸ ೩

೧೭೬

ಘಟಿಕಾಚಲದಿ ನಿಂತ–ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ಪ

ಘಟಿಕಾಚಲದಿ ನಿಂತ–ವಟು ಹನುಮಂತ ತನ್ನ
ಪಠನೆಯ ಮಾಡಲುತ್ಕಟದಿ ಪೊರೆವೆನೆಂದು ಅ.ಪ

ಚತುರ ಯುಗದಿ ತಾನು–ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣ– ಚತುರ ಮುಖನಯ್ಯನ ।
ಚತುರಮೂರ್ತಿಗಳನು ಚತುರತನದಿ ಭಜಿಸಿ ।
ಚತುರ್ಮುಖವಾಣಿ ಜಗಕೆ ಚತುರ್ವಿಧ ಫಲವ ಕೊಡುತ ೧

ಸರಸಿಜಭವಗೋಸುಗ– ಕರ್ಮಠ ಧೂಮ ವರ ಚಕ್ರತೀರ್ಥಸರ ।
ಮೆರೆವ ಛಲದಿ ನಿತ್ಯ ನರಹರಿಗೆದುರಾಗಿ
ಸ್ಥಿರ ಯೋಗಾಸನದಲಿ ಕರೆದು ವರಗಳ ಕೊಡುತ ೨

ಶಂಖಚಕ್ರವ ಧರಿಸಿ–ಭಕ್ತರ ಮನಃ–ಪಂಕವ ಪರಿಹರಿಸಿ ।
ಪಂಕಜನಾಭ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಬಿಂಕದ ಸೇವಕ ಸಂಕಟ ಕಳೆಯುತ ೩

೧೭೭

ನೆನೆಯಿರೊ ಭಕುತ ಜನರು–ಅನುದಿನವೂ
ನೆನೆಯಿರೊ ಭಕುತ ಜನರುಗಳು ಪ

ಘನಮಹಿಮನ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿದರಾ
ಮನದಲಿ ನೆನೆದ ಅಭೀಷ್ಟವೀವ ಹನುಮಂತ ಅ.ಪ

ಒಂದು ಯುಗದಿ ಹನುಮಂತಾವತಾರನಾಗಿ
ಬಂದು ನೆರೆದಯೋಧ್ಯಾಪುರಕಾ ॥
ಬಂದ ಧೀರನ ನೋಡಿ ಸುಜನರೆಲ್ಲ–ನಂದದಿಂದಲಿ ಪಾಡಿ ೧

ವಾಯು ಕುಮಾರಕ ದ್ವಾಪರದಲಿ ಭೀಮ–
ರಾಯನೆಂದೆನಿಸಿದ ಕೌರವ ಬಲದಿ ॥
ನಾಯಕನಾಗಿ ಬಂದ ದುಶ್ಶಾಸನ–ಕಾಯವಳಿದು ನಿಂದ ೨

ಕಾಯಜಪಿತನ ಮುಂದೆ ಕೌರವರ ತಂದು ರಾಜ–
ಸೂಯಯಾಗವ ಮಾಡಿದ ಬಲವಂತ ॥
ರಾಯರಾಯರ ಧೀರ–ಹನುಮಂತ–ಪ್ರಿಯ ಜನ ಮಂದಾರ ೩

ಗುರು ಮಧ್ವಮುನಿಯಾಗಿ ಹರಿಗತಿಪ್ರಿಯನಾಗಿ–
ಕರುಣಾಕರನಾಗಿ ಶರಣರ ಪೊರೆವ ॥
ಮೆರೆವ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತನ–ದೇವನ ಸ್ಮರಿಸಿರೊ ಗುಣವಂತನ ೪

ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪ ಸಮುದ್ರ ದಾಟಿ
ಪಂಕಜನಾಭ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ
ಲೆಂಕ ರಾವಣನ ಗೆದ್ದ–ಈ ಹನುಮಂತ ಪಂಕಜಮುಖಿಯ ಕಂಡ ೫

೧೭೮

ನೆನೆವೆನು ಅನುದಿನ ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯನು–ಮಧ್ವರಾಯಾ ।
ಸನಕಾದಿ ಮುನಿವೃಂದ ಸೇವಿತ ಪಾದಾಬ್ಜ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ಪ

ಕಲಿಮಲದಿ ಜ್ಞಾನ ಕಲುಷಿತವಾಗಲು ಮಧ್ವರಾಯಾ ।
ನಳಿನಾಕ್ಷನಾಜ್ಞೆಯಿಂದಿಳೆಯೊಳಗುದಿಸಿದೆ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ೧

ಗೋವಿತ್ತ ವಿಪ್ರಗೆ ನಿರುತ ಮೋಕ್ಷವನಿತ್ತ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ।
ಜೀವೇಶರೊಂದೆಂಬ ಮತವ ಭೇದಿಸಿದೆ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ೨

ಸೂತ್ರಾರ್ಥಂಗಳನೆಲ್ಲ ವೇತೃಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ।
ಶಾಸ್ತ್ರದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಪ್ರಕರಣ ರಚಿಸಿದೆ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ೩

ಸುಜನರ ಹೃದಯದಿ ಸೇರಿದ್ದ ತಮಸಿಗೆ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ।
ನಿಜ ಜ್ಞಾನ ರವಿಯಂತೆ ಕಿರಣವ ಹರಡಿದೆ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ೪

ವ್ಯಾಸದೇವರಿಗಭಿವಂದಿಸಿ ಬದರಿಯಲಿ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ॥
ಶ್ರೀಶಪುರಂದರವಿಠಲ ದಾಸನಾದೆ–ಮಧ್ವರಾಯಾ ೫

೧೭೯

ಪರಮ ಪದವಿಯ ನೀವ ಗುರುಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣನ
ಧರೆಯೊಳಗುಳ್ಳ ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಭಜಿಸಿರೊ ಪ

ಅಂದು ತ್ರೇತೆಯಲಿ ಹನುಮನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ
ಬಂದು ದಾಶರಥಿಯ ಪಾದಕೆರಗಿ ॥
ಸಿಂಧುವನೆ ದಾಟಿ ಮುದ್ರಿಕೆಯಿಕ್ಕು ದಾನವರ
ವೃಂದಪುರ ದಹಿಸಿ ಚೂಡಾಮಣಿಯ ತಂದವನ ೧

ದ್ವಾಪರಯುಗದಲಿ ಭೀಮಸೇನ ನೆನಿಸಿ
ಶ್ರೀಪತಿಯ ಪಾದ ಕಡು ಭಜಕನಾಗಿ
ಕೋಪಾವೇಶದಲಿ ದುಃಶಾಸನನನು ಸೀಳಿ
ಭೂಪರ ಬಲದೊಳಗೆ ಜರೆಜರೆದು ಕರೆದವನ ೨

ಕಲಿಯುಗದಲಿ ತುರೀಯಾಶ್ರಮವನೆ ಧರಿಸಿ
ಕಲುಷದ ಮಾಯಿಗಳನು ಸೋಲಿಸಿ
ಖಿಲವಾದ ಮಧ್ವಮತವನೆ
ನಿಲಿಸಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ಪರದೈವನೆಂದೆನಿಸುವನ * ೩

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

೧೮೦

ಮಧ್ವರಾಯರ ನೆನೆದು ಶುದ್ಧರಾಗಿರೊ ।
ಹೊದ್ದಿ ವೈಷ್ಣವ ಮತ ಭವಾಬ್ಧಿ ದಾಟಿರೋ ಪ

ಉದಯದಲಿ ಏಳುವಾಗ ನದಿಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ
ಒದಗಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನು ನಡೆಸುವಾಗ ॥
ಹೃದಯದಲಿ ಬೀಜಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರಗಳನು ಜಪಿಸುವಾಗ
ಸದಮಲಾನಂದ ಹನುಮನನ್ನು ನೆನೆಯಿರೊ ೧

ಕಾಮವಿಲ್ಲದ ಹರಿಯ ಪೂಜೆ ವೈಶ್ವದೇವ ಮಾಡುವಾಗ
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ವೈಷ್ಣವರು ಅರ್ಚಿಸುವಾಗ ॥
ಆ ಮಹಾ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯ ಆರೋಗಣೆ ಮಾಡುವಾಗ
ನೇಮದಿಂದ ಕೌರವಾಂತಕ ಭೀಮಸೇನನ ನೆನೆಯಿರೊ ೨

ಕರಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ತೀರ್ಥ ತುಳಸೀದಳವ ಮೆಲ್ಲುವಾಗ
ಪರಿಪರಿಯ ಪುಷ್ಪವೀಳ್ಯ ಅರ್ಪಿಸುವಾಗ
ಸರುವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಗುರುಮಧ್ವರಂತರಾತ್ಮಕ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರೊ ೩

೧೮೧

ಮಧ್ವರಾಯಾ–ಗುರು–ಮಧ್ವರಾಯಾ
ಮಧ್ವರಾಯಾ–ಗುರು–ಮಧ್ವರಾಯಾ ಪ

ರಾಮಾವತಾರದೊಳೊಮ್ಮೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ
ಆ ಮಹಾ ಹನುಮನಾದೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ ॥
ವಾಮಮುಷ್ಟಿಲಿ ರಾವಣನ ಗೆಲಿದೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ ॥
ಕಾಮಿತಾರ್ಥ ಸುರರಿಗಿತ್ತೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ ೧

ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದೊಳೊಮ್ಮೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ
ದುಷ್ಟಕುಲಕೆ ಭೀಮನಾದೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ ॥

ಕುಟ್ಟಿದೆ ಕೌರವರನೆಲ್ಲ ಮಧ್ವರಾಯಾ – ಶ್ರೀ –
ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೀತಿಯ ಪಡೆದೆಯೊ ಮಧ್ವರಾಯಾ ೨

ಧರೆಯೊಳು ಯತಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ
ಗುರುವ್ಯಾಸರ ಹಿತವ ಪಡೆದೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ
ದುರುಳಮಾಯಿಮತವ ಮುರಿದೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ದಾಸನಾದೆ ಮಧ್ವರಾಯಾ ೩

೧೮೨

ಮಧ್ವಮುನಿಯೆ – ಗುರು – ಮಧ್ವಮುನಿಯೆ ಪ

ಮಧ್ವಮುನಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ । ಉದ್ಧರಿಸುವ ಕಾಣಿರೊ ಅ.ಪ

ಅಂದು ಹನುಮಂತನಾಗಿ । ಬಂದ ರಾಮಪದಾರ–
ವಿಂದದಿ ನೆರೆದು ತುಂಬಿಯಂದದಿ ಶೋಭಿಸಿದ ೧

ಏಣಾಂಕವಂಶದಿ ಪುಟ್ಟಿ । ಕ್ಷೋಣಿಪಾಲಕ ಶಿರೋ
ಮಾಣಿಕ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಗೆ । ಪ್ರಾಣನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಬ ೨

ಕಟ್ಟಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ । ದಿಟ್ಟನಾಗಿ ಪುರಂದರ ।
ವಿಠಲಗಾವಾಸವಾದ । ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಲೊಪ್ಪುವಂಥ ೩

೧೮೩

ಮಾಮಝು ಭಾಪುರೆ ಭಳಿರೆ ಹನುಮಂತ
ರಾಮಪದ ಸೇವಿಪ ವೀರ ಹನುಮಂತ ಪ

ಹುಟ್ಟುತಲೆ ಹೊನ್ನ ಕಚ್ಚುಟವ ಕುಂಡಲವೆರಸಿ
ನಿಷ್ಠೆಯಲಿ ರಘುಪತಿಯ ಪಾದವನೆ ಕಂಡು ॥
ದಿಟ್ಟಿ ಹರಿದಾಡಿ ಮನಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಲಜನ
ಪಟ್ಟಕನುವಾದ ಸಿರಿವಂತ ಹನುಮಂತ ೧

ಅಂಬರಕೆ ಪುಟನೆಗೆದು ಅಂಬುಧಿಯ ನೆರೆ ದಾಟಿ
ಕುಂಭಿನಿಯ ಮಗಳಿಗುಂಗುರವನಿತ್ತು ।
ಬೆಂಬಿಡದೆ ಲಂಕೆಯನು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಸಖಿಗಿತ್ತೆ
ಗಂಭೀರ ವೀರಾಧಿವೀರ ಹನುಮಂತ ೨

ಅತಿದುರುಳ ರಕ್ಕಸನು ರಥದ ಮೇಲಿರಲು ರಘು–
ಪತಿಯು ಪದಚರಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರಲು ನೋಡಿ ॥
ಪೃಥವಿ– ಗಗನಕೆ ಬೆಳೆದು ರಥವಾದೆ ಒಡೆಯನಿಗೆ
ಅತಿ ಭಯಂಕರ ಸತ್ವವಂತ ಹನುಮಂತ ೩

ಒಡೆಯ ಉಣಕರೆಯಲಂದಡಿಗಡಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು
ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೌನದಿ ಕುಳಿತು ॥
ಎಡೆಯಕೊಂಡೆದ್ದೋಡಿ ಗಗನದಿ ಸುರರಿಗೆ
ಕೊಡುತ ಸವಿದುಂಡ ಗುಣವಂತ ಹನುಮಂತ ೪

ಪ್ರಥಮದಲಿ ಹನುಮಂತ ದ್ವಿತೀಯದಲಿ ಕಲಿಭೀಮ
ತೃತೀಯದಲಿ ಗುರುಮಧ್ವಮುನಿಯೆನಿಸೀ ॥
ಪ್ರತಿಯಿಲ್ಲದಲೆ ಮೆರೆದೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಸುತ್ತ ನಿನಗಾರು ಸರಿ – ವಿಜಯ ಹನುಮಂತ ೫

೧೮೪

ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾ ಎನ್ನ ಗುರುವೇ ಪ

ರಕ್ಕಸಾಂತಕ ಶ್ರೀ ರಾಮನ ನಿಜದಾಸ ಅ.ಪ

ತಂದೆ ನೀನೆ ಎನಗೆ ತಾಯಿ ನೀನೆ । ಬಂಧು ನೀನೆ
ಎನಗೆ ಬಳಗ ನೀನೇ ।
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ರಕ್ಷಿಪನು ನೀನೇ ೧

ತಾತ ನೀನೇ ಎನಗೆ ಕರ್ತ ನೀನೇ । ವಿತ್ತ ನೀನೆ
ಎನಗೆ ವಿಭವ ನೀನೆ ।
ಸತ್ಯ ನೀನೇ ಸದಾಚಾರವು ನೀನೇ ೨

ಸುಖವು ನೀನೇ ಎನಗೆ ಸುಲಭ ನೀನೇ ।
ಏಕಾಂತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಭಕುತ ನಿಜವು ನೀನೇ ೩

೧೮೫

ರಾಯನ ನೋಡಿರೋ ಮಧ್ವ ರಾಯನ ಪಾಡಿರೊ ಪ

ಅಂಜನೆಯಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಂಬರಕಡರಿದ
ಹರಿಯೋ ಸಿಂಹದ ಮರಿಯೋ ।
ಕಂಜಾಕ್ಷಿಯ ಸುದ್ದಿಗೆ ಶರಧಿಯ ಲಂ
ಘಿಸಿದ ಪುರ ಸಂಧಿಸಿದ
ಅಂಜದೆ ವನವನು ಕಿತ್ತಿದ ಪುರವನು
ಸುಟ್ಟ ತಾ ಬಲು ದಿಟ್ಟಾ ।
ಸಂಜೀವನ ಗಿರಿ ತಂದು ವಾನರರ
ಪೊರೆದಾ ರಾಮನ ಬೆರೆದಾ ೧

ಕುಂತಿ ಕುಮಾರನು ಶೀಮೆಗೆ ಹರುಷದಿ
ಬೆಳೆದ ಖಳರನು ತುಳಿದ ।
ಅಂತ ಕೌರವ ದುಶ್ಯಾಸನರಾ ಶಿರ
ತರಿದಾ ಚಲವನು ಮೆರೆದ ।
ಸಂತಾಪವ ಪಡಿಸಿದ ಕುಜನಕೆ ಭೀಮ –
ನಾದ ಸನ್ನುತ ನಾದ ।
ಕಂತುಜನಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದದಿ
ಬಿದ್ದ ಮದಗಜ ಗೆದ್ದ ೨

ಮುನಿಕುಲದಲಿ ಉದಿಸಿದ ಗುರುಮಧ್ವ ತಾ
ನಾದ ಧರೆಯಲಿ ಮೆರೆದ ।
ಅನಿಮಿಷರೊಡೆಯ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರ
ಚರಣ ಅನುದಿನ ಸ್ಮರಣ ।

ಕನಸೊಳು ಕಾಣದ ಅದ್ವೈತಂಗಳ
ಮುರಿದ ತತ್ವ ತೋರಿದ ।
ಘನಮಹಿಮ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ದಾಸ ಪಡೆದ ಸನ್ಯಾಸ ೩

೧೮೬

ವನಿತೆ ನೀ ತೋರಿಸೆ ಹನುಮನ ಬೇಗ ।
ತನು ಮನ ಧನವನು ನಿನಗೀವೆನೀಗ ಪ

ಆತುರದಿಂದಲಿ ಉದಧಿಹಾರಿದವನ ।
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ರಾಮನ ಮುದ್ರೆಯಿತ್ತವನ ॥
ಘಾತಕರನ್ನು ಮುರಿದಟ್ಟಿದವನ ಸತಿ ।
ಸೀತೆಯ ಪತಿ ರಘುನಾಥಗರ್ಪಿಸಿದನ ೧

ಪಾಂಡುನಂದನನಿಗೆ ಅನುಜನಾಗಿಹನ ।
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನ ಚರಣಸೇವಿಪನ ॥
ಪುಂಡ ಕೌರವಶಿರವ ಚೆಂಡನಾಡಿದವನ ೨

ಎರಡು ಮೂರಾರೊಂದು ಕುಮತ ಖಂಡಿಸಿದನ ।
ಭರದಿ ಮಧ್ವಮತ ಉದ್ಧರಿಸಿದನ ॥
ಧರೆಯೊಳಧಿಕ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಭಜಕನ ।
ವರದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನ ೩

೧೮೭

ವೀರ ಹನುಮ ಬಹುಪರಾಕ್ರಮ ಸುಜ್ಞಾನವಿತ್ತು
ಪಾಲಿಸಯ್ಯ ಜೀವರುತ್ತಮ ಪ

ರಾಮದೂತನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿ ನೀ ರಾಕ್ಷಸರ
ವನವನೆಲ್ಲ ಜಯಿಸಿ ಬಂದೇ ನೀ ॥

ಜಾನಕಿಗೆ ಉಂಗುರವಿತ್ತು
ಜಗತಿಗೆಲ್ಲ ಹರುಷವಿತ್ತು
ಜಾತಿಮಣಿಯ ರಾಮಗಿತ್ತು
ಲೋಕದಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದೆ ೧

ಗೋಪಿಸುತನ ಪಾದ ಪೂಜಿಸಿ ಗದೆಯ ಧರಿಸಿ ।
ಕೌರವರ ಬಲವ ಸವರಿಸಿ ॥
ದ್ರೌಪದಿಯ ಮೊರೆಯ ಕೇಳಿ
ಕರುಣದಿಂದ ತ್ವರದಿ ಬಂದು
ಪಾಪಿ ಕೀಚಕನನು ಕೊಂದು
ಭೀಮಸೇನನೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ ೨

ಮಧ್ಯಗೇಹನಲಿ ಜನಿಸಿ ನೀ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ
ಮಸ್ಕರಿಯ ರೂಪಗೊಂಡೆ ನೀ ॥
ಸತ್ಯವತಿಯ ಸುತನ ಭಜಿಸಿ ।
ಸಮ್ಮುಖದಲಿ ಭಾಷ್ಯ ಮಾಡಿ
ಸಜ್ಜನರನು ಪಾಲಿಸಿದ – ಪು
ರಂದರವಿಠಲನ ದಾಸ ೩

೧೮೮

ಶ್ರೀ ತತ್ವವಾದ ಮತವ ಪ

ಶ್ರೀ ತತ್ವವಾದ ಮತವಾರ್ಧಿ ಶುಭಚಂದ್ರಮನ ।
ಭೂತಲದೊಳಪ್ರತಿಮನೆನಿಪ ಶ್ರೀ ಯತಿವರನ ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಭಜಿಸೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳ
ಸಲಿಸುವವಾತಜಾತನ ಸ್ಮರಿಸಿರೈ ಅ.ಪ

ಶ್ರೀಮಾರುತನು ತ್ರೇತೆಯಲಿ ಹನುಮನೆಂದೆನಿಸಿ ।
ತಾ ಮುದದಿ ಅಂಜನಾದೇವಿ ಗರ್ಭದಿ ಜನಿಸಿ ।

ರಾಮಪಾದಾಂಬುರುಹ ಭಜಿಸಿ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಲಿ
ಸ್ವಾಮಿಯಾಜ್ಞೆಯನೆ ಕೊಂಡು ।
ನೇಮದಿಂ ಸಾಗರವ ದಾಟಿ ಲಂಕೆಯ ಪೊಕ್ಕು ।
ಪ್ರೇಮದಿಂದೊಯ್ದು ಮುದ್ರೆಯ ಜಾನಕಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ।
ಆ ಮಹದ್ವನದ ದನುಜರನೆಲ್ಲವಳಿದ ನಿಸ್ಸೀಮ
ಹನುಮನ ಭಜಿಸಿರೈ ೧

ದ್ವಾಪರದಿ ಮಾರುತನು ಕುಂತಿದಾರಕನೆನಿಸಿ ।
ದ್ವಾಪರನ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದುತ್ಕೃಷ್ಟರಾಗಿದ್ದ ।
ಪಾಪಿಗಳನಳಿದು ಕೀಚಕ ಜರಾಸಂಧಾದಿ
ಭೂಪಾಲಕರನು ತರಿದು ॥
ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿ ಕುಸುಮವನು ತರಪೋಗ –
ಲಾಪಥದೊಳಸುರ ಮಣಿಮಂತ ಕದನವ ಮಾಡೆ।
ಕೋಪದಿಂದವನ ಮರ್ದಿಸಿದನತಿ
ಬಲವಂತನಾ ಪುರುಷನಂ ಭಜಿಸಿರೈ ೨

ಕಲಿಯುಗವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು ಮಧ್ವನಾಮದಿಂ
ದಿಳೆಯೊಳವತರಿಸಿ ಸೋಹಂ ಎಂಬ ಶಂಕರನ
ಹುಲುಮತಂಗಳ ಜರಿದು ಮಾಯಿಗಳ
ಗೆಲಿದು ಮೋಹನ ಶಾಸ್ತ್ರಬಲೆಯನರಿದು
ಮಥಿತ ದರುಶನವೈದ ನುಂಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು
ಪ್ರಲಯ ಭೈರವನೆಂಬ ಬಿರುದ ಅವನಿಯ ಮೇಲೆ
ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ವಿಷ್ಣು ಪರದೈವವೆಂದರುಹಿದಾ
ಅಲವಬೋಧರ ಭಜಿಸಿರೈ ೩

ಪ್ರತಿವಾದಿಗಿದಿರಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತದಂತೆ ಸಂ–
ತತ ಧರೆಯೊಳದ್ವೈತವಂಕುರಿಸದಂತೆ ದು–

ರ್ಮತದ ಮೋಹನಶಾಸ್ತ್ರ ಪಲ್ಲವಿಸದಂತೆ ಮಾಯಿಗಳ
ಮತಗಳ ಮತ ಹೆಚ್ಚದಂತೆ ॥
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಶ್ರೀತತ್ವವಾದ ನೆಲಸಿಪ್ಪಂತೆ ।
ಶ್ರುತಿಶಾಸ್ತ್ರವದ್ವೈತವಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೆಳೆವಂತೆ
ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಖಳರ ದುರ್ಭಾಷ್ಯಗಳ ಜರಿದ
ಯತಿರಾಯರ ಭಜಿಸಿರೈ ೪

ಪರಮವೈಷ್ಣವರ ಮಿಂಚಿಡುವ ರತ್ನದ ಸಾಣೆ ।
ಪರವಾದಿಗಳ ಬೆನ್ನ ಮುರಿವ ವಜ್ರದ ಸಾಣೆ ।
ಗುರುಮಧ್ವಮುನಿಯ ಬಲುವಿದ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ
ಸರಿಗಾಣೆ ಲೋಕದೊಳಗೆ ॥
ಧರೆಯೊಳಗೆ ಶ್ರೀತತ್ವವಾಗಿ ನೆಲಸಿಹ ವೀಣೆ ।
ಚರಿಸದಂತಿಳೆಯಲದ್ವೈತಕಿಕ್ಕಿದ ಆಣೆ ।
ವರಮೂರ್ತಿ ಚೈತನ್ಯ ವಂದ್ಯ ಸುತ್ರಾಮನೇ ।
ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರ ಭಜಿಸಿರೈ ೫

ಅಕಳಂಕ ಚರಿತನೆ ಮುಮುಕ್ಷ ಮಸ್ತಕದ ಮಣಿ ।
ನಿಖಿಳ ಪೌರಾಣಶ್ರುತಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಾಗಮದ ಖಣಿ ।
ಸಕಲವಾದಿಗಳ ಜಿಹ್ವೆಯಲಿ ಮೆಟ್ಟಿದ ಆಣಿ
ಭಾಗವತ ಚಿಂತಾಮಣಿ ॥
ಯುಕುತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಯತ್ಯಾಶ್ರಮಕೆ ಕಟ್ಟಾಣಿ ।
ಪ್ರಕಟ ಕವಿಜನ ಕಮಲವ್ಯೂಹಕೆ ಗಗನಮಣಿ ।
ಸಕಲ ಜಗವಂದ್ಯ ಚೈತನ್ಯ ಚಿಂತಾಮಣಿ
ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣರ ಭಜಿಸಿರೈ ೬

ಮುಂದೆ ಅಜನಾಗಿ ಪವಮಾನ ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ।
ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ ಸೃಜಿಸುವನು ಸಚರಾಚರವ ।

ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ತಪ್ಪದು ವೇದವಾಕ್ಯವಿದು
ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಹರಿಸೇವೆಯ ॥
ಒಂದು ಬಯಸದಲೆ ನಿಚ್ಚಟದ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ತಾ –
ನಂದು ಮಾಡಿದ ಸುಕೃತ ಫಲದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವ ।
ಬಂದು ಯುಗ ಯುಗದೊಳವರಿತರಿಸಿ ದೃಷ್ಟವ
ತೋರ್ಪ ನಂದಮುನಿಪರ ಭಜಿಸಿರೈ ೭

೧೮೯

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವರಾಯರ ಸೇವೆ ದೊರಕುವುದು
ಜನುಮ ಸಫಲ ಕಾಣಿರೋ ಪ

ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥರ ಪಾದವ ನೆನೆವರು
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುರರು ಕಾಣಿ–ಬೊಮ್ಮನ ಆಣಿ ಅ.ಪ

ಜಗತು ಸತ್ಯವು ಅಲ್ಲ ಜಡ–ಜೀವ ಭೇದವಲ್ಲ
ಅಗುಣನು ಪರಬೊಮ್ಮನು–॥
ಹೀಗೆ ನುಡಿವ ಜನರ ನಿಗಮಶಾಸ್ತ್ರದಿ ಗೆದ್ದು
ಜಗ ಸತ್ಯ ಸಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಪೇಳುವ ೧

ಹರಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ನಿತ್ಯ ತರುವಾಯ ರಮಾದೇವಿ
ತರುವಾಯ ವಿಧಿಪ್ರಾಣರು
ಸರಸ್ವತಿ ಭಾರತಿ ಗರುಡ ಅನಂತ ರುದ್ರ
ತರುವಾಯ ಆರು ದೇವಿಗಳು ೨

ಸೌಪರ್ಣಿ ವಾರುಣಿದೇವಿ ಅಪರ್ಣಾದೇವಿಯರು ಸಮರು
ದ್ವಿಪದಿ ಮನ್ವಾದಿಗಳು ॥
ಈ ಪರಿ ತಾರತಮ್ಯ ಜಪ–ಧ್ಯಾನಾರ್ಚನೆಯಿಂದ
ಅಪವರ್ಗದನ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿರೊ ಎಂಬ ೩

ಒಂದೊಂದು ಯುಗದಲಿ ಅನಂತ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ
ಚೆಂದದಿಂದಲಿ ಲಾಲಿಸಿ ॥
ಇಂದಿರಾರಮಣ ಗೋವಿಂದನೇ ದೈವವೆಂದು ।
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಧಿಸಿ–ಮಾಯೀ ಸೋಲಿಸಿ ೨

ಹಿಮಗಿರಿಯಿಂದ ಸೇತುವೆಯ ಪರ್ಯಂತರ
ಭ್ರಮಿಸುತ ಸುಜನರಿಗೆ ॥
ಕ್ರಮತತ್ತ್ವ ಬೋಧಿಸಿ ಕಮಲನಾಭನ ಮೂರ್ತಿ
ಕ್ರಮವರಿತು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿರೆಂದ ೫

ಭೂತಳದೊಳು ರೌಪ್ಯಪುರದಿ ನೆಲಸಿ ಗೆದ್ದು
ಧಾತ್ರೀ ಮುದ್ರೆಯ ತೋರಿಸಿ ॥
ಈತನೇ ಹನುಮಂತ ಈತನೇ ಭೀಮಸೇನ
ಈತನೇ ಭವಿಷ್ಯದ ಬ್ರಹ್ಮ ಜೀವೋತ್ತಮ ೬

ಶ್ರೀಮದನಂತನೆ ಅನಂತಕಾಲಕೆಯೆಂದು
ಯಮಕ ಭಾರತ ತೋರಿಸಿ
ಸ್ವಾಮಿ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ । ಸರ್ವಗುಣಪೂರ್ಣನೆಂದು
ಪ್ರೇಮಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ದಾಸನಾದ ೭

೧೯೦

ಶ್ರೀಮದಾನಂದ ತೀರ್ಥ ಹನುಮ । ಭೀಮ
ನಿನ್ನ ಸಮಾನ ಪುರುಷರು
ಈ ಮೂಜಗದೊಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾಮ
ಸಹಭೋಜನವನೀಯನೆ? ಪ

ಹರಿವಿರಿಂಚಿ ಸಹಾಯದಿಂದ । ಹರನು
ತ್ರಿಪುರವನಳಿಯಲಾಗ ।

ಬರಿದೆ ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಸರ್ವರು ।
ಅರಿಯದೆಯೆ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸ ॥
ಶರಧಿ ಲಂಘಿಸಿ ದಾನವರನು ತರಿದು
ಸೀತೆಗೆ ಉಂಗುರವಿತ್ತು ।
ಪುರವನುರುಹಿ ಹರಿಯಡಿಗೆ ಆ ಕುರುಹ
ತಂದು ಮುಟ್ಟಿಸಿದೆಯೊ ೧

ಸಾಸಿರದ ತನ್ನ ಪೆಡೆಯ ನಡುವೆ । ಈಸು
ಸಚರಾಚರವನೆಲ್ಲ ।
ಸಾಸಿವೆಯಂದದಲಿ ಇಟ್ಟಾ । ಶೇಷನ–ಮೂಲರೂಪದ ॥
ಆ ಶಕುತಿಯನು ತೋರಿಸಲು
ದಶಾಸ್ಯನೆಳೆಯುವ ಸೌಮಿತ್ರಿಯನು
ದಾಶರಥಿಯ ಬಳಿಗೆ ತಂದು । ನೀ ಸಲಹಿದೆ ಜಗವರಿಯಲು ೨

ತನ್ನ ಜನನಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಸುಪರ್ಣ ಬಳಲಿ ಸುಧೆಯ ತರಲು
ಇನ್ನು ಪೊಗಳುತಿಹುದು ಲೋಕ । ನಿನ್ನಂತೆ ದೂರದಲಿಹ ॥
ಉನ್ನತದ ಶತಯೋಜನಗಲದ । ಅನ್ಯರು ತರಲಾರದ ಸಂಜೀ ।
ವನ್ನ ಗಿರಿಯ ತಂದು ಕಪಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದೆ ತವಕದಿಂದ ೩

ಸಕಲ ಪ್ಲವಗನಿಕರ ರಾಮನ । ತ್ರಿಕರಣ ಸೇವೆಯನು ಮಾಡಿ ।
ಮುಕುತಿ ಬೇಡಲಿತ್ತು ನಿನಗೇನು । ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ನೀನು ನಾ ॥
ಲುಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ ಜರಿದು । ಭಕುತಿಯ ಕೊಡು ಎನಲು ನವಕ
ನಕದ ಮಾಲೆ ಕೊರಳಿಗಿಟ್ಟು ಜಾ । ನಕಿರಮಣನು ನಿನ್ನ ಪೊಗಳಿದ ೪

ಶರಧಿಯ ಮಥನದೊಳುದಿಸಿದ । ಗರಳ ಜಗತ್ತನು ಅಂಜಿಸೆ
ಸಿರಿಯರಸನ ಪೆರ್ಮೆಯಿಂದ । ಸುರಿದು
ಅದನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡ ॥

ಮಾರುತನವತಾರ ವೃಕೋ । ದರನೆ ನೀನು ಎಂದರಿಯದೆ
ಮರುಳ ಕೌರವರಿಕ್ಕಿದ ವಿಷವ । ಭರದಿ
ಉಂಡು ತೇಗಿದುದರಿದೆ ? ೫

ಅವನಿ ಭಾರಕೆ ಮುಖ್ಯರಾದ । ಕವುರವ ಕೀಚಕಾದಿಗಳನು
ಬವರ ಮುಖದಿ ನಗುತ ಗೆಲಿದು ।
ಹವಿಯ ಕೃಷ್ಣನಿಗರುಪಿಸಿ
ದಿವಿಜರೆದುರುಗೊಳಲು ಅವರ ।
ನವರತಾರತಮ್ಯದಿ ಮನ್ನಿಸಿ ।
ಪವನಲೋಕದೊಳು ಮೆರೆದೆ ದ್ರವುಪದಿಯ ಸಹಿತನಾಗಿ ೬

ಸುರಾಸುರರ ಸಂಗ್ರಾಮದಲಿ । ಅರಿ
ವಿಪ್ರಚಿತ್ತಿಯ ನೀನು ಕೊಲ್ಲಲು ।
ವಿರಿಂಚಿ–ಹರರ ವರದಿಂದವನೆ ।
ಜರಾಸಂಧನಾಗಿ ಇಳೆಯೊಳು ।
ಅರಸುಗಳನು ಕಾಡಲವನ ಸರ್‍ರನೆ ಸೀಳಿ ಪಶುವಿನಂತೆ
ಹರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲವನು ಸಕಲಾ । ಧ್ವರಕ್ಕಿಂತಲು ತೃಪ್ತನಾದ ೭

ನಡುಮನೆಯೆಂಬ ಸಾಧುದ್ವಿಜನ । ಮಡದಿಯ
ಬಸಿರಿನಲಿ ಉದಿಸಿ
ಕಡು ಕುಮತದ ಮಾಯಿಗಳನು । ಅಡಿಗಡಿಗೇ ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರದಿ ॥
ತಡೆದು ಆನಂದ ಶುಭಗುಣಗಳ । ಕಡಲು
ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು
ಒಡಂಬಡಿಸಿ ಸ್ವಮತವನ್ನು । ಪೊಡವಿಯೊಳಗೆ
ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆಯೊ ನೀ ೮

ಮರುತ ನಿನ್ನವತಾರ ತ್ರಯವ । ನರಿತು
ಭಜಿಪಗೆ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪ ।
ದರುಶನವನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀ । ಪುರಂದರ ವಿಠಲೇಶನ ।
ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ವೈಕುಂಠ ಪುರದಿ ಅನಂತಾಸನದಲಿ ।

ಪರಮಾನಂದವ ಪಡಿಸಿ ಹೊರೆವೆ ।
ಪರಿಪರಿಯ ಭೋಗಗಳನಿತ್ತು ೬

೧೯೧

ಸ್ವಾಮಿ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ನೀ ಮಲೆವರ ಗಂಟಲಗಾಣ ಪ

ಸಕಲವಿದ್ಯಾಪ್ರವೀಣ ನೀ ಹಿಡಿದೆಯೋ ರಾಮರ ಚರಣ ಅ.ಪ

ಏಕಾದಶೀಯ ರುದ್ರ ನೀ ಹಿಡಿದೆಯೊ ರಾಮರ ಮುದ್ರಾ
ಸೇತುವೆಗಟ್ಟಿ ಸಮುದ್ರ ನೀ ಹಾರಿದೆಯೋ ಬಲಭದ್ರ ೧

ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತವನ್ನು ಅಂಜದೆ ತಂದೆಯೊ ನೀನು ।
ಅಂಜನೆ ತನುಸಂಭವನು ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೋ ನಾನು ೨

ವೈಕುಂಠಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಂದು–ಪಂಪಾಕ್ಷೇತ್ರದಿ ನಿಂದು ।
ಯಂತ್ರೋದ್ಧಾರಕನೆಂದು–ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ಸಲಹೆಂದು ೩

೧೯೨

ಸೇವಕತನದ ರುಚಿಯೇನಳೆದೆಯೋ ।
ದೇವ ಹನುಮರಾಯ ನೀ ವೈರಾಗ್ಯ ಬೇಡಿ ಪ

ಉದಧಿಯ ದಾಟಿ ಸೀತೆಯ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ
ಮದುವೆಯ ಮಾಡೆನ್ನಬಾರದಿತ್ತೆ ॥
ಪದದಿ ಪಾಷಾಣವ ಪೆಣ್ಣ ಮಾಡಿದನಿಗೆ
ಇದು ಏನಾಶ್ಚರ್ಯವೊ ನೀ ಬಯಸಲೊಲ್ಲದೆ ೧

ಕ್ಷಣದೊಳು ಸಂಜೀವನ ಗಿರಿ ತಂದಾಗ
ಧನವನು ಬೇಡಲು ಕೊಡದಿಹನೇ ॥
ವಿನಯದ ವಿಭೀಷಣಗೆ ರಾಜ್ಯಪದವನಿತ್ತ
ವನಿಗೆನಾಶ್ಚರ್ಯವೊ ಹನುಮ ನೀನೊಲ್ಲದೆ ೨

ಸಾರ್ವಭೌಮನು ತಾನೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಬಂದಾಗಲೆ
ಉರ್ವಿಯ ಬೇಡಲು ಕೊಡದಿಹನೇ
ಸರ್ವವ ತೊರೆದು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ
ನಿರ್ವ್ಯಾಜ ಭಕುತಿಯ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆಯಲ್ಲದೆ * ೩

೧೯೩

ಹನುಮ ನಮ್ಮ ತಾಯಿತಂದೆ–ಭೀಮ
ನಮ್ಮ ಬಂಧು ಬಳಗ ।
ಆನಂದ ತೀರ್ಥರೆಮಗೆ ಗತಿಗೋತ್ರವಯ್ಯ ಪ

ತಾಯಿ ತಂದೆ ಹಸುಳೆಗಾಗಿ ಸಾಯ ಮಾಡಿ ಸಾಕುವಂತೆ
ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಜೀವನ ತಂದೆ ॥
ಗಾಯಗೊಂಡ ಕಪಿಗಳನ್ನು ಸಾಯದಂತೆ ಪೊರೆದೆ ರಘು
ರಾಯನಂಘ್ರಿಗಳೆ ಸಾಕ್ಷಿ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ೧

ಬಂಧು ಬಳಗದಂತೆ ಆಪದ್ಬಂಧುವಾಗಿ ಪಾರ್ಥನಿಗೆ
ಬಂದ ದುರಿತಂಗಳ ಪರಿಹರಿಸಿ ॥
ಅಂಧಕಜಾತರ ಕೊಂದು ನಂದನಂದನಿಗರ್ಪಿಸಿದ ಗೋ–
ವಿಂದನಂಘ್ರಿಗಳೆ ಸಾಕ್ಷಿ ದ್ವಾಪರಯುಗದೆ ೨

ಗತಿಗೋತ್ರರಂತೆ ಸಾಧುಮತಿಗಳಿಂಗೆ ಗತಿಯನಿತ್ತು
ಮತಿಗೆಟ್ಟ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಮತವ ಖಂಡಿಸಿ ।
ಮತಗೆಟ್ಟ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ಗತಿಯ ತೋರಿದೆ ಪರಮಾತ್ಮ
ಗತಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಸಾಕ್ಷಿ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ೩

೧೯೪

ಹನುಮಂತ ದೇವ ನಮೋ ಪ

ವನಧಿಯನು ದಾಟಿ ರಾವಣನ ದಂಡಿಸಿದೆ ಅ.ಪ

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇದೆ.

ಅಂಜನೆಯ ಆತ್ಮದಿಂದುದಿಸಿ ನೀ ಮೆರೆದೆಯೋ
ಕಂಜಸಖಮಂಡಲಕೆ ಕೈ ದುಡುಕಿದೆ ॥
ಭುಂಜಿಸೀರೇಳು ಜಗಂಗಳನು ಉಳುಹಿದೆ ಪ್ರ-
ಭಂಜನಾತ್ಮಜ ಗುರುವೆ ಸರಿಗಾಣೆ ನಿನಗೆ ೧

ಹೇಮ ಕುಂಡಲ ಹೇಮ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಖಿಳ
ಹೇಮಕಟಿಸೂತ್ರ ಕೌಪೀನಧಾರೀ ॥
ರೋಮಕೋಟಿಲಿಂಗ ಸರ್ವಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣ
ರಾಮಭೃತ್ಯನೆ ನಿನಗೆ ಸರಿಗಾಣೆ ಗುರುವೆ ೨

ರಾಮ–ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಕಂಡಾಳಾಗಿ ನೀ ಮೆರೆದೆ ।
ಭೂಮಿಜೆಗೆ ಮುದ್ರೆಯುಂಗುರವನಿತ್ತೆ ॥
ಆ ಮಹಾ ಲಂಕಾ ನಗರವೆಲ್ಲವನು ಸುಟ್ಟು
ಧೂಮ ಧಾಮವ ಮಾಡಿ ಆಳಿದೆಯೊ ಮಹಾತ್ಮ ೩

ಅಕ್ಷಯ ಕುಮಾರಕನ ನಿಟ್ಟೊರಸಿ ಬಿಸುಟು ನೀ
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪ ರಾವಣನು ರಣದಲಿ ॥
ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಮೂರ್ಛೆಯ ಬಗೆಯ
ರಕ್ಷಿಸಿದೆ, ರಕ್ಷಿಸಿದೆ ರಾಯ ಬಲವಂತ ೪

ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯ ಕುಲದವನೆಂದೆನಿಸಿದೆಯ್ಯೆ
ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕುಮಿ ನಾರಾಯಣಾಖ್ಯ ॥
ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನ
ಸೌಮ್ಯಮನದಾಳು ಹನುಮಂತ ಬಲವಂತ ೫

೧೯೫

ಹನುಮಂತ ನೀ ಬಲು ಜಯವಂತನಯ್ಯ ।
ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ ಆನಂದತೀರ್ಥರಾಯ ಪ

ರಾಮಸೇವಕನಾಗಿ ರಾವಣನ ಪುರವ ನಿರ್
ಧೂಮವ ಮಾಡಿದೆ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ॥

ಭೂಮಿಯ ಪುತ್ರಿಗೆ ಮುದ್ರೆಯುಂಗುರವಿತ್ತು ।
ಕ್ಷೇಮ ಕುಶಲವ ಶ್ರೀರಾಮ ಪಾದಕರ್ಪಿಸಿದೆ ೧

ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಿ ಭೀಮನಾಗಿ ಬಂದು
ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯರನೆಲ್ಲ ಸಂಹರಿಸಿದೆ ।
ದೃಷ್ಟಿಹೀನ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ವಂಶವನು
ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪಾದಕರ್ಪಿಸಿದೆ ೨

ಪತಿತ ಸಂಕರ ಹುಟ್ಟಿ ಮತವೆಲ್ಲ ಕೆಡಿಸಲು
ಮತಿ ಹೀನರಾದ ಸಜ್ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ॥
ಅತಿ ಬೇಗದಲಿ ಮಧ್ವಯತಿ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ಸದ್
ಗತಿ ಪಾಲಿಸಿದೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ದಾಸ ೩

೧೯೬

ಹನುಮನ ಮತವೆ ಹರಿಯ ಮತವು ।
ಹರಿಯ ಮತವೇ ಹನುಮನ ಮತವು ಪ

ಹನುಮನು ಒಲಿದರೆ ಹರಿ ತಾನೊಲಿವನು ।
ಹನುಮನು ಮುನಿದರೆ ಹರಿಮುನಿವ ಅ.ಪ

ಹನುಮನ ನಂಬಿದ ಸುಗ್ರೀವ ಗೆದ್ದ ।
ಹನುಮನ ನಂಬದ ವಾಲಿಯು ಬಿದ್ದ ೧

ಹನುಮನು ಒಲಿದ ವಿಭೀಷಣ ಗೆದ್ದ
ಹನುಮನು ಮುನಿಯಲು ರಾವಣ ಬಿದ್ದ ೨

ಹನುಮನು ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ದಾಸ।
ಹನುಮನೊಳ್ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನಾವಾಸ ೩

೧೯೭

ಹನುಮ ಭೀಮ ಮಧ್ವ ಮುನಿಯ ನೆನೆದು ಬದುಕಿರೊ
ಅನುಮಾನಂಗಳಿಲ್ಲದಲೆ ಮನದಭೀಷ್ಟಂಗಳನೀವ ಪ

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪ್ರಾಣೋದ್ಧಾರ ಪ್ರಾಣರಲ್ಲುತ್ತಮ ಮತ್ತೆ
ಪ್ರಾಣಾಪಾನ ವ್ಯಾನೋದಾನ ಸಮಾನರೊಳುತ್ಕೃಷ್ಟ ॥
ಕಾಣಿರೇನೋ ಕಾಯಕರ್ಮ ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ
ತ್ರಾಣಕೊಟ್ಟು ಸಲಹುವ ಜಾಣಗುರು ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ೧

ಕಾಮಧೇನು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷನಾದ ಸ್ವಾಮಿ
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನೆನಯುವವರ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆಣೆಯುಂಟೇ ? ॥
ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲವೊ ಈಗ ಮೋಕ್ಷಾದಿ ಸಂಪದದಾತ
ಆ ಮಹಾಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ ದಾರ್ಢ್ಯ ಭಕುತಿ ಕೊಡುವ ೨

ಅವತಾರ ತ್ರಯಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸೇವಿಸುವ
ತವಕದಿ ಪೂಜಿಪ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನು ॥
ಕವಿತೆವಾಕ್ಯವಲ್ಲವಿದು ಅವಿವೇಕವೆಂದೆಣಿಸಬೇಡಿ
ಭವಬಂಧನ ಕಳೆದು ಕಾವ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ದಾಸ ೩

೧೯೮

ಹರಿಗೆ ಸರಿ ಮಿಗಿಲೆನಿಪರಿಲ್ಲ ದೈವಂಗಳೊಳು ।
ಗುರು ಮಧ್ವರಾಯರಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ರಾಯರೊಳು ।
ಪರಮವೈಷ್ಣವರಿಗೆಣೆಯಿಲ್ಲ ಲೋಕದೊಳೆಂದು
ಬಿಡದೆ ಡಂಗುರವ ಹೊಯಿಸಿ ॥
ಬಿರುದ ಪಸರಿಸಿ ಢಕ್ಕೆಯವ ನುಡಿಸಿ ಎನ್ನುತಲಿ ।
ಶರಣು ಹೊಕ್ಕರ ಪಣೆಯ ದುರ್ಲೇಖಮಂ ತೊಡೆದು ।
ಬರೆದು ವೈಷ್ಣವಲಿಪಿಯ ಶುದ್ಧಾತ್ಮರಂ
ಮಾಳ್ಪ ಗುರುರಾಯರನು ಭಜಿಸಿರೈ ೧

ಭುವನ ಪಾವನರಪ್ಪ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರ ಸ್ತೋತ್ರ ।
ನವರತ್ನಮಾಲೆಯಿದು ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುದಾಸರಿಗೆ ।
ಶ್ರವಣಮಂಗಳವಪ್ಪ ತತ್ವಾಮೃತದ ಸಾರ
ಜನ್ಮ ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನ ॥
ಜವನ ಗಂಟಲನೊಡೆದು ತನ್ನ ನಿಜದಾಸರಿಗೆ ।
ಧ್ರುವವಾಗಿ ಪರಮಪದವಿಯನಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುವ ।
ಪವನನಂತರ್ಯಾಮಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ತವಕದಿಂದಲಿ ಭಜಿಸಿರೈ ೯

iv. ಸರಸ್ವತಿ

೧೯೯

ಒಂದೆ ಮನದಲಿ ಭಜಿಸು ವಾಗ್ದೇವಿಯ ।
ಇಂದು ಮತಿಕೊಡುವಳು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಧ್ಯಾನದೊಳು ಪ

ಹಿಂದೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಕಮಲಜನ ಸತಿಗೆರಗಿ ।
ಬಂದು ಆರಂಭಿಸಲು ಹರಿ ವಿಶ್ವಮಯನೆಂದು ॥
ಬಂದ ವಿಪ್ಲವ ಕಳೆದು ಭಾವಶುದ್ಧಿಯನಿತ್ತು ।
ಹೊಂದಿಸಿದಳು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಚರಣವನು ॥ ೧

ಅಂದು ದಶಮುಖನನುಜ ವಂದಿಸದೆ ವಾಣಿಯನು ।
ಬಂದು ತಪವನು ಗೈಯೆ ಬಹುಕಾಲಕೆ ॥
ಅಂದದಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿ ವರವಧಿಕ ಬೇಡೆನಲು ।
ಬಂದು ಜಿಹ್ವೆಯಲಿ ನಿದ್ರೆಯನು ಬೇಡಿಸಿದಳು ೨

ಅರಿತು ಭಜಿಸಲು ಬಿಡದೆ ಅಜನರಸಿಯ ನಿತ್ಯ।
ಉರುತರವಾದ ವಾಕ್ ಶುದ್ಧಿಯನಿತ್ತು ॥
ನಿರುತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಸೇವೆಯೊಳು ।
ಪರತತ್ವದ ಕಥಾಮೃತವನುಣಿಸಿದಳು ೩

೨೦೦

ಕೊಡು ಬೇಗ ದಿವ್ಯ ಮತಿ – ಸರಸ್ವತಿ
ಕೊಡು ಬೇಗ ದಿವ್ಯಮತಿ ಪ

ಮೃಡಹರಿಹಯಮುಖರೊಡೆಯಳೆ ನಿನ್ನಯ ।
ಅಡಿಗಳಿಗೆರಗುವೆ ಅಮ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮನ ರಾಣಿ ಅ.ಪ

ಇಂದಿರಾರಮಣನ ಹಿರಿಯ ಸೊಸೆಯು ನೀನು।
ಬಂದೆನ್ನ ವದನದಿ ನಿಂದು ನಾಮವ ನುಡಿಸಿ ೧

ಅಖಿಳ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿ ಅಜನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ ।
ಸುಖವಿತ್ತು ಪಾಲಿಸೆ ಸುಜನ ಶಿರೋಮಣಿ ೨

ಪತಿತ ಪಾವನೆಯೆ ನೀ ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿದೆ ।
ವಿತತ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ತೋರೆ ೩

೨೦೧

ನಲಿದಾಡೆ ಎನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ – ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿ ಪ

ಕುಣಿದಾಡೆ ಎನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಅ.ಪ

ಸಲಿಲಜೋದ್ಭವನ ವದನ ನಿಲಯಳೇ
ಇಳೆಯೊಳಪ್ರತಿಮ ಗುಣಾಂಬುಧಿ ತಾಯೆ ಅ.ಪ

ಘಿಲುಘಿಲು ಘಿಲ್ಲು ಗೆಜ್ಜೆಯ ನಾದ । ಭಳಿ ಭಳಿರೆಂಬಂದುಗೆ ।
ಹೊಳೆವ ಬೆರಳುಂಗುರ ಕಿಣಿಕಿಣಿನಾದ । ಎಳೆಯ ಮಾವಿನ ।
ತಳಿರ ಪೋಲುವ ದಿವ್ಯ ಪಾದ । ಚೆಲ್ವಪೆಂಡೆಯ ಭೇದ ॥
ನಲಿವ ಯುಗಳ ಜಂಘೆ । ಜಲಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಜಾನು ।
ಥಳಥಳಿಸುವ ತೊಡೆ ಹೊಳೆವ ಸುಗುಣಿಯೆ ೧

ದಿನಕರ ಕೋಟಿ ತೇಜದಿ ಹೊಳೆವ ಅನುಪಮವಾದ ।
ಕನಕವಸನದಿಂದಲಿ ಎಸೆವ । ಘನವಾದ ಜಘನ ಗ–

ಗನದಂದದಿ ಕಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆವ । ಮಣಿದಾಮವಿಭವ ॥
ತನು ಜಠರವು ಜಾಹ್ನವಿ ಸುಳಿನಾಭಿಯು ।
ಘನಸ್ತನಯುಗಳ ಚಂದನಲೇಪಿತಳೆ ೨

ದುಂಡುಮುತ್ತಿನ ಕೊರಳ ಹಾರ । ಉದ್ದಂಡಮಣಿ ಪ್ರ–।
ಚಂಡ ಮಿಣಿಮಿಣಿಸುವ ಹೊನ್ನಿನ ಹಾರ । ಕರಿರಾಜಪೋತನ ।
ಸೊಂಡಿಲಿನಂತೆ ಭುಜದ ಭಾರ ನಡೆವ ಒಯ್ಯಾರ ॥
ಮಂಡಿತವಾದ ಕಂಕಣ ತೋಳ್ಬಳೆಗಳು ।
ದುಂಡು ಹವಳ ಕೈಕಟ್ಟುಳ್ಳವಳೆ ೩

ನಸುನಗು ಮುಖವು ನಾಸಾಭರಣ । ಎಸೆವ ಕಪೋಲ ।
ಹೊಸ ಕುಂಡಲ ಚಳತುಂಬುಳ್ಳ ಶ್ರವಣ । ಬಿಸಜದಳದಂತೆ ।
ಎಸೆವ ಕರ್ಣಾಂತವಾದ ನಯನ । ತಿಲಕದ ಹಸನ ॥
ಶಶಿ ಸೂರ್ಯರ ಆಭರಣ ಸುಶೋಭಿತೆ ।
ಕುಸುಮ ಮುಡಿದ ಮೂರ್ಧಜವುಳ್ಳವಳೇ ೪

ಸಿಂಗಾರದ ಜಡೆಬಂಗಾರ । ಹೊಂಗೇದಗೆ ಮುಡಿದ ।
ಬಂಗಾರದ ಹೆರಳಿನ ರಾಗುಟಿ ವರ । ಭೃಂಗದ ಸ್ವರ ।
ಹಿಂಗದೆ ಭಕ್ತರ ಸಲಹುವ ಭಾರ । ಕಂಗಳ ಮನೋಹರ ॥
ರಂಗ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನ ।
ಮಂಗಳ ಮೂರ್ತಿಯ ತೋರೆ ಶುಭಾಂಗಿ ೫

೨೦೨

ಪಾಲಿಸೆಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಶಾರದೆ–ಎನ್ನ–
ನಾಲಗೆಯಲಿ ನಿಲ್ಲಬಾರದೆ ಪ

ಲೋಲಲೋಚನೆ ತಾಯೆ । ನಿರುತ ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಅ.ಪ

ಅಕ್ಷರಕ್ಷರ ವಿವೇಕವ ನಿಮ್ಮ ಕುಕ್ಷಿಯೊಳೀರೇಳು ಲೋಕವ ।
ಸಾಕ್ಷಾದ್ರೂಪದಿಂದ ಒಲಿದು ರಕ್ಷಿಸು ತಾಯೆ ೧

ಶೃಂಗಾರಪುರ ನೆಲೆವಾಸಿನಿ ದೇವಿ ಸಂಗೀತ ಗಾನ ವಿಲಾಸಿನಿ ।
ಭೃಂಗಕುಂತಳೆ ತಾಯೆ ಭಳಿರೇ ಬ್ರಹ್ಮನ ರಾಣಿ ೨

ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಮಯ ಮೂರುತಿ–ನಿನ್ನ
ಚರಣವ ಸ್ತುತಿಸುವೆ ಕೀರುತಿ ।
ವರದ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಸ್ತುತಿಸುತ ೩

೨೦೩

ಶರಣೆಂಬೆ ವಾಣಿ ಪೊರೆಯೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಪ

ವಾಗಭಿಮಾನಿ ವರಬ್ರಹ್ಮಾಣಿ
ಸುಂದರವೇಣಿ ಸುಚರಿತ್ರಾಣಿ ೧

ಜಗದೊಳು ನಿಮ್ಮ ಪೊಗಳುವೆನಮ್ಮ
ಹರಿಯ ತೋರಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಪೆನಮ್ಮ ೨

ಪಾಡುವೆ ಶ್ರುತಿಯ ಬೇಡುವೆ ಮತಿಯ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಸೋದರ ಸೊಸೆಯೆ ೩

v. ಭಾರತಿ

೨೦೪

ಏನು ಮರುಳಾದೆಯೇ ಎಲೆ ಭಾರತೀ ಪ

ವಾನರ ಕುಲದೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವಗೆ ಅ.ಪ

ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದವಳ ಗರ್ಭದಲಿ ಜನಿಸಿ ಬಂದು
ನಿನ್ನ ತೊರೆದು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾದ ॥
ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಪೋಗಿ ವನವ ಕಿತ್ತಾಡಿ ।
ಉಣ್ಣ ಕರೆದರೆ ಎಂಜಲೆಡೆಯನೊಯ್ದವಗೆ ೧

ಹುಟ್ಟಿದನು ಗುರುತಲ್ಪಗಾಮಿಯಾ ವಂಶದಲಿ ।
ನಟ್ಟಿರುಳೊಳೊಬ್ಬ ಅಸುರಿಯ ಕೂಡಿದ ॥
ಹೊಟ್ಟೆಗೆಂತಲೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷದನ್ನವನುಂಡು ।
ಅಟ್ಟಿ ಹಾಕುವನಾಗಿ ದಿನವ ಕಳೆದವಗೆ ೨

ಮಂಡೆ ಬೋಳಾಗಿ ಭೂಮಂಡಲವ ತಿರುಗಿದ ।
ಕಂಡವರು ಯಾರು ಈತನ ಗುಣಗಳ ॥
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಕೊಂಡಾಡುತಲಿ ಬೋರೆ ಮರದ ಕೆಳಗಿದ್ದವಗೆ ೩

vi. ತುಳಸಿ

೨೦೫

ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ತುಳಸಿಯ ವನವು ।
ಅಲ್ಲೊಪ್ಪುವರು ಸಿರಿ ನಾರಾಯಣರು ಪ

ಗಂಗೆ ಯಮುನೆ ಗೋದಾವರಿ ಕಾವೇರಿ ।
ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಮಣಿಕರ್ಣಿಕೆಯು ॥
ತುಂಗಭದ್ರೆ ಕೃಷ್ಣವೇಣಿ ತೀರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ।
ಸಂಗಡಿಸುತ ವೃಕ್ಷಮೂಲದಲ್ಲಿರುವುವು ೧

ಸರಸಿಜಭವ ಭವ ಸುರಪ ಪಾವಕ ಚಂ–।
ದಿರ ಸೂರ್ಯ ಮೊದಲಾದವರು ॥
ಸಿರಿರಮಣನ ಆಜ್ಞೆಯಲಿ ಅಗಲದಂತೆ ।
ತರುಮಧ್ಯದೊಳು ನಿತ್ಯ ನೆಲಸಿಪ್ಪರು ೨

ಋಗ್ವೇದ ಯಜುರ್ವೇದ ಸಾಮ ಅಥರ್ವಣ ।
ಅಗ್ಗಳಿಸಿದ ವೇದಘೋಷಗಳು ॥
ಅಗ್ರಭಾಗದಲಿವೆ ಬೆಟ್ಟದೊಡೆಯನಲ್ಲಿ ।
ಶ್ರೀಘ್ರದಿ ಒಲಿವ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೧೦

ಚಂದ್ರಚೂಡ ಶಿವಶಂಕರ ಪಾರ್ವತಿ ರಮಣಾ
ನಿನಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಪ

ಸುಂದರ ಮೃಗಧರ ಪಿನಾಕಧರ ಹರ ।
ಗಂಗಾಧರ ಗಜಚರ್ಮಾಂಬರಧರ ಅ.ಪ

ನಂದಿವಾಹನಾನಂದದಿಂದ ಮೂಜಗದಿ ಮೆರೆವನು ನೀನೆ ।
ಕಂದರ್ಪನ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಕಣ್ದೆರೆದು ಕೊಂದ ಉಗ್ರನು ನೀನೆ ॥
ಅಂದು ಅಮೃತ ಘಟದಿಂದುದಿಸಿದ ವಿಷತಂದು
ಭುಂಜಿಸಿದವನು ನೀನೆ ।
ಬಂದು ಚೆಂದದಿ ಇಂದಿರೇಶ ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಪೊಂದಿ
ಪೊಗಳುವವ ನೀನೆ ೧

ಬಾಲಮೃಕಂಡನ ಕಾಲನು ಎಳೆವಾಗ
ಪಾಲಿಸಿದಾತನು ನೀನೆ ।
ನೀಲಕಂಠ ಕಾಲಕೂಟ ವಿಷವ ಮೆದ್ದ
ಶೂಲಪಾಣಿಯು ನೀನೆ ।
ವಾಲಾಯದಿ ಕಪಾಲವ ಪಿಡಿದು ಭಿಕ್ಷೆ
ಕೇಳುವ ದಿಗಂಬರ ನೀನೆ ।
ಜಾಲ ಮಾಡುವ ಗೋಪಾಲನೆಂಬ
ಪೆಣ್ಣಿಗೆ ಮರುಳಾದವ ನೀನೆ ೨

ಧರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕಾವೇರಿ ತೀರ ಕುಂಭಪುರನಿವಾಸನು ನೀನೆ ।
ಕರದಲಿ ವೀಣೆಯ ನುಡಿಸುವ ನಮ್ಮ
ಉರಗಭೂಷಣನು ನೀನೆ ॥
ಕೊರಳಲಿ ಭಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಧರಿಸಿದ
ಪರಮ ವೈಷ್ಣವನು ನೀನೆ ।
ಗರುಡ ಗಮನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ
ವಿಠಲನ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಿಯನು ನೀನೆ ೩

viii. ಶೇಷ ದೇವರು

೨೧೧

ಶೃಂಗಾರವಾಗಿದೆ ಸಿರಿರಂಗನ ಮಂಚ
ಅಂಗನೆ ಮಹಲಕುಮಿಯರಸ ಮಲಗುವ ಮಂಚ ಪ

ಬಡಿಗ ಮುಟ್ಟದ ಮಂಚ । ಮಡುವಿನೊಳಿಹ ಮಂಚ ।
ಮೃಡನ ತೋಳಲಿ ನೆಲಸಿಹ ಮಂಚ ॥
ಹೆಡೆಯುಳ್ಳ ಹೊಸಮಂಚ ಪೊಡವಿ ಪೊತ್ತಿಹ ಮಂಚ ।
ಕಡಲಶಯನ ಶ್ರೀ ರಂಗನ ಮಂಚ ೧

ಕಣ್ಣುಮೂಗಿನ ಮಂಚ ಬೆನ್ನು ಬಾಗಿದ ಮಂಚ ।
ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರಮನ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುವ ಮಂಚ ॥
ಬಣ್ಣ ಬಿಳುಪಿನ ಮಂಚ ಹೊನ್ನು ಕಾದಿಹ ಮಂಚ ।
ಚೆನ್ನಿಗ ಪರೀಕ್ಷೀತನ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಂಡ ಮಂಚ ೨

ಕಾಲಿಲ್ಲದೋಡುವ ಮಂಚ । ಗಾಳಿ ನುಂಗುವ ಮಂಚ ।
ನಾಲಿಗೆಯೆರಡುಳ್ಳ ವಿಷದ ಮಂಚ ॥
ಏಳು ಹೆಡೆಯ ಮಂಚ । ಮೂಲೋಕದೊಡೆಯನ ಮಂಚ ।
ಕಾಳಗದಲಿ ಕಿರೀಟಿಯ ಮುಕುಟಕೊಂಡ ಮಂಚ ೩

ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹಗೆಯಾದ ಮಂಚ । ರೊಕ್ಕ ಮುಟ್ಟದ ಮಂಚ ।
ರಕ್ಕಸರೆದೆದಲ್ಲಣನ ಮಂಚ ॥
ಸೊಕ್ಕು ಪಿಡಿದ ಮಂಚ । ಫಕ್ಕನೆ ಪೋಗುವ ಮಂಚ ।
ಲಕ್ಕುಮಿ ರಮಣ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಮಂಚ ೪

ಅಂಕುಡೊಂಕಿನ ಮಂಚ । ಅಕಲಂಕ ಮಹಿಮ ಮಂಚ ।
ಸಂಕರುಷಣನೆಂಬ ಸುಖದ ಮಂಚ ।
ಶಂಕರನ ಕೊರಳಿಗೆ ಪದಕವಾಗಿಹ ಮಂಚ ।
ವೆಂಕಟ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನ ಮಂಚ ೫

ix. ನದಿ ದೇವತೆಗಳು

೨೧೨

ತುಂಗೆ ಮಂಗಳತರಂಗೆ ಹರಿಸರ್ವಾಂಗೇ ।
ಜಯಜಯ ಜಯತು ತುಂಗೆ ಪ

ಆದಿಯಲೊಬ್ಬ ದೈತ್ಯ ಮೇದಿನಿಯಕದ್ದೊಯ್ದು ।
ಸಾಧಿಸಿ ರಸಾತಳದಲ್ಲಿರಿಸೆ ॥
ಭೇದಿಸಿದವನ ನಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದೆ ।
ಆದಿವರಾಹನ ದಾಡೆಯಲಿ ಬಂದೆ ದೇವಿ ೧

ಜಲವೆಲ್ಲ ಹರಿಮಯ, ಶಿಲೆಯೆಲ್ಲ ಶಿವಮಯ ।
ಮಳಲುಮಿಟ್ಟಿಗಳೆಲ್ಲ ಮುನಿಮಯವು ॥
ಬೆಳೆದ ದರ್ಭೆಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತು ಬ್ರಹ್ಮಮಯ ।
ನಳಿನನಾಳವು ಸರ್ವ ವಿಷ್ಣುಮಯ ೨

ಇದೆ ವೃಂಧಾವನ, ಇದೆ ಕ್ಷೀರಾಂಬುಧಿ ।
ಇದೆ ವೈಕುಂಠಕೆ ಸರಿಮಿಗಿಲೆನಿಸಿದೆ ॥
ಇದೆ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮ, ಇದೆ ವಾರಣಾಸಿಗೆ,
ಅಧಿಕವೆಂದೆನಿಸಿದೆ ದೇವಿ ತುಂಗೆ ೩

ಧರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣವಾರಣಾಸಿಯೆಂದೆನಿಸಿದೆ ।
ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ಪಾವನ ಚರಿತ್ರೆಯು ನಿನ್ನ ॥
ಸ್ಮರಣೆಮಾತ್ರದಿ ಕೋಟಿ ಜನ್ಮದಘವನಳಿವ ।
ಪರಮ ಸಾಯುಜ್ಯದ ಫಲವೀವ ದೇವಿ ೪

ಪರಮಭಕ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದಗೊಲಿದು ಬಂದ ।
ಪರಮ ನರಸಿಂಹಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆದೆ ॥
ಧರೆಯೊಳಧಿಕವಾದ ಕೂಡಲಿ ಪುರದಲಿ ।
ವರದ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನಿರಲು ಬಂದೆ ೫

೨೧೩

ನೋಡುವ ಬನ್ನಿರಯ್ಯ ಪ

ಕಾವೇರಿಯ ಭವಹಾರಿಯ ।
ಮುಕ್ತಿಕಾರಿಯ ನೋಡುವ ಬನ್ನಿರಯ್ಯ ಅ.ಪ

ಮಾತೆಯ ನುತಜನಜಾತೆಯ ಹರಿಮನಃ ।
ಪ್ರೀತೆಯ ಭುವನವಿಖ್ಯಾತೆಯ ॥
ನೀತಿಯುನ್ನತಕರದಾತೆಯ ಶಿವನ ಸಂ–।
ಭೂತೆಯ ನೋಡುವ ಬನ್ನಿರಯ್ಯ ೧

ಬಂದು ಸಕಲ ಮುನಿವೃಂದ ನೆರೆಯೆ ಮಿಿಯ–।
ಲಂದು ನಾರದಮುನಿ ಪೊಗಳುತಿರೆ ॥
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ನೋಡಿದಡೆ ಮುಕುತಿಯಹು–।
ದೆಂದರೆ ಮುಳುಗಲದೇತಕಯ್ಯ? ೨

ಅರ್ಕಚಂದ್ರವಹ್ನಿಪುಷ್ಕರದೊಳು ಮಿಂದು ।
ಚಕ್ರತೀರ್ಥದೊಳಗೋಲಾಡಿ ॥
ಗಕ್ಕನೆ ಸದ್ಗತಿಯಹುದೆಂದು ಮನೆಗಳ ।
ಕಕ್ಕುಲತೆಯ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯಿರಯ್ಯ ೩

ಕಂಡರೆ ಸಕಲ ಪಾತಕ ಪರಿಹಾರ, ಪಡೆ–।
ದುಂಡರೆ ದುರಿತ ದುರ್ಜನ ದೂರವು ॥
ಕೊಂಡಾಡಿದವರಿಗನಂತ ಫಲವು ನೀ–।
ರುಂಡರೆ ಭವಬಂಧ ಮೋಕ್ಷವಯ್ಯ ೪

ಗಂಗೆ–ಯಮುನೆಗೆ ಹೋದಡೆ ಮೂರೈದುದಿ–।
ನಂಗಳಿಗಹುದು ಮುಕುತಿಯೆಂದಡೆ ॥
ಹಿಂಗದೆ ಕಾವೇರಿಯ ನೋಡಿದಾಕ್ಷಣ ಪಾ–।
ಪಂಗಳಿರದೋಡಿ ಪೋಪುವಯ್ಯ ೫

ಯಾಗಾದಿ ಸ್ವರ್ಗಯೋಗದಿ ಪೊಕ್ಕು ಕಾಶಿಯೊಳು ।
ಆಗಲೆ ತನುವ ಬಿಡಲು ಮುಕುತಿ ।
ಭೋಗಿಶಯನನ ದಿನದಲಿ ಕಾವೇರಿಗೆ ।
ಹೋಗಿ ಮಿಂದವರಿಗಿದೇ ಗತಿಯಯ್ಯ ೬

ಕಾವೇರಿಯ ಗಾಳಿ ಸೋಕಿದ ದೇಶದೊ–
ಳಾವಾವ ಮನುಜರು ಸುಕೃತಿಗಳೇ ॥
ಕಾವೇರಿಯ ತೀರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ
ಆಹೋದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವಯ್ಯ ೭

ಆವಾವ ಜನ್ಮಕರ್ಮಂಗಳು ಸವೆವರೆ
ಕಾವೇರಿಯ ಕಾಡು ಸುಖಬಾಳಿರೈ ॥
ಶ್ರೀವರ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ
ಸೇವೆಯೊಳನುದಿನವಿಪ್ಪುದಯ್ಯ ೮

೨೧೪

ಭಾಗೀರಥೀದೇವಿ ಭಯನಿವಾರಣೆ ಗಂಗೆ ।
ಸಾಗರನ ನಿಜರಾಣಿ ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಿ ಪ

ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಹರಿ ಪಾದಕಮಲದಿಂದುದುಭವಿಸಿ ।
ಬ್ರಹ್ಮಕರ ಪಾತ್ರೆಯಲಿ ನಿಂದು ಬಂದೆ ॥
ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪಾದತೀರ್ಥವಾಗಿ ।
ಬೊಮ್ಮಾಂಡವನು ಪಾವನಮಾಡ ಬಂದೆ ೧

ದೇವಿ ನೀ ವಿಷ್ಣುಪಾದೋದಕವೆಂದೆನಿಸಿ ।
ದೇವತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಧಿಕವಾದೆ ॥
ದೇವರೆಲ್ಲರು ನೆರೆದು ತಲೆಬಾಗಿದರು ಮಹಾ–।
ದೇವನ ಶಿರದಿಂದ ಧರೆಗಿಳಿದು ಬಂದೆ ೨

ಜಹ್ನುವಿನುದರದಿ ಪೊಕ್ಕ ಕಾರಣದಿಂದ ।
ಜಾಹ್ನವಿಯೆಂದು ನೀನೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ ॥
ಮುನ್ನ ನರಕಕ್ಕಿಳಿದ ಸಗರರಾಯನ ವಂಶ– ।
ವನ್ನು ಪಾವನಮಾಡಿ ಪೊರೆಯಲು ಬಂದೆ ೩

ನಿಟ್ಟಿಸಲು ಮುನ್ನಾರು ಜನ್ಮಪಾತಕಹರಣ ।
ದಿಟ್ಟಿಸಲು ಮೂರುಜನ್ಮದಿ ಮುಕುತಿಯು ॥
ಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೊಂದು ಸ್ನಾನಮಾತ್ರದಲಿ ।
ಸುಟ್ಟು ಹೋಹುದು ಸಾಸಿರಜನ್ಮ ಪಾಪ ೪

ಹಲವು ಪರಿಯಲಿ ಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭವ–।
ದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಕಡುನೊಂದೆ ನಾನು ॥
ಹಲವು ಮಾತೇಕೆ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಚೆಲುವಪದದಿಂದಿಳಿದು ಒಲಿದು ದಯಮಾಡೆ ೫

V. ಆತ್ಮ ನಿವೇದನೆ

೨೧೫

ಅಗಲಿ ಸೈರಿಸಲಾರದೀ ಮನ ।
ಅಗಲದಿಪ್ಪುದೆ ಜೀವನ ॥
ಪೊಗರೊಗೆವ ನಗೆಮೊಗದ ಸೊಬಗಿನ ।
ಸುಗುಣಸಿರಿ ಗೋಪಾಲನ ಪ

ಮುನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಪಾಶದೊಳು ಬಿದ್ದನ್ಯಥಾರಕ್ಷಕರ ಕಾಣದೆ ।
ಬನ್ನಬಡುತಿಹ ಜನರನೀಕ್ಷಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿ ॥
ತನ್ನ ನಾಮದ ಸುಧೆಯನುಣ್ಣಿಸಿ ತನ್ನ ಭಜನೆಯ
ಸುಖವ ತೋರಿಸಿ ।
ತನ್ನ ದಾಸರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಹ ಚೆನ್ನಸಿರಿಗೋಪಾಲನ ೧

ಶೀಲಗುಣ ಕಥನಗಳನರಸದೆ ಕೀಳು ಚಾರಿತ್ರ್ಯಗಳ ಬಗೆಯದೆ ।
ಲೋಲಚಿತ್ತದಿ ಮಾಡುತಿಹ ಅಘಜಾಲ ಕೋಟಿಗಳೆಣಿಸದೆ ॥
ಕಾಲದಿಂ ಬಹುನಂಬಿದವರನು ಲೀಲೆಯಿಂದಭಿಮಾನಿಸುತ ಪರಿ।
ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಹ ಮಂಗಳಾತ್ಮಕ ಶೀಲಕಂಠಮೂರ್ತಿಯ ೨

ಭಕ್ತಿ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನ ಯೋಗ ವಿರಕ್ತಿಯೆಂಬುದನೇನು ಕಾಣದೆ ।
ಮತ್ತೆ ಕೇವಲ ಮೂಢಭಾವದ ಚಿತ್ತದಲಿ ನೆರೆ ನಂಬಿದ ॥
ಆರ್ತರನು ಅಬಲರ ಅನಾಥರ ಮೃತ್ಯುಮುಖದಿಂದವರ
ತಾನೊಲಿ–।
ದೆತ್ತಿ ಸಲಹುತಲಿಪ್ಪ ಸೊಬಗಿನ ಕೀರ್ತಿವಂತ ಮಹಾತ್ಮನ ೩

ಕರುಣದಿಂದೆಳಗಂದಿ ಕರುವಿನ ಮೊರೆಯ ಲಾಲಿಸಿ ಬಿಡದೆ ತೃಪ್ತಿಯ ।
ಕರೆದು ಮಾಡುವ ಪರಿಯೆ ತನ್ನಯ ಸ್ಮರಿಸುತಿಹ ಕಡುದೀನರ ॥
ಹೊರಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಒಳಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಪಿರಿದು ತನ್ನಯ ನಿಜವನವರಿಗೆ ।
ತೋರುವ ಕರುಣಾಳುಗಳ ದೇವನ ಶರಣಜನ ಮಂದಾರನ ೪

ನೇಮದಲಿ ನಂಬಿದರ್ಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ಕಾಮವಾಸನೆಗಳನು ಖಂಡಿಸಿ ।
ಪಾಮರರ ಪಂಡಿತರ ಮಾಡಿ ಮಹಾಮಹಿಮೆಗಳ ತಿಳಿಸುತ ॥
ರಾಮರಮಣಿಯ ಸಹಿತ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದಲಿ ನೆರೆ ನೆಲಸಿ ಭಕುತರ ।
ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಪೊರೆಯುತಿಹ ಸುಖಧಾಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ೫

೨೧೬

ಅಂಜಲೇತಕೆ ಮನವೆ ಅನುಗಾಲವು
ಕಂಜನಾಭನ ಭಕುತಿ ಕೈಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಪ

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರದಿಂದ
ಘೋರಪಾಪವನೆಲ್ಲ ಕಳೆಯಬಹುದು ॥
ಶ್ರೀರಾಮನಾಮವೆಂಬ ಸಿಂಗಾಡಿ ತಕ್ಕೊಂಡು
ವೈರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳ ವಧೆ ಮಾಡಬಹುದು ೧

ಶ್ರೀ ಕೇಶವನೆ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ
ಕಾಕು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಬಹುದು ॥
ವೈಕುಂಠಪತಿ ಎಂಬ ವಜ್ರವನೆ ತಕ್ಕೊಂಡು
ನೂಕಿ ಯಮಬಂಟರನು ನುಗ್ಗು ಮಾಡಲುಬಹುದು ೨

ಹರಿ ವಾಸುದೇವನೆಂಬ ಅಮೃತಪಾನಗಳಿಂದ
ಮರಣ ಜನನಗಳೆರಡ ಜಯಿಸಬಹುದು ॥
ಅರಿತರೆ ಮನದೊಳಗೆ ಪುರಂದರವಿಠಲನ
ಸರಸ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಸವಿಗಾಣಬಹುದು ೩

೨೧೭

ಅಂದಿಂದ ನಾ ನಿನ್ನ ನೆರೆ ನಂಬಿದೆನೊ ಕೃಷ್ಣ
ತಂದೆ ಗೋವಿಂದ ಮುಕುಂದ ನಂದನ ಕಂದ ಪ

ಬಲವಂತ ಉತ್ತಾನಪಾದರಾಯನ ಕಂದ
ಮಲತಾಯಿ ನೂಕಲು ಅಡವಿಯೊಳು ॥
ಜಲಜಾಕ್ಷ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದಿ ತಪವಿರಲಾಗಿ
ಒಲಿದು ಧ್ರುವಗೆ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿದ್ದ ಕೇಳಿ ೧

ನಕ್ರನಿಗೆ ಗಜರಾಜ ಸಿಕ್ಕಿ ಸರಸಿಯೊಳು
ದುಃಖದಿ ಶ್ರೀಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನಲು ॥
ಚಕ್ರದಿ ನೆಗಳ ಕಂಠವ ತರಿದು ಭಕ್ತನ
ಅಕ್ಕಸ ಪರಿದಾದಿಮೂಲನೆಂಬುದ ಕೇಳಿ ೨

ದ್ರುಪದನ ಸುತೆಯ ದುಶ್ಶಾಸನ ಸಭೆಯೊಳು
ಕಪಟದಿ ಸೀರೆಯ ಸೆಳೆಯುತಿರೆ ॥
ಸುಪರ್ಣವಾಹನ ಕೃಷ್ಣ ಸಲಹೆಂಬಬಲೆಯನು
ಅಪಮಾನದಿಂದ ಕಾಯ್ದ ಹರಿಯೆಂಬುದನು ಕೇಳಿ ೩

ಹರಿನಾರಾಯಣನೆಂದು ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಬರೆಯಲು
ದುರುಳ ದಾನವ ಅವನಿಗೆ ಮುನಿದು ॥
ಕರೆ ನಿನ್ನ ಒಡೆಯನ ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸೆ ನರ
ಹರಿ ಬಂದು ಒಡನೆಯೆ ಕಾಯ್ದನೆಂಬುದ ಕೇಳಿ ೪

ಅಂಬರೀಷಗೆ ದೂರ್ವಾಸ ಶಾಪವ ಕೊಡೆ
ಅಂಬುಜಲೋಚನ ಚಕ್ರದಿಂದ ॥
ಬೆಂಬತ್ತಿ ಮುನಿಯ ಶಾಪವ ಪರಿಹರಿಸಿದ
ಕಂಬು ಚಕ್ರಧರ ಹರಿಯೆಂಬುದ ಕೇಳಿ ೫

ಛಲಬೇಡ ರಾಮನ ಲಲನೆಯ ಬಿಡು ಎಂದು
ತಲೆಹತ್ತರವಗೆ ಪೇಳಲು ತಮ್ಮನ ॥
ಬಳಲಿಸಿ ಹೊರಡಿಸೆ ಅವ ನಿನ್ನ ಮರೆಹೊಗಲು
ಸಲೆ ವಿಭೀಷಣಗೆ ಲಂಕೆಯನಿತ್ತುದನು ಕೇಳಿ ೬

ಸುರ ನರ ನಾಗಲೋಕದ ಭಕ್ತ ಜನರನು
ಪೊರೆಯಲೋಸುಗ ವೈಕುಂಠದಿಂದ ॥
ಸಿರಿಸಹಿತದಿ ಬಂದು ಶೇಷಾಚಲದಿ ನಿಂತ
ಪುರಂದರವಿಠಲ ನಿನ್ನಯ ಚರಣವ ಕಂಡು ೭

೨೧೮

ಅಪಮಾನವಾದರೆ ಒಳಿತು ।
ಅಪರೂಪ ಹರಿನಾಮ ಜಪಿಸುವ ಮನುಜಗೆ ಪ

ಮಾನದಿಂದಲಿ ಅಭಿಮಾನ ಪುಟ್ಟುವುದು ।
ಮಾನದಿಂದಲಿ ತಪ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು ॥
ಮಾನಿ ಕೌರವನಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಯಿತು ಅನು–।
ಮಾನವಿಲ್ಲವು ಮಾನ ಅಪಮಾನ ಸಮರಿಗೆ ೧

ಅಪಮಾನದಿಂದಲಿ ತಪವೃದ್ಧಿಯಾಹುದು ।
ಅಪಮಾನದಿಂ ಪುಣ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವುದು ॥
ಅಪಮಾನದಿಂದಲಿ ನೃಪ ಧ್ರುವರಾಯಗೆ ।
ಕಪಟನಾಟಕ ಕೃಷ್ಣ ಅಪರೋಕ್ಷನಾದನು ೨

ನಾನೇನ ಮಾಡಲಿ ಆರಲ್ಲಿ ಪೋಗಲಿ ।
ಕಾನನಚರರಾರಾಧ್ಯ ನೀನಿರಲು ॥
ದೀನರಕ್ಷಕ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ।
ಏನು ಬೇಡೆನಗಪಮಾನವೆ ಇರಲಿ ೩

೨೧೯

ಅಪರಾಧಿ ನಾನಲ್ಲ ಅಪರಾಧವೆನಗಿಲ್ಲ ।
ಕಪಟನಾಟಕಸೂತ್ರಧಾರಿ ನೀನೆ ಪ

ನೀನು ಆಡಿಸಲು ಜಡವೊನಕೆ ಅಭಿನಯಬೊಂಬೆ
ಏನು ಬಲ್ಲದು ಬೇರೆ ಕೃತಿಯನೊಂದ ॥
ನೀನಿಟ್ಟ ಸೂತ್ರದಿಂದಲುಗೆ ಕೈಕಾಲುಗಳು ।
ನೀನೆ ಮಗ್ಗಿಸಲು ಮಗ್ಗುವ ದೇಹ ತಾನಾಗೆ ೧

ಒಂದೆಂಟು ಬಾಗಿಲುಗಳುಳ್ಳ ಪಟ್ಟಣಕೆ ತನ-
ಗೆಂದು ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಮನೆಯಾಳ್ಗಳ ॥
ತಂದು ಕಾವಲುನಿಲಿಸಿ ಎನ್ನ ನೀನೊಳಗಿಟ್ಟು
ಮುಂದೆ ಭವಭವದಿ ದಣಿಪುದು ನಿನ್ನದನ್ಯಾಯ ೨

ಯಂತ್ರವಾಹಕ ನೀನೆ ಒಳಗೆ ಇದ್ದೂ ಎನ್ನಸ್ವ
ತಂತ್ರನೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಲಿಸುವರೆ ಹೇಳೊ ॥
ಕಂತುಪಿತ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಎಂತಾದಡಂತಹುದ
ನಂತ ಮೂರುತಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೨೦

ಆಗಲೆ ಕಾಯಬೇಕು ಅಂಬುಜಾಕ್ಷನೆ ಎನ್ನ ।
ಈಗ ನೀ ಕಾಯ್ದರೇನು ಕಾಯದಿದ್ದರೇನು ಪ

ಹೊನ್ನು ಹಣ ಎನಗುಂಟು ಹೆಸರಾದ ಮನೆಯುಂಟು ।
ಚಿನ್ನ-ಚೀನಾಂಬರವುಂಟು ಚೆಲುವುಪ್ಪರಿಗೆಯುಂಟು ॥
ಮೊನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಂಡು ಮಗು ಒಂದು ಎನಗುಂಟು ।
ಸನ್ನೆ ಶಕ್ತಿಗುಂದಿದಾಗ ಸಂಗಡಲೊಬ್ಬರ ಕಾಣೆ ೧

ನಂಟರಿಷ್ಟರು ಉಂಟು ನೆರೆ-ಹೊರೆ ಎನಗುಂಟು ।
ಎಂಟು ಭಾಗ್ಯಗಳುಂಟು ಬಂದು ಹೋಗುವರುಂಟು ॥
ಕಂಠಕೆ ಹೊದ್ದಿದ ಕಾಂತೆಯರೆನಗುಂಟು ।
ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ಸಂಗಡೊಬ್ಬರನು ಕಾಣೆ ೨

ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದ ವಾತ ಘಾತಗಳಿಂದ ।
ಅಂದಿನ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಬಾಧಿಸುತಿರಲು ॥
ಇಂದಿರೇಶನೆ ನಿನ್ನ ಸಂಗವೆಲ್ಲವಿ ಬಿಟ್ಟೆ ।
ಬಂದಿನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೨೧

ಆದದ್ದೆಲ್ಲ ಒಳತೇ ಆಯಿತು ನಮ್ಮ । · ಪ

ಶ್ರೀಧರನ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಲು ।
ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತಾಯಿತು ಅ.ಪ

ದಂಡಿಗೆ ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ।
ಮಂಡೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಾಚುತಲಿದ್ದೆ ॥
ಹೆಂಡತಿ ಸಂತತಿ ಸಾವಿರವಾಗಲಿ ।
ದಂಡಿಗೆ ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿಸಿದಳಯ್ಯ ೧

ಗೋಪಾಳ ಬುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ।
ಭೂಪತಿಯಂತೆ ನಾಚುತಲಿದ್ದೆ ॥
ಆ ಪತ್ನಿಯು ತಾ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ।
ಗೋಪಾಳ ಬುಟ್ಟಿಯ ಹಿಡಿಸಿದಳಯ್ಯ ೨

ತುಳಸಿಮಾಲೆಯ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ।
ಅಲಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತಲಿದ್ದೆ ॥
ಜಲಜಾಕ್ಷಿಯು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ।
ತುಳಸಿ । ಮಾಲೆಯ ಹಾಕಿಸಿದಳು ೩

೨೨೨

ಆರು ಬದುಕಿದರಯ್ಯ ಹರಿ ನಿನ್ನ ನಂಬಿ
ತೋರೋ ಈ ಜಗದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬರನು ಕಾಣೆ ಪ

ಕಲಹಬಾರದ ಹಾಗೆ ಕರ್ಣನನು ನೀ ಕೊಂದೆ
ಸುಲಭದಲಿ ಕೌರವರ ಮನೆಯ ಮುರಿದೆ ॥
ನೆಲನ ಬೇಡಲು ಪೋಗಿ ಬಲಿಯ ತಲೆಯನು ತುಳಿದೆ
ಮೊಲೆಯನುಣಿಸಲು ಬಂದ ಪೂತನಿಯ ಕೊಂದೆ ೧

ಕರಪತ್ರದಿಂದ ತಾಮ್ರಧ್ವಜನ ತಂದೆಯನು
ಕೊರಳ ಕೊಯಿಸಿದೆ ನೀನು ಕುಂದಿಲ್ಲದೆ ॥
ಮರುಳನಂದದಿ ಪೋಗಿ ಭೃಗುಮುನಿಯ ಕಣ್ಣೊಡೆದೆ
ಅರಿತು ನರಕಾಸುರನ ಹೆಂಡಿರನು ಬೆರೆದೆ ೨

ತಿರಿದುಂಬ ದಾಸರ ಕೈಲಿ ಕಪ್ಪವ ಕೊಂಬೆ
ಗರುಡವಾಹನ ನಿನ್ನ ಚರಿಯವರಿಯೆ ॥
ದೊರೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನಿನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದರೆ
ತಿರುಪೆಯೂ ಹುಟ್ಟಲೊಲ್ಲದು ಕೇಳೊ ಹರಿಯೆ ೩

೨೨೩

ಆರು ಬಾರರು ಸಂಗಡಲೊಬ್ಬರು ।
ನಾರಾಯಣನ ದಿವ್ಯನಾಮ ಒಂದಲ್ಲದೆ ಪ

ಹೊತ್ತು ನವಮಾಸ ಪರಿಯಂತ ಗರ್ಭದಲಿ ।
ಅತ್ಯಂತ ನೋವು ಬೇನೆಗಳ ತಿಂದು ॥
ತುತ್ತು ಬುತ್ತಿಯ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಿದ ತಾಯಿಯು ।
ಅತ್ತು ಕಳುಹುವಳಲ್ಲದೆ ಸಂಗಡ ಬಾಹಳೆ ೧

ನೆರೆದಿದ್ದ ಪುರಜನ ವಿಪ್ರರಗ್ನಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ ।
ಕರವಿಡಿದು ಕೈಧಾರೆ ಎರೆಸಿಕೊಂಡ ॥
ತರುಣಿ ತನ್ನಯ ಗಂಡನನು ಮುಟ್ಟಲಮ್ಮದೆ ।
ನೆರೆ ಏನು ಗತಿ ತನಗೆ ಹೇಳೆಂಬಳಲ್ಲದೆ ೨

ಮನೆ–ಮಕ್ಕಳಿವರೆನ್ನ ತನುವು ಒಡವೆ ಎರಡು ।
ಘನವಾಗಿ ನಂಬಿರೆ ನನ್ನವೆಂದು ।
ಅನುಮಾನವೇತಕೆ ಜೀವ ಹೋದಬಳಿಕ ।
ಘನಹೊತ್ತು ಮನೆಯಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳರೊ ದೇವ ೩

ಆತ್ಮ ಬಳಲಿದಾಗ ಬಂಧುಗಳು ಬಂದು ।
ಹೊತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹಾಕು ಎಂತೆಂಬರು ॥
ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟು ।
ಮತ್ತೆ ಬೆನ್ನನು ತಿರುಗದಲೆ ಬಾಹೋರಲ್ಲದೆ ೪

ಹರಣ ಹೋಗದ ಮುನ್ನ ಹರಿಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ।
ಪರಲೋಕ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ।
ಕರುಣಿ ಕೃಪಾಳು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ನೆರೆನಂಬಿ ಭಜಿಸಿ ನೀ ಸುಖಿಯಾಗೊ ಮನುಜಾ ೫

೨೨೪

ಆರಿದ್ದರೇನಯ್ಯ ನೀನಲ್ಲದೆನಗಿಲ್ಲ
ಕಾರುಣ್ಯ ನಿಧಿ ಹರಿಯೆ ಕೈಯ ಬಿಡಬೇಡ ಪ

ದುರುಳ ಕೌರವನಂದು ದ್ರುಪದಜೆಯ ಸೀರೆಯನು
ಕರದಿಂದ ಸೆಳೆಯುತಿರೆ ಪತಿಗಳೆಲ್ಲ ॥
ಗರ ಹೊಯ್ದರಂತಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ನರಹರಿಯೆ
ಕರುಣದಿಂ ನೀನಲ್ಲದಾರು ಕಾಯ್ದವರು ೧

ಅಂದು ನೆಗಳಿನ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಗಜರಾಜನನು
ತಂದೆ ನೀ ವೈಕುಂಠದಿಂದ ಬಂದು ॥
ಇಂದಿರೇಶನೆ ಚಕ್ರದಿಂದ ನೆಗಳಿನ ಬಾಯ
ಸಂಧಿಯನು ಸೀಳಿ ಪೊರೆದೆಯೆಲೊ ನರಹರಿಯೇ ೨

ಅಜಮಿಳನು ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಕಾಲದೂತರು ಬರಲು
ನಿಜಸುತನ ಕರೆಯಲವನತಿ ವೇಗದಿ ॥
ತ್ರಿಜಗದೊಡೆಯನೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಕರುಣದಲಿ
ನಿಜದೂತರನು ಕಳುಹಿ ಕಾಯ್ದೆ ಗಡ ಹರಿಯೇ ೩

೨೨೫

ಇನ್ನೂ ದಯ ಬಾರದೇ–ದಾಸನ ಮೇಲೆ–
ಇನ್ನೂ ದಯ ಬಾರದೇ ಪ

ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವ
ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳೆವುದು ಇಂದಿರೆಯ ರಮಣಾ ಅ.ಪ

ನಾನಾ ಜನ್ಮಗಳಲಿ ನಾನಾ ಜಾತಿಗಳಲಿ
ನಾನಾ ಯೋನಿಗಳಲಿ ಜನಿಸಿ ಜನಿಸಿ ದೇವಾ ॥
ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂದು ನರಕದೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು
ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ೧

ಕಾಮಾದಿ ಷಡುವರ್ಗ ಗಾಢಾಂಧಕಾರದಿ
ಪಾಮರನಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಪಾತಕನ ॥
ರಮಾಮನೋಹರ ಹರಿ ನೀನೇ ಗತಿಯೆಂದು
ನಾಮಾಮೃತವನು ಪಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ೨

ಏನ ಓದಿದರೇನು ಏನ ಕೇಳಿದರೇನು
ಈ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಸರಿಬಾರದು ॥
ಜ್ಞಾನಹೀನನ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಪಾಲಿಸು
ದೀನ ದಯಾಕರ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ೩

೨೨೬

ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎನಗೆಲೊ ಹರಿಯೆ ।
ನಿನ್ನನು ನೆನೆಯದೆ ಮೋಸಹೋದೆನಲ್ಲ ಪ

ಅಂಕದೊಳಾಡುವ ಶಿಶುವಿನ ಮುದ್ದಿನ ।
ಬಿಂಕದ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳುತಲಿ ॥
ಕಿಂಕಿಣಿ ಧ್ವನಿಯನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ ।
ಮಂಕು ಹರಿಣನಂತೆ ಆದೆನಲ್ಲ ೧

ಪರವನಿತೆಯರ ಲಾವಣ್ಯಕೆ ಲೋಚನ ।
ಚರಿಸುತಲವರ ಕೂಟಕೆ ಬೆರಸಿ ॥
ಉರಿವ ಕಿಚ್ಚು ತನಗೆ ಹಿತವೆಂದು ಅದರೊಳು ।
ಎರಗಿದ ಪತಂಗದಂತಾದೆನಲ್ಲ ೨

ತೊಡೆಯೆಡೆ ಗುಹ್ಯಕಾಂಬೆನೊ ಕಾಣೆನೋ ಎಂದು ।
ಮಡದಿಯರಂಗಸಂಗವ ಮಾಡುತ ॥
ಒಡಲ ತೀಟಕೆ ಪೋಗಿ ಬಡಿಗಲ್ಲ ಕೆಡಹಿಕೊಂ–।
ಡಡಗಿದ ಮೂಷಕನಂತಾದೆನಲ್ಲ ೩

ಸಲೆ ನಿಜವೃತ್ತಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಪರಾನ್ನವ ।
ನಲಿದುಂಡು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರೆಯುತಲಿ ॥
ಬಲೆಯ ತುದಿಯ ಮಾಂಸಕೆ ಬಂದೆರಗುತ ।
ಸಿಲುಕಿದ ಮೀನಿನಂತಾದೆನಲ್ಲ ೪

ಲಂಪಟನಾಗಿ ನಾರಿಯರ ಮುಖಾಬ್ಜದ ।
ಸೊಂಪಿನ ಕಂಪನಾಘ್ರಾಣಿಸುತ ॥
ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ತನ್ನ
ಸೊಂಪಳಿದಳಿಯಂತೆ ನಾನಾದೆನಲ್ಲ ೫

ಇಂತು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ತಮತಮ್ಮ ವಿಷಯಕೆ
ಮುಂತಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಾವಲೆಯುತಿರೆ ॥
ಸಂತತ ತಮತಮ ವಿಷಯಕೆ ಎಳಸಲು
ಕಾಂತಾರದರಸನಂತೆ ಆದೆನಲ್ಲ ೬

ಕಂದರ್ಪಲೀಲೆಯ ಗೆಲಿದುಳ್ಳ ಭಕ್ತಿಯ ।
ತಂದು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆನ್ನಯ ॥
ತಂದೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ನೆನೆದರೆ ।
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಭವಬಂಧನ ಬಾರದಲ್ಲ ೭

೨೨೭

ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲಾರೆ ।
ಫುಲ್ಲನಾಭನೆ ನೀನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇರಿಸೆನ್ನ ಪ

ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಜನ್ಮ ಮರಣವನೊಲ್ಲೆ ।
ದುರಿತ ಕೋಟಲೆಯ ಸಂಸಾರವನೊಲ್ಲೆ ॥
ತುರುಕಾದು ಕೊಳಲನೂದುವ ಮುರಮರ್ದನ ।
ಚರಣಕಮಲಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯೊಳಿರಿಸೆನ್ನ ೧

ಬಂದು ಸಂಸಾರದ ಬೇನೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ।
ನೊಂದೆನು ಕಡುಮೋಹದಿಂದ ನಾ ಬೆಂದು ॥
ನಂದಗೋಪನ ಕಂದ ವೃಂದಾವನಪ್ರಿಯ ।
ಎಂದೆಂದು ತವಪಾದ ಸ್ಮರಣೆಯೊಳಿರಿಸೆನ್ನ ೨

ಪುತ್ರ–ಪೌತ್ರರು ಬಂಧು–ಮಿತ್ರ ಬಾಂಧವರೆಂದು ।
ಕತ್ತಲೆಯೊಳು ಕಡುನೊಂದೆನಯ್ಯ ॥
ಸತ್ಯಮೂರುತಿ ಶ್ರೀ ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ।
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೨೮

ಇಷ್ಟುಪಾಪವನು ಮಾಡಿದುದೆ ಸಾಕೊ ।
ಸೃಷ್ಟಿಗೀಶನೆ ಎನ್ನನುದ್ಧರಿಸಬೇಕೊ ಪ

ಒಡಲಕಿಚ್ಚಿಗೆ ಪರರ ಕಡು ನೋಯಿಸಿದೆ ಕೃಷ್ಣ ।
ಕೊಡದೆ ಅನ್ಯರ ಋಣವನಪಹರಿಸಿದೆ ।
ಮಡದಿಯ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರೊಡನೆ ।
ಹಡೆದ ತಾಯಿಯ ಕೂಡ ಹಗೆ ಮಾಡಿದೆ ೧

ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾನ ಜಪ ಮಾಡದಲೆ ಮೈಗೆಟ್ಟೆ ।
ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವನಂತು ಮೊದಲೆ ಬಿಟ್ಟೆ ॥
ಏನ ಹೇಳಲಿ ಪರರ ಮಾನಿನಿಗೆ ಮನಸಿಟ್ಟೆ ।
ಶ್ವಾನ ಸೂಕರನಂತೆ ಹೊರೆದೆ ಹೊಟ್ಟೆ ೨

ವ್ರತ ನೇಮ ಉಪವಾಸ ಒಂದು ದಿನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ।
ಅತಿಥಿಗಳಿಗನ್ನವನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ ।
ಶ್ರುತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ।
ವೃಥವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಕಳೆದನಲ್ಲ ೩

ಶುದ್ಧ ವೈಷ್ಣವ ಕುಲದಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆನೋ ನಾನು ।
ಮಧ್ವ ಮತಸಿದ್ಧಾಂತ ಪದ್ಧತಿಗಳ ॥
ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ತಿಳಿದು ಪದ್ಮನಾಭನ ದಿನದಿ ।
ಕದ್ದುಂಡು ಕಾಯವನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡಿದೆನಯ್ಯ ೪

ತಂದೆ ತಾಯ್ಗಳ ಸೇವೆ ಒಂದು ದಿನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ।
ಮಂದ ಭಾಗ್ಯನ ಬವಣೆ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ॥
ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ದೋಷ ಒಂದುಳಿಯದರುಹಿದೆನು ।
ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಮುಂದೆನ್ನ ಕಾಯೊ ೫

೨೨೯

ಈ ಪರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಒಲ್ಲೆ ನಾನು ।
ಶ್ರೀಪತಿಯೆ ನೀನೊಲಿದು ಏನ ಕೊಟ್ಟುದೆ ಸಾಕು ಪ

ಚಿರಕಾಲ ನಿನ್ನ ಕಾಯ್ದು ತಿರುಗಿದುದಕೆ ನಾನು ।
ಕರುಣದಲಿ ರಚಿಸಿ ನೀ ಈ ದುರ್ಗದಿ ॥
ಇರ ಹೇಳಿದುದಕೆ ನಾ ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದೆ ಒಳಗೆ ।
ಪುರುಳ ಲೇಶವು ಕಾಣೆ ಕರಕರೆಯು ಬಲುನೋಡು ೧

ದಾರಿಯಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವವರ ಉಪಟಳ ಘನ ।
ಚೋರರಟ್ಟುಳಿಗಂತೂ ನೆಲೆಯೆ ಇಲ್ಲ ॥
ವೈರಿವರ್ಗದ ಜನರು ಒಳಗೆ ಬಲು ತುಂಬಿಹರು ।
ಮೀರಿ ನಿನ್ನಲಿ ಮನವನೂರಿ ನಿಲಗೊಡರು ೨

ಸರಿಬಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ತಾವೆನ್ನನ್ನು ।
ಬರಿಯ ಲೆಕ್ಕಕೆ ಮಾತ್ರ ಗುರಿಯ ಮಾಡಿ ॥
ಕರಕರೆಯ ಬಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತಿಹರು ।
ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಸು ದೊರೆಯೇ ೩

ನಾಮಾಂಕಿತಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರವೆನಗಿತ್ತೆ ।
ಸ್ವಾಮಿತ್ವವೋ ನೋಡು ಮನೆಮನೆಯಲಿ ॥
ಭೀಮ ವಿಕ್ರಮರವರು ದುರ್ಬಲಾಗ್ರಣಿ ನಾನು ।
ಗ್ರಾಮ ಒಪ್ಪಿಸೆ ನಮಿಪೆ ಸಂಬಂಧ ತೆರಮಾಡು ೪

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರೆಯ ಬಂದವರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ।
ಪಾಳೆಯವನೊಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವೆವೆಂದು ॥
ಆಲೋಚಿಸಿಹರಯ್ಯ ಈಗಲೆನಗೆ ನಿನ್ನ ।
ಆಳುಗಳ ಬಲಮಾಡಿ ಎನ್ನ ರಕ್ಷಿಸು ದೊರೆಯೆ ೫

ಕ್ಷಣಕೆ ನೂರುಪಟಳ ಈ ಕೋಟೆಗೆಲೊ ರಾಯ ।
ಅನುವಾದ ದಿವಸವೊಂದಾದರಿಲ್ಲ ॥
ಮೊನೆಗಾರ ಜನವಿಲ್ಲ ಇದ್ದವರು ವಶವಿಲ್ಲ ।
ಕೊನೆಗೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಕಾಪಾಡುವ ತೆರನೆಂತೊ ೬

ಎನಗೆ ಈ ಬಹುನಾಯಕರ ಕೊಂಪೆಯೊಳು ವಾಸ–।
ವನು ಬಿಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ನಿಜ ಪಟ್ಟಣದೊಳು ॥
ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನಾ ನಿನ್ನ ನೋಡಿಕೊಳುತ ।
ಅನುಗಾಲ ಬದುಕುವೆನೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೭

೨೩೦

ಈ ಸಮಯಕಲ್ಲದಿನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಯೊ ।
ದೋಷರಹಿತ ವಾಸುದೇವ ನೀ ಕಾಯೊ ಕೃಷ್ಣ ಪ

ನಿನ್ನಂಘ್ರಿಯನು ಭಜಿಸಿದವರ ಬಾಳ್ವೆಯ ಕಾಯೊ ।
ಎನ್ನ ಸತಿ ಸುತರು ನಿನ್ನವರೆ ಕಾಯೊ ॥
ನೀನಲ್ಲದನ್ಯರನು ಕಾಣೆ ಕವಳಿಯ ಕಾಯೊ ।
ಮುನ್ನ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೀನೆಂಬೆ ಕಾಯೊ ೧

ಪರವೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಎನ್ನ ಮನಸು ಕಾತರಿ ಕಾಯೊ ।
ದುರಿತ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಮುಂಚಿಲ್ಲ ಕಾಯೊ ॥
ಕರೆಕರೆಯ ಸಂಸಾರಕಷ್ಟು ಕಡಲಿಯ ಕಾಯೊ ।
ದುರಿತ ಭವ ಶರಧಿಗೆ ತಾರೆ ಕಾಯೊ ೨

ತ್ರಿವಿಧ ಪಾಪಂಗಳಿಗೆ ಪದವು ಉದ್ದಿನ ಕಾಯೊ।
ಭವಸಾಗರದೊಳೀಸೆಂಬೆ ಕಾಯೊ ॥
ದಿವಿಜೇಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಕೈಪಿಡಿದು ಒಲಿದು ಕಾಯೊ ।
ನವ ಮುಕ್ತಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನೀ ಬಿಡದೆ ಕಾಯೊ ೩

೨೩೧

ಊರಿಗೆ ಬಂದರೆ ದಾಸಯ್ಯ – ನಮ್ಮ ।
ಕೇರಿಗೆ ಬಾ ಕಂಡೆ ದಾಸಯ್ಯ ಪ

ಕೇರಿಗೆ ಬಂದರೆ ದಾಸಯ್ಯ ಗೊಲ್ಲ ।
ಕೇರಿಗೆ ಬಾ ಕಂಡೆ ದಾಸಯ್ಯ ಅ.ಪ

ಕೊರಳೊಳು ವನಮಾಲೆ ಧರಿಸಿದನೆ ಕಿರು ।
ಬೆರಳಲಿ ಗಿರಿಯನೆತ್ತಿದನೆ ॥
ಇರುಳು ಹಗಲು ಇಲ್ಲದಲಿ ಹಿರಣ್ಯನ ।
ಮರಣವ ಮಾಡಿದ ದಾಸಯ್ಯ ೧

ಮುಂಗೈ ಮುರಾರಿ ದಾಸಯ್ಯ ಚೆಲುವ ।
ಪೊಂಗೊಳಲೂದುವ ದಾಸಯ್ಯ ॥
ಹಾಂಗೆ ಹೋಗದಿರು ದಾಸಯ್ಯ ಪೊ ।
ನ್ನುಂಗುರ ಕೊಡುವೆನು ದಾಸಯ್ಯ ೨

ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ದಾಸಯ್ಯ ಕಂ – ।
ದರ್ಪನ ಪಿತನೆಂಬ ದಾಸಯ್ಯ ।
ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಎನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ತೋಳ್ ।
ಕುಪ್ಪಸ ಕೊಡುವೆನು ದಾಸಯ್ಯ ೩

ಶಾಲು ಹೊದಿಸುವೆನು ದಾಸಯ್ಯ ತುತ್ತು ।
ಹಾಲು ಬೋನವುಣಿಸುವೆ ದಾಸಯ್ಯ ॥
ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದೆನು ದಾಸಯ್ಯ ವನ ।
ಮಾಲೆಯ ಕೊಡುವೆನು ದಾಸಯ್ಯ ೪

ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಡ ದಾಸಯ್ಯ ತಾಳು ।
ರೊಟ್ಟಿ ಸುಡುವನಕ ದಾಸಯ್ಯ ತಂ ।
ಬಿಟ್ಟನಾದರು ಮೆಲ್ಲೊ ದಾಸಯ್ಯ ಪುರಂದರ ।
ವಿಠಲನೆಂಬ ದಾಸಯ್ಯ * ೫

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇದೆ.

೨೩೨

ಋಣವೆಂಬ ಸೂತಕವು ಬಹು ಬಾಧೆ ಬಡಿಸುತಿದೆ ।
ಗುಣನಿಧಿಯೆ ನೀ ಎನ್ನ ಕಡೆಹಾಯಿಸಯ್ಯ ಪ

ಒಡಲಿನಾಸೆಗೆ ಪರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಧನವನ್ನು ।
ತಡೆಯದಲೆ ತಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುವೆ ॥
ಕೊಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವರ ಬಿರುನುಡಿಗಳನು ಕೇಳ್ವ ।
ಕಡು ಪಾಪವನ್ನು ನೀ ಕಡೆಹಾಯಿಸಯ್ಯ ೧

ಕೊಟ್ಟ ದೊರೆಗಳು ಬಂದು ನಿಷ್ಠುರದ ಮಾತಾಡಿ ।
ಎಷ್ಟು ಬಯ್ವರೊ ತಮ್ಮ ಮನದಣಿಯಲು ॥
ದಿಟ್ಟತನವಿಲ್ಲದಲೆ ಕಳೆಯಗುಂದಿದೆನಯ್ಯ ।
ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯನೆ ಎನ್ನ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹರಿಸೊ ೨

ಆಳಿದೊಡೆಯನ ಮಾತ ಕೇಳಿ ನಡೆಯಲು ಬಹುದು ।
ಊಳಿಗವ ಮಾಡಿ ಮನದಣಿಯ ಬಹುದು ॥
ಕಾಳಗವ ಪೊಕ್ಕು ಕಡಿದಾಡಿ ಜಯಿಸಲು ಬಹುದು ।
ಪೇಳಲಳವಲ್ಲ ಋಣದವಗೊಂದು ಸೊಲ್ಲ ೩

ಹರಿವ ಹಾವನು ಹಿಡಿದು ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಲು ಬಹುದು ।
ಮುರಿವ ಮಾಳಿಗೆಯ ಕೈಯೊಳು ನಿಲಿಸ ಬಹುದು ॥
ಉರಿವ ಉರಿಯೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಹೊರ ಮೊರಟು ಬರಬಹುದು ।
ಬೆರೆದು ಸೇರಲು ಬಹುದು ವೈರಿಗಳ ಮನೆಯ ೪

ಹೆತ್ತ ಸೂತಕ ಹತ್ತುದಿನಕೆ ಪರಿಹಾರವು ।
ಮೃತ್ಯು ಸೂತಕವು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನವು ॥
ಮತ್ತೆ ಋಣಸೂತಕವು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಿ ।
ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿಹುದು ಎತ್ತಲು ಹೋಗಗೊಡದೆ ೫

ಅವರ ದ್ರವ್ಯವ ದಾನ–ಧರ್ಮವನು ಮಾಡಿದರೆ ।
ಅವರಿಗಲ್ಲದೆ ಪುಣ್ಯ ಇವರಿಗುಂಟೆ ॥

ಅವರ ದ್ರವ್ಯದಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯನು ಮಾಡಿದರೆ ।
ಅವರ ಮನೆಬಾಡಿಗೆಯ ಎತ್ತಿನಂದದಲಿ ೬

ಬಂಧುಗಳ ಮುಂದೆನ್ನ ಬಹುಮಾನಗಳು ಹೋಗಿ ।
ಕಂದಿ ಕುಂದಿದೆನಯ್ಯ ಕರುಣಾನಿಧೆ ॥
ಇಂದಿರಾರಮಣ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ।
ಇಂದೆನ್ನ ಋಣದಿಂದ ಕಡೆ ಹಾಯಿಸಯ್ಯ ೭

೨೩೩

ಎಂತು ನಿನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನೊ ಪ

ಚಿಂತಾಯತನೆ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಎನಗೊಂದು ಕೋಟಿ ಅ.ಪ

ಪವಿತ್ರೋದಕದಿ ಪಾದ ತೊಳೆವೆನೆಂತೆಂದರೆ ।
ಪಾವನೆಯಾದ ಗಂಗೆ ಪಾದೋದ್ಭವೆ ॥
ನವಕುಸುಮವ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನೆಂದರೆ ಉದು
ಭವಿಸಿಹನು ಅಜ ನಿನ್ನ ಪೊಕ್ಕುಳ ಹೂವಿನಲಿ ೧

ದೀಪವನು ಬೆಳಗುವೆನೆ ನಿನ್ನ ಕಂಗಳು ಸಪ್ತ
ದ್ವೀಪಂಗಳೆಲ್ಲವನು ಬೆಳಗುತಿಹವೋ ॥
ಆಪೋಶನವನಾದರೀವೆನೆಂತೆಂಬೆನೆ
ಆಪೋಶನವಾಯ್ತು ಏಳು ಅಂಬುಧಿಯು ೨

ಕಾಣಿಕೆಯಿತ್ತಾದರೂ ಕೈ ಮುಗಿವೆನೆಂದರೆ
ರಾಣಿವಾಸವು ಸಿರಿದೇವಿ ನಿನಗೆ ॥
ಮಾಣದೆ ಮನದೊಳು ನಿನ್ನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ
ಧ್ಯಾನವನು ದಯೆ ಮಾಡೋ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೩೪

ಎಂದಪ್ಪಿಕೊಂಬೆ ರಂಗಯ್ಯ ನಿನ್ನ ।
ಎಂದಪ್ಪಿಕೊಂಬೆ ಪ

ಎಂದಪ್ಪಿಕೊಂಬೆ ನಾನೆಂದು ಮುದ್ದಾಡುವೆ ।
ಎಂದಿಗೆ ಸವಿಮಾತನಾಡಿ ನಾ ದಣಿವೆನೊ ಅ.ಪ

ಅರಳೆಲೆಮಾಗಾಯಿ ಕೊರಳ ಪದಕ ಸರ ।
ತರಳರನೊಡಗೂಡಿ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮೆಲುವನ ೧

ಅಂದುಗೆ ಪಾಯ್ವಟ್ಟು ಗೆಜ್ಜೆ ಘಿಲುಘಿಲು ಕೆನೆ ।
ಚೆಂದದಿ ಕುಣಿವ ಮುಕುಂದನ ಚರಣವ ೨

ಹೊನ್ನಿನ ಉಡುದಾರ ರನ್ನದ ಚೌಕುಳಿ ।
ಚಿನ್ನದುಂಗುರವಿಟ್ಟ ಜಾಹ್ನವಿ ಜನಕನ ೩

ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಭಾಗವತನ ರೂಪವು ತಾನಾಗಿ ।
ತುಪ್ಪದ ಬಿಂದಿಗೆ ತಂದ ವಿಠಲನ ೪

ಪರಿಪರಿ ಭಕುತರ ಮರೆಯದೆ ಸಲಹುವ ।
ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಸಿರಿಪಾದಪದುಮವ ೫

೨೩೫

ಎಂದಿಗೆ ನಾನಿನ್ನು ಧನ್ಯನಹೆನೊ
ಎಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಕೆ ಬಹೆನೊ ಅಚ್ಯುತನೆ ಪ

ಪುಲು ಮರವು ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ ಕುಲದಲಿಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ
ಜಲ ಜೀವದೊಳಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ॥
ಅಳಲಿ ಏಕಾದಶ ಲಕ್ಷ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟದಲಿ
ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿದೆನಂಡಜದೊಳು ದಶಲಕ್ಷ ೧

ಚರಣ ನಾಲ್ಕರಲಿ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜೀವಿಸಿ
ನರನಾಗಿ ಚರಿಸಿದೆನು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ॥
ಪರಿಪರಿಯ ಭವದಿಂದ ಬಲು ನೊಂದೆನೈ ನಿನ್ನ
ಸರಸಿಜಸಂಭವನ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ೨

ಎಂಬತ್ತುನಾಲಕುಲಕ್ಷ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ
ಅಂಬುಜನಾಭ ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಗಾಗಿ ॥
ಕುಂಭಿನಿಯೊಳು ಬಂದು ನೊಂದೆನಯ್ಯಾ ಸ್ವಾಮಿ
ಕಂಬುಕಂಧರ ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೩೬

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ಪಾದವೆ ಗತಿಯೋ ಗೋ
ವಿಂದ ಬಾರೈ ಎನ್ನ ಹೃದಯ ಮಂದಿರಕೆ ಪ

ಮೊದಲಿಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು ನಾ ಬಂದೆ
ತುದಿಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಭವದಿಂದ ನೊಂದೆ ॥
ಇದರಿಂದ ಗೆದ್ದು ಹೋಗುವುದೆಂತು ಮುಂದೆ
ಪದುಮನಾಭನೆ ತಪ್ಪು ಕ್ಷಮೆಮಾಡು ತಂದೆ ೧

ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಾಶೆಗೆ ಬಿದ್ದು
ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಂಗಳ ನಾನರಿತಿದ್ದು ॥
ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು ಇದಕೇನು ಮದ್ದು
ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನವ ಕೊಡು ಹೃದಯದೊಳಿದ್ದು ೨

ಹಿಂದೆ ನಾ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವ ಕಳೆದು
ಮುಂದೆನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಫಲ ಮಾಡಿ ಪೊರೆದು ॥
ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನೀನಿಂದು
ಬಂದು ಸಲಹೊ ನನ್ನ ಹೃದಯದಿ ನಿಂದು ೩

೨೩೭

ಎನ್ನ ಕಡೆಹಾಯಿಸುವುದು ನಿನ್ನ ಭಾರ ।
ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ

ಎನ್ನ ಸತಿ ಸುತರಿಗೆ ನೀನೆ ಗತಿ ।
ನಿನ್ನವರು ಎಂಬುದೇ ಎನ್ನ ನೀತಿ ೧

ಎನ್ನ ನಿತ್ಯ ಸಾಕುವುದು ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ ।
ನಿನ್ನ ಮರೆತು ಬದುಕುವುದು ಎನ್ನ ಕರ್ಮ ೨

ಎನ್ನ ತಪ್ಪ ಎಣಿಸುವುದು ನಿನಗೆ ಸಲ್ಲ ।
ನಿನ್ನ ಮರೆತು ತಿರುಗುವುದು ಎನ್ನದಲ್ಲ ೩

ಎನಗೆ ಪಡಿಯಿಕ್ಕುವುದು ನಿನ್ನ ಮಾನ ।
ನಿನ್ನ ಮರೆತು ತಿರುಗುವುದು ಎನ್ನ ಅಪಮಾನ ೪

ನೀನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರಿಗೆ ಮೊರೆ ಇಡುವೆ ।
ಎನ್ನ ಪುರಂದರವಿಠಲ ನಿನಗೆ ಪೇಳುವೆ ೫

೨೩೮

ಎನ್ನ ಮನದ ಡೊಂಕ ತಿದ್ದಿ–
ಚರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸೋ ।
ನಿನ್ನ ಸೇವಕನಾದ ಮೇಲೆ
ಇನ್ನು ಸಂಶಯವೇಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಪ

ಉದಯವಾದರೆ ಊಟದ ಚಿಂತೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಭೋಗದ ಚಿಂತೆ ।
ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳನಾಳಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆ ॥
ಇದು ಪುಣ್ಯ ಪಾಪವೆಂದು ಹೃದಯದಲಿ ಭಯವಿಲ್ಲದಲೆ ।
ಮದ ಮೋಹಿತನಾದೆ ನಿನ್ನ ಪದವ ನಂಬದೆ–ದಯಾಳೊ ೧

ನೆರೆಮನೆಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ನೋಡಿ ತರಹರಿಸುತ ಅಸೊಯೆಯಿಂದ ।
ಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ವಿಮುಖನಾದೆ ನರರಸ್ತುತಿಯ ನಾ ಮಾಡಿದೆ ॥
ಪರರ ಸತಿಗೆ ಪರರನ್ನಕೆ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಚಪಲನು ಆದೆ ।
ಗುರುಹಿರಿಯರ ದೂಷಿಸುತಲಿ ಮರುಳನಾದೆ ದೀನಶರಣ್ಯ ೨

ಅಗಣಿತ ಸುಖ ಬಂದರೆ ನಾನು –
ಅಗಣಿತ ದುಃಖಕೆ ಹರಿಯೆನ್ನುವೆನು ।
ಜಗದೊಳಾವ ಲಾಭವು ಬಂದರು ಧನಿಯು ನಾನೆ ಎಂಬೆ ॥
ಮಿಗೆ ಹಾನಿಗೆ ಹರಿಯನು ದೂಷಿಸಿ
ನೆಗೆದು ಪತಂಗವು ಕಿಚ್ಚಲಿ ಬೀಳುವ ।
ಬಗೆ ನಾನಾದೆನು ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಖಗರಾಜ
ಸುವಾಹನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ೩

೨೩೯

ಎನ್ನ ರಕ್ಷಿಸೊ ನೀನು – ದೇವರ ದೇವ ಪ

ಎನ್ನ ರಕ್ಷಿಸೊ ನೀನು ಯಾದವ ಕುಲಮಣಿ
ಮುನ್ನ ದ್ರೌಪದಿಯಭಿಮಾನ ಕಾಯ್ದ ಕೃಷ್ಣ ಅ.ಪ.

ಬಾಲನ ಮೊರೆಯನು ಕೇಳಿ ಕೃಪೆಯಿಂದ
ಪಾಲಿಸಿದೆಯೊ ನರಸಿಂಹ ರೂಪದಿಂದ ೧

ಪಾಷಾಣ ಚರಣದಿ ಯೋಷಿದ್ರೂಪವ ಗೈದೆ
ದೋಷ ಸಂಹಾರ ನಿರ್ದೋಷಗುಣಪೂರ್ಣನೆ ೨

ಇನಕುಲಾಂಬುದಿಚಂದ್ರ ಘನಶುಭಗುಣಸಾಂದ್ರ
ಸನಕಾದಿ ಮುನಿವಂದ್ಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೪೦

ಎಳ್ಳು ಕಾಳಿನಷ್ಟು ಭಕುತಿ ಎನ್ನೊಳಗಿಲ್ಲವಯ್ಯ
ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಯಂತೆ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡುವೆನಯ್ಯಾ ಪ

ಗುಂಡು ಮುಳುಗಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ನೀರ ಕಂಡ ಕಡೆಗೆ ಮುಳುಗಿ
ಮಂಡೆ ಶೂಲೆಯಲ್ಲದೆ ಗತಿಯು ಇಲ್ಲ
ಮಂಡೆ ಮುಸುಕನಿಕ್ಕಿ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುವೆನಯ್ಯ ೧

ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ಕಣ್ಣಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ
ಕಾಣದೆ ನಾ ತಿರುಗಿದೆ ಕಂಡುದಿಲ್ಲ
ಮಾಣಿಕ್ಯದ ರಾಶಿ ಯೆಡಿಗೆ ಕಂಗಳಯ್ಯನು ಪೋಗಿ
ಆಣಿಕಾರಿಕೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಕುಯುಕ್ತಿಯು ೨

ಇಕ್ಕಳವ ಕೈಯ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ
ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ಗತಿಯು ಇಲ್ಲ
ಪೊಕ್ಕಳ ಪೂವಿನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ
ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆಯ ಬಿಡೊ ರಕ್ಷಿಸೊ ಎನ್ನೊಡೆಯ * ೩

೨೪೧

ಏಕೆ ಕಡೆಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡುವೆ – ಕೃಷ್ಣ ।
ನೀ ಕರುಣಾಕರನಲ್ಲವೆ ? ಪ

ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ನೀನಲ್ಲವೆ –ಕೃಷ್ಣ ।
ಚಿತ್ಸುಖದಾತ ನೀನಲ್ಲವೆ ? ॥
ಅತ್ಯಂತ ಅಪರಾಧಿ ನಾನಾದಡೇನಯ್ಯ।
ಇತ್ತಿತ್ತ ಬಾ ಎನ್ನಬಾರದೆ ರಂಗ ೧

ಇಂದಿರೆಯರಸ ನೀನಲ್ಲವೆ – ಬಹು
ಸೌಂದರ್ಯನಿಧಿ ನೀನಲ್ಲವೆ ? ॥
ಮಂದಮತಿ ನಾನಾದಡೇನು ಕೃಪಾ–
ಸಿಂಧು ನೀ ರಕ್ಷಿಸಬಾರದೆ ರಂಗ ೨

ದೋಷಿಯು ನಾನಾದಡೇನಯ್ಯ – ಸರ್ವ –
ದೋಷರಹಿತ ನೀನಲ್ಲವೆ ? ॥

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇದೆ.

೨೪೮

ಏನ ಮಾಡಲಿ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಇಂಥ ।
ಮಾನವಜನ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆ? ಪ

ಮಾತನಾಡದೆ ಮೌನದೊಳಿದ್ದರೆ–ಮೂಕ–।
ನೀತನೆಂದು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವರು ॥
ಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲಿ ಮಾತುಗಳಾಡಲು ।
ಈತನು ಬಲು ಬಾಯ್ಬಡಿಕನೆಂಬುವರಯ್ಯ ೧

ಮಡಿ ನೇಮ ಜಪ–ತಪಂಗಳ ಮಾಡುತಿದ್ದರೆ ।
ಬಡಿವಾರದವನೆಂದಾಡುವರು ॥
ಮಡಿ ನೇಮ ಜಪ–ತಪಂಗಳ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ।
ನಡತೆಹೀನನೆಂದು ಬಲು ನಿಂದಿಸುವರಯ್ಯ ೨

ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪತ್ತಿನೂಟದೊಳಿದ್ದರೆ ।
ನಿಷ್ಠೆಯೇನು ಸುಟ್ಟಿತೆಂಬರು ।
ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರುಬಾರಿಯುಂಡರೆ ।
ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕನೆಂದು ತೆಗಳಾಡುವರಯ್ಯ ೩

ಒಲಪಿನೊಳ್ಳೆನ್ನಿಗತನವನು ಮಾಡಲು ।
ಬಲು ಹೆಮ್ಮೆಗಾರನೆಂದಾಡುವರು ॥
ಸುಲಭತನದಿ ತಾ ನಿಗರ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ।
ಕಲಿಯುಗದಲಿ ಮಂದಮತಿಯೆಂಬುವರಯ್ಯ ೪

ನರಜನ್ಮದೊಳಗಿನ್ನು ಮುಂದೆ ಪುಟ್ಟಿಸಬೇಡ ।
ಮರೆ ಹೊಕ್ಕೆ ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರ ನಿನ್ನ ॥
ಧರೆಯೊಳಗಿಹ ಪರಿಯಂತರ ಸಲಹೆನ್ನ ।
ಕರುಣವಾರಿಧಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೫

೨೪೯

ಏನಮಾಡಿದರೆನ್ನ ಭವಹಿಂಗದು ।
ದಾನವಾಂತಕ ನಿನ್ನ ದಯವಾಗದನಕ ಪ

ಅರುಣೋದಯಲೆದ್ದು ಅತಿಸ್ನಾನಗಳ ಮಾಡಿ ।
ಬೆರಳನೆಣಿಸುತ ಸ್ಮರಿಸಿ ನಿಜವರಿಯದೆ ॥
ಶರಣು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವನು ಹಾಕಿದೆನು ಶತಸಹಸ್ರ ।
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣಾ ಕಟಾಕ್ಷವಿರದನಕ ೧

ಶ್ರುತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳನೋದಿ ಬೆಂಡಾದೆ ।
ಅತಿ ಶೀಲಗಳನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ದಣಿದೆ ॥
ಗತಿಯ ಪಡೆಯುವೆನೆಂದು ಗಯೆ ಕಾಶಿಯ ಮಾಡಿದೆನು ।
ರತಿಪತಿಯ ಪಿತ ನಿನ್ನ ದಯವಾಗದನಕ ೨

ದಾನವನು ಮಾಡಿದೆನು ಮೌನವನು ತಾಳಿದೆನು ।
ಜ್ಞಾನ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಮನವೀಯದೆ ॥
ಶ್ರೀನಾಥ ದಯಪೂರ್ಣ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಧ್ಯಾನಿಸುವರೊಡನಾಡಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳದನಕ ೩

೨೫೦

ಏನನಿತ್ತು ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನು ಏನೋ ವಿಠಲ ಪ

ಮಾನಿನಿಯರಸ ನಿನ್ನ ನಾಮವನ್ನೆ ನೆನೆವೆನಯ್ಯ ಅ.ಪ

ಓದಿ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನೆ ವೇದವನ್ನು ಅಜನಿಗಿತ್ತೆ
ವಾದಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನೆ ಆದಿಶೇಷಶಯನನೆ ೧

ಆಡಿ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನೆ ಮೃಡನಯ್ಯನಯ್ಯನೆ
ಪಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನೆ ಪವನಜನೊಡೆಯನೆ ೨

ಚಿನ್ನವಿತ್ತು ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನೆ ಸಿರಿದೇವಿಯ ರಮಣನೆ
ಪೂರ್ಣಾನಂದ ಜ್ಞಾನಿ ನೀನೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲಯ್ಯ ೩

೨೫೧

ಏನು ಕೌತಕ ಕೃಷ್ಣ ತಾನೆ ಕನಸಿನೊಳು ।
ಮಾನವರ ತೆರನಂತೆ ಮರುಳಾಡಿಸಿದನೆನ್ನ ಪ

ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪದವ ಒಂದು ಹೇಳೆಂದೆನುತ ।
ಮುಂದೆ ಅದರಂದವನು ಎಲ್ಲ ತಾ ಪೇಳ್ದ ॥
ಒಂದು ದೋಸೆಯ ತನಗೆ ತಂದುಕೊಡು ಎಂದೆನಲು ।
ತಿಂದ ಮೀಸಲಕೊಡೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು ೧

ಮೋಸಹೋದೆನು ನಾನು ದೋಸೆಯನು ಹರಿಗೆ–ಆ–
ಪೋಶನವನಿಕ್ಕದೇ ಪೋಷಿಸಿದೆನು ॥
ಮೀಸಲಾದರು ಅಹುದು ದೋಷವಿಲ್ಲೆಂದೆನುತ ।
ಆಸುರದ ಮಾತುಗಳ ವಾಸಿತೋರಿಸಿದನು ೨

ಎಳೆಯ ಪ್ರಾಯದೊಳಿರುವ ಚೆಲುವೆಯೊರ್ವಳು ಬಂದು ।
ಹೊಳೆಯೊಳಗೆ ಈಸಾಡಿ ನಲಿವುದನು ನೋಡಿ ॥
ನಳಿನಮುಖಿಯನು ಮೇಲೆ ಕರೆಸಲಾ ಮೈಲಿಗೆಯ ।
ತೊಳಕೊಂಡು ಒಳಯಿಂಕೆ ಬಂದುದನು ಕಂಡೆ ೩

ಈ ರೀತಿ ಸಿರಿಸಹಿತ ವಾರಿಜಾಕ್ಷನು ಕೃಷ್ಣ ।
ತೋರಿದನು ಸ್ವಪ್ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದೆನು ॥
ಹಾರಿಹೋಯಿತು ಕಷ್ಟ ಸೂರೆಗೊಂಡೆನು ಸಿರಿಯ ।
ಏರಿ ಬಂದುದು ಶುಭದ ವಾರಿಧಿಯು ಮುಂದೆ ೪

ಈ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯನು ಜಾವಪರ್ಯಂತರದಿ ।
ಕಾಮಿಸಿಯೆ ನೋಡಿದೆನು ಸೌಮ್ಯನಸ್ಯದಲಿ ॥
ಆ ಮಹಾ ಹರಿಯು ಪರಧಾಮವನು ಕೈಕೊಂಡು ।
ಭೂಮಿಪತಿಯಾಗಿರ್ದ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೫

೨೫೨

ಏನು ಬರೆದೆಯೊ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂತು ನಿರ್ದಯನು–ಅಭಿ ।
ಮಾನವನು ತೊರೆದು ಪರರನು ಪೀಡಿಸುವುದ ಪ

ಬಲ್ಲಿದರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದು ಬೇಸತ್ತು ।
ಸೊಲ್ಲು ಸೊಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಕೊಂಡಾಡುತ ॥
ಇಲ್ಲ ಈ ವೇಳೆಯಲಿ ನಾಳೆ ಬಾ–ಎನಲಾಗಿ ।
ಅಲ್ಲವನೆ ತಿಂದ ಇಲಿಯಂತೆ ಬಳಲುವುದ ೧

ಗೇಣೊಡಲ ಹೊರೆವುದಕೆ ಹೋಗಿ ನರರೊಳು ಪಂಚ–।
ಬಾಣ ಸಮರೂಪ ನೀನೆಂದು ಪೊಗಳೆ ॥
ಮಾಣು ಎನ್ನಾಣೆ ನೀ ನಾಳೆ ಬಾ ಎಂದೆನಲು ।
ಗಾಣ ತಿರುಗುವ ಎತ್ತಿನಂತೆ ಬಳಲುವುದ ೨

ಹಿಂದೆ ಬರೆದಾ ಬರೆಹ ಏನಾದರಾಗಲಿ ।
ಮುಂದೆನ್ನ ವಂಶದಲಿ ಪುಟ್ಟುವರಿಗೆ ॥
ಸಂದೇಹ ಬೇಡ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೇ ।
ಕಂದರ್ಪನಯ್ಯ ಉಡುಪಿಯ ಕೃಷ್ಣರಾಯ ೩

೨೫೩

ಏನೆಂದರೇನು ನೀನೆನ್ನ ಕಾಯೊ–।
ನೀನೆ ನನಗೆಂದೆಂದು ತಂದೆ–ತಾಯೊ ಪ

ಆಪತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನಂತ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ತಾಪಜ್ವರಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೆ ಕಾಯೋ ॥
ಭೂಪತಿಯು ಮುನಿದರೆ ಶ್ರೀಪತಿಯೆ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ವ್ಯಾಪಾರ ಧರ್ಮವನು ಯದುಪತಿಯೆ ನೀ ಕಾಯೊ ೧

ಸರುಪ ಸುತ್ತಿದರೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ಪರಿಪರಿಯ ದೋಷಗಳ ಪದ್ಮನಾಭ ಕಾಯೊ ॥
ಹರಕು ಸಂಸಾರವನು ಹರಿ ಬಂದು ನೀ ಕಾಯೊ ।
ದೊರಕದೀ ವೇಳೆಯಲಿ ದೊರೆ ನೀನೆ ಕಾಯೊ ೨

ನರರು ಮುನಿದಿರಲು ನಾರಾಯಣನೆ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ಪುರ ಬೆನ್ನುಗೊಳಲು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ಅರಿಯು ಅಡ್ಡಾದರೆ ಅಚ್ಯುತನೆ ನೀ ಕಾಯೊ ॥
ಕರಕರೆಯ ಸಂಸಾರ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕಾಯೊ ೩

ಮದಮತ್ಸರವನು ಮಧುಸೂದನನೆ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ಮದಬಂದ ವೇಳೆಯಲಿ ಮಾಧವನೆ ಕಾಯೊ ॥
ಹೃದಯದಾ ಕಪಟವ ಹೃಷಿಕೇಶ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ಒದಗಿದ ಕಲ್ಮಷವ ವಾಸದೇವ ಕಾಯೊ ೪

ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ದೋಷವ ಸರ್ಪಶಯನನೆ ಕಾಯೊ ।
ಒಪ್ಪುವ ಪ್ರಕಾಶವ ಕೇಶವನೆ ಕಾಯೊ ।
ಅಪ್ಪ ತಿರುಮಲರಾಯ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ।
ಒಪ್ಪಿ ಅನವರತ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯನು ಕಾಯೊ * ೫

೨೫೪

ಓಡಿ ಬಾರಯ್ಯ ವೈಕುಂಠಪತಿ ನಿನ್ನ
ನೋಡುವೆ ಮನದಣಿಯೆ ಪ

ನೋಡಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಮಾತಾಡಿ ಸಂತೋಷದಿ
ಪಾಡಿ ಪೊಗಳುವೆನು ಪರಮ ಪುರುಷ ಹರಿ ಅ.ಪ

ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ ಪಾದಂಗಳೆರಡು
ಅಂದುಗೆ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ ಘಲುಘಲುರೆನುತ ॥

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಚೆಂದದಿ ಪೀತಾಂಬರ ವಲೆದಾಡುತ
ಕುಂದಣಮುಡುದಾರ ಝಣ ಝಣ ಝಣಕುತ ೧

ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಗಳಿಂದಲಿ ಲ–
ಲಾಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಕಸ್ತುರಿ ತಿಲಕ ॥
ಕೂಟದ ಗೋಪಾಂಗನೆಯರ ಕೂಡೆ
ಆಟ ಸಾಕು ಬಾರೋ ಅರವಿಂದನಯನ ೨

ಕಿರುತುರುಬಿನ ಮೇಲೆ ಒಲೆವುತಿರುತಿರೆ
ಮರುಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಶ್ರೀತುಳಸೀ ॥
ಕರದಲಿ ಪಿಡಿದಾ ಪೊಂಗೊಳಲೂದುತ
ತಿರಿತಿಂದು ಬಾಹೋ ಸಡಗರ ಸಾಕೋ ೩

ಎಣ್ಣೂರಿಗತಿರಸ ಸದಮಲ ದೋಸೆ ಬೆಣ್ಣೆ
ಅಣ್ಣಯ್ಯ ನಿನಗೆ ಕೊಡುವೆನೋ ಬಾರೋ ॥
ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಿ ಗೋಪಾಂಗನೆಯರ ಕೂಡಿ ।
ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮೆಲುವುದು ಉಚಿತವೆ ಸಾಕೋ ೪

ಮಂಗಳಾತ್ಮಕ ಮೋಹನಾಕಾರನೆ
ಸಂಗೀತ ಲೋಲ ಸದ್ಗುಣ ಶೀಲ ॥
ಮಂಗಳೆ ಲಕುಮಿಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಬಂದು
ಕಂಗಳ ಮುಂದಾಡೊ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೫

೨೫೫

ಕಂಡು ಕಂಡೆಂತು ಕೈ ಬಿಡುವೆ ಹರಿಯೆ ।
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಪ

ಕ್ಷಣವೊಂದು ಯುಗವಾಗಿ ತೃಣಕಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿ ।
ಬಣಗುದಾರಿದ್ರ್ಯದಲಿ ಬಲು ನೊಂದೆನಯ್ಯ ॥
ಫಣಿಶಾಯಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದವರದನೇ ನೀನೆನಗೆ ।
ಹೊಣೆಯಾದ ಮೇಲಿನ್ನು ಮರುಳು ಗೊಳಿಸುವರೆ? ೧

ಒಂದು ದಿನ ಅತಿಥಿಗಳನುಪಚರಿಸಿದವನಲ್ಲ ।
ಬೆಂದೊಡಲ ಹೊರೆದು ಬೇಸತ್ತೆನಯ್ಯ ॥
ಕುಂದು-ಕೊರತೆಯು ಏಕೆ ? ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆ ದಯಾ-।
ಸಿಂಧು ಗೋವಿಂದನೇ ತಂದೆಯಾದ ಮೇಲೆ ೨

ಬಂಧು ಬಳಗ ಮುನ್ನಿಲ್ಲ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ ।
ನಿಂದ ನೆಲ ಮುನಿಯುತಿದೆ ನೀರಜಾಕ್ಷ ॥
ತಂದೆ-ತಾಯಿಯು ನೀನೆ ಬಂಧು ಬಳಗವು ನೀನೆ ।
ಕುಂದದೇ ರಕ್ಷಿಸೈ ನಂದನಂದನನೆ ೩

ಆಶೆಯನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಅತಿ ಹರುಷವೆನಗಿಲ್ಲ ।
ದೇಶದೇಶವ ತಿರುಗಿ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟೆನಯ್ಯ ॥
ವಾಸವಾರ್ಚಿತನಾದ ವೈಕುಂಠನಿಲಯ ಲ-।
ಕ್ಷ್ಮೀಶ ನೀಯೆನ್ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಮೇಲೆ ೪

ಭಕುತವತ್ಸಲನೆಂಬ ಬಿರುದು ಹೊತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ।
ಭಕುತರಾಧೀನನಾಗಿರ ಬೇಡವೆ ॥
ಮುಕುತಿದಾಯಕನೆ ಬೇಲೂರು ಪುರಾಧೀಶ್ವರ ।
ಸಕಲ ದೇವರದೇವ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೫

೨೫೬

ಕಂಡು ಕಂಡು ನೀ ಎನ್ನ ಕೈ ಬಿಡುವರೆ ಕೃಷ್ಣ
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಹರೇ ಪ

ಬಂಧುಗಳು ಎನಗಿಲ್ಲ ಬದುಕಿನಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ
ನಿಂದೆಯಲಿ ನೊಂದೆನಯ್ಯ ನೀರಜಾಕ್ಷ ॥
ತಂದೆ ತಾಯಿಯು ನೀನೇ ಬಂಧು ಬಳಗವು ನೀನೇ
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆನೊ ಕೃಷ್ಣಾ ೧

ಕ್ಷಣವೊಂದು ಯುಗವಾಗಿ ತೃಣವು ಪರ್ವತವಾಗಿ
ಎಣಿಸಲಳವಲ್ಲ ಈ ಭವದ ವ್ಯಥೆಯ ॥

ಸನಕಾದಿ ಮುನಿವಂದ್ಯ ವನಜಸಂಭವನಯ್ಯ
ಫಣಿಶಾಯಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದಗೊಲಿದ ನರಹರಿಯೆ ೨

ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂಬ ಬಿರುದು ಬೇಕಾದರೆ
ಭಕ್ತರ ಅಧೀನನಾಗಿ ಇರಬೇಡವೆ ॥
ಮುಕ್ತಿದಾಯಕ ದೇವ ಹೊನ್ನೂರ ಪುರವಾಸ
ಶಕ್ತ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾ ೩

೨೫೭

ಕಂಡೆ ಕಂಡೆ ಕಂಡೆನಯ್ಯಾ ಕಂಗಳ ದಣಿಯುವ ತನಕ
ಮಂಗಳ ಮೂರುತಿ ಮನ್ನಾರು ಕೃಷ್ಣನ ಪ

ಉಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರ ಕಂಡೆ ತೊಟ್ಟ ವಜ್ರದಂಗಿ ಕಂಡೆ
ದಕ್ಷಿಣದ ದ್ವಾರಕಿ ಮನ್ನಾರು ಕೃಷ್ಣನ ೧

ಕಡೆವ ಕಡೆಗೋಲ ಕಂಡೆ ನಡುವಿನೊಡ್ಯಾಣ ಕಂಡೆ
ಕಡು ಮುದ್ದು ಮನ್ನಾರು ಕೃಷ್ಣನ ಕಂಡೆ ೨

ದೇವಕಿ ದೇವಿಯರ ಕಂಡೆ ಗೋಪಿಯರ ಮುದ್ದಾಟ ಕಂಡೆ
ಮಾವ ಕಂಸನ ಮರ್ದನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ೩

ಆಕಳ ಕಾವುದ ಕಂಡೆ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ ಕಂಡೆ
ವೈಕುಂಠವಾಸನ ಮನ್ನಾರು ಕೃಷ್ಣನ ೪

ಶೇಷನ ಹಾಸಿಕೆಯ ಕಂಡೆ ಸಾಸಿರ ನಾಮನ ಕಂಡೆ
ಶ್ರೀಶ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ೫

೨೫೮

ಕಂಡೆ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟೇಶನ ಕಾರಣಾತ್ಮಕ ಸಾರ್ವಭೌಮನ
ಕಾಮಿತಾರ್ಥವನೀವ ದೇವನ ಕರುಣ
ನಿಧಿಯೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆವನ ಪ

ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವೆನಿಪ ಕಿರೀಟವನು ಮಸ್ತಕದಿ ಕಂಡೆನು
ನೋಟಕ್ಕಚ್ಚರಿಯೆನಿಪ ನಗೆಮೊಗ
ನೊಸಲೊಳಗೆ ತಿರುಮಣಿಯ ಕಂಡೆನು
ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ಶಂಖ-ಚಕ್ರವ ಚತುರ ಹಸ್ತದಲೀಗ ಕಂಡೆನು
ಬೂಟಕದ ಮಾತಲ್ಲ ಕೇಳಿ-ಭೂರಿದೈವದ ಗಂಡನಂಘ್ರಿಯ ೧

ತಪ್ಪುಗಾಣಿಕೆ ಕಪ್ಪಗಳನು ಸಪ್ತಲೋಕಗಳಿಂದ ತರಿಸುವ
ಉಪ್ಪು ವೋಗರವನ್ನು ಮಾರಿಸಿ
ಉಚಿತದಿಂದಲಿ ಹಣವ ಗಳಿಸುವ ॥
ಇಪ್ಪತ್ತು ದುಡ್ಡಿಗೆ ಸೇರು ತೀರ್ಥವ ಒಪ್ಪದಿಂದ
ಕ್ರಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿಸುವ
ಸರ್ಪಶಯನನ ಸಾರ್ವಭೌಮನ ಅಪ್ಪ
ವೆಂಕಟರಮಣನಂಘ್ರಿಯ ೨

ಉರದಿ ಶ್ರೀದೇವಿ ಇರಲು ಕಂಡೆನು
ಉನ್ನತದ ಕೌಸ್ತುಭವ ಕಂಡೆನು
ಗರುಡ ಕಿನ್ನರ ನಾರದಾದಿಗಳಿರಲು ಎಡಬಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡೆನು ॥
ತರತರದಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ವರಗಳ ಕರೆದು
ಕೊಡುವುದ ನಾನು ಕಂಡೆನು
ಶರಧಿಶಯನನ ಶೇಷಗಿರಿವರ ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನಂಘ್ರಿಯ ೩

೨೫೯

ಕಂಡೆನಾ ಕನಸಿನಲಿ ಗೋವಿಂದನ ಪ

ಕಂಡೆನಾ ಕನಸಿನಲಿ ಕನಕರತ್ನದ ಮಣಿಯ ।
ನಂದನ ಕಂದ ಮುಕುಂದನ ಚರಣವ ಅ.ಪ

ಅಂದುಗೆ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆ ಘಲಿರೆಂಬ ನಾದದಿ
ಬಂದು ಕಾಳಿಂಗನ ಹೆಡೆಯನೇರಿ ॥
ಧಿಂಧಿಮಿ ಧಿಮಿಕೆಂದು ತಾಳಗಳಿಂದಾ
ನಂದದಿ ಕುಣಿವ ಮುಕುಂದನ ಚರಣವ ೧

ಉಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರ ಉಡಿಯ ಕಾಂಚಿಯ ದಾಮ
ತೊಟ್ಟ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಕೌಸ್ತುಭವು ॥
ಕಟ್ಟಿದ ವೈಜಯಂತಿ ತುಲಸಿಯ ವನಮಾಲೆ
ಇಟ್ಟ ದ್ವಾದಶನಾಮ ನಿಗಮಗೋಚರನ ೨

ಕಿರುಬೆರಳಿನ ಮುದ್ರೆಯುಂಗುರ ಮುಂಗಡೆ
ಕರದಲಿ ಕಂಕಣ ನಳಿತೋಳುಗಳ ॥
ವರಚತುರ್ಭುಜ ಶಂಖಚಕ್ರದಿ ಮೆರೆವನ
ನಿರುತದಿ ಒಪ್ಪುವ ಕರುಣಾ ಮೂರುತಿಯ ೩

ಬಣ್ಣದ ತುಟಿ ಭಾವರಚನೆಯ ಸುಲಿಪಲ್ಲ
ಸಣ್ಣ ನಗೆಯ ನುಡಿ ಸವಿಮಾತಿನ ॥
ಪುಣ್ಯ ಚರಿತ್ರನ ಪೊಳೆವ ಕಿರೀಟನ
ಕಣ್ಣು ಮನ ತಣಿಯದ ಕಂಸಾರಿ ಕೃಷ್ಣನ ೪

ಮಂಗಳ ವರತುಂಗಭದ್ರದಿ ಮೆರೆವನ
ಅಂಗಜಪಿತ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ॥
ಶೃಂಗಾರ ಮೂರುತಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಕಂಗಳಿಂದಲಿ ಕಂಡೆ ಹಿಂಗಿತು ಭವಭಯ ೫

೨೬೦

ಕಂಡೆ ನಾ ಗೋವಿಂದನ
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಪಾಂಡವ ಪಕ್ಷನ ಪ

ಕೇಶವ ನಾರಾಯಣ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ
ವಾಸುದೇವ ಅಚ್ಯುತಾನಂತನ ॥
ಸಾಸಿರ ನಾಮದ ಶ್ರೀ ಹೃಷಿಕೇಶನ
ಶೇಷಶಯನ ನಮ್ಮ ವಸುದೇವ ಸುತನ ೧

ಮಾಧವ ಮಧುಸೂದನ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ
ಯಾದವ ಕುಲಜನ ಮುನಿವಂದ್ಯನ ॥

ವೇದಾಂತ ವೇದ್ಯನ ಶ್ರೀ ಇಂದಿರೆ ರಮಣನ
–ನಾದಿ ಮೂರುತಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದವರದನ ೨

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ನರಹರಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ
ಶರಣಾಗತ ವಜ್ರಪಂಜರನ ॥
ಕರುಣಾಕರ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ನೆರೆ ನಂಬಿದೆನು ಬೇಲೂರ ಚೆನ್ನಿಗನ ೩

೨೬೧

ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೆನಚ್ಯುತನ–ಕಂಚಿ
ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿ ಕರಿರಾಜವರದನ ಪ

ವರಮಣಿ ಮುಕುಟಮಸ್ತಕನ ಸುರ–
ವರ ಸನಕಾದಿ ವಂದಿತ ಪಾದಯುಗನ ॥
ತರುಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮನೋಹರನ–ಪೀತಾಂ
ಬರದುಡಿಗೆಯಲಿ ರಂಜಿಸುವ ವಿಗ್ರಹನ ೧

ಕಸ್ತೂರಿ ಪೆರೆನೊಸಲವನ ತೋರ
ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಪದಕವ ಧರಿಸಿದನ ॥
ಎತ್ತಿದಭಯ ಹಸ್ತದವನ ತನ್ನ
ಭಕ್ತರ ಸ್ತುತಿಗೆ ಹಾರಯಿಸಿ ಹಿಗ್ಗುವನ ೨

ನೀಲ ಮೇಘ ಶ್ಯಾಮಲನ ದೇವ
ಲೋಲ ಮಕರ ಕುಂಡಲ ಧರಿಸಿಹನ ॥
ಮೂಲೋಕದೊಳಗೆ ಚೆನ್ನಿಗನ ಕಮ
ಲಾಲಯಾಪತಿ ವೈಕುಂಠವಲ್ಲಭನ ೩

ಭಾನುಕೋಟಿ ತೇಜದವನ ಭವ
ಕಾನನ ರಾಶಿಗೆ ಹವ್ಯ ವಾಹನನ ॥
ದಾನವರೆದೆಯ ತಲ್ಲಣನ ಮುನಿ
ಮಾನಸ ಹಂಸನೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆವನ ೪

ತುಂಗ ಚತುರ್ಭುಜದವನ ಶುಭ
ಮಂಗಳ ರೇಖೆ ಅಂಗಾಲಲೊಪ್ಪುವನ ॥
ಶೃಂಗಾರ ಹಾರ ಕಂಧರನ ದೇವ
ಗಂಗೆಯ ಪಿತ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ೫

೨೬೨

ಕರುಣಿಸಿ ಕೇಳು ಕಂದನ ಮಾತನು
ಗರುಡ ವಾಹನ ಗಂಗಾಜನಕ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಪ

ಇತ್ತ ಬಾ ಎಂಬರಿಲ್ಲ ಇರವ ಕೇಳುವರಿಲ್ಲ
ಹತ್ತಿರ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಆದರಿಪರಿಲ್ಲ ॥
ತತ್ತರ ಪಡುತಿಹೆ ತಾವರೆಲೆಯ ನೀರಂತೆ
ಹತ್ತು ನೂರು ನಾಮವ ಪೊತ್ತ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೇ ೧

ಇಂದಿಗಶನವಿಲ್ಲ ನಿಂದಿರೆ ನೆರಳಿಲ್ಲ
ಒಂದೆ ಸುತ್ತಿಗೆ ತುಂಡು ಅರಿವೆಯಿಲ್ಲ ॥
ಬೆಂದೊಡಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರಯ್ಯೋ ಎಂಬುವರಿಲ್ಲ
ಬಿಂದು ಮಾತ್ರದ ಸುಖ ಕಾಣೆ ನಾ ಹರಿಯೇ ೨

ಎಲ್ಲಿದ್ದರೆನಗೊಂದು ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಹರಿ
ಅಲ್ಲ ತಿಂದಿಲಿಯಂತೆ ಬಳಲುವೆನೊ ॥
ಫುಲ್ಲಲೋಚನ ಪೂರ್ಣ ದಯದಿ ಸಲಹೊ ಎನ್ನ
ಸಲ್ಲದ ನಾಣ್ಯವ ಮಾಡುವರೆ ಹರಿಯೇ ೩

ನಖ ಶಿಖ ಪರ್ಯಂತ ನಾನಾ ಹಿಂಸೆಯ ಪಟ್ಟೆ
ಸುಖವೆಂಬುದನು ಕಾಣೆ ಸ್ವಪ್ನದಲು
ಮುಖವರಿಯದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆನ್ನನು ಎಳತಂದು
ಕಕಮಕ ಮಾಡುವುದುಚಿತವೆ ಹರಿಯೇ ೪

ಇಷ್ಟುದಿವಸ ನಿನ್ನನೆನೆಯದ ಕಾರಣ
ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟೆನು ಸ್ವಾಮಿ ಕಾಯೊ ಎನ್ನ ॥

ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಲಿಲ್ಲ ಮುರವೈರಿ ನೀ ದಯ
ವಿಟ್ಟು ಸಲಹೊ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೫

೨೬೩

ಕರುಣಿಸೋ ರಂಗಾ ಕರುಣಿಸೋ ಪ

ಇರುಳು ಹಗಲು ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆ ಮರೆಯದಂತೆ ಅ.ಪ

ರುಕುಮಾಂಗದನಂತೆ ವ್ರತವನಾನರಿಯೆನು
ಶುಕಮುನಿಯಂತೆ ಸ್ತುತಿಸಲರಿಯೆ ॥
ಬಕವೈರಿಯಂತೆ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡಲರಿಯೆ ದೇ
ವಕಿಯಂತೆ ಮುದ್ದಿಸಲರಿಯೆನು ರಂಗಾ ೧

ಗರುಡನಂತೆ ಪೊತ್ತು ತಿರುಗಲರಿಯೆ ನಾನು
ಕರಿರಾಜನಂತೆ ಕರೆಯಲರಿಯೆ ॥
ವರಕಪಿಯಂತೆ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಲರಿಯೆನು
ಸಿರಿಯಂತೆ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಸಲರಿಯೆ ರಂಗಾ ೨

ಬಲಿಯಂತೆ ದಾನವ ಕೊಡಲರಿಯೆನು ಭಕ್ತಿ
ಛಲವನರಿಯೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಂತೆ ॥
ಒಲಿಸಲರಿಯೆ ಅರ್ಜುನನಂತೆ ಸಖನಾಗಿ
ಸಲಹೋ ದೇವರದೇವ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೬೪

ಕರುಣಾಕರ ನೀನೆಂಬುವುದೆತಕೊ ।
ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲೆನಗೆ ಪ

ಕರಿ ಧ್ರುವ ಬಲಿ ಪಾಂಚಾಲಿ ಅಹಲ್ಯೆಯ ।
ಪೊರೆದವ ಭವದಲಿ ನೀನಂತೆ ॥

ಅರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಲಿದೆಲ್ಲವು ।
ಪರಿಪರಿ ಕಂತೆಗಳಂತಿದೆ ಕೃಷ್ಣ ೧

ಕರುಣಾಕರ ನೀನಾದರೆ ಈಗಲೆ ।
ಕರಪಿಡಿದೆನ್ನನು ನೀ ಕಾಯೊ ॥
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನೇ ಅರಸು ನೀನಾದರೆ ।
ದುರಿತಗಳೆನ್ನನು ಪೀಡಿಪುದುಂಟೆ ೨

ಮರಣ ಕಾಲದಲಿ ಅಜಮಿಳಗೊಲಿದೆಯೊ ।
ಗರುಡಧ್ವಜನೆಂಬ ಬಿರುದಿನಿಂದ ॥
ವರ ಬಿರುದುಗಳ್ನಿನಗುಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ।
ತ್ವರಿತದಿ ಕಾಯೋ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೫

೨೬೫

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದಂತಿದೆ ಪ

ಮಸ್ತಕದಲಿ ಮಾಣಿಕದ ಕಿರೀಟ
ಕಸ್ತುರಿ ತಿಲಕವು ಹೊಳೆವ ಲಲಾಟ ॥
ಹಸ್ತದಿ ಕೊಳಲನೂದುವನರೆ ನೋಟ
ಕೌಸ್ತುಭದೆಡಬಲದೊಳು ಲೋಲಾಟ ೧

ಮಘಮಘಿಸುವ ಸೊಬಗಿನ ಸುಳಿಗುರುಳು
ಚಿಗುರು ತುಳಸಿವನ ಮಾಲೆಯಿಟ್ಟ ಕೊರಳು
ಉಗುರಿಗೆ ಹೊನ್ನ ಮುದ್ರಿಕೆಯಿಟ್ಟ ಬೆರಳು
ಸೊಗಸಿನ ನಾಭಿಯು ತಾವರೆ ಅರಳು ೨

ಉಡಿದಾರ ಒಡ್ಯಾಣ ಸಕಲಾಭರಣ
ಬೆಡಗಿನ ಪೀತಾಂಬರ ರವಿಕಿರಣ ॥
ಕಡಗ ಗಗ್ಗರ ಗೆಜ್ಜೆ ಇಕ್ಕಿದ ಚರಣ
ಒಡೆಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಕರುಣ ೩

೨೬೬

ಕಾಯಬೇಕೆನ್ನ ಗೋಪಾಲ ಒಂದು ।
ಪಾಯವನರಿಯೆನು ಭಕುತರ ಪಾಲ ಪ

ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳೆತ್ತಿ ಬಂದೆ–ಮಾಯಾ–।
ಮಲವೆಂಬುದರಿಯದೆ ಭವದೊಳು ನೊಂದೆ ॥
ಬಲು ಭಯವಾಯಿತು ಮುಂದೆ–ನೀನು–।
ಸುಲಭನೆಂದು ಕೇಳಿ ಶರಣೆಂದೆ ತಂದೆ ೧

ವಿತ್ತದೊಳಗೆ ಮನವಿಟ್ಟು–ನಿನ್ನ–।
ಉತ್ತಮ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆಯ ಬಿಟ್ಟು ॥
ಮತ್ತನಾದೆನು ಮತಿಗೆಟ್ಟು–ಇದ–।
ಚಿತ್ತದಲಿ ತಿಳಿದು ಬಲು ದಯವಿಟ್ಟು ೨

ಜರುಗಿದ ಪಾಪಂಗಳೆಲ್ಲ–ಅನ್ಯ–।
ನರರೇನ ಬಲ್ಲರು ಯಮಧರ್ಮ ಬಲ್ಲ ॥
ನರಕಕೆ ಒಳಗಾದೆನಲ್ಲ–ಸಿರಿ–।
ವರನಾರಾಯಣ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೬೭

ಕಾಯಲಾರೆನು ಕೃಷ್ಣಕಂಡವರ ಬಾಗಿಲನು ।
ನಾಯಿ ಕುನ್ನಿಗಳಂತೆ ಪರರ ಪೀಡಿಸುತೆ ಪ

ಉದಯಕಾಲದಲೆದ್ದು ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಯ ಬಿಟ್ಟು ।
ಪದುಮನಾಭನ ಪಾದಸ್ಮರಣೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲದೆ ॥
ಮುದದಿ ನಿನ್ನರ್ಚಿಸದೆ ನರರ ಸದವನ ಪೊಕ್ಕು ।
ಒದಗಿ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಬಾಗಿಲನು ೧

ಕಲ್ಲಕರಗಿಸಬಹುದು ಹುರಿಗಡಲೆಯನು ಅರೆದು ।
ತೈಲವನು ತೆಗೆದಾದರುಣಲು ಬಹುದು ॥
ಬಲ್ಲಿದವರಾ ಮನಸು ಮೆಚ್ಚಿಸಲರಿಯೆನೈ ।
ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತಲಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬಾಯ್ಬಿಡುತ ೨

ಇಂತು ನಾನಾ ಚಿಂತೆಯಲಿ ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದೆ ।
ಭ್ರಾಂತಿಯೆಂತೆಂಬ ಹೆಬ್ಬಲೆಯೊಳು ಸಿಲುಕಿ ।
ಅಂತ್ಯವ ನಾ ಕಾಣೆ ಆದರಿಸುವರಿಲ್ಲ ।
ಚಿಂತೆಯ ಬಿಡಿಸಯ್ಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೬೮

ಕೆಟ್ಟೆನಲ್ಲೊ ಹರಿಯೆ ।
ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆಯ ಬೇಡ ಪ

ಬಂದೆನು ನಾ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳುದರದಿ ।
ಒಂದನೂ ಅರಿಯದೆ ಬಾಲಕತನದೊಳು ॥
ಮುಂದುವರಿದ ಯೌವನದೊಳು ಸತಿ ಸುತ–।
ರಂದವ ನೋಡುತ ನಿನ್ನ ನಾ ಮರೆತೆನೊ ೧

ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾನವು ಹೀನವಾಯಿತು ಬಹು–।
ಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಕುಲಹೀನರಾಶ್ರಯದಿಂದ ॥
ಜ್ಞಾನಿಗಳೊಡನಾಟವಿಲ್ಲದೆ ಮನದೊಳು ।
ದಾನ–ಧರ್ಮದ ಬಟ್ಟೆಯೆಂತೆಂದು ಮರೆತೆನು ೨

ಮೊದಲೆ ಬುದ್ಧಿಯು ಹೀನ ಅದರೊಳು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ।
ಕದನವು ದಶದಿಕ್ಕಿನುದಯದ ರಾಯರ ॥
ಎದೆನೀರು ಬತ್ತಿತು ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನಯ ।
ಪದಪದ್ಮಯುಗಳದ ತುದಿಯ ನಾ ಮರೆತೆನು ೩

ಮೂಢನಾದೆನು ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಾನು ।
ಕಾಡೊಳಗಾಡುವ ಮೃಗದಂತೆ ಜೀವಿಸಿ ॥

ಗೂಡೊಳಗಿರುತಿಹ ಗೂಬೆಯ ತೆರನಂತೆ ।
ಮಾಡದೆ ನಿನ್ನಯ ಸ್ಮರಣೆಯ ಮರೆತೆನು ೪

ಬುದ್ಧಿಹೀನನು ನಾನು ಉದ್ಧರಿಸೆಲೊ ದೇವ
ಮುದ್ದು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆನ್ನ ॥
ಬುದ್ಧಿಯೊಳಡಗಿಯೆ ತಿದ್ದಿಟ್ಟು ನಡೆಸಯ್ಯ ।
ಪೊದ್ದುವೆ ನಿನ್ನಯ ಚರಣಾರವಿಂದವ ೫

೨೬೯

ಕೊಡು ಕಂಡೆಯಾ ಹರಿಯೆ–ನಿನ್ನ ನಾಮ–।
ಕೊಡು ಕಂಡೆಯಾ ಹರಿಯೆ ಪ

ಬಡವ ನಾನೆಂದು ಕಾಡಲಿಲ್ಲ ಹರಿಯೆ ಅ.ಪ

ಒಡಲು ತುಂಬದು ಎಂದು ಬಳಲಿಸೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ।
ಸಡಗರದಿಂ ಭಾಗ್ಯ ಬೇಡಲಿಲ್ಲ ॥
ಮಡದಿ–ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಡು ಮೋಹವೆನಗಿಲ್ಲ ।
ಬಿಡದೆ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಕೊಡು ಒಂದೇ ಸಾಕೊ ೧

ಸ್ನಾನ ಮೌನ ಜಪ ತಪಗಳು ಎನಗಿಲ್ಲ ।
ನಾನಾಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಲಿ ಬಂದೆ ॥
ದೀನರಕ್ಷಕ ನೀನೆ ದಯದಿಂದಲೆನಗಿನ್ನು ।
ಧ್ಯಾನಸುಧೆಯನಿತ್ತು ಸಲಹಯ್ಯ ಹರಿಯೆ ೨

ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ಮೃಗದಂತೆ ಬಾಯ್ಬಿಡುತಲಿ ।
ಅಲಸಿ ಕೋಟಲೆಯ ಸಂಸಾರದಿಂದ ।
ತಲೆಹುಳಿತ ನಾಯಂತೆ ಬಯಲಾಸೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದೆ ।
ಸಲಹೊ ದೇವರ ದೇವ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೭೦

ಕೊಡುವುದೆಂದು ಎನ್ನ ಕೊಂಬುದೆಂದು ಕೈ–।
ಪಿಡಿವುದೆಂದು ನೀ ಒಲಿವುದೆಂದು ಪ

ಕೊಡುಕೊಂಬ ಮಹದನುಗ್ರಹದವನೆಂದು ನಿ–।
ನ್ನಡಿಗೆ ಸೇರಿದೆನಯ್ಯ ಬಡತನಕೌಷಧ ಅ.ಪ

ಶ್ವಾನಸೂಕರ ಜನ್ಮ ನಾನುಂಬೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ।
ನೀನೇ ತತ್ತದ್ರೂಪನಾದೆಯಲ್ಲ ॥
ಹೀನರೊಳ್ ನಾನತಿ ಹೀನನಾಗಿ–ಅಭಿ–।
ಮಾನಿಯಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆದೆನಲ್ಲ ॥
ವಾನರನಂಗೈಯ ಮಾಣಿಕ್ಯದಂತೆನ್ನ ।
ಮಾನದಂತರ್ಯಾಮಿ ಸಿಕ್ಕೆಯಲ್ಲ ॥
ಏನೇ ಆದರು ನಿನ್ನೊಳೆನಗೆ ಮುಂದೆ ಭಕ್ತಿ–।
ಜ್ಞಾನ–ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಗಳನು ದೇವ ೧

ಕಾಡಿನ ಮೃಗವು ತಾ ಹಾಡಿದರೆ ನಂಬಿ ।
ಆಡುವುದಲ್ಲದೆ ಓಡುವುದೆ? ॥
ಕಾಡುವ ಪಶುವಿನ ಬಾಲವ ಕಟ್ಟಿಸಿ ।
ಕೂಡೆ ಪಾಲ್ಗರೆಯಲು ಒದೆಯುವುದೆ? ॥
ಆಡುವ ಶಿಶು ತಪ್ಪಮಾಡಲು ಜನನಿ–ಕೊಂ–।
ಡಾಡುವಳಲ್ಲದೆ ದೂಡುವಳೆ ॥
ಮೂಢ ಬುದ್ಧಿಯೊಳು ಕೆಟ್ಟೆನೆಂದು–ಕೋಪ ।
ಮಾಡಬೇಡ ದಯೆಮಾಡಿ ನೀಡಿಷ್ಟವ ೨

ಹಣ್ಣಾದ ಹೊತ್ತು ಬಾಯ್ ಹುಣ್ಣಾದ ತೆರನಂತೆ ।
ನಿನ್ನ ಸೇರುವ ಯತ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ॥
ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗಾಗಿಯೆ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡೆ ।
ಸುಣ್ಣಕಿಕ್ಕಿದ ನೀರಿನಂತಾದೆನು ॥

ಎನ್ನಪರಾಧವನಂತ ಕ್ಷಮಿಸು ನೀನು ।
ಮನ್ನಿಸದಿರಲಾರಿಗೆ ಪೇಳ್ವೆನು ॥
ಓಂ ನಮೋ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಎಂಬ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ–।
ವನ್ನು ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ಎನ್ನಪ್ಪನೆ 3

೨೭೧

ಗರುಡ ಗಮನ ಬಂದನೋ–ನೋಡಿರೊ ಬೇಗ
ಗರುಡ ಗಮನ ಬಂದನೋ ಪ

ಗರುಡ ಗಮನ ಬಂದ ಧರಣಿಯಿಂದೊಪ್ಪುತ
ಕರೆದು ಬಾರೆನ್ನುತ ವರಗಳ ಬೀರುತ ಅ.ಪ

ಎನ್ನ ರಕ್ಷಿಪ ದೊರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಾ ಬಂದ
ಚಿನ್ನದೊಲ್ ಪೊಳೆವ ವಿಹಂಗ ರಥದಲಿ ॥
ಘನ್ನ ಮಹಿಮ ಬಂಧಚ್ಛಿನ್ನ ಮೂರುತಿ ಬಂದ
ಸಣ್ಣ ಕೃಷ್ಣನು ಬಂದ ಬೆಣ್ಣೆಗಳ್ಳನು ಬಂದ ೧

ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ಬಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯು ಬಂದ
ಕುಕ್ಷಿಯೊಳೀರೇಳು ಜಗವನಿಟ್ಟವ ಬಂದ ॥
ಸೂಕ್ಷ್ಮ–ಸ್ಥೂಲದೊಳಗಿರುವನು ತಾ ಬಂದ
ಸಾಕ್ಷೀಭೂತನಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರ ಬಂದ ೨

ತಂದೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯ ಬಂದ
ಬಂದು ನಿಂದು ನಲಿದಾಡುತಿಹ ॥
ಅಂದು ಸಾಂದೀಪನ ನಂದನನ ತಂದಿತ್ತ
ಸಿಂಧುಶಯನ ಆನಂದ ಮೂರುತಿ ಬಂದ ೩

೨೭೨

ಚಿಹಿ ಹಳಿ – ಥೂ ಖೋಡಿ ಪಾಪಿ ಮನವೇ ಇಂಥ–।
ಕುಹಕ ಬುದ್ಧಿಯ ನೀ ಬಿಡು ಕಾಣೋ ಮನವೇ ಪ

ಬಣ್ಣದ ಬೀಸಣಿಕೆಯಂತೆ ಹೆಣ್ಣು ತಿರುಗುವುದು ಕಂಡು ।
ಕಣ್ಣ ಸನ್ನೆಮಾಡಿ ಕೈಯ ಹೊನ್ನ ತೋರಿಸಿ ॥
ತಣ್ಣೀರು ಹೊಯ್ದ ಹೊಸ ಸುಣ್ಣದಂದದಿ ಕುದಿದು ಕುದಿದು ।
ಕಣ್ಣಿನೊಳು ಮಣ್ಣ ಚೆಲ್ಲಿ ಕೊಂಬರೇ ಮನವೆ ೧

ಪಗಡೆ ಚದುರಂಗ ಲೆತ್ತವನಾಡೆ ಕರೆದರೆ ।
ನಿಗುರಿದುವು ಕರ್ಣಗಳು ಮೊಚ್ಚೆಯಂತೆ ॥
ಜಗದೀಶ್ವರನ ದಿನದಿ ಜಾಗರಕೆ ಕರೆದರೆ ।
ಮುಗಿಲ ಹರಿದು ಧರೆಗಿಳಿದಂತೆ ಮನವೇ ೨

ವಾಸುದೇವನ ಪೂಜೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡೆಂದರೆ ।
ಬೇಸತ್ತು ತಲೆಯ ಚಿಟ್ಟಿಕ್ಕಿ ಕುಳಿತೆ ॥
ಆ ಸಮಯದಲೊಬ್ಬ ಕಾಸು ಕೊಡಲು ಅವನ ।
ದಾಸಿಯ ಮಗನಂತೆ ಬೆಂಬಿಡದೆ ಮನವೇ ೩

ನೆರೆಮನೆ ಹೊರಮನೆ ಪ್ರಸ್ತವಾದರೆ ಅವರು ।
ಕರೆಯದ ಮುನ್ನವೆ ಹೊರಹೊರಟೆ ॥
ಬರಿಗಂಟು ಬರಿಮಾತು ಸುಳ್ಳುಸುದ್ದಿಯ ಹೇಳಿ ।
ಹಿರಿಯ ಮಗನಂತೊಡಲ ಹೊರಕೊಂಬೆ ಮನವೆ ೪

ಬಿಂದು ಮಾತ್ರವೆ ಸುಖ–ದುಃಖ ಪರ್ವತದಷ್ಟು ।
ಸಂದೇಹ ವಿಲ್ಲವಿದು ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧ ॥
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ಹೊಂದಿಹೊಂದಿ ನೀ ಸುಖಬಾಳೊ ಮನವೆ ೫

೨೭೩

ಜಯ ಪಾಂಡುರಂಗ – ನಾ ನಿನ್ನ ಮನಕೆ ಬಾರೆನೆ ಪ

ನಾ ನಿನ್ನ ಮನಕೆ ಬಾರೆನೆ ಬಂದರೆ ಈ ಭವದ
ಬಲೆಯೊಳು ಸಿಲುಕುವೆನೆ – ಜಯ ಪಾಂಡುರಂಗ ಅ.ಪ

ಕೆಟ್ಟ ಕಿರಾತನ ಬೆಟ್ಟದಂಥ ಪಾಪವ
ಸುಟ್ಟು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿಯೆನಿಸಿದೆ ೧

ಅಂತ್ಯಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಭ್ರಷ್ಟ ಅಜಾಮಿಳಗೆ
ಅಂತಕನ ಬಾಧೆಯ ಬಿಡಿಸಿದೆಯೊ ೨

ತಂದೆ ತಾಯ್ಗಳನು ತೊರೆದ ಧ್ರುವನಿಗೆ
ಚೆಂದದಿಂದ ಮಾರ್ಗವ ತೋರಿದೆಯೊ ೩

ಪಂಕಜನಾಭನೆ ಕುಬುಜೆಯ ಡೊಂಕ ತಿದ್ದಿ
ಶಂಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಕೂಡಿದೆಯೊ ೪

ತೊತ್ತಿನ ಮಗನ ಮನೆಯಕುಡಿತೆಪಾಲನು ಸವಿದು
ಮತ್ತವಗೆ ಮುಕ್ತಿಯ ತೋರಿದೆಯೊ ೫

ಐದು ಮಂದಿಯ ಕೂಡ ಸರಸವು ದ್ರೌಪದಿಗೆ
ಐದೆ ಲಜ್ಜೆಯ ಕಾಯ್ದೆಯೊ ೬

ದೀನರನುದ್ಧರಿಪ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ
ಏನು ಕಾರಣ ನನ್ನ ಮರೆತೆಯೊ ೭

೨೭೪

ತಪ್ಪುಗಳನೆಲ್ಲ ನೀನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೊ – ನ–।
ಮ್ಮಪ್ಪ ಕಾಯಬೇಕು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನೀನೆ ಪ

ಸತಿ ಸುತ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ।
ಮತಿಹೀನನಾದೆನು ವ್ಯರ್ಥ ॥

ಮಿತಿಗಾಣೆನಯ್ಯ ಎನ್ನ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ।
ಗತಿಯದಾವುದು ಪೇಳೊ ಮುಂದೆನಗೆ ೧

ಬಿಸಿಲು ಬಿರುಮಳೆ ಗಾಳಿಯೊಳಗೆ–ಬಲು–।
ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ದೇವ ತಿರುಗಿದೆ ॥
ಹಸಿವು–ತೃಷೆಗಳು ಬಹು ಬಾಧಿಸಲು ।
ಹುಸಿಯಾಡಿದೆನಯ್ಯ ಹುಟ್ಟು ಮೊದಲು ೨

ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನವರಿಯೆ ನಾನಾ ।
ದಾನ ಧರ್ಮದ ಗುರುತುತಿಳಿಯೆ ॥
ಹೀನಜನರ ಸಂಗವ ಮರೆಯೆ ಸು–।
ಜ್ಞಾನಿಗಳನು ಬಾಯೆಂದು ಕರೆಯೆ ೩

ಗಂಗೆ ಅಗ್ರೋದಕಗಳ ತಂದು ನಾ ।
ಮಂಗಳ ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ॥
ಹೊಂಗೇದಗೆ ಪುಷ್ಪವನೊಂದು ಶ್ರೀ–।
ರಂಗಗರ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ ಕಾಯೊ ಬಂದು ೪

ಪೀತಾಂಬರದಿ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯ ।
ನೂತನವಾದ ಆಭರಣದಿಂದ ॥
ಪ್ರೀತಿಪಡಿಸಲಿಲ್ಲಾದರದಿಂದ ಹೇ–।
ಸೀತಾಪತೆ ಕೃಷ್ಣ ಹರಿಮುಕುಂದ ೫

ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಬರಿ ।
ಒಂದು ದಳ ಶ್ರೀ ತುಳಸಿಯಿಂದ ॥
ಇಂದಿರೇಶನ ಅರ್ಚಿಸದರಿಂದ –ಬಹು ।
ನೊಂದು ದೂರಾದೆ ಸದ್ಗತಿಯಿಂದ ೬

ಏಕಾರತಿ ಧೂಪಾರತಿಯ ಎಂದು ।
ಶ್ರೀಕಾಂತ ನಿನಗೆ ನಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ॥
ವ್ಯಾಕುಲದಲಿ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು ಬಂದು–।
ನೀ ಕರುಣಿಸು ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ ೭

ಪಾಯಸ ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯಗಳಿಂದ ಬಲು ।
ಆಯತವಾದ ಶಾಕಗಳಿಂದ ॥
ತೋಿವೆ ಶಾಲ್ಯನ್ನ ಸದ್ಘೃತದಿಂದ ಶ್ರೀ-।
ಮಾಯಾಪತಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ ೮

ಮಂಗಳಾರತಿಯ ನಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಜಯ-।
ಮಂಗಳವೆನ್ನುತ ಪಾಡಲಿಲ್ಲ ॥
ಕಂಗಳ ನೋಟದಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ನರ-।
ಸಿಂಗ ನೀ ಬಾಯೆಂದು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ ೯

ಹರಿಯ ಪಾದಕೆ ಬಿದ್ದವನಲ್ಲ ನರ-।
ಹರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ॥
ಹರಿದಿನದುಪವಾಸ ವ್ರತವು ಇಲ್ಲ ಬಲು ।
ಹರಿಯ ದಾಸರ ಸಂಗ ಎನಗಿಲ್ಲ ೧೦

ಹೋಮಾರ್ಚನೆ ಔಪಾಸನವೆಲ್ಲ ।
ನೇಮದಿಂದಲಿ ನಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ॥
ಕಾಮಾತುರನಾಗಿ ಕಂಡಕಂಡ ಕಡೆ ।
ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾಣದೆ ತಿರುಗಿದೆನೊ ೧೧

ಅತಿಥಿಗಳ್ ಬಂದರೆ ಮನೆಗೆ ಅಂದೆ ।
ಗತಿಯಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಕೊಡುವುದಕೆ ॥
ಯತಿಯ ಕಂಡರೆ ನಿಂದಿಸಿದೆ ಶ್ರೀ ।
ರತಿಪತಿ ಪಿತ ನೀ ದಯ ಮಾಡೊ ೧೨

ಎಷ್ಟು ಹೇಳಲಿ ಎನ್ನವಗುಣವ ಅವು ।
ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟೆಂದು ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ ॥
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ದಯ ಮಾಡೊ ಶ್ರೀ ।
ಬೆಟ್ಟದ ವೆಂಕಟ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೧೩

೨೭೫

ತಲ್ಲಣಿಸದಿರು ಕಂಡ್ಯ ತಾಳು ಮನವೆ ಸ್ವಾಮಿ
ನಿಲ್ಲದಲೆ ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂದೇಹ ಬೇಡ ಪ

ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ
ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುತ ನೀರ ಹೊಯ್ದವರಾರು
ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ತಾ ಹೊಣೆಗಾರನಾದ ಮೇಲೆ
ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವನು ಇದಕೆ ಸಂದೇಹ ಬೇಡ ೧

ಅಡವಿಯೊಳಗಾಡುವ ಮೃಗಜಾತಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಆಹಾರವಿತ್ತವರದಾರು
ಪಡೆದ ಜನನಿಯಂತೆ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ತಾ
ಬಿಡದೆ ರಕ್ಷಿಸುವನು ಇದಕೆ ಸಂದೇಹಬೇಡ ೨

ಕಲ್ಲೊಳಗೆ ಪುಟ್ಟಿ ಕೂಗುವ ಮಂಡೂಕಂಗಳಿಗೆ
ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆಹಾರವಿತ್ತವರದಾರು
ಬಲ್ಲಿದನು ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ
ನಿಲ್ಲದೇ ರಕ್ಷಿಪನು ಇದಕೆ ಸಂದೇಹಬೇಡ * ೩

೨೭೬

ತಾರಿಸೊ ಶ್ರೀಹರಿ ತಾರಿಸೊ ಪ

ತಾರಿಸೊ ಭವವ ನಿವಾರಿಸೊ ನಿನ್ನಡಿಯ
ತೋರಿಸೊ ವೈಕುಂಠ ಸೇರಿಸೋ ರಂಗಯ್ಯ ಅ.ಪ

ಪಾಪವಿನಾಶನ ಮಾಡುವಿ ನೀ
ತಾಪಸರನು ನಿತ್ಯ ಸಲಹುವಿ ॥
ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಸರ್ವತ್ರ ನಿನ್ನವರನು ಕಾಯ್ದು
ಶ್ರೀ ಪಾಂಡುರಂಗ ಪರಮಾತ್ಮ ಮುಕುಂದ ೧

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನು ಸೀಳಿದೆ ಅವನ
ಕರುಳನು ಕೊರಳೊಳು ಹಾಕಿದೆ ॥
ದುರುಳ ಬುದ್ಧಿಯ ತಳೆದ ದೈತ್ಯಾಧಮನ ಕೊಂದ
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಕಂದಗೊಲಿದೆ ಗೋವಿಂದ ೨

ಅಸುರೆ ಪೂತನಿಯ ಸಂಹರಿಸಿದೆ ನೀ
ಶಶಿಮುಖಿಯಭಿಮಾನ ಕಾಯ್ದೆ ॥
ಶಿಶುವಾಗಿ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳನು ತೋರಿದೆ
ಕುಸುಮನಾಭ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೭೭

ತೇಲಿಸೊ ಇಲ್ಲ ಮುಳುಗಿಸೊ ನಿನ್ನ ।
ಪಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದೆನೊ ಪರಮ ದಯಾಳೊ ಪ

ಸತಿ ಸುತ ಧನದಾಶೆ ಎಂತೆಂಬ ಮೋಹದಿ ।
ಹಿತದಿಂದ ಅತಿನೊಂದು ಬಳಲಿದೆನೊ ॥
ಗತಿಯನೀವರ ಕಾಣೆ ಮೊರೆಯ ಲಾಲಿಸೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-।
ಪತಿ ನಿನ್ನ ಚರಣದ ಸ್ಮರಣೆಯಿತ್ತೆನ್ನ ೧

ಜರೆ ರೋಗ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಕಶ್ಮಲವೆಂತೆಂಬ ।
ಶರಧಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಮುಳುಗಿದೆನೊ ॥
ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ ಈ ದೇಹ ನೆರೆನಂಬಿದೆನು ನಿನ್ನ ।
ಕರುಣಾಭಯವನಿತ್ತು ಪಾಲಿಸೊ ಹರಿಯೆ ೨

ದೋಷವುಳ್ಳವ ನಾನು ಭಾಷೆಯುಳ್ಳವ ನೀನು ।
ಮೋಸ ಹೋದೆನೊ ಭಕ್ತಿರಸವ ಬಿಟ್ಟು ॥
ಶೇಷಶಯನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ।
ದಾಸರ ಸಂಗವಿತ್ತು ಪಾಲಿಸೊ ಹರಿಯೆ ೩

೨೭೮

ದಣಿಯ ನೋಡಿದೆನೋ ವೆಂಕಟನ ಮನ
ದಣಿಯ ನೋಡಿದೆ ಶಿಖಾಮಣಿಯ ನಿರ್ಮಲನ ಪ

ಕೇಸಕ್ಕಿ ಅನ್ನ ಉಂಬುವನ ದುಡ್ಡು
ಕಾಸು ಬಿಡದೆ ಹೊನ್ನುಗಳಿಸಿಕೊಂಬುವನ ॥
ದೋಸೆ ಅನ್ನವ ಮಾರಿಸುವನ
ತನ್ನ ದಾಸರ ಮೇಳದಿ ಕುಣಿದಾಡುತಿಹನ ೧

ಗಂಟಿನೊಲ್ಲಿಯ ಹೊದ್ದಿಹನ–ಹೊರ
ಹೊಂಟು ಹೋಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತಲಿಹನ ॥
ಗಂಟೆ ನಾದಕೆ ಒಲಿಯುವನ ಭೂವೈ–
ಕುಂಠವಿದೆಂದು ಹಸ್ತವ ತೋರಿದವನ ೨

ಬೆಟ್ಟದೊಳಗೆ ಇರುತಿಹನ ಮನ
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಪ ಭಕುತರಿಗೊಲಿದವನ ॥
ಕೊಟ್ಟ ವರವ ತಪ್ಪದವನ ಈ
ಸೃಷ್ಟಿಗಧಿಕ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ೩

೨೭೯

ದಯಮಾಡೋ ದಯಮಾಡೋ ದಯಮಾಡೋ ರಂಗ ಪ

ದಯಮಾಡೋ ನಾ ನಿನ್ನ ದಾಸನೆಂತೆಂದು ಅ.ಪ

ಹಲವು ಕಾಲವು ನಿನ್ನ ಹಂಬಲವೆನಗೆ
ಒಲಿದು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ವಾರಿಜನಾಭ ೧

ಇಹಪರದಲಿ ನೀನೆ ಇಂದಿರೆರಮಣ
ಭಯವೇಕೋ ನೀನಿರಲು ಭಕ್ತರಭಿಮಾನಿ ೨

ಕರಿರಾಜವರದನೆ ಕಂದರ್ಪನಯ್ಯ
ಪುರಂದರವಿಠಲ ಸದ್ಗುಣ ಸಾರ್ವಭೌಮ ೩

೨೮೦

ದಯಮಾಡಿ ಸಲಹಯ್ಯ ಭಯನಿವಾರಣನೆ ।
ಹಯವದನ ನಾ ನಿನ್ನ ಚರಣ ನಂಬಿದೆ ಕೃಷ್ಣ ಪ

ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ ನಾ ಮಾಡಿದಂಥ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ।
ಎಣಿಸಲಳವಲ್ಲಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಎಂದು ॥
ಫಣಿಶಾಹಿ ಅವಗುಣವ ನೋಡದೇ ಚರಣ ಸ್ಮ-
ರಣೆಯ ಮಾಡುವಂಥ ಭಕುತಿಯನಿತ್ತು ೧

ಕಂಡ ಕಂಡ ಕಡೆಗೆ ಪೋಪ ಚಂಚಲಮನಸು
ಲಂಡತನದಲಿ ಬಹಳ ಭ್ರಷ್ಟ ನಾನು ॥
ಭಂಡಾಟದವನೆಂದು ಬಹಿರಂಗಕೆಳೆಯದೆ ।
ಕೊಂಡಾಡುವಂಥ ಭಕುತಿಯನಿತ್ತು ಸಲಹಯ್ಯ ೨

ಜಾತಿಧರ್ಮವ ಬಿಟ್ಟು ಅಜಮಿಳನು ಇರತಿರಲು ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ಮುಕುತಿಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ ॥
ಖ್ಯಾತಿಯನು ಕೇಳಿ ಮರೆಹೊಕ್ಕೆ ದಯಾನಿಧಿಯೆ ಬೆ ।
ನ್ನಾತು ಕಾಯಯ್ಯ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೮೧

ದಾರಿ ಏನಿದಕೆ ಮುರಾರಿ ನೀ ಕೈಯ ಹಿಡಿಯದಿದ್ದರೆ-।
ದಾರಿ ಏನಿದಕೆ ಮುರಾರಿ? ಪ

ಕಷ್ಟ ಕರ್ಮಂಗಳ ಎಷ್ಟಾದರು ಮಾಳ್ಪೆ ।
ಎಷ್ಟಾದರೂ ನುಡಿದೆ ಗುರುಹಿರಿಯರ ॥
ದುಷ್ಟರ ಸಂಗವ ಬಹಳ ಮಾಡಿದರಿಂದ ।
ಶಿಷ್ಟರ ಸೇವೆಯೆಂದರಾಗದೆನಗೆ ೧

ಪರರ ದೂಷಣೆ ಪರಪಾಪಂಗಳನೆಲ್ಲ ।
ಪರಿಪರಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಿಕೊಂಬೆ ನಾನು ॥
ಹರಿನಾಮಾಮೃತವ ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ।
ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಗಳೆದೆ ನಾ ಹರಿಯೆ ೨

ಪಾತಕ ಕರ್ಮಗಳ ಮಾಡಿದಜಾಮಿಳಗೆ ।
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ? ॥
ನೂತನವೇಕಿನ್ನು ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲ ।
ರೀತಿಯಾದನು ಸಿರಿಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೮೨

ದಾರಿಯ ತೋರೊ ಮುಕುಂದ ಹರಿ ।
ನಾರಾಯಣ ಗೋವಿಂದ ಪ

ಬಂದೆನು ಬಹುಜನ್ಮದಲಿ ನಾ ।
ಬಂಧನದೊಳು ಸಿಲುಕುತಲಿ ॥
ಮುಂದಿನದಾವುದು ಪಯಣ ತೋರೊ ।
ಇಂದು ನೀ ಇಂದಿರೆರಮಣ ೧

ಗತಿಯಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ನೀನೆ ಸದ್ ।
ಗತಿಯೆಂದು ಸ್ತುತಿಮಾಡಿದೆನೊ ॥
ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ।
ಸತುವ ತೋರು ನರಹರಿಯೆ ಗೋವಿಂದ ೨

ಮಡುವಿನೊಳಗೆ ಧುಮುಕಿದೆನೆ ಇನ್ನು
ಕಡೆಹಾಯಿಸುವರ ನಾ ಕಾಣೆ ॥
ಹಡೆದ ತಾಯಿ ತಂದೆ ನೀನೆ ಕೈ ।
ಹಿಡಿದು ಸಲಹೊ ಎನ್ನೊಡೆಯ ಮುರಾರಿ ೩

ಮಿಕ್ಕಿ ಬರುವ ಹೊಳೆಯೊಳಗೆ ನಾನು ।
ಸಿಕ್ಕಿದೆ ನಡುನೀರೊಳಗೆ ॥
ಕಕ್ಕುಲಾತಿ ನಿನಗಿರದೆ ।
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ನೀ ದಯಮಾಡೋ ೪

ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ ಇಂಬಿಟ್ಟು ಎನ್ನ ।
ರಕ್ಷಿಸಿ ಸಲಹಬೇಕು ॥
ಅಕ್ಷಯ ಅನಂತ ಮಹಿಮನೆ – ನೀನು ।
ಪಕ್ಷಿವಾಹನನೆ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೫

೨೮೩

ದಾರಿ ಯಾವುದಯ್ಯ ವೈಕುಂಠಕೆ
ದಾರಿ ತೋರಿಸಯ್ಯಾ ಪ

ದಾರಿ ಯಾವುದಯ್ಯಾ ದಾರಿ ತೋರಿಸು ಆ
ಧಾರ ಮೂರುತಿ ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅ.ಪ

ಬಲುಭವದನುಭವದಿ ಕತ್ತಲೆಯೊಳು
ಬಲು ಅಂಜುತೆ ನಡುಗಿ ॥
ಬಳಲುತ ತಿರುಗಿದೆ ದಾರಿಯ ಕಾಣದೆ
ಹೊಳೆಯುವ ದಾರಿಯ ತೋರೊ ನಾರಾಯಣ ೧

ಪಾಪವ ಪೂರ್ವದಲಿ ಮಾಡಿದುದಕೆ
ಲೇಪವಾಗಿರೆ ಕರ್ಮ
ಈ ಪರಿಯಿಂದಲಿ ನಿನ್ನ ನೆನೆಸಿಕೊಂಬೆ
ಶ್ರೀಪತಿ ಸಲಹೆನ್ನ ಭೂಪ ನಾರಾಯಣ ೨

ಇನ್ನು ನಾ ಜನಿಸಲಾರೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ
ನಿನ್ನ ದಾಸನಾದೆನೊ॥
ಪನ್ನಗಶಯನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ
ಇನ್ನು ಪುಟ್ಟಿಸದಿರೊ ಎನ್ನ ನಾರಾಯಣ ೩

೨೮೪

ದಾಸ ಶೇಷಾದ್ರಿಯ ವಾಸ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ।
ದಾಸನನು ಕರೆದೊಯ್ದು ॥
ಸಾಸಿರನಾಮ ವಿಲಾಸನ ಮೂರ್ತಿಯ ।
ಲೇಸಾಗಿ ತೋರೆನಗೆ ಪ

ಬೆರಳು ಇಲ್ಲದ ಕೈಯೊಳುಂಡು ಜೀವಿಸುವನ ।
ಶಿರದ ಅಂದದ ದೇವನ ॥
ಉರಿವ ಶಾಪಕೆ ತಾನು ಕಿರಿದಾಗಿ ಇರುವನ ।
ಶಿರದೊಳು ಧರಿಸಿದನ ॥
ಕೊರಳ ಮಾಲೆಯ ಪೆಸರೊಪ್ಪಿದ ಗಿರಿಯೊಳು ।
ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲಸಿಪ್ಪನ ॥
ಕರುಣವಾರಿಧಿ ವೆಂಕಟೇಶನ ಚರಣವ ।
ಕರೆದೊಯ್ದು ತೋರೆನಗೆ ೧

ವಾರಿಯೊಳುದಿಸಿದ ನಾರಿಯ ಮಧ್ಯದಿ ।
ಏರಿಯೆ ಕುಳಿತವನ ॥
ವಾರಿಜ ವದನದಿ ತೋರಿದ ಸಾರದಿ ।
ಮೂರೊಂದು ಪೆಸರವನ ॥
ಮೇರುವಿನಗ್ರದಿ ಊರಿದ ಚರಣವ ।
ಸಾರಿದವರ ಜೀವನ ॥
ಊರಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ–॥
ದಾರವಿಂದವ ತೋರೆನಗೆ ೨

ಸೋತ ಮಾನಿನಿಯೊಳು ಜಾತವಾಗಿಯೆ ಮೇಲೆ ।
ಮಾತೆಯ ಸಲಹಿದನ ॥
ನೀತಿ ತಪ್ಪಿಯೆ ನಡೆವ ವಾತಭಕ್ಷಕರನ್ನು ।
ಘಾತಿಸಿ ತರಿದವನ ॥
ನೂತನವಾಗಿಹ ನಾಮ ಶೈಲದ ಮೇಲೆ ।

ಕಾತರದೊಳು ನಿಂದನ ॥
ಪಾತಕನಾಶನ ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶನ ।
ರೀತಿಯ ತೋರೆನಗೆ ೩

ಋಷಿಯ ಮಕ್ಕಳನೆಲ್ಲ ಹಸಿವಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ।
ವಶತಪ್ಪಿ ನಡೆವವನ ॥
ಬಸಿರೊಳಗುದಿಸಿಯೆ ಬಿಸಿಯನೆಲ್ಲವ ಅಂದು ।
ಎಸೆವ ಮಹಾವೀರನ ॥
ಪೆಸರೊಳಗೊಪ್ಪಿದ ಹಸನಾದ ಗಿರಿಯೊಳು ।
ಕುಶಲದಿ ನಿಂದವನ ॥
ನಸುಮುದ್ದು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನ ಚರಣದ ।
ಬಿಸರುಹ ತೋರೆನಗೆ ೪

ಪಾದ ನಾಲ್ಕನು ಮೇದಿನಿಯೊಳಗೂರಿಯೆ ।
ಆದರಿಸುತ ಬಪ್ಪನ ಮೇ ॥
ಲಾದ ಪಾದವ ನಾಲ್ಕು ಅಂತರಿಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ।
ಕಾದು ಕೊಳ್ಳುತಲಿಪ್ಪನ ॥
ಆದಿಯ ನಾಮಕ್ಕೆ ಅದ್ರಿಯನೊಡಗೊಂಡು ।
ಹಾದಿಯನಿತ್ತವನ ॥
ಸಾಧಿಸಿ ಇಂತಹ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನ ।
ಪಾದವ ತೋರೆನಗೆ ೫

ಆದಿನಾರಾಯಣನೆಂಬ ಪರ್ವತವನು ।
ಭೇದಿಸಿ ನಿಂತವನ ॥
ಸಾಧಿಸಿ ಮುಂದಣ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ।
ಪಾದವನೂರಿದನ ॥
ಮೇದಿನಿಯೊಳಗುಳ್ಳ ಸಾಧುಭಕ್ತರನೆಲ್ಲ ।
ಕಾದುಕೊಳ್ಳುತಲಿಪ್ಪನ – ವಿ ॥
ನೋದಮೂರುತಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನ ।
ಪಾದವ ತೋರೆನಗೆ ೬

ಅತ್ತೆಯ ವರಸೆಯೆ ಮತ್ತೆ ಅಳಿಯಗಾದ ।
ಪುತ್ರಿಯ ತಂದವನ ॥
ಉತ್ತಮವಾಗಿಹ ಮಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ।
ನಿತ್ಯದೊಳಿರುತಿಪ್ಪನ ॥
ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿಹ ಸತಿಯಳ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ।
ಪುತ್ರನೆಂದೆನಿಸಿದನ ॥
ಹತ್ತಿರ ಕರೆದೊಯ್ದು ಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
ನಿತ್ಯದಿ ತೋರೆನಗೆ ೭

೨೮೫

ದಾಸನ ಮಾಡಿಕೋ ಎನ್ನ ಇಷ್ಟು
ಗಾಸಿ ಮಾಡುವುದೇಕೆ ದಯದಿ ಸಂಪನ್ನ ಪ

ದುರುಳ ಬುದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಡಿಸೋ ನಿನ್ನ
ಕರುಣ ಕವಚವೆನ್ನ ಹರಣಕ್ಕೆ ತೊಡಿಸೋ ॥
ಚರಣದ ಸೇವೆಯ ಕೊಡಿಸೋ ಅಭಯ–
ಕರ ಮೇಲಿನ ಕುಸುಮ ಶಿರದ ಮೇಲಿರಿಸೋ ೧

ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾ ಬೇಡಿ ನಿನ್ನ
ಅಡಿಯೊಳೆರಗುವೆನಯ್ಯ ಅನುದಿನ ಪಾಡಿ ॥
ಕಡೆಗಣ್ಣೊಳೇಕೆನ್ನ ನೋಡಿ ಬಿಡುವೆ
ಕೊಡು ನಿನ್ನ ಪರಭಕ್ತಿ ಮನ ಮಡಿ ಮಾಡಿ ೨

ಮರೆಹೊಕ್ಕವರ ಕಾವ ಬಿರುದು ನೀನು
ಕರುಣದಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡೆನ್ನ ಪೊರೆದು ॥
ದುರಿತ ರಾಶಿಗಳೆಲ್ಲ ತರಿದು ಒಡೆಯ
ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ಹರುಷದಿ ಕರೆದು ೩

೨೮೬

ದಾಸನ ಮಾಡಿಕೊ ಎನ್ನ – ದಿವ್ಯ
ಸಾಸಿರ ನಾಮದ ವೆಂಕಟಭೂಪರನ್ನ ಪ

ಭವಭಯ ದುಃಖವ ಬಿಡಿಸೋ– ನಿನ್ನ
ಕರುಣವಿದ್ಯೆಯನೆನ್ನ ಅಂಗಕ್ಕೆ ತೊಡಿಸೋ ॥
ಆವಾಗಲೂ ನಿನ ನಾಮ ನುಡಿಸೋ – ನಿನ್ನ
ಚರಣ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಆರಡಿಯೆನಿಸೊ ೧

ಗಂಗೆಯ ಪಡೆದಂಥ ಪಾದ ವರ
ಶೃಂಗಾರ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ಮರಿಸುವಂಥ ಪಾದ ॥
ಬಂಗಾರ ರಂಜಿತ ಪಾದ – ಹರಿ
ಮಂಗಳ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಚಂದಿರನಾದ ೨

ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ನಾ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ – ನಿನ್ನ
ಹರಿವಾಣದೆಂಜಲ ನಾನು ಉಂಡೇನೆಂದೆ ॥
ಬಿರುದು ನಿನ್ನದು ಹುಸಿ ಮಾಡದೆ – ನಮ್ಮ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ದಯಮಾಡೊ ತಂದೆ ೩

೨೮೭

ಧಾನ್ಯ ದೊರಕಿತು ಎನಗೆ
ಧನವು ದೊರಕಿತು ಪ

ಓಣಿಯೊಳಗೆ ಹೋದ ಮಾ–
ಣಿಕ್ಯದ ಹರಳು ದೊರಕಿತೋ ಅ.ಪ

ಕಟ್ಟಿ ಹಗೆಯ ಹಾಕುವುದಲ್ಲ
ಒಟ್ಟಿ ಕೆಸರ ಬಡಿಯುವುದಲ್ಲ ॥
ಮುಟ್ಟಿ ಹಿರಿದು ಮೇಯಿಸಿದರೊಂ
ದಿಷ್ಟು ಸೂಡು ಸವಿಯಲಿಲ್ಲ ೧

ಹರಿದು ಗೋಣಸು ಹಚ್ಚುವುದಲ್ಲ
ಮುರಿದು ಸಣ್ಣಗೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ ॥
ಅರಿದು ಇದನು ಪೇಟೆಗೆ ಒಯ್ದರೆ
ಕರೆದು ಬೆಲೆಯನು ಕಟ್ಟುವುದಲ್ಲ ೨

ಪಾಲು ಪಸುಗೆ ಹಂಚುವುದಲ್ಲ
ಮೇಲೆ ಚಾರರು ಒಯ್ಯುವುದಲ್ಲ ॥
ಶ್ರೀಲೋಲ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಮೂಲನಾಮ ದೊರಕಿತಲ್ಲ ೩

೨೮೮

ದೇವ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ ಬಂದನೋ
ದೇವರ ದೇವ ಶಿಖಾಮಣಿ ಬಂದನೋ ಪ

ಉರಗಶಯನ ಬಂದ ಗರುಡ ಗಮನ ಬಂದ
ನರಗೊಲಿದವ ಬಂದ ನಾರಾಯಣ ಬಂದ ೧

ಮಂದರೋದ್ಧಾರ ಬಂದ ಮಾಮನೋಹರ ಬಂದ
ವೃಂದಾವನಪತಿ ಗೋವಿಂದ ಬಂದ ೨

ನಕ್ರಹರನು ಬಂದ ಚಕ್ರಧರನು ಬಂದ
ಅಕ್ರೂರಗೊಲಿದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಬಂದ ೩

ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ಬಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜ ಬಂದ
ಅಕ್ಷಯ ಫಲದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಮಣ ಬಂದ ೪

ನಿಗಮಗೋಚರ ಬಂದ ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನು ಬಂದ
ನಗೆ ಮುಖ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಬಂದನೋ ೫

೨೮೯

ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಪಾದವ – ವೆಂಕಟರಮಣ
ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಪಾದವ ॥ ಪ

ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಪದಾಂಬುಜಯುಗಳವ
ಇಂಬಿತ್ತು ಸಲಹಯ್ಯ ಶಂಖ–ಚಕ್ರಧರನೆ ಅ.ಪ

ತಂದೆಯು ನೀನೆ ತಾಯಿಯು ನೀನೆ
ಬಂಧು ಬಳಗವು ನೀನೆ ॥
ಬಂದ ದುರಿತವೆನ್ನ ಹೊದ್ದಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ
ತಂದೆ ಸಲಹೊ ಮುಕುಂದ ಮುರಾರಿ ೧

ಚಿಕ್ಕಂದು ಮೊದಲು ನಾನು ನಿನ್ನಯ ಪಾದ
ಹೊಕ್ಕು ಜೀವಿಸುತಿಹೆನು ॥
ಗಕ್ಕನೆ ಜ್ಞಾನವನಕ್ಕರೆಯಲಿ ಕೊಡು
ಮಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕ್ಯ ರುಕ್ಮಿಣಿಯರಸಾ ೨

ಮರೆತು ನಾ ಮಾಯೆಯೊಳು ಮುಳುಗಿದೆ ಅದ
ನರಿತು ಅರಿಯದಾದೆ ॥
ಮರೆಯದೆ ಎನ್ನನು ಪೊರೆಯೊ ಕೃಪಾನಿಧಿ
ವರದ ಶ್ರೀವೆಂಕಟ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೨೯೦

ನಾ ನಿನಗೇನ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ – ಎನ್ನ
ಹೃದಯಕಮಲದೊಳು ನೆಲಸಿರು ಹರಿಯೆ ಪ

ಶಿರ ನಿನ್ನ ಚರಣಕೆರಗಲಿ –ಚಕ್ಷು
ಎರಕದಿಂದಲಿ ನಿನ್ನ ನೋಡಲಿ ಹರಿಯೆ ॥
ನಿರುಮಾಲ್ಯ ನಾಸ ಘ್ರಾಣಿಸಲಿ –ಎನ್ನ
ಕರಣ ಗೀತಂಗಳ ಕೇಳಲಿ ಹರಿಯೆ ೧

ನಾಲಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕೊಂಡಾಡಲಿ ಎನ್ನ
ತೋಳು ಕರಂಗಳ ಮುಗಿಯಲಿ ಹರಿಯೆ ॥
ಕಾಲು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಪೋಗಲಿ –ಮನ
ಓಲೈಸಿ ನಿನ್ನನು ಸ್ಮರಿಸಲಿ ಹರಿಯೆ ೨

ಚಿತ್ತ ನಿನ್ನೊಳು ಮುಳುಗಾಡಲಿ –ನಿನ್ನ
ಭಕ್ತ ಜನರ ಸಂಗ ದೊರಕಲಿ ಹರಿಯೆ ॥
ತತ್ವಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಲಿ –ಉಕ್ಕಿ
ಸತ್ಯ ಮೂರುತಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ * ೩

೨೯೧

ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೊ –ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ
ನೀನಿರುವತನಕ ಹರಿಯೇ ಪ

ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ತಾಯ್ತಂದೆ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರು ನೀನೆ
ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬಳಗ ನೀನೆ ॥
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಅಷ್ಟಾಭರಣ ನೀನೆ
ಶ್ರೇಷ್ಠಮೂರುತಿ ಕೃಷ್ಣ ನೀನಿರುವ ತನಕ ೧

ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ ನೀನೆ, ಒಡಲ ಹೊರೆವನು ನೀನೆ
ಇಡು–ತೊಡುವ ವಸ್ತು ನೀನೆ ॥
ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳನೆಲ್ಲ ಕಡೆಹಾಯ್ಸುವವ ನೀನೆ
ಬಿಡದೆ ಸಲಹುವ ಒಡೆಯ ನೀನಿರುವ ತನಕ ೨

ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳುವ ಗುರು ನೀನೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ಧಣಿ ನೀನೆ
ಉದ್ಧಾರಕರ್ತ ನೀನೆ ॥
ಮುದ್ದು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ಪಾದದಲಿ
ಬಿದ್ದು ಲೋಲಾಡುತಿರು ಕಾಣು ಮನವೆ ೩

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ರಂಗವಿಠಲ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ಇದೆ.

೨೯೨

ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೊ
ಮಾನಾಭಿಮಾನದೊಡೆಯ ವಿಠಲ ಎನಗಿರಲು ಪ

ಮೂರುಲೋಕದ ಒಡೆಯ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಎನ್ನ ತಂದೆ
ವಾರಿಜಾಂಬಕಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎನ್ನ ತಾಯಿ ॥
ಮೂರು ಅವತಾರದವರೆನ್ನ ಗುರು ಕಾಣಿರೊ
ಸಾರ ಹೃದಯರು ಎನ್ನ ಬಂಧು ಬಳಗ ೧

ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ನಾಮಗಳೆಂಬ ಹಣನಾಣ್ಯ
ಒಪ್ಪದಲಿ ಉಣಲುಂಟು ಉಡಲುಂಟು ತೆಗೆದು ॥
ತಪ್ಪದಲೆ ನವಭಕ್ತಿಯೆಂಬ ನವರತ್ನಗಳು
ಮುಪ್ಪು ಇಲ್ಲದ ಭಾಗ್ಯ ಎನಗೆ ಸಿದ್ಧವಿರಲಿಕ್ಕೆ ೨

ಎನಗೆ ಎಂಬವನ ಹೆಸರೇನೆಂಬೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ತನಗೆಂದರೆಂದು ಬಗೆವನು ಕಾಣಿರೊ ॥
ಘನಮಹಿಮನಾದ ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನು
ಅನುಮಾನವಿರದೆನ್ನ ಶಿರದ ಮೇಲಿರಲಿಕ್ಕೆ ೩

೨೯೩

ನಾನೇನ ಮಾಡಿದೆನೊ-ರಂಗಯ್ಯ ರಂಗ
ನೀನೆನ್ನ ಕಾಯಬೇಕೋ ಪ

ಮಾನಾಭಿಮಾನವು ನಿನ್ನದು ಎನಗೇನು
ದೀನರಕ್ಷಕ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ಅ.ಪ

ರಕ್ಕಸತನುಜನಲ್ಲೇ ಪ್ರಹ್ಲಾದನು
ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದ ಧ್ರುವನು ॥
ಸೊಕ್ಕಿನ ಪಾಪ ಮಾಡಿದಜಮಿಳನು ನಿನ್ನ
ಅಕ್ಕನ ಮಗನು ಮಗನು ಏನೋ ರಂಗಯ್ಯ ೧

ಕರಿರಾಜ ಕರೆಸಿದನೇ – ದ್ರೌಪದಿದೇವಿ
ಬರೆದೋಲೆ ಕಳುಹಿದಳೇ ॥
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಋಷಿಪತ್ನಿಯ ಶಾಪವ
ಪರಿಹರಿಸಿದೆಯಲ್ಲವೋ –ರಂಗಯ್ಯ ೨

ಒಪ್ಪಿಡಿಯವಲಕ್ಕಿಯ –ನಿನಗೆ ತಂದು
ಒಪ್ಪಿಸಿದವಗೊಲಿದೆ ॥
ಒಪ್ಪುವೆ ನಿನಗೆ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲವ
ರಪ್ಪಂತೆ ಎನ್ನ ಕಾಯೋ –ರಂಗಯ್ಯ ೩

೨೯೪

ನಾಮವನೊದಗಿಸಯ್ಯ –ಶ್ರೀಹರಿ ನಿನ್ನ ।
ನಾಮವನೊದಗಿಸಯ್ಯ ಪ

ನಾಮವನೊದಗಿಸಯ್ಯ ನಾನೆಂಬ ಕರ್ತೃತ್ವ ಬಿಡಿಸಿ ।
ಸಾಮಜಪೋಷಕ ನಿನ್ನ ಪಾದಸರಸಿಜಗಳಿಗೆರಗುವೆ ಅ.ಪ

ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಲಗುವಾಗ ನಡೆಯುವಾಗ ।
ಭೀತಿಗೊಂಡಾಗ ಎಡಹಿಬೀಳುವಾಗ ।
ಸೀತಾರಾಮ ಗೋವಿಂದ ಶ್ರೀ ವೈಕುಂಠಾಧೀಶ ಅ–।
ನಾಥ ಬಾಂಧವ, ಕೃಷ್ಣ, ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಕರೆವ ೧

ತನು ತಾಳದಂಥ ಕ್ಷುಧೆ ದಾಹವಿಕಾರಗ–।
ಳನುಭವಿಸುತ ಕಂಗೆಡುವಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ॥
ವನಜನಾಭ ಗೋವಿಂದ, ವಾಣೀಪತಿಪಿತ ಕೃಷ್ಣ ।
ದನುಜಮರ್ದನ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂದು ಕರೆವ ೨

ಅಸಹ್ಯವಾದ ಜರೆ ರೋಗಂಗಳಾವರಿಸಿ ।
ಅಸುಗಳು ಕಂಠಗತವಾಗಿ ಧೃತಿತಪ್ಪಿ ॥
ವಿಷಮದೂತನ ಕೈವಶವಪ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ।
ಬಿಸಜಾಕ್ಷ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆಂದು ಕರೆವ ೩

೨೯೫

ನಾ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಬಲವಂತವಾದರೆ ।
ನೀ ಮಾಡುವುದೇನೊ ದೇವಾ ಪ

ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲವಿದು ಬ್ರಹ್ಮಬರೆದ ಬರೆಹ ।
ನೇಮದಿಂದಲಿ ಎನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುದಕೆ ಅ.ಪ

ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟವನಲ್ಲ ಪರ –।
ಸತಿಯರ ಸಂಗವ ಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟವನಲ್ಲ ॥
ಮತಿಹೀನನಾಗಿ ಮರುಳಾಗಿದ್ದೆನೋ ದೇವ ।
ಗತಿ ಯಾವುದೈ ಎನಗೆ ಗರುಡವಾಹನ ಕೃಷ್ಣ ೧

ಅನ್ನಪಾನಂಗಳಿಗೆ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನು ಆಗಿ ।
ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಂಗಳ ನೀಗಿ ॥
ದಾನವಾಂತಕ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡದೆ ।
ಶ್ವಾನನಂತೆ ಮನೆಮನೆ ತಿರುಗುತಲಿದ್ದೆ ೨

ಇನ್ನಾದರು ನಿನ್ನ ದಾಸ ಸಂಗವನಿತ್ತು ।
ಮನ್ನಿಸಿ ದಯಮಾಡೊ ಮನ್ಮಥಜನಕ ॥
ಅನ್ಯರೊಬ್ಬರ ಕಾಣೆ ಆದರಿಸುವರಿಲ್ಲ ।
ಪನ್ನಂಗಶಯನ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೨೯೬

ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆಯ ।
ಸಾರಾಮೃತವೆನ್ನ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಬರಲಿ ಪ

ಕೂಡುವಾಗಲು ನಿಂತಾಡುವಾಗಲು ಮತ್ತೆ ।
ಹಾಡುವಾಗಲು ಹರಿದಾಡುವಾಗ ॥
ಖೋಡಿ ವಿನೋದದಿ ನೋಡದೆ ನಾ ಬಲು ।
ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ಬಿಟ್ಟೋಡಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ೧

ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಊರೊಳಗಿರಲಿ–।
ಕಾರಾಣಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ಕಾದಿರಲಿ ॥
ವಾರಿಜನಾಭ ನರ ಸಾರಥಿ ಸನ್ನುತ ।
ಸಾರಿಸಾರಿಗೆ ನಾ ಬೇಸರಿಸದ ಹಾಗೆ ೨

ಹಸಿವು ಇದ್ದಾಗಲಿ ಹಸಿವಿಲ್ಲದಾಗಲಿ ।
ರಸ–ಕಸಿಯಿರಲಿ ಹರುಷವಿರಲಿ ॥
ವಸುದೇವಾತ್ಮಜ ಶಿಶುಪಾಲಕ್ಷಯ ॥
ಅಸುರಾಂತಕ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಮರೆಯದಂತೆ ३

ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಲ್ಲಿರಲಿ–।
ಎಷ್ಟಾದರು ಮತಿಗೆಟ್ಟಿರಲಿ ॥
ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಶಿಷ್ಟರು ಪೇಳುವ ।
ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ನಾಮದ ೪

ಕನಸಿನೊಳಾಗಲಿ ಕಳವಳಿಸಾಗಲಿ ।
ಮನಸುಗೊಟ್ಟಿರಲಿ ಮುನಿದಿರಲಿ ॥
ಜನಕಜಾಪತಿ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲವನು ।
ಮನಸಿನೊಳಗೆ ಒಮ್ಮೆ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ೫

ಜ್ವರ ಬಂದಾಗಲು ಚಳಿ ಬಂದಾಗಲು ।
ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಮತ್ತೆ ನಡೆವಾಗಲು ॥
ಹರಿನಾರಾಯಣ ದುರಿತ ನಿವಾರಣ ।
ಇರುಳು ಹಗಲು ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆ ಮರೆಯದಂತೆ ೬

ಸಂತತ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಸಾಸಿರನಾಮವ ।
ಅಂತರಂಗದಾ ಒಳಗಿರಿಸಿ ॥
ಎಂತೋ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನೆ ।
ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲಿ ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ ೭

೨೯೭

ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆ ನೀರಜನಯನ
ಎನ್ನ ಪಾಲಿಸೊ ಇಂದಿರೆ ರಮಣ ಪ

ಮುನ್ನ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ಮೊರೆಯ ಲಾಲಿಸಿ ಕಾಯ್ದ
ಪನ್ನಗಶಯನ ನೀ ಪರಮಪುರುಷನೆಂದು ಅ.ಪ

ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನಹುದೆಂಬ ಬಾಲಕನ
ಹಿರಣ್ಯಕಶಿವು ಪಿಡಿದು ಬಾಧಿಸಲು ॥
ನರಹರಿ ರೂಪಿಂದಲವನ ವಕ್ಷವ ಸೀಳ್ದೆ
ಪರಮ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕನಹುದೆಂದು ಮರೆ ಹೊಕ್ಕೆ ೧

ಪಾದವ ಪಿಡಿದು ನೀರೊಳಗೆಳೆದ ನಕ್ರನ
ಬಾಧೆಗಾರದೆ ಕರಿಮೊರೆಯಿಡಲು ॥
ಆದಿ ಮೂರುತಿ ಚಕ್ರದಿಂದ ನಕ್ರನ ಕೊಂದ
ವೇದಾಂತವೇದ್ಯ ಅನಾಥ ರಕ್ಷಕನೆಂದು ೨

ಇಳೆಗೊಡೆಯನ ತೊಡೆ ನಿನಗೇತಕೆಂದು ಆ
ಲಲನೆ ಕೈ ಪಿಡಿದೆಳೆಯಲರ್ಭಕನ ॥
ನಳಿನಾಕ್ಷ ನಿನ್ನನೆದೆಯೊಳಿಟ್ಟು ತಪವಿರ್ದ
ಬಲು ಬಾಲಕಗೆ ಧ್ರುವಪಟ್ಟಗಟ್ಟಿದನೆಂದು ೩

ಸುದತಿ ಗೌತಮಸತಿ ಮುನಿಶಾಪದಿಂದಲಿ
ಪಥದಿ ಪಾಷಾಣವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರಲು ॥
ಮುದದಿಂದಲಾಕೆಯ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಿದ ಯೋಗಿ
ಹೃದಯ ಭೂಷಣ ನಿನ್ನ ಪದವೈಭವವ ಕಂಡು ೪

ಪರಮಪಾವನೆ ಜಗದೇಕಮಾತೆಯನು
ದುರುಳ ರಾವಣ ಪಿಡಿದು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ॥
ಶರಣೆಂದು ವಿಭೀಷಣ ಚರಣಕೆರಗಲಾಗಿ
ಸ್ಥಿರಪಟ್ಟವನು ಕೊಟ್ಟ ಜಗದೀಶ ನೀನೆಂದು ೫

ಅಂಬರೀಷನೆಂಬ ನೃಪತಿ ದ್ವಾದಶಿಯನು
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧಿಸುತಿರಲು ॥
ಡೊಂಬೆಯಿಂದ ದೂರ್ವಾಸ ಶಪಿಸಲಾಗಿ
ಬೆಂಬಿಡದಲೆ ಚಕ್ರದಿಂದ ಕಾಯ್ದವನೆಂದು ೬

ಧರೆಯೊಳು ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಯ ಪೊಗಳ್ವಡೆ
ಸರಸಿಜೋದ್ಭವ-ಶೇಷಗಸದಳವು ॥
ಸ್ಮರಣೆಮಾತ್ರದಿ ಅಜಾಮಿಳಗೆ ಮೋಕ್ಷವನಿತ್ತ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಜಗದೀಶ ನೀನೆಂದು ೭

೨೯೮

ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆನೊ ನೀಯೆನ್ನ ಸಲಹಯ್ಯ
ಎನ್ನ ಗುಣದೋಷಗಳ ಎಣಿಸಬೇಡಯ್ಯ ಪ

ಬಾಲ್ಯದಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಬರಿದೆ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು
ಮೇಲೆ ಯೌವನಮದದಿ ಮುಂದರಿಯದೆ ॥
ಸ್ಥೂಲ ಸಂಸಾರದಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಬಳಲಿದೆ ನಾನು
ಪಾಲಿಸೈ ಪರಮಾತ್ಮ ಭಕುತಿಯನು ಕೊಟ್ಟು ೧

ಆಸೆಯೆಂಬುದು ಅಜನ ಲೋಕ ಮುಟ್ಟುತಲಿದೆ
ಬೇಸರದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಲಿ ಬುದ್ಧಿಯೆನಗೆ ॥
ವಾಸುದೇವನೆ ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಗೆಯ್ದವನಲ್ಲ
ಕೇಶವನೆ ಕ್ಲೇಶವನು ನಾಶ ಮಾಡಯ್ಯ ೨

ಈ ತೆರದಿ ಕಾಲವನು ಕಳೆದೆ ನಾನಿಂದಿರೇಶ
ಭೀತಿ ಮೋಹದಿ ಜ್ಞಾನರಹಿತನಾದೆ ॥
ಮಾತೆ ಶಿಶುವನು ಕರೆದು ಮನ್ನಿಸುವ ತೆರನಂತೆ
ದಾತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ದಯಮಾಡೈ ೩

೨೯೯

ನಿನ್ನನಾಶ್ರಯಿಸುವೆ – ನಿಗಮಗೋಚರ ನಿತ್ಯ
ಬೆನ್ನ ಬಿಡದಲೆ ಕಾಯೊ ಮನದಿಷ್ಟವೀಯೋ ಪ

ಕುಂದಣದ ಆಶ್ರಯವು ನವರತ್ನಗಳಿಗೆಲ್ಲ
ಚಂದಿರನ ಆಶ್ರಯ ಚಕೋರಗಳಿಗೆ ॥
ಕಂದರ್ಪನಾಶ್ರಯ ವಸಂತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೋ
ವಿಂದ ನಿನ್ನಾಶ್ರಯವು ಮರಣಕಾಲದೊಳು ೧

ಹಣ್ಣುಳ್ಳ ಮರಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗಾಶ್ರಯವು
ಪುಣ್ಯನದಿಗಳು ಋಷಿಗಳಿಂಗೆ ಆಶ್ರಯವು ॥
ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದಾತನಿಗೆ ಕೈಗೋಲಿನಾಶ್ರಯವು
ಎನ್ನಿಷ್ಟ ಪಡೆಯುವರೆ ನಿನ್ನ ಆಶ್ರಯವು ೨

ಪತಿವ್ರತಾವನಿತೆಗೆ ಪತಿಯೊಂದೆ ಆಶ್ರಯವು
ಯತಿಗಳಿಗನುಶ್ರುತದಿ ಪ್ರಣವದಾಶ್ರಯವು ॥
ಮತಿವಂತನಿಗೆ ಹರಿಸ್ತುತಿಗಳೇ ಆಶ್ರಯವು
ಹಿತವಹುದು ಪುರಂದರವಿಠಲನಾಶ್ರಯವು ೩

೩೦೦

ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಮೂರುತಿಯ ಕಣ್ಣದಣಿಯಲು ನೋಡಿ
ಧನ್ಯನಾದೆನು ಧರೆಯೊಳು ॥
ಇನ್ನು ಈ ಭವಭಯಕೆ ಅಂಜಲೇತಕೆ ದೇವ
ಚೆನ್ನ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶಾ ಈಶಾ ಪ

ಏಸು ಜನುಮದ ಸುಕೃತ ಫಲವು ಬಂದೊದಗಿತೋ
ಈ ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಕರಣಿಯೊಳ್
ನಾ ಸ್ನಾನವನು ಮಾಡಿ ವರಾಹ ದೇವರ ನೋಡಿ
ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾದ್ವಾರಕೆ

ಈ ಶರೀರವನು ಈಡಾಡಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ
ಲೇಸಿನಿಂದಲಿ ಪೊಗಳುತ
ಆ ಸುವರ್ಣದ ಗರುಡಗಂಬವನು ಸುತ್ತಿ ಸಂ
ತೋಷದಿಂ ಕೊಂಡಾಡಿದೆ ಬಿಡದೆ ೧

ನೆಟ್ಟನೆಯೆ ದ್ವಾರವ ದಾಟಿ ಪೋಗುತಲಿರಲು
ದಟ್ಟಣೆಯ ಮಹಾಜನದೊಳು
ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದವರ ಕೈ ಪೆಟ್ಟು ಕಾಣುತ್ತ ಕಂ
ಗೆಟ್ಟು ಹರಿಹರಿಯೆನುತಲಿ
ಗಟ್ಟಿ ಮನಸಿನಲಿ ತಲೆಚಿಟ್ಟಿಟ್ಟು ಶೀಘ್ರದಲಿ
ಕಟ್ಟಂಜನಕೆ ಪೋಗುತ
ಬೆಟ್ಟದಧಿಪತಿ ನಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಿ ನೋಡೆ
ಸುಟ್ಟೆ ಎನ್ನಯ ದುರಿತವಾ–ದೇವಾ ೨

ಶಿರದಲಿ ರವಿಕೋಟಿ ತೇಜದಿಂದೆಸೆಯುವ
ಕಿರೀಟ ವರ ಕುಂಡಲಗಳ
ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಸರ ವೈಜಯಂತಿ ವನಮಾಲೆಯನು
ಪರಿಪರಿಯ ಹಾರಗಳನು
ಉರದಿ ಶ್ರೀವತ್ಸವನು ಕರದಿ ಶಂಖ–ಚಕ್ರಗಳ
ವರನಾಭಿಮಾಣಿಕವನು
ನಿರುಪ ಮಣಿಖಚಿತ ಕಟಿಸೂತ್ರ ಪೀತಾಂಬರವ
ಚರಣಯುಗದಂದುಗೆಯನು – ಇನ್ನು ೩

ಇಕ್ಷುಚಾಪನ ಪಿತನೆ ಪಕ್ಷೀಂದ್ರವಾಹನನೆ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಕಮಲಾಕ್ಷನೆ
ಅಕ್ಷತ್ರಯ ಅಜ ಸುರೇಂದ್ರಾದಿವಂದಿತನೆ
ಸಾಕ್ಷಾಜ್ಜಗನ್ನಾಥನೇ
ರಾಕ್ಷಸಾಂತಕ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಕೃಪಾಳು ನಿರ
ಪೇಕ್ಷ ನಿತ್ಯತೃಪ್ತನೇ

ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗಿರೇಳು ಭುವನವನು ಪಾಲಿಪನೆ
ರಕ್ಷಿಸುವುದೊಳಿತು ದಯದಿ ಮುದದಿ ೪

ಉರಗಗಿರಿಯರಸ ನಿನ್ನ ಚರಣ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ
ಉರಗ ಕರಿ ವ್ಯಾಘ್ರ ಸಿಂಹ
ಅರಸು ಚೋರಾಗ್ನಿ ವೃಶ್ಚಿಕ ಕರಡಿ ಮೊದಲಾದ
ಪರಿಪರಿಯ ಭಯಗಳುಂಟೇ
ಪರಮ ವಿಷಯಗಳ ಲಂಪಟದೊಳಗೆ
ಕರುಣಿಸುವುದೊಳಿತು ದಯವಾ
ಸ್ಮರಗಧಿಕ ಲಾವಣ್ಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೇ
ಶರಣಜನ ಕರುಣಾರ್ಣವಾ ದೇವಾ ೫

೩೦೧

ನಿನ್ನ ಭಕುತಿಯನು ಬೀರೊ ಎನ್ನ
ಮನ್ನಿಸಿ ಸಲಹುವರಾರೋ ಪ

ಸನ್ನುತ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ತೋರೋ ಆ
ಪನ್ನರಕ್ಷಕ ಬೇಗ ಬಾರೋ ಅ.ಪ

ಪನ್ನಗಶಯನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಾ ವೇದ
ಸನ್ನುತ ಪಾದ ಸರ್ವೇಶಾ
ಇನ್ನು ಬಿಡಿಸು ಭವಪಾಶಾ ಪ್ರ
ಸನ್ನ ರಕ್ಷಿಸೊ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾ ೧

ನಾರದ ಗಾನವಿಲೋಲಾ ಸ್ವಾಮಿ
ಭೂರಿ ಭಕ್ತರ ಪರಿಪಾಲಾ
ಶ್ರೀ ರಮಣ ಕರುಣಾಲವಾಲ – ದೇವ
ನೀರದಶ್ಯಾಮ ಗೋಪಾಲಾ ೨

ಕರಿರಾಜವರದಪ್ರಮೇಯಾ ಎನ್ನ
ನರಿತು ನಡೆಸೊ ಯೋಗಿಧ್ಯೇಯ ॥
ಸುರಮುನಿ ಹೃದಯ ನಿಕಾಯ ನಮ್ಮ
ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯಾ ೩

೩೦೨

ನಿಲ್ಲಬೇಕಯ್ಯಾ ನೀನು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಾ
ನಿಲ್ಲಬೇಕಯ್ಯಾ ನೀನು ಪ

ನಿಲ್ಲಬೇಕಯ್ಯಾ ನೀ ಮಲ್ಲಮರ್ದನ ಸಿರಿ
ವಲ್ಲಭ ಎನ್ನ ಹೃದಯದಲಿ ಸತತ ಅ.ಪ

ಸುಪ್ಪಾಣಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ನೋಡುವೆ ನಿನ್ನ
ಚಪ್ಪಾಳಿ ತಟ್ಟುತ ನಾ ಪಾಡುವೆ ॥
ಅಪ್ಪ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನನೆತ್ತಿ ಮುದ್ದಿಸಿಕೊಂಬೆ
ಸರ್ಪಶಯನ ಕೃಪೆ ಮಾಡೆಂದು ಬೇಡುವೆ ೧

ಚೆಂದದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸುವೆ ಪುನಗು
ಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಪೂಸುವೆ ॥
ತಂದು ಮುದದಿ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಹಾಕುವೆ
ಅಂದದಿಂದಲಿ ನಿನ್ನನೆತ್ತಿ ಮುದ್ದಿಸಿಕೊಂಬೆ ೨

ನೀಲದ ಕಿರೀಟವನಿಡುವೆ ಬಲು
ಬಾಲಲೀಲೆಗಳನು ಪಾಡುವೆ ॥
ಚೆಲ್ವ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನೆ
ನಿಲ್ಲು ಎನ್ನ ಮನದಲಿ ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆ ೩

೩೦೩

ನೀನಲ್ಲದೆನಗಾರಿಲ್ಲ ಗೋವಿಂದ
ನೀನಲ್ಲದೆ ಇಹಪರವಿಲ್ಲ ಪ

ಪರರ ಬೇಡಿ ಪಂಥವಾಡಿ ಹೋಯಿತಲ್ಲ
ನರರ ಕೊಂಡಾಡಿ ನಾಲಿಗೆ ಬರಡಾಯಿತಲ್ಲ ॥
ಪರವಿಲ್ಲ ಇಹವಿಲ್ಲ ನರಜನ್ಮ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ
ನರಗೆ ಪಾಮರಗೆ ಪಾತಕದ ಪಂಜರಗೆ ೧

ತನುವು ತನ್ನದಲ್ಲ ತನ್ನವರು ತನಗಿಲ್ಲ
ಧನಧಾನ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಅವಗಿರದು ॥
ತನುವು ಹೋಗಿ ಇನ್ನು ಮಣ್ಣು ಕೂಡುವಾಗ
ತನುಮನಕ್ಕೆ ಇನ್ನಾರಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ೨

ಮಾತಾಪಿತರು ಗೋತ್ರಜರು ಮೊದಲಾಗಿ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಸತಿಸುತರು ॥
ಕೀರ್ತಿಗೆ ಅವರು ಸ್ವಾರ್ಥಕೆ ಇವರು ಸಂ
ಗಾತಿಗಿನ್ನಾರಯ್ಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೩೦೪

ನೀನೇ ಅನಾಥ ಬಂಧು, ಕಾರುಣ್ಯ ಸಿಂಧು
ನೀನೇ ಅನಾಥ ಬಂಧು ಪ

ಪತಿಗಳೈವರಿದ್ದರೇನು ಸತಿಯ ಸಮಯಕ್ಕೊದಗಲಿಲ್ಲ ॥
ಗತಿ ನೀನೆಂದು ಮುಕುಂದನೆ ನೆನೆದರೆ
ಅತಿ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದೊದಗಿದೆ ಕೃಷ್ಣ ೧

ಮದಗಜವೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೇನು
ಅದರ ಸಮಯಕ್ಕೊದಗಲಿಲ್ಲ ॥
ಮದನನಯ್ಯ ಮಧುಸೂದನನೆಂದರೆ
ಒದಗಿದೆಯೋ ತಡಮಾಡದೆ ಕೃಷ್ಣ ೨

ಶಿಲೆಯ ಕಾಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ತಂದೆ
ಬಲಿಯೆನ್ನದೆ ಸತ್ಪದವಿಯನಿತ್ತೆ ॥
ಇಳೆಯೊಳು ನಿನ್ನಯ ದಾಸರ ಸಲಹುವ
ಚೆಲುವ ಮೂರುತಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೩೦೫

ನೀನೆ ಗತಿ ನೀನೆ ಮತಿ ನೀನೆ ಸ್ವಾಮಿ
ನೀನಲ್ಲದನ್ಯತ್ರ ದೈವಗಳ ನಾನರಿಯೆ ಪ

ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದದ ಸೇವೆಯನು ಮಾಡಿ
ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡು ॥
ನಿನ್ನ ದಾಸರ ಸಂಗದಿಂದ ದೂರಿಡದೆನಗೆ
ಸನ್ಮಾರ್ಗವಿಡಿಸೊ ಜಗದೀಶ ಅಘನಾಶ ೧

ಕಮಲನಾಭಿಯೊಳು ಬೊಮ್ಮರ ಪುಟ್ಟಿಸಿದೆ ಹರಿಯೆ
ಕಮಲಸಖ ಕೋಟಿ ಪ್ರಕಾಶ ಈಶ
ಕಮಲಕರ ತಳದಿ ಅಭಯವನಿತ್ತು ಭಕುತರಿಗೆ
ಕಮಲಾಕ್ಷನೆನಿಸಿದೆಯೊ ಕಮಲಾರಮಣನೆ ೨

ಶಿಶುಪಾಲ ದಂತವಕ್ತ್ರರ ಶಿರವ ಭೇದಿಸಿದೆ
ಪಶುಪತಿಯ ಆಭರಣ ವೈರಿವಾಹನನೆ ॥
ಅಸುರಕುಲ ಸಂಹರಿಸಿ ಭಕ್ತಜನರನು ಪೊರೆದೆ
ವಸುಧೇಶ ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯಾ ೩

೩೦೬

ನೀನೇ ದಯಾಳು ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತ ಗೋವಿಂದ
ನಿಗಮ ಗೋಚರ ಮುಕುಂದ ಪ

ಜ್ಞಾನಿಗಳರಸು ನೀನಲ್ಲದೆ ಜಗಕಿನ್ನು
ಮಾನದಿಂದಲಿ ಕಾವ ದೊರೆಗಳ ನಾ ಕಾಣೆ ಅ.ಪ

ಬಗೆಬಗೆಯಲಿ ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಪೆನೊ ನಗಧರ
ಖಗಪತಿವಾಹನನೆ ॥
ಮಗುವಿನ ಮಾತೆಂದು ನಗುತ ಕೇಳುತ ನೀನು
ಬೇಗದಿಂದಲಿ ಕಾಯೋ ಸಾಗರಶಯನನೆ ೧

ದಾನವಾಂತಕ ದೀನಜನಮಂದಾರನೆ
ಧ್ಯಾನಿಪರ ಮನದೊಳು ಸಂಚರನೆ ॥
ಮೌನನಾದೆನು ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನಾನಂದದಿ ಈಗ
ಸಾನುರಾಗದಿ ಕಾಯೊ ಸನಕಾದಿ ವಂದ್ಯನೆ ೨

ಮಂದರೋದ್ಧರ ಅರವಿಂದ ಲೋಚನ ನಿನ್ನ ॥
ಕಂದನೆಂದೆನಿಸೊ ಎನ್ನ ॥
ಸಂದೇಹವೇತಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಮುಕುಂದನೆ
ಬಂದೆನ್ನ ಕಾಯೊ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ೩

೩೦೭

ನೀನೆ ದಯಾಸಂಪನ್ನನೊ – ಕಾವೇರಿ ರಂಗ
ನೀನೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವಂದ್ಯನೊ ಪ

ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲರ ಮುಂದಾ ದ್ರುಪದನ
ನಂದನೆಯೆಳತಂದು ಸೀರೆಯ ಸೆಳೆಯಲು ॥
ನೊಂದು ಕೃಷ್ಣ ಸಲಹೆಂದರೆ ಅಕ್ಷಯ
ಕುಂದದಲಿತ್ತ ಮುಕುಂದನು ನೀನೇ ೧

ನಿಂದಿತ ಕರ್ಮಗಳೊಂದು ಬಿಡದೆ ಬೇ–
ಕೆಂದು ಮಾಡಿದನಂದಜಮಿಳನು ॥
ಕಂದಗೆ ನಾರಗನೆಂದರೆ ಮುಕುತಿಯ
ಕುಂದದಲಿತ್ತ ಮುಕುಂದನು ನೀನೇ ೨

ಮತ್ತಗಜವ ನೆಗಳೊತ್ತಿ ಪಿಡಿಯೆ ಬಲು
ಒತ್ತಿ ರಭಸದಿ ಬಿತ್ತರಿಸಲು ಗುಣ ॥
ಭೃತ್ಯವರದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ
ಹಸ್ತಿಗೊಲಿದ ಪರವಸ್ತುವು ನೀನೇ ೩

೩೦೮

ಪರಾಕು ಮಾಡದೆ ಪರಾಮರಿಸಿ ಎನ್ನ –
ಪರಾಧಂಗಳ ಕ್ಷಮಿಸೋ ಪ

ಧರಾರಮಣ ಫಣಿಧರಾಮರಾರ್ಚಿತ
ಸುರಾಧಿಪತಿ ವಿಧಿ ಹರಾದಿ ವಂದಿತ ಅ.ಪ

ನರರೊಳಗೆ ಪಾಮರನು ನಾನಿಹ –
ಪರಕೆ ಸಾಧನವರಿಯೆ ಶ್ರೀಹರಿ ॥
ಚರಣಕಮಲಕೆ ಶರಣುಹೊಕ್ಕೆನು
ಕರುಣದಿಂದ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯೆನಗಿತ್ತು ೧

ಜಪವನರಿಯೆನು ತಪವನರಿಯೆನು
ಉಪವಾಸ ವ್ರತಗಳ ನಾನರಿಯೆ ॥
ಕೃಪಾವಲೋಕನದಿಂದ ಆ ಪಾಪಗಳನೆಲ್ಲ
ಅಪಹತವ ಮಾಡೋ ಅಪಾರಮಹಿಮನೇ ೨

ಕರಿರಾಜನುದ್ಧರಿಸಿ ದ್ರೌಪದಿಯ
ಮೊರೆಯ ಲಾಲಿಸಿ ತರಳಗೊಲಿದು ನೀ
ಸಿರಿರಮಣ ನಿನ್ನ ಸರಿಯಾರ ಕಾಣೆ
ಪುರಾರಿನುತ ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೩೦೯

ಪುಟ್ಟಿಸಬೇಡವೊ ದೇವ ಎಂದಿಗು ಇಂಥ।
ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಿರುಗುವ ಪಾಪಿ ಜೀವನವ ಪ

ನರರ ಸ್ತುತಿಸಿ ನಾಲಗೆ ಬರಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು–
ದರ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಅವರಿವರೆನದೆ ॥

ಧರೆಯೊಳು ಲಜ್ಜೆ ಮಾನಗಳೆಲ್ಲವೀಡಾಡಿ ।
ಪರರ ಪೀಡಿಸಿ ತಿಂಬ ಪಾಪಿ ಜೀವನವ ೧

ಎಂಟುಗೇಣು ಶರೀರವ ಒಂದು ಗೇಣು ಮಾಡಿಕೊಂಡು।
ಪಂಟಿಸುತ್ತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಪೋಗಿ ॥
ಗಂಟಲಸೆರೆಗಳುಬ್ಬಿ ಕೇಳುವ ಸಂಕಟ ವೈ–।
ಕುಂಠಪತಿ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ ಕಪಟನಾಟಕನೆ ೨

ಲೆಕ್ಕದಲಿ ನೀ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದಷ್ಟಲ್ಲದೆ ।
ಸಖ್ಯಕೆ ವೆಗ್ಗಳ ಕೊಡುವರುಂಟೆ ॥
ಕಕ್ಕುಲತೆ ಪಟ್ಟರಿಲ್ಲ ಕರುಣಾಳು ನಿನ್ನ ಮರೆ ।
ಹೊಕ್ಕೆ ಎನ್ನನು ಕಾಯೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೩೧೦

ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲಿ ನಾ ಮಾಡಿದಾ ಭವದಿಂದ
ಉರ್ವಿಯೊಳು ಜನಿಸಿದೆನೊ ಕೃಷ್ಣ ಪ

ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿಯೆನ್ನ ಕಾಯಬೇಕಯ್ಯ ಹರಿ
ವಾರಿಜನಾಭನೇ ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ ಅ.ಪ

ಹುಟ್ಟಿದಂದಿಂದಿಗೂ ಸುಖವ ನಾ ಕಾಣದಲೆ
ಕಷ್ಟನಾದೆನು ಕೇಳೊ ಕೃಷ್ಣ
ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಶಿಶು ತಾಯ ಬಿಟ್ಟ ತೆರನಂತೆ ಕಂ
ಗೆಟ್ಟು ಸೊರಗಿದೆನಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ
ಮುಟ್ಟಲಮ್ಮರು ಎನ್ನ ಸತಿ ಸುತರು ಬಾಂಧವರು
ಅಟ್ಟಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿಹರೋ ಕೃಷ್ಣ
ಕಷ್ಟ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನು ಪರಿಹರಿಸದಿರೆ ದೂರು
ಮುಟ್ಟುವುದು ನಿನಗಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ೧

ಕಾಶಿಯಾ ವಾಸವನು ಬಯಸಿ ಬಹುದಿನದಿಂದ
ಆಸೆಯೊಳಗಿದ್ದೆನಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ
ಗಾಸಿಯನು ಮಾಡದಲೆ ದೋಷವನು ಪರಿಹರಿಸೊ
ಸಾಸಿರನಾಮದ ಕೃಷ್ಣ
ಹೇಸಿಕೆಯೊಳಿರ್ದ ಸಂಸಾರವೆಂಬುವ ಮಾಯ
ಪಾಶದಿಂದಲಿ ಬಿಗಿದರೇ ಕೃಷ್ಣ
ಕಂಸಮರ್ದನನೆ ನೀ ಕಾಯಬೇಕಯ್ಯ ಹರಿ
ವಾಸುದೇವನೆ ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣ ೨

ಲೋಕದೊಳಗೆನ್ನನು ಪೋಲ್ವ ಪಾಪಿಗಳನ್ನು
ನೀ ಕಂಡು ಬಲ್ಲೆಯಾ ಕೃಷ್ಣ
ಸಾಕಿನ್ನು ಎನಗೊಂದು ಗತಿಯ ತೋರಿಸಿ ಸದ್ವಿ
ವೇಕಿಯನೆ ಮಾಡಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ
ರಾಕೇಂದುಮುಖಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನವ ಕಾಯ್ದೆ
ಆಕೆಗಕ್ಷಯವಿತ್ತೆ ಕೃಷ್ಣ ಪಿ –
ನಾಕಿ ಸಖ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ಉಡುಪಿಯ ವಾಸ
ಸಾಕಿ ಸಲಹೈ ಎನ್ನ ಕೃಷ್ಣ *

೩೧೧

ಬದುಕಿದೆನು ಬದುಕಿದೆನು ಭವದುರಿತ ಹಿಂಗಿತು
ಪದುಮನಾಭನ ಪಾದದೊಲಿಮೆ ಎನಗಾಯಿತು ಪ

ಹರಿಯ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದವು ಎನಗೆ ದೊರಕಿತು ।
ಹರಿಕಥಾಮೃತವೆನ್ನ ಕಿವಿಗೊದಗಿತು ॥
ಹರಿದಾಸರುಗಳೆನ್ನ ಬಂಧುಬಳಗವಾದರು ।
ಹರಿಯ ಶ್ರೀ ಮುದ್ರೆಯೆನಗೆ ಆಭರಣವಾಯ್ತು ೧

* ಈ ಕೀರ್ತನೆ ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಮುಕ್ತರಾದರು ಎನ್ನ ನೂರೊಂದು ಕುಲದವರು ।
ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗಕೆ ಯೋಗ್ಯ ನಾನಾದೆನು ॥
ಸುಕೃತಿ ದೇಹಕ್ಕೆನ್ನ ಮನವು ತಾನೆಳಸಿತ್ತು ।
ಅಕಳಂಕ ಹರಿನಾಮ ದಿವ್ಯಕೊದಗಿತ್ತು ೨

ಇಂದೆನ್ನ ಸಂತತಿಗೆ ಸಕಲ ಸಂಪದವಾಯ್ತು ।
ಮುಂದೆನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಾಫಲ್ಯವಾಯ್ತು ॥
ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲ ರಾಯನೇ ।
ಬಂದೆನ್ನ ಹೃದಯದೊಳು ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತ * ೩

೩೧೨

ಬಂದೆಯಾ ಪರಿಣಾಮದಿ ನಿನ್ನ
ಬಂಧು ಬಳಗವನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಿ ಪ

ಸಂಚಿತ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮಂಗಳನೆಲ್ಲ
ಕಿಂಚಿತು ಮಾಡಿ ಸಂಕೋಲೆಯ ಹಾಕಿ ॥
ಮಿಂಚುವ ಧನ ಪುತ್ರ ದಾರೇಷಣಂಗಳ
ವಂಚಿಸಿ ಕವಲುದಾರಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಮಾರ್ಗದಿ ೧

ಕಾಮವ ಖಂಡಿಸಿ ದ್ರೋಹವ ದಂಡಿಸಿ
ನಾಮರೂಪ ಕರ್ಮಂಗಳ ನಿಂದಿಸಿ ॥
ತಾಮಸ ಕರ್ಮ ನಡತೆಯ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿರ್
ನಾಮ ಮಾಡಿ ಮದ–ಮತ್ಸರಂಗಳ ನೀಗಿ ೨

ಅಷ್ಟಭೋಗಂಗಳ ನಷ್ಟಂಗಳ ಮಾಡಿ
ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವ ಮಟ್ಟು ಮಾಡಿ ॥
ಅಷ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕುಟ್ಟಿ ಕೆಡಹಿ ಬಹಳ
ನಷ್ಟತುಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ನಿಲ್ಲದೆ ೩

---

* ಈ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕನಕದಾಸರ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥೂಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರಣ ದೇಹಂಗಳನೆಲ್ಲ
ಬೀಳುಗೆಡಹಿ ಪಂಚಭೂತಂಗಳ ॥
ಪಾಳು ಮಾಡಿ ಪಂಚ ಪಂಚ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ
ಕೋಳಕೆ ತಗುಲಿಸಿ ಕೊನಬುಗಾರನಾಗಿ ೪

ಹೊಳೆವ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಲೆಯ ಬೀಸಿ ಸಂಗ
-ಡಲೆ ಸಾಗಿ ಬರುತಿಹ ದಾರಿಯೊಳು ॥
ಒಲಿದು ಮುಕ್ತಿಯನೀವ ಪುರಂದರವಿಠಲನು
ಬಲವನಿತ್ತುದರಿಂದೆ ನಾನು ನೀನೆನ್ನದೆ ೫

೩೧೩

ಬರಬೇಕೋ ರಂಗಯ್ಯ ನೀ – ಬರಬೇಕೊ ಪ

ಬರಬೇಕೊ ಬಂದು ಒದಗಬೇಕೊ ಮಮಗುರು ।
ನರಹರಿ ನಾರಾಯಣ ನೀನಾ ಸಮಯಕೆ ಅ.ಪ

ಕಂಠಕೆ ಪ್ರಾಣ ಬಂದಾಗ ಎನ್ನ ।
ನಂಟರಿಷ್ಟರು ಬಂದಳುವಾಗ ॥
ಗಂಟು ಹುಟ್ಟಿನ ಕಾಲಬಂಟರು ಕವಿದೆನ್ನ ।
ಗಂಟಲೌಕುವಾಗ ವೈಕುಂಠನಾರಾಯಣ ೧

ನಾರಿಯು ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರರು ಬಂಧುಗಳು ।
ಆರೆನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಾರರು ॥
ಆರಿಗಾರಿಲ್ಲ ಯಮನಾರುಭಟಕೆ ಅಸು–।
ರಾರಿ ಮೈಮರೆದಾಗ ನೀರೇರುಹನಾಭ ೨

ಕರಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದಾದಿ ಭಕ್ತರ ಪತಿ ।
ಕರಿಸಲು ಒದಗಿದೆ ಶ್ರೀಧರ ॥
ನೆರೆ ಹೀನನೆನ್ನ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅಚ್ಯುತ ನಿನ್ನ ।
ಚರಣದೊಳಿಂಬಿಡೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

೩೧೪

ಬರಿದೆ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು – ಹರಿಯೆ ।
ಶರೀರವೆ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ಮರೆತು ನಾನಿದ್ದೆನೊ ಪ

ಆಸೆಯೆಂಬುದು ಎನ್ನ ಕ್ಲೇಶಪಡಿಸುತಿದೆ ।
ಗಾಸಿಯಾದೆನೊ ಹರಿಯೆ ॥
ಶೇಷಶಯನನು ನೀನು ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆ ನಾನು ।
ನಾಶವಾಯಿತು ದಿನ ಮೋಸ ಹೋದೆನಯ್ಯ ೧

ಸತಿಸುತರೆಂದೆಂಬ ಅತಿ ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಗಾದೆ ।
ಮತಿಹೀನ ನಾನಾದೆನೊ ॥
ಸತತ ನಿರಂತರ ಜಡದೇಹ ನಾನಾದೆ ।
ರತಿಗೆಳೆಯುತಿದೆ ಮನಸು ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನೆ ೨

ಪರರ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ ಪರರನೆ ಕೊಂಡಾಡಿ ।
ಮರೆತೆನೊ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನ ।
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಎನ್ನ ಕಾಯ್ದು ನೀ ಸಲಹಯ್ಯ ।
ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನಿನ್ನನೆ ನಂಬಿದೆ ನಾನು ೩

೩೧೫

ಬಾರೋ ನೀ ಎನ್ನ ಮನಮಂದಿರಕೆ ತಡಮಾಡುವುದೇಕೆ ।
ಮಾರಜನಕ ಹರಿ ನಿನ್ನಗ್ಗಳಿಕೆ ಸ್ಮರಿಸುವೆ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ ಪ

ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಮಧುರಾಪುರಿ ಬಿಟ್ಟು
ಸೇರಿಕೊಳ್ಳದಿರು ವರಕರಿಪುರವ ಅ.ಪ

ಕುಂತೀಮಕ್ಕಳ ಮನೆಗೆ ಹೋದೇನೆಂದಿ, ಅವರೈದು ಮಂದಿ
ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿದಿ ಎಂಜಲ ಬಳಿದಿ ॥
ಕಂತುಪಿತ ಕೇಳೊ ಮುಂದೆ ನೀ ಮುದದಿ ಬಂಡಿಯ ಹೊಡೆದಿ

ಇಂತು ಪರಿಯ ನಾನೆಂತು ಪೇಳಲೊ
ಕಾಂತ ಎನ್ನ ಮನದಂತರ್ಯಾಮಿ ೧

ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿರೆ ನಂದಗೋಪ ನಿನ್ನ ಕೈಯಿಂದ
ಆಕಳ ಕಾಯ್ಸುವನು ಅವ ಪಾಪ ಅದು ಅಲ್ಲದಲೆ ॥
ನೀ ಕೇಳ್ವೆ ಗೋಪಿಯರ ಅಪಲಾಪ ಲಾಲಿಸು ನೀ ಭೂಪ
ಈ ಕರೆಕರೆಯೊಳು ನೀ ಕೂಡಿರುವುದು
ಏಕೆಲೊ ಕಾಂತನೆ ಮಮ ಹೃತ್ಕಮಲಕೆ ೨

ದುಷ್ಟ ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಬೇಡ ಪಟ್ಟದಾನೆಗಳಿಂದ
ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ತುಳಿಸುವನವ ಮೂಢ ಮಲ್ಲರ ಕೈಯಿಂದ ॥
ಕುಟ್ಟಿ ಕೆಡಹುವನು ಪ್ರಚಂಡ ತಿಳುಹಿದೆನುದ್ದಂಡ
ಇಷ್ಟು ಪರಿಯಲಿ ಕಷ್ಟವೇತಕೆಲೊ
ದಿಟ್ಟ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಕೃಷ್ಣ ೩

೩೧೬

ಬಾಯ್ಬಡಿಕರಿಂದ ನಾನು ಬದುಕಿದೆನು ಅವರು ।
ಮಾಡಿದುಪಕಾರವ ಮರೆಯೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೆ ಪ

ಹಂಗಿಸಿ ಹಂಗಿಸಿ ಮನವ ಹರಿಯಲಿ ನಿಲಿಸಿದರು ।
ಭಂಗಿಸಿ ಭಂಗಿಸಿ ಬಯಲಾಸೆ ಕೆಡಿಸಿದರು ॥
ಕಂಗೆಡಿಸಿ ಕಂಗೆಡಿಸಿ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಬಿಡಿಸಿದರು ।
ಹಂಗಿಸಿದವರೆನ್ನ ಪರಮಬಂಧುಗಳು ೧

ಜಾಡಿಸಿ ಜಾಡಿಸಿ ಎನ್ನ ಜನ್ಮಗಳ ಕಳೆದರು ।
ಹೂಡಿಸಿ ಹೂಡಿಸಿ ಹುಟ್ಟು ಹೊಂದುಗೊಳಿಸಿದರು ॥
ಪೀಡಿಸಿ ಪೀಡಿಸಿ ಎನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವ ಕಳೆದರು ।
ಕಾಡಿ ಕಾಡಿ ಕೈವಲ್ಯಪದವಿ ತೋರಿದರು ೨

ಕಾಸು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಕಾಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕಿಕ್ಕಿದರು ।
ದೂಷಿಸಿ ದೂಷಿಸಿ ನಿರ್ದೋಷ ಮಾಡಿದರು ॥
ಲೇಸನು ಕೊಡು ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆ ॥
ದಾಸನೆಂದೆನಿಸುವರನುದಿನದಲಿ ಎನ್ನ ೩

೩೧೭

ಬಿಡೆ ನಿನ್ನ ಪಾದವ ಬಿಂಕವಿದೇಕೋ
ಕೊಡುವುದೊ ಅಭೀಷ್ಟವ ಕೋಪವಿದೇಕೋ ಪ

ನೀರೊಳು ಪೊಕ್ಕರು ನಿನ್ನನು ಬಿಡೆ ಬೆನ್ನ
ಭಾರವ ಪೊತ್ತಿಹೆನೆಂದರು ಬಿಡೆನೋ ॥
ಕೋರೆಯ ತೋರಿಸಿ ಕೊಸರಿಕೊಂಡರು ಬಿಡೆ
ಘೋರ ರೂಪವ ತೋರಿ ಘುಡುಘುಡಿಸಲು ಬಿಡೆ ೧

ತಿರುಕನೆಂದರು ಬಿಡೆ ತರಿದ ತಾಯ್ದೊರಳ
ಕೊರೆಕನೆಂದರು ಬಿಡೆ ಅವನಿಯೊಳು ॥
ಕರಕರೆಗಾರದೆ ಕಾಡ ಸೇರಲು ಬಿಡೆ
ಗರಳ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದರೂ ಬಿಡೆ ೨

ಕಡು ಬತ್ತಲೆ ಕೈಲಿ ಕಾಸಿಲ್ಲೆಂದರು ಬಿಡೆ
ಒಡನೆ ತೇಜಿಯನೇರಿ ಓಡಲು ಬಿಡೆನೋ ॥
ಒಡೆಯ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೇ ಎನ್ನ
ಕಡಹಾಯ್ಸುವ ಭಾರ ಕರ್ತನು ನೀನೆಂದು ೩

೩೧೮

ಬಿನ್ನಹಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಎನಗೆ ಅದರಿಂದ ।
ನಿನ್ನ ಮರೆದೆನೊ ಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನ ಕಾಯಯ್ಯ ಪ

ಅನ್ನಮದ ಅರ್ಥಮದ ಅಖಿಳ ವೈಭವದ ಮದ ।
ಮುನ್ನ ಪ್ರಾಯದ ಮದವು ರೂಪ ಮದವು ॥

ತನ್ನ ಸತ್ವದ ಮದ ಧರಿತ್ರಿ ವಶವಾದ ಮದ ।
ಇನ್ನು ಎನಗಿದಿರಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮದದಿ ೧

ಶಶಿವದನೆಯರ ಮೋಹ ಜನನಿ – ಜನಕರ ಮೋಹ ।
ರಸಿಕ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಮೋಹ ರಾಜಮನ್ನಣೆ ಮೋಹ ॥
ಪಶು ಮೋಹ ಶಿಶುಮೋಹ ಬಂಧುವರ್ಗದ ಮೋಹ ।
ಹಸನುಳ್ಳ ವಸ್ತ್ರ ಆಭರಣಗಳ ಮದದಿ ೨

ಇಷ್ಟು ದೊರಕಿದರೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಬೇಕೆಂಬಾಸೆ ।
ಅಷ್ಟು ದೊರಕಿದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟರಾಸೆ ॥
ಕಷ್ಟ ಜೀವನದಾಸೆ ಕಾಣಾಚಿ ಕೊಂಬಾಸೆ
ನಷ್ಟ ಜೀವನ ಬಿಡಿಸೊ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೩೧೯

ಭಂಡನಾದೆನು ನಾನು ಸಂಸಾರದಿ ।
ಕಂಡು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಇರಬಹುದೆ ನರಹರಿಯೆ ಪ

ಕಂಡ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಸಾಕಾದೆ ।
ದಿಂಡೆಗಾರರ ಮನೆಗೆ ಬಲು ತಿರುಗಿದೆ ॥
ಶುಂಡಾಲನಂತೆನ್ನ ಮತಿ ಮಂದವಾಯಿತ್ತೈ ।
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ನೀ ಕರುಣಿಸೈ ಬೇಗ ೧

ನಾನಾವ್ರತಂಗಳನು ನಾ ಮಾಡಿ ಬಳಲಿದೆನು ।
ಏನಾದರೂ ಎನಗೆ ಫಲವಿಲ್ಲವು ॥
ಆ ನಾಡು ಈ ನಾಡು ಸುತ್ತಿ ನಾ ಮರುಳಾದೆ ।
ನೀನಾದರೂ ಕೃಪೆಯನಿಡು ಬೇಗ ಹರಿಯೇ ೨

ಬುದ್ಧಿಹೀನರ ಮಾತ ಕೇಳಿ ನಾ ಮರುಳಾದೆ ।
ಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮನವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು ॥
ಮಧ್ವನುತ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲ ತತ್ವದ ।
ಸಿದ್ಧಿಯನು ದಯೆಗೆಯ್ದು ಉಳುಹು ನೀ ಎನ್ನ ೩

೩೨೦

ಮಂತ್ರ ದೊರಕಿತು ನಾಮ ಮಂತ್ರ ದೊರಕಿತು ।
ಯಂತ್ರವಾಹಕ ನಾರಾಯಣನ ಪ

ಅಂತರಂಗದಿ ಜಪಿಸುವಂಥ ಅ.ಪ

ಆಶೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ ಕ್ಲೇಶಪಟ್ಟು ಬಳಲಲಿಲ್ಲ ।
ವಾಸುದೇವ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬ ಶಾಶ್ವತದೀ ದಿವ್ಯ ನಾಮ ೧

ಅರ್ಥ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬಳಲಲಿಲ್ಲ ।
ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜಿಸಿ ಮಹಾಮುಕ್ತಿ ಪದವಸೇರುವಂಥ ೨

ಹೊದ್ದಿದ ಪಾಪವೆಲ್ಲ ಕಳೆದು, ಉದ್ಧಾರವಾಯಿತು –
ಕುಲಕೋಟಿಯು ।
ಮುದ್ದು ಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯನಾಮ ವಜ್ರಕವಚ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ೩

ಹಾಸಬಹುದು ಹೊದೆಯಬಹುದು, ಸೂಸಿ
ಒಡಲ ತುಂಬಬಹುದು ।
ದಾಸರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪೊರೆವ ಶ್ರೀಶನೆಂಬ ದಿವ್ಯ ನಾಮ ೪

ಒಂದು ಬಾರಿ ಸ್ತುತಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜಪದಫಲವು ।
ಇಂದಿರೇಶ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆಂಬ ದಿವ್ಯನಾಮ ೫

೩೨೧

ಮಂದಮತಿಯೈ ನಾನು ಮದನಜನಕನು ನೀನು
ಕುಂದುಗಳನೆಣಿಸದಲೆ ದಯಮಾಡಿ ಸಲಹೋ ಪ

ಪಾಪಕರ್ತನು ನಾನು ಪಾಪನಾಶಕ ನೀನು
ಕೋಪ ಮದ ಮತ್ಸರದಿ ಸುಳಿವೆ ನಾನು ॥

ತಾಪವನು ತರಿದು ನಿರ್ಭಯವ ಮಾಡುವೆ ನೀನು
ರೂಪಛಾಯಕೆ ಮರುಳುಗೊಂಬೆನ್ನೈ ನಾನು ೧

ಶರಣ ಶಿಕ್ಷಕ ನೀನು ಪರಮ ಪಾತಕಿ ನಾನು
ದುರಿತ ಪರ್ವತವ ಪರಿಹರಿಪೆ ನೀನು ॥
ಮರುಳುಗೊಂಬನು ನಾನು ಅರಿತು ರಕ್ಷಿಪೆ ನೀನು
ಗುರುವಮತಿಯೈ ನಾನಗಮ್ಯ ನೀನು ೨

ಮಂದಭಾಗ್ಯನು ನಾನು ಇಂದಿರಾಪತಿ ನೀನು
ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಸುದ್ದಿ ಅರಿಯದವ ನಾನು ॥
ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲ ರಾಯನೆ ದೇವ
ಎಂದೆಂದು ಭಕ್ತರನು ಸಲಹುವೆಯೋ ನೀನು ೩

೩೨೨

ಮನವೆನ್ನ ಮಾತ ಕೇಳದು – ಮಂದಜ್ಞಾನದಿ ।
ತನುವಿನಾಸೆಯ ಬಿಡಲೊಲ್ಲದು ಪ

ವನಜನಾಭನೆ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಸಾಸಿರವ ।
ನೆನೆಯದೆ ಕಂಡಕಡೆಗೆ ಎರಗುತಲಿದೆ ಅ.ಪ

ದೇಹ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾದವರ್ಯೆವರು ।
ಮೋಹಪಾಶದಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಗಿದಿಹರೈ ॥
ಕಾಯ ಅನಿತ್ಯವೆಂಬುದನರಿಯದೆ ।
ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದಲಿ ಬದ್ಧನಾಗಿಹೆ ೧

ಸಾಧುಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿ ಪರಗತಿ–।
ಗಾಧಾರವನು ಮಾಡಲೊಲ್ಲದಯ್ಯ ॥
ಕ್ರೋಧ ಕುಹಕ ದುಷ್ಟರೊಡನಾಡಿ ಕಾಲನ ।
ಬಾಧೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತಲಿದೆ ೨

ಮದಗಜ ಮೈಯ ಮರೆತು ಮುಂದುಗಾಣದೆ ।
ಕದುವಿನೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಂತಾದೆನಯ್ಯ ॥

ಇಂದಿರೆಯರಸ ನೀನಲ್ಲವೆ ಬಹು ಸೌಂದರ್ಯನಿಧಿ ನೀನಲ್ಲವೆ?
ಮಂದಮತಿ ನಾನಾದಡೇನು ಕೃಪಾ
ಸಿಂಧು ನೀ ರಕ್ಷಿಸಬಾರದೆ ರಂಗ ೨

ದೋಷಿಯು ನಾನಾದಡೇನಯ್ಯ ಸರ್ವ ದೋಷರಹಿತ ನೀನಲ್ಲವೆ?
ಗಾಸಿಯೇತಕೆ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆ ಸಲಹಯ್ಯ
ಶೇಷಶಾಯಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೩೨೯

ಯಾರಲಿ ದೂರುವೆನೋ ಗಿರಿಯ ರಾಯಾ
ಯಾರೆನ್ನ ಸಲಹುವರೋ ಪ

ಸಾರಿದ ಭಕ್ತಸಂಸಾರಿ ನಿನ್ನಯ ಪದ
ವಾರಿಜವನು ತೋರೋ ಕಾರುಣ್ಯ ನಿಧಿ ಬೇಗ ಅ.ಪ

ಕಷ್ಟಜನ್ಮಕೆ ಬಂದೆನೋ–ಧಾರಿಣಿಯೊಳು
ದುಷ್ಟರಿಂದಲಿ ನೊಂದೆನೋ ॥
ನಿಷ್ಠುರ ಬೇಡವೊ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದ ಮೇಲೆ
ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯ ಎನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆಯಬೇಡ ೧

ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವು ಈ ಭವದೊಳು
ಮುಂದಾಗಿ ತೋರುತಿದೆ ॥
ಇಂದೇನು ಗತಿ ಅದರಿಂದ ನೊಂದೆನು ನಾನು
ಮಂದರಧರ ಗೋವಿಂದ ನೀನಲ್ಲದೆ ೨

ಹಗಲು ಕತ್ತಲೆ ಸುತ್ತಿದೆ ಕಂಗೆಡಿಸುತ
ಹಗೆಗಳ ನಗಿಸುತಿದೆ ॥
ಉಗುರಲಿ ಸೀಗೆ ಮುಳ್ಳುಗಳೀಗ ನೆಡುತಿವೆ
ಸೊಗವ ಹಾರಿಸಿ ಎದೆ ದಿಗಿಲುಗೊಳಿಸುತಿದೆ ೩

ಬಾಡಿದರಳಿಸಸಿಯ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ
ಈಡಾಗಿ ನಾಟಿದರೆ ॥

ಬೇಡಿಕೊಂಡರೆ ತಳಿರು ಮೂಡಿ ಬರುವುದುಂಟೆ
ರೂಢಿಗೊಡೆಯ ನೀನು ನೋಡದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ೪

ಹಲವು ಪರಿಯ ಕಷ್ಟವ ನಿನ್ನಯ ಪಾದ
ಜಲಜದ ಕರುಣದಲಿ ॥
ಸುಲಿಗೆಗೊಟ್ಟೆನು ನಾನು ಸೂರೆಗಾರರಿಗೆಲ್ಲ
ಒಲವಾಗು ಎನ್ನೊಳು ಪುರಂದರವಿಠಲ ೫

೩೩೦

ರಂಗಾ ಬಾರೋ ಪಾಂಡುರಂಗ ಬಾರೋ ಶ್ರೀ
ರಂಗಾ ಬಾರೋ ನರಸಿಂಗ ಬಾರೋ ಪ

ಕಂದ ಬಾರೋ ಎನ್ನ ತಂದೆ ಬಾರೋ
ಇಂದಿರಾ ರಮಣ ಮುಕುಂದ ಬಾರೋ ೧

ಅಪ್ಪ ಬಾರೋ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಬಾರೋ ಕಂ
ದರ್ಪನೈಯನೇ ಕಂಚಿವರದ ಬಾರೋ ೨

ವಿಷ್ಣು ಬಾರೋ ಉಡುಪಿ ಕೃಷ್ಣ ಬಾರೋ ಎ
ನ್ನಿಷ್ಟ ಮೂರುತಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಬಾರೋ ೩

೩೩೧

ರಂಗ ರಂಗ ಎಂಬ ನಾಮವ ನೆನೆವರ ।
ಸಂಗದೊಳಿರಿಸು ಎನ್ನ ಪ

ಅಂಗದೊಳೈವರು ದೆಸೆದಸೆಗೆಳೆಯುವ ।
ಭಂಗವ ಬಿಡಿಸೊ ಹರಿಯೆ–ಸ್ವಾಮಿ ಅ.ಪ

ಪರೆಕೃಷ್ಣ ಎಂದೆಂಬ ಜಿಹ್ವೆ ತಾನಿರುತಿರೆ ।
ಬರಿದೆ ಮಾತಾಡುವೆ ನಾ ॥
ಗುರು ಹಿರಿಯರ ವಂದನೆಗೆ ಕರ ಶಿರವಿರೆ ।
ಗರುವಹಂಕಾರತನ ॥

ಪರಿಪರಿ ಪುಷ್ಪದಲಿ ಪೂಜಿಸದೆ ಅಚ್ಯುತನ ।
ಮರೆತಿಹೆ ನಾನನುದಿನ ।
ಅರಿವ ನೋಡಿದರೆ ಎನ್ನಲಿ ಕಾಣೆನೈ ದೇವ ।
ಮರೆಹೊಕ್ಕೆ ಸಲಹೊ ಎನ್ನ-ಸ್ವಾಮಿ ೧

ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ನಾಮವ ನೆನೆವರ ।
ಚೋದ್ಯವ ನಾನರಿಯೆನು ॥
ಹಾದಿಬೀದಿ ತಿರುಗುವ ಜಾರಸ್ತ್ರೀಯಳ ಕಂಡು ವಿ-।
ನೋದಗಳ ಮಾಡುತಿಹೆನು ॥
ಮಾಧವ ಗೋವಿಂದ ಎನ್ನದೆ ಕಾಲನ ।
ಬಾಧೆಗಳಿಗೊಳಗಾದೆನೊ ॥
ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆನ್ನ ರಕ್ಷಿಸುವವರ ಕಾಣೆ ।
ಶ್ರೀಧರ ನೀನೆ ಸಲಹೊ ಸ್ವಾಮಿ ೨

ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಡವೆ ಬೇಕೆಂಬುವ ।
ಕಡುಲೋಭತನವ ಬಿಡಿಸೊ ॥
ಅಡಿಗೆ ಅಡಿಗೆ ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮವನು ।
ನುಡಿವ ನಾಲಿಗೆಗಿರಿಸೊ ॥
ಪೊಡವಿಯೊಳು ಪುರಂದರ ವಿಠಲರಾಯನೆ ನಿನ್ನ ।
ಅಡಿಯದಾಸನೆನಿಸೊ ಸ್ವಾಮಿ ೩

೩೩೨

ರಕ್ಷಿಸೋ ಲೋಕನಾಯಕನೆ ನೀ ಎನ್ನ
ರಕ್ಷಿಸೋ ಲೋಕನಾಯಕನೇ ಪ

ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ್ಮ ಕಳೆದೆನೋ ಇ
ನ್ನೆಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ್ಮ ಪಡೆವೆನೋ ॥
ಕಷ್ಟವ ಪಡಲಾರೆ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಪೆಯನಿಟ್ಟು
ಇಷ್ಟವ ಪಾಲಿಸು ಇಭರಾಜವರದನೆ ೧

ಬಾಲತನದಿ ಬಹು ಬೆಂದೆನೋ ನಾನಾ
ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದೆನೋ ॥
ಲೋಲಲೋಚನ ಎನ್ನ ಮೊರೆಯ ಕೇಳುತ ಬೇಗ
ಜಾಲವ ಮಾಡದೆ ಪಾಲಿಸೈ ನರಹರಿ ೨

ಮುದುಕನಾಗಿ ಚಿಂತೆಪಡುವೆನೋ ನಾ
ಕದಡು ದುಃಖವ ಪಡಲಾರೆನೋ ॥
ಸದರವಲ್ಲವು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ
ಮುದದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸೊ ಖಗರಾಜಗಮನ ೩

೩೩೩

ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು ಬಾಗಿಲ ತೆರೆಯಿರೊ ।
ಕಾಮಧೇನು ಬಂದಂತಾಯಿತು ಸುಖವ ಸುರಿಯಿರೊ ಪ

ಮಕರಕುಂಡಲ ನೀಲಮುತ್ತಿನ ಚೌಕಳಿ ಇಡುತಲಿ ।
ಸುಕುಮಾರ ಸುಂದರವಾದ ಉಡುಗೆಯುಡುತಲಿ ॥
ಮುಖದ ಕಮಲ ಮುಗುಳನಗೆಯ ಸುಖವ ಕೊಡುತಲಿ ।
ಕಂಕಣ ಹಾರ ತೋಳಬಂದಿ ತೊಡಿಗೆ ತೊಡುತಲಿ ೧

ಚೆಂಡು ಬೊಗರಿ ಚಿಣ್ಣಿಕೋಲು ಗಜುಗವಾಡುತ ।
ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ತುಂಬಿ ಕೊಳಲನೂದಿ ಪಾಡುತ ॥
ಮಿಂಡೆವೆಂಗಳ ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಸೊಗವ ನೋಡುತ ।
ಭಂಡುಮಾಡಿ ಭಾಮೆಯರೊಡನೆ ಸರಸವಾಡುತ ೨

ಪೊಕ್ಕುಳಲ್ಲಿ ಅಜನ ಪಡೆದ ದೇವದೇವನು ।
ಚಿಕ್ಕ ಉಂಗುಟದಿ ಗಂಗೆಯ ಪಡೆದನಾತನು ॥
ಮಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಪುರಂದರವಿಠಲ ರಾಯನು ।
ಭಕ್ತ ಜನರಿಗೊಲಿದ ನಿವನು ಮುಕ್ತಿದಾತನು ೩

೩೩೪

ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಬಾರೋ ಶುಭ ಲಕ್ಷಣವಂತ ಬಾರೋ ಪ

ಪಕ್ಷಿವಾಹನಾ ಬಾರೋ ಪಾವನ ಮೂರ್ತಿ ಬಾರೋ ಅ.ಪ

ಆದಿಮೂಲ ವಿಗ್ರಹ ವಿನೋದಿ ನೀನೆ ಬಾರೋ
ಸಾಧುಸಜ್ಜನ ಸತ್ಯಯೋನಿ ದಾನಿ ನೀನೆ ಬಾರೋ ೧

ಗಾಡಿಕಾರ ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ಬಾರೋ
ರೂಢಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸರ್ವ ರೂಢಿಗೊಡೆಯ ಬಾರೋ ೨

ನಿನ್ನ ಪಾದಂಗಳ ನಾನು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಕರೆವೆನು ಬಾರೋ
ಪನ್ನಂಗ ಶಯನ ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಬಾರೋ ೩

೩೩೫

ವ್ಯಾಪಾರವೆನಗಾಯಿತು
ಶ್ರೀಪತಿಯ ಪಾದಾರವಿಂದ ಸೇವೆಯೆಂಬ ಪ

ಹರಿಕರುಣವೆಂಬಂಗಿ ಗುರು ಕರುಣ ಮುಂಡಾಸು
ಹರಿದಾಸರ ದಯವೆಂಬ ವಲ್ಲಿ ॥
ಪರಮ ಪಾಪಗಳೆಂಬ ಪಾಪೋಸವನೆ ಮೆಟ್ಟಿ
ದುರುಳಾತ್ಮರಾದವರ ಎದೆ ಮೇಲೆ ನಡೆವಂಥ ೧

ಬಿಳಿಯ ಕಾಗದ ಹೃದಯ ಬಾಯಿ ಕಲಮದಾನಿ
ನಾಲಿಗೆಯೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ ॥
ಶ್ರೀಲೋಲನ ದಿವ್ಯನಾಮವೆಂಬುವ ಲೆಕ್ಕ
ಶೀಲದಿ ಬರೆದು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂಥ ೨

ನುಡಿನುಡಿಗಾನಂದಬಾಷ್ಪ ರೋಮಾಂಚನ
ಮುಡುಪಿನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟ ಕೈಜೀತವು ॥
ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳಕೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತಿಸಾಧನವನ್ನು
ಕೊಡುವ ತೆರನಂತೆ ಚೀಟಿ ಬರೆಸಿಕೊಟ್ಟ ೩

ಹಿಂದಿನ ಸಂಸಾರ ಆಗಮನದ ಭಯ
ಎಂದೆಂದಿಗದರ ಚಿಂತೆಯು ಬಿಟ್ಟಿತು ॥
ಮುಂದಿನ ಸಂಸಾರ ಸ್ಥಾನ ಭಾರಕೆಲ್ಲ
ಸಂದಾಯವನು ಮಾಡಿ ಕತಬಿ ಹರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ೪

ಕಂಡಕಂಡವರ ಕಾಲುಗಳಿಗೆರಗಿ ನನ್ನ
ಮಂಡೆ ದಡ್ಡುಗಟ್ಟಿ ಬಳಲಿದೆನೊ ॥
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನು
ಕಂಡು ವೀಳೆಯ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಸೇವೆಗೆ ಇಟ್ಟ ೫

೩೩೬

ವೆಂಕಟೇಶ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ಕೃಪೆಯ ಪಾಲಿಸೋ ಬ್ರಹ್ಮ–
ಶಂಕರಾದಿವಂದ್ಯ ಎನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ತೋರಿಸೋ ಪ

ಹುಟ್ಟು ಮೊದಲಾದಂಥ ಕಷ್ಟ ಬಿಡಿಸೋ ನಿನ್ನ
ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಗೆ ಹೇಳಿ ಪದವಿ ಕೊಡಿಸೋ ॥
ಇಷ್ಟ ಭಕ್ತಜನರೊಳು ಎನ್ನ ಸೇರಿಸೋ ಈ
ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳು ನಿನ್ನ ದಾಸ ದಾಸನೆನಿಸೋ ೧

ಅಟ್ಟು ಉಂಡು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲ ಎನಗೆ ಹಾಕಿಸೊ ಪೊಂ–
ಬಟ್ಟಲೊಳಗಿನ ಹಾಲು ಎನಗೆ ಹೊಯ್ಸಿಸೊ ॥
ಗಟ್ಟಿ ಸಕ್ಕರೆ ತುಪ್ಪ ರೊಟ್ಟಿಗಳನು ಉಣ್ಣಿಸೋ ಮುಂದೆ
ಹುಟ್ಟಿ ಬಾಹ ಜನ್ಮಂಗಳ ಎನಗೆ ಬಿಡಿಸೋ ೨

ಕಿಟ್ಟಗಟ್ಟಿದ ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕೆ ಪುಟವ ಹಾಕಿಸೋ–ಉ
ತ್ಕೃಷ್ಟ ಬಂಗಾರದೊಳು ಎನ್ನ ಕೂಡಿಸೋ ॥
ಬೊಟ್ಟಿಗೆ ಉಂಗುರವ ಮಾಡಿ ಎನ್ನ ಸೇರಿಸೋ ಎನಗೆ
ದಿಟ್ಟ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆಂಬುದನೆ ಪಾಲಿಸೋ ೩

೩೩೭

ವೇಣುನಾದ ಬಾರೊ, ವೆಂಕಟರಮಣನೆ ಬಾರೊ ।
ಬಾಣನ ಭಂಜಿಸಿದಂಥ ಭಾವಜನಯ್ಯನೆ ಬಾರೊ ಪ

ಪೂತನಿಯ ಮೊಲೆಯುಂಡ ನವ–।
ನೀತ ಚೋರನೆ ಬಾರೊ ॥

ದೈತ್ಯರಾವಣನ ಸಂಹರಿಸಿದ ।
ಸೀತಾನಾಯಕ ಬಾರೊ ೧

ಹಲ್ಲು ಮುರಿದು ಮಲ್ಲರ ಗೆದ್ದ ।
ಫುಲ್ಲನಾಭನೆ ಬಾರೊ ॥
ಗೊಲ್ಲತಿಯರೊಡನೆ ನಲಿವ ।
ಚೆಲ್ವ ಮೂರುತಿ ಬಾರೊ ೨

ಮಂದಾರವನೆತ್ತಿದಂಥ ।
ಇಂದಿರಾ ರಮಣನೆ ಬಾರೊ ॥
ಕುಂದದೆ ಗೋವುಗಳ ಕಾಯ್ದ ।
ನಂದನಂದನನೆ ಬಾರೋ ೩

ನಾರಿಯರ ಮನೆಗೆ ಪೋಪ ।
ವಾರಿಜಾಕ್ಷನೆ ಬಾರೋ ॥
ಈರೇಳು ಭುವನವ ಕಾಯ್ವ ।
ಮಾರನಯ್ಯನೆ ಬಾರೊ ೪

ಶೇಷಶಯನ ಮೂರುತಿಯಾದ ।
ವಾಸುದೇವನ ಬಾರೊ ॥
ದಾಸರೊಳು ವಾಸವಾದ ।
ಶ್ರೀಶ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಬಾರೊ ೫

೩೩೮

ವೈದ್ಯವ ನಾನರಿಯೆ ಭವರೋಗದ ।
ವೈದ್ಯ ನೀನೆ ಹರಿಯೆ ಪ

ನೀ ದಯದಿಂದೆನ್ನ ರಕ್ಷಿಸು
ಆದಿವೈದ್ಯ ಮುನ್ನ ।
ಪಾದೋದಕವನು ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು ಸರ್ವ–॥
ವ್ಯಾಧಿನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು ೧

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣವೆಂಬ ಸ್ಮರಣೆಯ ।
ತ್ವರಿತ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ॥
ಉರುತರ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು ಸರ್ವ ॥
ದುರಿತನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು ೨

ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕೃಪೆವಿಡಿದು ಕಪಟದ ।
ಉಷ್ಣವಾಯುವಳಿದು ॥
ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಅಭಯವ ಎನಗಿತ್ತು ।
ಇಷ್ಟವ ಸಲಿಸುವ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವಂಥ ೩

ನಿನ್ನ ದಾಸ ನಾನು ದುರಿತಗ
ಳೆನ್ನ ಕಾಡುವುವೇನು ॥
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಕೆ ಶಕ್ತಿಯನಿತ್ತು ದೃಢ–।
ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು ೪

ಪಂಡಿತ ದಯಾಸಿಂಧು ಕಾಡುವ ।
ಪಾಂಡುರೋಗ ಕೊಂದು ॥
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲ ಅ–।
ಖಂಡಮೂರುತಿ ಶ್ರೀಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು ೫

೩೩೯

ಶರಣು ಶರಣು ನಿನಗೆಂಬೆನೊ ವಿಠಲ
ಎರವು ಮಾಡದೆಯೆನ್ನ ಕಾಯೊ ವಿಠಲ ಪ

ಅರಸಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಗೆ ನೀನೇನೆಂದೆಯೊ ವಿಠಲ
ಸರಸಿಜಸಂಭವ ಸನ್ನುತ ವಿಠಲ ॥
ಬಿರುದಿನ ಶಂಖವ ಪಿಡಿದೆಯೊ ವಿಠಲ
ಅರಿತು ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತೆಯೊ ವಿಠಲ ೧

ಶಶಿಮುಖಿ ಗೋಪಿಯರ ರಾಜನೆ ವಿಠಲ
ಕುಶಲದಿ ಗಜುಗವನಾಡಿದೆ ವಿಠಲ ॥

ದಶರಥನಂದನ ರಾಮನೆ ವಿಠಲ
ಕುಸುಮ ಬಾಣನಯ್ಯ ಕಾಯೊ ನೀ ವಿಠಲ ೨

ಕಂಡೆ ಗೋಪುರದ ವೆಂಕಟನೆ ವಿಠಲ
ಅಂಡಜಾಧಿಪ ವಾಹನನೆ ವಿಠಲ ॥
ಪಂಡರಿಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಾಲನೆ ವಿಠಲ
ಪುಂಡರೀಕ ವರದ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೩

೩೪೦

ಶ್ರೀನಿವಾಸಾ ನೀನೇ ಪಾಲಿಸೋ ಶ್ರಿತಜನಪಾಲ
ಗಾನಲೋಲ ಶ್ರೀ ಮುಕುಂದನೇ ಪ

ಧ್ಯಾನಮಾಳ್ಪ ಸಜ್ಜನರ ಮಾನದಿಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ
ವೇಣು ಗೋಪಾಲ ಗೋವಿಂದ ವೇದವೇದ್ಯ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಅ.ಪ

ಎಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಪದಾಬ್ಜವ ಪೊಂದುವ ಸುಖ
ಎಂದಿಗೆ ಲಭ್ಯವೋ ಮಾಧವಾ ॥
ಅಂಧಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದು ತತ್ತಳಿಸುತಿಹ
ಅಂದದಿಂದ ಈ ಭವದಿ ನಿಂದು ನೊಂದೆನೋ ಮುಕುಂದ ೧

ಎಷ್ಟುದಿನ ಕಷ್ಟಪಡುವುದೋ ಯಶೋದೆಯ ಕಂದ
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಲಾಗದೆ ॥
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸುವನಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ನರಜನ್ಮದವನು
ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರು ಇಷ್ಟನಾಗಿ ಕೈಯ ಹಿಡಿದು ೨

ಅನುದಿನ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳ ಅನುಭವಿಸಿದೆನೊ
ಘನಮಹಿಮ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆಯೋ ॥
ತನುವಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿಲ್ಲ ನೆನೆದ ಮಾತ್ರ ಸಲಹುವ
ಹನುಮದೀಶ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನೀ ಎನಗೆ ಒಲಿದು ೩

೩೪೧

ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ನಮಗೆಂದಿಗಾಗುವುದೊ ।
ದುರ್ಜನರ ಸಂಗದಿಂದಲಿ ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ ಪ

ವಾಕು ವಾಕಿಗೆ ಡೊಂಕನೆಣಿಸುವರು ಮತ್ತೆ ।
ಪೋಕರಾಡಿದ ಮಾತು ನಿಜವೆಂಬರು ॥
ವಾಕ್‌ಶೂಲಗಳಿಂದ ನೆಡುವರುಪರರನೀ ।
ಪೋಕುಮಾನವರಿಂದ ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ ೧

ತಾವೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ।
ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನುಡಿವರು ಪರರ ॥
ಭಾವಿಸಲರಿಯರು ಗುರುಹಿರಿಯರನಿಂಥ ।
ಹೇಯ ಮನುಜರಿಂದ ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ ೨

ಬಡಜನರನು ಕೊಂದು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಬರು ।
ಬಿಡಲೊಲ್ಲರು ಹಿಡಿದನ್ಯಾಯವ ॥
ನುಡಿದು ಕೇಡನು ಒಡನೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಬಂಥ
ಕಡು ಮೂರ್ಖರಿಂದ ನಾ ನೊಂದೆನು ಹರಿಯೆ ೩

ತೊತ್ತಿನೊಡನೆ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಸರಸ ಮಾತು ।
ತೆತ್ತಿಗರೊಡನೆ ಪಂಥವ ನುಡಿವರು ॥
ಸತ್ತಬಳಿಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಟೆಯೆಂಬರು ಇಂಥ ।
ಮತ್ತ ಮನುಜರಿಂದ ನೊಂದೆ ಶ್ರೀಹರಿಯೆ ೪

ಇಷ್ಟುದಿನವು ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದ ಕಾರಣ ।
ಕಷ್ಟಪಡುವ ಕೈ ಮೇಲಾಗಿ ॥
ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ।
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಬೇಕು ಧೃಷ್ಟಮನವು ನಿನ್ನ ೫

೩೪೨

ಸಂದಿತಯ್ಯ ಪ್ರಾಯವು ।
ಸಂದಿತಯ್ಯ ಪ್ರಾಯವು ಪ

ಮೂರು ತಿಂಗಳು
ಸಂದುಹೋಯಿತು ತಿಳಿಯದೆ ॥
ಬಂದೆ ತಾಯಿಯ ಜಠರದಲಿ ಮ–।
ತ್ತೊಂದು ಬುದ್ಧಿಯನರಿಯದೆ ॥
ಬೆಂದೆ ನವಮಾಸದಲಿ ಗರ್ಭದಿ ।
ಒಂದು ದಿವಸವು ತಡೆಯದೆ ॥
ಕುಂದದೀಪರಿಯೊಂದು ವರುಷವು ।
ಇಂದಿರೇಶನೆ ಕೇಳು ದುಃಖವ ೧

ಕತ್ತಲೆಯೊಳಿರಲಾರೆನೆನುತಲಿ ।
ಹೊತ್ತೆ ಹರಕೆಯ ನಿನ್ನನು ॥
ಮತ್ತೆ ಜನಿಸಲು ಭೂಮಿಯೊಳು ನಾ ।
ಅತ್ತುನಿನ್ನನು ಮರೆತೆನು ॥
ಮತ್ತೆ ಮಲ ಮೂತ್ರದೊಳು ಬಾಲ್ಯದಿ ।
ಹೊತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಳೆದೆನು ॥
ಮತ್ತೆ ನರಕದೊಳುರುಳುತುರುಳುತ ।
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದೆ ೨

ಚಿಕ್ಕತನವನು ಮಕ್ಕಳಾಟದಿ ।
ಅಕ್ಕರಿಂದಲಿ ಕಳೆದೆನು ॥
ಸೊಕ್ಕಿ ಹದಿನಾರಲಿ ನಾನತಿ ।
ಮಿಕ್ಕಿ ನಡೆದೆನು ನಿನ್ನನು ॥
ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹು ಸಂಸಾರ ಮಾಯೆಯ ।
ಕಕ್ಕುಲತೆಯೊಳು ಬಿದ್ದೆನು ॥
ಹೊಕ್ಕುದಿಲ್ಲವು ನಿನ್ನ ಪಾದವ ।
ರಕ್ಕಸಾರಿಯೆ ಕೇಳು ದುಃಖವ ೩

ಸುಳಿದೆ ಮನೆಮನೆ ಕಳೆದೆ ಕಾಲವ ।
ಉಳಿದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ॥
ಬೆಳೆದೆ ತಾಳೆಯ ಮರದ ತೆರದಲಿ ॥
ಉಳಿವ ಬಗೆಯನು ನೋಡದೆ ॥
ಎಳೆಯ ಮನದೊಳೆ ಇಳೆಯ ಜನರೊಳು ।
ಬಳಕೆ ಮಾತುಗಳಾಡಿದೆ ॥
ಕಳೆದೆ ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಕಾಲವ ।
ನಳಿನನಾಭನೆ ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದೆ ೪

ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅನುದಿನದಿ ಪಾಪದ ।
ಕಡಲೊಳಗೆ ನಾನಾಳ್ದೆನು – ॥
ದರವ ಕಾಣದೆ ಮಧ್ಯದಲಿ ಎ–।
ನ್ನೊಡಲೊಳಗೆ ನಾನೊಂದನು ॥
ದೃಢದಿ ನಿನ್ನಯ ಧ್ಯಾನವೆಂಬಾ ।
ಹಡಗವೇರಿಸು ಎನ್ನನು ॥
ಒಡೆಯ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಎನ್ನನು ।
ಬಿಡದೆ ಕಾಯ್ಕೆ ಬೇಗ ಶ್ರೀ ಹರಿ ೫

೩೪೩

ಸಲ್ಲದೋ ಕೃಷ್ಣ ಸಲ್ಲದೋ ಸಿರಿ
ವಲ್ಲಭ ಇದ ನೋಡು ಪಾಲಿಸಬೇಕೋ ಪ

ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿದ ಪೈರನು
ಮತ್ತೆ ತುರುವಿಂಡನು ಬಿಟ್ಟು ಮೆಲ್ಲಿಸುವುದು ೧

ಸಾವಿರ ಹೊನ್ನಿಕ್ಕಿ ಸದನವ ಸಾಧಿಸಿ
ಪಾವಕನುರಿಗೆ ನೀನೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ೨

ಕುಶಲದಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬರೆದು ಚಿತ್ತಾರವ
ಮಸಿ ಮಣ್ಣ ಮಾಡಿ ನೀ ಕೆಡಿಸುವುದು ೩

ಬಲುಕಾಲ ಮುದ್ದಿಸಿ ಕಲಿಸಿ ಮಾತುಗಳನು
ಗಿಳಿಯ ಸಾಕಿ ಬಾವುಗಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ೪

ಕರುಣಿಸು ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನಮ್ಮ
ಹಿರಿದು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಕಿರಿದು ಮಾಡುವುದು ೫

೩೪೪

ಸಾಕು ಸಾಕಿನ್ನು ಸಂಸಾರಸುಖವು ।
ಶ್ರೀಕಾಂತ ನೀನೊಲಿದು ಕರುಣಿಸೈ ಹರಿಯೆ ಪ

ಉದಿಸಿದುವು ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ಔಷಧಿಗ–।
ಳುದಿಸಿದುವು ಔಷಧಿಗಳಿಂದನ್ನವು ॥
ಉದಿಸಿದುವು ಅನ್ನದಿಂ ಶುಕ್ಲ ಶೋಣಿತವೆರಡು ।
ಉದಿಸಿದುವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಹರಿಯೆ ೧

ಸತಿಪುರುಷರೊಂದಾಗಿ ರತಿಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮಾಡೆ ।
ಪತನವಾದಿಂದ್ರಿಯವು ಹೊಲೆ ರುಧಿರವು ॥
ಸುದತಿಯುದರದೊಳೆರಡು ಏಕದಲಿ ಸಂಧಿಸಲು ।
ಬುದಬುದನೆ ಮಾಸಪರ್ಯಂತರದಿ ಹರಿಯೆ ೨

ಮಾಸವೆರಡರಲಿ ಶಿರ ಮಾಸ ಮೂರರಲಂಗ ।
ಮಾಸ ನಾಲ್ಕರಲಿ ಚರ್ಮದ ಹೊದಿಕೆಯು ॥
ಮಾಸವೈದರೊಳು ನಖ ರೋಮ ನವರಂಧ್ರಗಳು ।
ಮಾಸವೇಳರಲಿ ಧಾತು ಹಸಿವು ತೃಷೆಯು ೩

ತಿಂಗಳೆಂಟರಲಿ ಪೂರ್ವಾನುಭವ ಕರ್ಮಗಳ ।
ಭಂಗವನು ಪಡಲಾರೆ ಭವಭವದೊಳು ॥
ಅಂಗನೆಯ ಉದರಕಿನ್ನೆಂದಿಗೂ ಬರೆನೆಂದು ।
ಹಿಂಗದಲೆ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಳೆದೆನೈ ದಿನವ ೪

ಇನಿತು ಗರ್ಭದೊಳು ನವಮಾಸ ಪರಿಯಂತರದಿ ।
ತನು ಸಿಲುಕಿ ನರಕದಲಿ ಆಯಾಸಗೊಂಡು ॥

ಘನಮರುತವೇಗದಿಂ ಅರುಹನಲ್ಲಿಯೆ ಮರೆತು
ಜನಿಸುವಲಿ ಮೃತಭಾವದೊಳು ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ ೫

ಧರೆಯಮೇಲುದಿಸಿ ಬಹು ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ।
ಪರವಶದೊಳಿರಲು ನೀರಡಿಸಲಾಗ ॥
ಹೊರಳಿ ಗೋಳಿಡುತ ಕಣ್ದೆರೆಯೆ ಹರಿಯನು ಮರೆವ ।
ದುರಿತರೂಪದ ತನುವ ಧರಿಸಿದೆನೊ ಹರಿಯೆ ೬

ಶಿಶುತನದೊಳಿರಲು ನೊಣ ಮುಸುಕಲಂದದಕಳಲು ।
ಹಸಿದನಿವನೆಂದು ಹಾಲನೆ ಎರೆವರು ॥
ಹಸು ತೃಕ್ಷೆಗಳಿಂದಳಲು ಹಾಡಿ ತೂಗುವರಾಗ ।
ಪಶುವಂತೆ ಶಿಶುತನದೊಳಿರಲಾರೆ ಹರಿಯೆ ೭

ನಡೆಯಲರಿಯದ ದುಃಖ ಮನಸಿನೊಳು ಬಯಸಿದುದ ।
ನುಡಿಯಲರಿಯದ ದುಃಖ ವಿಷಮದಿಂದ ॥
ಅಡಿಯಿಡುತ ಮೆಲ್ಲನೇಳುತ ಬೀಳುತಲಿ ತೊದಲು–।
ನುಡಿಯೊಳಿಹ ಬಾಲ್ಯದೊಳಗಿಲಾರೆ ಹರಿಯೆ ೮

ಬಾಲ್ಯದೊಳು ಕೆಲವು ದಿನ ಬರಿದೆ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು ।
ಗೋಳಿಡುತ ವಿದ್ಯೆ ಕರ್ಮಗಳ ಕಲಿತು ॥
ಮೇಲೆ ಯೌವನದುಬ್ಬಿನೊಳು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಾ
ಬಾಲೆಯರ ಬಯಸಿ ಬಹು ಮರುಳಾದೆ ಹರಿಯೆ । ೯

ಜ್ವರದ ಮೇಲತಿಸಾರ ಬಂದಂತೆ ಯೌವನದಿ ।
ತರುಣಿಯೊಡನಾಡಿ ಕೂಡಿದ ವಿಷಯದಿ ॥
ತರುಣಿ ಸುತರ್ಗನ್ನ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣವೆಂದೆನುತ ।
ಪರರ ಸೇವೆಯಲಿ ನಾ ಕಡುನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ ೧೦

ನೆತ್ತರವು ತೊಗಲು ಮಾಂಸದ ಹುತ್ತು ಜೊತ್ತುಗಳ ।
ಹತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯದ ಬಹುರೋಗದಿಂದ ॥
ಮತ್ತೆ ಕಾಲನ ಬಾಯತುತ್ತು ಬಹುವಿಧ ಕರ್ಮ–॥
ಕತ್ತಲೆಯೊಳೀ ದೇಹ ಕರಕಾಯ್ತು ಹರಿಯೆ ೧೧

ದಿಟ್ಟತನದಲಿ ಗಳಿಸಿ ತರುವಾಗ ಸತಿಸುತರು ।
ಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿಹರು ಮುಪ್ಪಡಸಲಾಗ ॥
ತಟ್ಟನೇ ಕೆಟ್ಟನುಡಿಗಳ ಬಯ್ಯುತಳಲುವರು ।
ಮುಟ್ಟಿನೋಡರು ಸರಕುಮಾಡರ್ಯೆ ಹರಿಯೆ ೧೨

ಎಷ್ಟವಜ್ಞೆಯ ಮಾಡೆ ಮತ್ತವನಿಗಳಲುತಿರೆ ।
ಕಟ್ಟಳೆಯ ದಿನ ತುಂಬಿ ಮೃತನಾಗಲು ॥
ಕುಟ್ಟಿಕೊಂಡಳುತ ಹೋಯೆನುತ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲ ।
ಮುಟ್ಟದಲೆ ಹೆಣನೆಂದು ದೂರದೊಳಗಿಹರು ೧೩

ಸತ್ತ ಹೆಣಕಳಲೇತಕೆಂದು ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲ ।
ಸುತ್ತಿರ್ದು ಹೊತ್ತು ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುತ ॥
ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡಗ್ನಿಯಲಿ ತನುವ ಬೀಸಾಡುವರು ।
ಮತ್ತೆ ಧರಣಿಯಲಿ ನಾ ಜನಿಸಬೇಡವೊ ಹರಿಯೆ ೧೪

ಇನ್ನು ಈ ಪರಿಪರಿಯ ಯೋನಿಮುಖದಲಿ ಬಂದು ।
ಬನ್ನವನು ಪಡಲಾರೆ ಭವಭವದೊಳು ॥
ಜನ್ಮ ಮರಣಾದಿ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ।
ಸನ್ಮತಿಯೊಳಿರಿಸೆನ್ನ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೧೫

೩೪೫

ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೋ ಎಲೆ ಜೀವ ನಿನ್ನ
ಕುಕ್ಕಿ ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡರು ಪ

ಸೊಕ್ಕಿದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನೀ ಮರುಳಾದೆ ।
ಉಕ್ಕಿನ ಕಂಬಕೆ ನೀ ಗುರಿಯಾದೆ ಅ.ಪ

ಹಾಳೂರ ಕೋಳಕೆ ಕಾಲು ಚಾಚಿದ ಹಾಗೆ ।
ಮೂಳ ಸಂಸಾರಕೆ ನೀ ಗುರಿಯಾಗಿ ॥
ತೇಲುತ ಮುಳುಗುತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ ೧

ಸತಿ–ಸುತರೆಂಬುವರೆ ಹಿತರೆಂದು ನಂಬಿದೆಯೊ ।
ಯತಿಗಳ ತಿಥಿಗಳು ಬಂದರೆ ಮನೆಗೆ ॥
ಗತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಖತಿಗೊಂಡೆಯಲ್ಲೊ ೨

ಶುನಕನಂದದಿ ನೀನು ಮನೆಮನೆಯನು ತಿರುಗಿ ।
ಘನ ಘನವಾದ ಕೂಳನೆ ತಿಂದು ॥
ತನುವ ತಗ್ಗಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ ೩

ಕಂಡವರ ಒಡವೆಯ ಖಂಡುಗ ಧನವನು ।
ಮಿಂಡೆಯರ ಒಡವೆಯ ಭಂಡತನದಲಿ ॥
ಕಂಡುಕಾಣದೆ ನೀ ತಿಂದೆಯಲ್ಲೊ ೪

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ತಾಪತ್ರಯವ ಕಳೆವ ।
ಆಪತ್ತೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ॥
ಶ್ರೀಪತಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ನೆನೆಯದೆ ೫

೩೪೬

ಹರಿದಾಸರ ಸಂಗ ದೊರೆಯಿತು ಎನಗೀಗ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು
ವರಗುರು ಉಪದೇಶ ನೆರವಾಯ್ತು ಎನಗೀಗ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ಪ

ಮಾಯದ ಸಂಸಾರ ಮಮಕಾರ ತಗ್ಗಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು
ತೋಯಜಾಕ್ಷನ ನಾಮ ಜಿಹ್ವೆಯೊಳ್ನೆಲಸಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ೧

ಹಲವು ದೈವಗಳೆಂಬ ಹಂಬಲ ಬಿಟ್ಟಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು
ಜಲಜನಾಭನ ಧ್ಯಾನ ಹೃದಯದೊಳ್ನೆಲಸಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ೨

ತಂದೆ ತಾಯೆ ಮುಚುಕುಂದವರದನಾದ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಮುಕುಂದ ದಯಮಾಡಿದ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ೩

ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಆನಂದ ಸಂಭ್ರಮ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು
ಆ ನಂದಗೋಪನ ಕಂದನ ಮಹಿಮೆಯ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ೪

ಎನ್ನವಂಶಗಳೆಲ್ಲ ಪಾವನವಾದುವು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು
ಚಿನ್ಮಯ ಪುರಂದರವಿಠಲಯ್ಯ ದೊರಕಿದ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ೫

೩೪೭

ಹರಿ ನೀನೇ ಗತಿಯೆಂದು ನೆರೆನಂಬಿದವರನು
ಮರೆತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೆ? ಪ

ಗರುಡಗಮನ ನೀ ಸಿರಿಲೋಲನಾಗೆ ।
ಅರಸಿ ಎನ್ನನು ಕಾಯ್ವ ದೊರೆಗಳಿನ್ನಾರಯ್ಯ ಅ.ಪ

ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಿ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟವ ಬೇಡುವ
ದೃಷ್ಟಿಯೆನ್ನೊಳಗಿದೆಯೆ?
ಕಷ್ಟವ ಪಡಲಾರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಎನ್ನ
ದುಷ್ಟ ಕರ್ಮವ ಬಿಡಿಸಿ ದಿಟ್ಟನೆಂದೆಣಿಸೊ ೧

ಭುಜಗಶಯನ ನಿನ್ನ ಭಜಕರ ಹೃದಯದಿ
ನಿಜವಾಗಿ ನೀನಿಲ್ಲವೇ?
ಅಜನ ಪಿತನೆ ಕೇಳು ತ್ರಿಜಗವೆಲ್ಲವು ನಿನ್ನ
ಸುಜನಪಾಲಕನೆಂದು ಭಜನೆ ಮಾಳ್ಪುದ ಕಂಡು ೨

ಭಾಗವತರರಸನೆ ಯೋಗಿಗಳೊಡೆಯನೆ
ಬಾಗಿ ಬಿನ್ನಯಿಪೆ ನಿನ್ನ
ಸಾಗರಶಯನನೆ ನೀಗಿಸಿ ಶ್ರಮವನು
ಜಾಗು ಮಾಡದೆ ಎನ್ನ ಬೇಗದಿ ಕಾಯಯ್ಯ ೩

ತುಂಟರೈವರ ತುಳಿದು ಕಂಟಕನೊಬ್ಬನ ಕಳೆದು ।
ಎಂಟು ಮಂದಿಯ ಗರುವವನಳಿದು ॥
ನಂಟ ನೀ ಬಂದೆನ್ನ ಕಂಟಕವನೆ ಬಿಡಿಸಿ ।
ಉಂಟಾದ ವೈಕುಂಠ ಬಂಟನೆಂದೆನಿಸೊ ೪

ಧರಣಿಯೊಳಗೆ ನೀ ಸುಜನರ ಸಲಹುವ
ಬಿರುದು ಪಡೆದವನಲ್ಲವೆ? ॥
ಸಿರಿರಮಣನೆ ಎನ್ನ ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಕಾಯೊ ।
ಪರಮಪುರುಷ ಸಿರಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ೫

೩೪೮

ಹರಿಹರಿಯೆನಲಿಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ-ರಂಗಯ್ಯ ।
ಹರಿಹರಿಯೆನಲಿಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ ಪ

ಧಾರಣೆಯ ಮಾಡುವಾಗ ಪಾರಣೆಯ ಚಿಂತೆ ।
ದೂರಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಧಾರಣೆಯ ಚಿಂತೆ ೧

ನಿತ್ಯ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪುತ್ರರ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ ।
ಎತ್ತ ನೋಡಿದರತ್ತ ಉದರದ ಚಿಂತೆ ೨

ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನಿನಿ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ
ದಾನವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಧನದ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ ೩

ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಸಾರದ ಚಿಂತೆ ಅ-।
ದಾವಾಗ ನೋಡಿದರು ಪರರ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ ೪

ಗಂಗೆಯ ಮೀಯುವಾಗ ತಂಬಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ ।
ಸಂಗಡ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಹೋಗುವರೆಂಬ ಚಿಂತೆ ೫

ಡಂಭಕತನಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಭಂಗವ ಪಡುವೆ ತಂದೆ ।
ಇಂಬನಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸೈ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ೬

೩೪೯

ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ-ವಿಠಲ ತಂದೆ
ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಪ

ಹೇಗಾದರು ದುರಿತಗಳೆನ್ನ ಕಾಡದ
ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬೇಕೋ ಅ.ಪ

ಹಿಂದಿನ ಸುಕೃತಗಳ ಫಲದಿಂದ ಬಂದೀ ನರಜನುಮ
ಮುಂದೆ ನಾ ತಾಯ ಉದರದಲಿ ಜನಿಸದ
ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ವಿಠಲ ತಂದೆ ೧

ದಾನಿ ನಿನ್ನನು ಬೇಡುವೆ ದುಷ್ಕರ್ಮದ –ಹಾನಿಯೊಂದೇ ಸಾಲದೆ
ಹೀನ ಮಾನವರಿಗೆ ನಾನು ಕೈಯಾನದ
ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ವಿಠಲ ತಂದೆ ೨

ಕರುಣಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ತಂದೆ ನೆರೆ ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ
ಶರಣ ರಕ್ಷಕನೆಂಬ ಬಿರುದು ಬೇಕಾದರೆ
ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ವಿಠಲ ತಂದೆ ೩

೩೫೦

ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತೊ ಎನಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು ಪ

ಅಚ್ಯುತನ ನಾಮವೆಂಬ ಮೆಚ್ಚು ಮದ್ದು ತಲೆಗೆ ಏರಿ ಅ.ಪ

ವಾಸುದೇವನೆಂಬ ನಾಮ ವದನದಲಿ ಒದರುವೆ ಮಾಯ
ಪಾಶವೆಂಬ ಬಲೆಯ ಹರಿದು ಹರಿದು ಬಿಸುಡುವೆ ॥
ಕೇಶವನ ಹೂವ ಎನ್ನ ಮುಡಿಗೆ ಮುಡಿಸುವೆ ಭವದ
ಕ್ಲೇಶವೆಂಬ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕೆದರಿಕೆದರಿ ಬಿಸುಡುವಂಥ ೧

ಕೃಷ್ಣನಂಘ್ರಿಕಮಲಗಳಲಿ ನಲಿದು ನಲಿದು ಬೀಳುವೆ ಭವ
ಕಷ್ಟವೆಂಬ ಕುಂಭಗಳನು ಒಡೆದು ಒಡೆದು ಹಾಕುವೆ ॥
ನಿಷ್ಠರನ್ನುಕಂಡವರ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುವೆ
ಭ್ರಷ್ಟ ಮನುಜರನ್ನು ಕಂಡು ಕಲ್ಲು ಕಲ್ಲಿಲಿಕ್ಕುವಂಥ ೨

ಮಂದಮತಿಗಳನು ಕಂಡರೆ ಮೂಕನಾಗುವೆನು ಹರಿಯ
ನಿಂದೆ ಘಡುವವರ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣ ಚೆಲ್ಲುವೆ ॥
ಮಂದರಾದ್ರಿಧರನ ದಿನದೊಳನಶನನಾಗುವೆ ಎನ್ನ
ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಪೊಗಳಿ ಪಾಡಿ ಆಡುವಂಥ ೩

೩೫೧

ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಹರಿ ದಯ ಮಾಡುವನೋ ನಮಗೆ ।
ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಹರಿ ದಯ ಮಾಡುವನೊ ಪ

ಯೋಗಿವರೋದಿತ ಭಾಗವತಾದಿ ಸ–।
ದಾಗಮಗಳನನುರಾಗದಲಿ ನೆನೆಯದಗೆ ೧

ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಗುರುಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಹರಿ–।
ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಕುಯುಕ್ತಿವಂತರಿಗೆ ೨

ದಾಸದಾಸ ಎನ್ನೀಶಗೆ ಮೊರೆಯಿಡೆ ।
ಲೇಸು ಕೊಡುವ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲ ೩

ಇಂದಿರೆ – ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ಇಂಬಿದು – ಇಂಬಾಗಿ ಇಡು
ಇಂಬಿನೊಳ್ – ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ಇಂಬು – ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ಉ

ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ – ಎಂಜಲು
ಉತ್ಥಾನ ದ್ವಾದಶಿ–ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿ
ಉದಧಿ ಹಾರಿದವ – ಹನುಮಂತ
ಉದ್ದಂಡ – ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಉದ್ದಂಡ – ಶೂರ
ಉದ್ದಂಡ – ದುಷ್ಟ
ಉಪಟಳ – ತೊಂದರೆ
ಉಮೆನಂದನ – ಗಣೇಶ
ಉರಗ – ಕಾಳಿಂಗ
ಉರಗ – ಶೇಷ
ಉರೋಜ – ಮೊಲೆ

ಊ

ಊಳಿಗ – ಸೇವೆ

ಋ

ಋಣತ್ರಯ – ಪಿತೃಋಣ, ಆಂತಾರ್ಯ ಋಣ, ದೇವ ಋಣ

ಎ

ಎನ್ನೂರಿಗೆ – ನನ್ನೂರಿಗೆ
ಎರಕ – ಸ್ನೇಹ
ಎರವು – ಸಾಲ
ಏಣ – ಗಂಡುಜಿಂಕೆ, ಚಂದ್ರ

ಒ

ಒಡ್ಡಿ – ಪಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ

ಕ

ಕಕ್ಕುಲತೆ – ಲೋಭ
ಕಕ್ಕುಲಾತಿ – ಪ್ರೀತಿ
ಕಟಿಸೂತ್ರ – ಸೊಂಟದ ಡಾಬು
ಕಡಹದ ಮರ– ಕದಂಬ ವೃಕ್ಷ
ಕಡೆಹಾಯಿಸು – ಪಾರುಮಾಡು
ಕದಪು – ಗಲ್ಲ
ಕತ್ರ – ಜೀವ
ಕರ್ತು – ಮಾಡುವವನು
ಕಪಟ – ಮೋಸ
ಕಪೋಲ – ಕೆನ್ನೆ
ಕಮಲ – ತಾವರೆ
ಕರ್ಮ – ಕೆಲಸದ ಫಲ
ಕರ್ಮಟದೂರ– ಕರ್ಮಾಸಕ್ತಿ ರಹಿತ
ಕರ್ಮ – ನಾಲ್ಕು ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆ
ಕರಪತ್ರ – ಕರಗಸ
ಕರವ – ಕೈ
ಕರ – ಆನೆಯ ಸೊಂಡಿಲು
ಕರಡ – ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲು
ಕರುಣಾಲವಾಲ– ಕನಿಕರವುಳ್ಳವನು
ಕಲ್ಹಾರ – ತಾವರೆ ಜಾತಿಯ ಕಿರಿಯ ಹೂ
ಕಾಕುಮಾಡು – ತೊಂದರೆ ಕೊಡು
ಕಾಕು – ಕಿಡಿಗೇಡಿತನ

ಕಾಣಾಚಿ - ದ್ರವ್ಯ
ಕಾನನ - ಅಡವಿ
ಕಾಯ - ದೇಹ
ಕಾವೇರಿ
ಮಧ್ಯವಲಿ - ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ
ಕಾಳಗ - ಯುದ್ಧ
ಕಿನ್ನರ - ದೇವತೆಗಳ ಒಂದುವರ್ಗ
ಕುಂದ - ಬೆಟ್ಟ
ಕುಂಭ - ಕೊಡ, ಕಲಶ
ಕುಬ್ಜೆ - ಗೂನಿ
ಕುಯುಕ್ತಿ - ಕುತಂತ್ರ
ಕುಸುಮ - ಹೂವು
ಕುಹಕ - ಮೋಸಗಾರ
ಕೂರ್ಮ - ಆಮೆ
ಕುಕ್ಷಿ - ಹೊಟ್ಟೆ
ಕ್ಷುಧೆ - ಹಸಿವು
ಕೇಸರಿ - ಸಿಂಹ
ಕೇಸಕ್ಕಿ - ಕೆಂಪಾದ ಹಕ್ಕಿ
ಕೈವಲ್ಯ - ಮುಕ್ತಿ
ಕೋಳ - ಬಂಧನ
ಕೌಪೀನ - ಲಂಗೋಟಿ
ಕಂಜನಾಭ - ವಿಷ್ಣು
ಕಜಸಖ - ಸೂರ್ಯ
ಕಂಠಕ - ಸಾಮ
ಕಂತು - ಕಾಮ
ಕಂದರ - ಕೊರಳು
ಕಂದರ್ಪ - ಮನ್ಮಥ
ಕಂಬುಕಂಧರ - ಶಂಖದಂತೆ
ಕಂಬು - ಶಂಖಮುದ್ರೆ
ಕುಂಡಲ - ಕಿವಿಯ ಆಭರಣ
ಕುಂದಣ - ಅಪರಂಜಿ
ಕುಂಭಿನೀ - ಭೂಮಿ
ಕೊಂಡ - ಚಾಡಿ
ಕೌಸ್ತುಭ - ವಿಷ್ಣುವಿನ ಎದೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಒಂದು ರತ್ನ

ಖ

ಖಂಡೆಯ - ಕತ್ತಿ
ಖಗ - ಪಕ್ಷಿ
ಖಗವರ - ಪಕ್ಷಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಗರುಡ
ಖತಿ - ಸಿಟ್ಟು
ಖಳನ ಅನುಜ- ದುಃಶಾಸನ
ಖುಲ್ಲ - ಸಂತೋಷ, ಮರ್ಜಿ, ವಿನೋದ

ಗ

ಗಗ್ಗರ - ಗೆಜ್ಜೆಗಳಿದ್ದಕಾಲಿನ ಆಭರಣ
ಗಜಚರ್ಮಾಂಬರ - ಗಜಚರ್ಮ ಧರಿಸಿದವನು
ಗಜ - ಕರಿರಾಜ
ಗರ - ದೆವ್ವ, ಭೂತ
ಗರಳ - ವಿಷ್ಣು
ಗಾಂಗೇಯ - ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯನು
ಗಾಡಿಕಾರ - ಸುಂದರ
ಗಾಣ - ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಯಂತ್ರ
ಗಾರುಡ - ಮೋಡಿ ವಿದ್ಯೆ

ಗಾಸಿ – ತೊಂದರೆ
ಗುಪ್ತ – ಗುಟ್ಟು
ಗೋಪಿ – ಯಶೋಧೆ
ಗೊಣಸು – ಹಸುಗಳು ಎತ್ತು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಆಭರಣ

ಘ

ಘೃತ – ತುಪ್ಪ
ಘನಸಾರ – ಶ್ರೀಗಂಧ
ಘಟಿ – ಗಳಿಗೆ
ಘುಂಘುರ – ಗೆಜ್ಜೆ, ಕಿರುಗಂಟೆ

ಚ

ಚಕ್ರಧರ – ವಿಷ್ಣು
ಚಕೋರ – ಬೆಳದಿಂಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಬದುಕುವುದೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷಿ
ಚರಿಯ – ನಡತೆ
ಚಾಕುಳ – ನಾಲ್ಕು ಮುತ್ತಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಿವಿಯ ಆಭರಣ
ಚಾರರು – ರಾಜಧೂತರು
ಚಿತ್ತಜ – ಕಾಮ
ಚೋದ್ಯ – ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಸೋಜಿಗದ ವಿಷಯ

ಜ

ಜನಕಜಾ – ಸೀತೆ
ಜಲಜರ – ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರ
ಜಲಜಲೋಚನ– ವಿಷ್ಣು
ಜಲಧಿ – ಗಂಗಾನದಿ
ಜಾಗರ – ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಿದ್ದು ಹರಿನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದು
ಜಾಗುಮಾಡದೆ– ತಡಮಾಡದೆ
ಜಾರ – ವ್ಯಭಿಚಾರಿ
ಜಿಹ್ವೆ – ನಾಲಿಗೆ

ಟ

ಟವಳಿ – ಮೋಸ
ಟಾಳಿ – ಮೋಸ

ಡ

ಡಂಬಕ – ಆಡಂಬರದವ
ಡಾಳ – ಪುಕಾರ
ಢಾಳಿಸು – ಬೀಸು
ಡಿಂಗರಿಗ – ಭಕ್ತ

ತ

ತಳಿರು – ಚಿಗುರು
ತ್ರಿಜಗ – ಮೂರು ಲೋಕ
ತಿರುಪೆ – ಭಿಕ್ಷೆ
ತುಂಬಿ – ಜೇನು ಹುಳು
ತುರು – ಆಕಳು
ತೃಷ್ಟಿ – ತೃಪ್ತಿ
ತೊಡರು – ಸರಪಳಿ
ತೊಂಡ – ಭಕ್ತ, ಸೇವಕ
ತೋಯಜಾಕ್ಷ – ವಿಷ್ಣು

ದ

ದಂತವಕ್ತ್ರಕ - ಹಲ್ಲಿನ ಮುಖ

ದಧಿ - ಮೊಸರು

ದರ - ಶಂಖ, ಕಂಬು

ದ್ವಯಸಾಕ್ಷಿ - ಎರಡು ಕಣ್ಣು

ದಿನಪಸುತ - ಸೂರ್ಯಮಗ, ಯಮ

ದಿವಿಜ - ದೇವತೆ

ದಿಂಡೆಯರು - ತುಂಟ ಗೆಳೆಯರು

ದುರಿತ - ಪಾಪ

ದುರುಳ - ಕೆಟ್ಟವನು

ದೃಷ್ಟವ - ದೃಷ್ಟಾಂತ

ಧ

ಧುರ - ಕಾಳಗ

ಧೀನ - ನಮ್ರ, ಒಡವ

ನ

ನಕ್ರ - ಮೊಸಳೆ

ನಖ - ಉಗುರು

ನಗದ - ಬೆಟ್ಟ, ಒಡವೆ

ನವನೀತ - ಬೆಣ್ಣೆ

ನಳಿನಭವ - ಬ್ರಹ್ಮ

ನಳಿನ - ಕಮಲ

ನಳಿನಜಾಂಡ - ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ

ನೃಪತಿ - ಅರಸ

ನಾಸಿಕ - ಮೂಗು

ನಿಕಾಯ - ಗುಂಪು

ನಿಖಿಳ - ಎಲ್ಲ, ಸಕಲ

ನಿಗಮ - ವೇದ

ನಿಷ್ಕಪಟ - ಕಪಟನಿಲ್ಲದಿರುವುದು

ನಿರ್ಜನರು - ದೇವತೆಗಳು

ನಿರವದ್ಯ - ಪರಿಶುದ್ಧ,

ನಿವಾಳಿಸಿ - ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷವನ್ನು ತೆಗೆ

ನೀರಜ - ಪರಿಶುದ್ಧ ಪಾಪ ರಹಿತ

ನೀಲ - ನೀಲಿ ರತ್ನ

ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮ - ವಿಷ್ಣು

ನೆಗಳು - ಮೊಸಳೆ

ನೆಗಳು - ಅಜ್ಞಾನ

ನೃಪರ - ಗೆಜ್ಜೆ

ನೊಸಲು - ಹಣೆ

ಪ

ಪಟ್ಟವಾಳಿ - ರೇಷ್ಮೆಯ ಸೀರೆ

ಪಡಿ - ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ

ಪಣೆ - ಹಣೆ, ನೊಸಲು

ಪತಿವ್ರತಾ - ಗರತಿ

ಪಥ - ದಾರಿ

ಪದ್ಮನಾಭ - ಹರಿ

ಪನ್ನಗ - ಕಾಲೀಯ ಸರ್ಪ

ಪವನಜ - ಆಂಜನೇಯ

ಪರ - ಶ್ರೇಷ್ಠ

ಪರಮೇಷ್ಠಿ - ಬ್ರಹ್ಮ

ಪರಾಕು - ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಅಲಕ್ಷ್ಯ

ಪರಿ - ಸ್ಥಾನ

ಪಸುಗೆ - ಭಾಗ

ಪಕ್ಷೀಂದ್ರ ವಾಹನ - ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಾಹನ

ಪಾತಕ - ಪಾಪ, ದೋಷ
ಪಾತಕಿ - ಪಾಪ ಮಾಡಿದವರು
ಪಾಯ - ಪಾದ
ಪಾವಕ - ಅಗ್ನಿ
ಪಾರಿಣೆ - ಉಪವಾಸ ಮುರಿಯುವುದು
ಪಾಲನ - ರಕ್ಷಿಸುವುದು
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ - ಬಿಳಿಯ ತಾವರೆ
ಪುನಗು - ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಸುಗಂಧಿ ದ್ರವ್ಯ
ಪುರುವ - ಒಬ್ಬ ಹನುಮಂತ
ಪುಷ್ಕರಣೆ - ಕೊಳ
ಪೋಕ - ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ
ಪುಸ್ತ - ಭೋಜನ ಕೂಟ
ಪ್ಲವಗ - ಕಪಿ
ಪಂಕ - ದೋಷ, ಪಾಪ
ಪಂಕಜ - ತಾವರೆ, ವಿಷ್ಣು
ಪಂಚಭೇದ - ಜೀವ ಈಶ್ವರ ಭೇದ
ಪೆಂಡೆಯ - ವೀರ ಪೆಂಡೆಯ
ಪುಂಡರೀಕ - ಕಮಲ

ಫ

ಫಣಿ ಫಣಿ - ಶೇಷ
ಫಣಿ ಫಣಿ - ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ
ಫಣಿ - ಹಾವು
ಫುಲ್ಲ - ಹೂ, ಅರಳು

ಬ

ಬನ್ನ - ಕಷ್ಟ
ಬಾವುಗ - ಗಂಡು ಬೆಕ್ಕು
ಬಸಿರು - ಹೊಟ್ಟೆ
ಬಾಯ್ಬಡಿಕರು - ನಿಂದಕರು
ಬಿಂಕ - ಸೊಕ್ಕು
ಬಿಸಜ ಸಂಭವ- ಬ್ರಹ್ಮ
ಬೂಚಿ - ಬಾವಾ
ಬೈಗು - ಸಂಜೆ
ಬೊಮ್ಮ - ಭಿರಮಪ್ಪ (ಅನಿರುದ್ಧ)
ಬೋವ - ಸಾರಥಿ

ಭ

ಭವ - ಜನ್ಮ
ಭವ - ಶಿವ
ಭವಹಾರಿ - ಸಂಸಾರ ದು:ಖವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ
ಭಾಗವತ - ಹರಿಭಕ್ತ
ಭಾಪುರ - ಭುಜಕೀರ್ತಿ
ಭಾವಜನಯ್ಯ - ಕಾಮನ ತಂದೆ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ
ಭಾರತೀಶ - ವಾಯುದೇವರು
ಭುಂಜಿಸು - ತಿನ್ನು, ಅನುಭವಿಸು
ಭೂಮಿಪತಿ - ಭೂದೇವಿ ರಮಣ , ವಿಷ್ಣು
ಭೂತೇಶ - ಶಿವ
ಭೂರಿ - ಹೆಚ್ಚಾದ
ಭಂಗಿಸು - ಅಪಮಾನ ಮಾಡು
ಭೋಗಿ - ಆದಿಶಯನ
ಭೋಗಿಶಯನನ ದಿನ - ಏಕಾದಶಿ

ಸುಳಿ	-	ತಿರುಗುಣಿ
ಸೂಕರ	-	ಹಂದಿ
ಸೂತ್ರ	-	ಜನಿವಾರ
ಸೂತಕ	-	ಜನನ ಮರಣಗಳಿಂದಾಗುವ ಮೈಲಿಗೆ
ಸೋಳಾ	-	ಹದಿನಾರು

ಹ

ಹಗೆ	-	ಶತ್ರು
ಹರಿವಾಣ	-	ಅಗಲವಾದ ತಟ್ಟೆ
ಹವ್ಯ	-	ಅಗ್ನಿಗೆ ಆಹುತಿ ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು
ಹಸ್ತಿ	-	ಆನೆ
ಹಾಟಕಾಂಬರ	-	ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ
ಹಿರಣ್ಯ	-	ಬಂಗಾರ
ಹೇಮ	-	ಸಂಪತ್ತು
ಹೇಮಾಂಬರ	-	ಪೀತಾಂಬರ

ಕ್ಷ

ಕ್ಷೀರಸಾಗರ	-	ಸಪ್ತಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಅನುಬಂಧ – ೨

ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

ಅ

ಅವಿದ್ಯೆಯ ಸಪ್ತ ಚರಣಗಳು : ೧. ರಜಸ್ಸು ೨. ಅಸ್ಮಿತಾ ೩. ತಮಸ್ಸು ೪. ಮೋಹ ೫. ಮಹಾದೇವಿ ೬. ತಾಮಿಸ್ರ ೭. ಅಂಧತಾಮಿಸ್ರ

ಅಷ್ಟ ಭೋಗಗಳು : ೧. ಗೃಹ ೨. ಶಯ್ಯಾ ೩. ವಸ್ತು ೪. ಆಭರಣ ೫.ಸ್ತ್ರೀ ೬. ಪುಷ್ಪ ೭. ಗಂಧ ೮. ತಾಂಬೂಲ

ಅಷ್ಟ ಮದಗಳು : ೧. ಕುಲಮದ ೨. ಧನಮದ ೩. ವಿದ್ಯಾಮದ ೪. ರೂಪಮದ ೫. ಅರ್ಥಮದ ೬. ಯೌವನಮದ ೭. ಅನ್ನದಮದ ೮. ಬಲದಮದ

ಅಷ್ಟ ಮಹಿಷಿಯರು : ೧. ಧನ ೨. ಧಾನ್ಯ ೩. ವಾಹನ ೪.ವಾಸ್ತು ೫. ಪುತ್ರ ೬. ಮಿತ್ರ ೭. ಕಳತ್ರ ೮. ಭೃತ್ಯ

ಆ

ಆತ್ಮನ ಎಂಟು ಗುಣಗಳು : ೧. ಅಪಹತ ಪಾಪ್ಮಾ ೨. ವಿರಜ ೩. ವಿಮೃತ್ಯು ೪. ವಿಶೋಕ ೫. ವಿಜಘತ್ಸ ೬. ಅಪಿಹಾಸ ೭. ಸತ್ಯಕಾಮ ೮. ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ

• ಆರು ತೆರೆ = ಷಡ್ರಿಪುಗಳು : ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮದ, ಮತ್ಸರ, ಮೋಹ

ಆರು ಮಂದಿ ಕಳ್ಳರು : (ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳು) ೧. ಕಾಮ ೨. ಕ್ರೋಧ ೩. ಲೋಭ ೪. ಮೋಹ ೫. ಮದ ೬. ಮತ್ಸರ

ಎ

ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಯೋನಿಗಳು : ೧. ವೃಕ್ಷಾದಿಯೋನಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ೨. ಅಂಡಜ = ಸ್ವೇದ ಜಯೋನಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ೩. ಕ್ರಿಮಿಯೋನಿ ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ

೪. ಜಲಜಯೋನಿ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ೫. ಪಶ್ವಾದಿಯೋನಿ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ ೬. ಮನುಷ್ಯ ಯೋನಿ – ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ.

ಜ

ಜಲದೇವರು : ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಸಿರಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಹಡೆದ ಮೇಲೆ ಈ ಜಲದೇವರ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಚ

ಚತುರ ಯುಗಗಳು : ೧. ಕೃತಯುಗ ೨. ತ್ರೇತಾಯುಗ ೩. ದ್ವಾಪರ ಯುಗ ೪. ಕಲಿಯುಗ

ಚಾಂದ್ರಾಯಣ : ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರ್ಣಿಮೆಯವರೆಗೆ ದಿನಾಲು ಒಂದೊಂದು ತುತ್ತಿನಂತೆ ಏರಿಸುತ್ತ ವದ್ಯ ಪ್ರತಿಪದೆಯಿಂದ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯವರೆಗೆ ದಿನಾಲು ಒಂದೊಂದು ತುತ್ತಿನಂತೆ ಇಳಿಸುತ್ತ ಬರುವ ಒಂದು ವ್ರತ. ಇದು ಚಂದ್ರನ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ವ್ರತವಾದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಾಯಣ ವ್ರತವೆಂಬ ಹೆಸರು.

ತ

ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು : ೧. ತಿರುಪತಿ ೨. ಕಂಚಿ ೩. ಶ್ರೀರಂಗ ೪. ಮನ್ನಾರುಗುಡಿ ೫. ಅನಂತಶಯನ ೬. ಸೇತು ೭. ಶ್ರೀಮುಷ್ಣ ೮. ಭದ್ರಾಚಲ ೯. ಕುಂಭಕೋಣ ೧೦. ಘಟಿಕಾಚಲ ೧೧. ಹಂಪಿ ೧೨. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ೧೩. ಉಡುಪಿ ೧೪. ಮೇಲುಕೋಟೆ ೧೫. ಬೇಲೂರು ೧೬. ಮಳೂರು ೧೭.ತೊರವೆ ೧೮. ನಾಗಮಂಗಲ ೧೯. ಗದಗ ೨೦. ಕೂಡಲಿಪುರ ೨೧. ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರು

ದ

ದಶಾವತಾರಗಳು = ೧. ಮತ್ಸ್ಯವತಾರ ೨. ಕೂರ್ಮವತಾರ ೩. ವರಾಹವತಾರ ೪. ನರಸಿಂಹ ಅವತಾರ ೫. ವಾಮನ ಅವತಾರ ೬. ಜಮದಗ್ನಿ ಅವತಾರ ೭. ರಾಮವತಾರ ೮. ಕೃಷ್ಣ ಅವತಾರ ೯. ಬುದ್ಧ ಅವತಾರ ೧೦. ಕಲ್ಕಿ ಅವತಾರ

ದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು

(ತಾರತಮ್ಯ ಅವರೋಹಣ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ)

೧. ಪರಮಾತ್ಮ, ಹರಿ, ವಿಷ್ಣು (ಸರ್ವೋತ್ತಮ, ಪುರಷ)

೨. ರಮಾದೇವಿ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ (ಅವ್ಯಕ್ತತ್ತ್ವ, ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ)

೩. ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ವಾಯು (ಮಹತ್ತತ್ತ್ವ)

೪. ಸರಸ್ವತಿ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಭಾರತಿ ಅಥವಾ ವಾಯು ಪತ್ನಿ

೫. ಗರುಡ, ಶೇಷ ಮತ್ತು ರುದ್ರ (ಅಹಂಕಾರ ತತ್ವ) (ಮಹವವ್ಯಕ್ತ)

೬. ಕೃಷ್ಣನ ಷಣ್ಮಹಿಷಿಯರು : ನೀಲಾ, ಭದ್ರಾ, ಮಿತ್ರವಿಂದಾ, ಕಾಲಿಂದೀ, ಲಕ್ಷಣಾ, ಜಾಂಬವತೀ

೭. ಸೌಪರ್ಣಿ ಅಥವಾ ಗರುಡ ಪತ್ನಿ, ವಾರುಣೀ ಅಥವಾ ಶೇಷಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತಿ ಅಥವಾ ರುದ್ರಪತ್ನಿ

೮. ಇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಕಾಮ (ಮನಸ್ತತ್ತ್ವ)

೯. ಅಹಂಕಾರಿತ ಪಾಣ (ತೈಜಸಾಹಂಕಾರ, ತ್ವಗಿಂದ್ರಿಯ)

೧೦. ದಕ್ಷ (ಪಾಣೀಂದ್ರಿಯ) ಅನಿರುದ್ಧ ಅಥವಾ ಕಾಮಸೂತ್ರ ರತ್ನ ಅಥವಾ ಕಾಮಸೂತ್ರ, ರತಿ ಅಥವಾ ಕಾಮ ಪತ್ನಿ, ಸ್ವಾಯಂಭುವಮನು (ಉಪಸ್ಥೇಂದ್ರಿಯ)

೧೧. ಪ್ರವಹ ವಾಯು (ವಾಯು ತತ್ವ, ಭೂತವಾಯು)

೧೨. ಸೂರ್ಯ (ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯ, ಶತರೂಪ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಯಂಭುವ, ಮನುಪತ್ನಿ, ಚಂದ್ರ (ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯ), ಮತ್ತು ಯಮ

೧೩. ವರುಣ = (ಅಪತತ್ತ್ವ, ರಸನೇಂದ್ರಿಯ)

೧೪. ನಾರದ

೧೫. ಪ್ರಸೂತೀದೇವಿ, ಭೃಗು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಾಗ್ನಿ (ವಾಗಿಂದ್ರಿಯ, ತೇಜೋತತ್ತ್ವ)

೧೬. ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು, ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಮತ್ತು ವೈವಸ್ವತಮನು

೧೭. ಮಿತ್ರ, ಪ್ರವಹೀದೇವಿ ಮತ್ತು ತಾರಾ ಎಂಬಿಬ್ಬರು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರು ಮತ್ತು ರಕ್ಷೋಧಿನಾಥನಾದ ನಿರ್ಋತಿ(ಪಾಯ ಇಂದ್ರಿಯ)

೧೮. ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನ, ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳು (ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯ), ಗಣಪತಿ (ಆಕಾಶತತ್ತ್ವ) ಕುಬೇರ ಮತ್ತು ಶತದೇವತೆಗಳು.

- (ಕಂಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ)

ನ

ನದಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು : ೧.ಕಾಳಿಂದಿ ೨. ಕೃಷ್ಣವೇಣಿ ೩ ತ್ರಿವೇಣಿ ೪ ಪಂಚಗಂಗೆ ೫.ಭಾಗೀರಥಿ ೬.ಗಂಗೆ ೭.ಯಮುನೆ

ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿ : ೧.ಆರ್ತವೈರಾಗ್ಯ ೨. ಮುಮುಕ್ಷ ೩. ವ್ಯಾಕುಲ ೪.ಶಾಂತ ೫. ದಾಸ್ಯ ೬.ಸಖ್ಯ ೭.ವಾತ್ಸಲ್ಯ ೮. ಮಧುರ ೯. ಸಮರ್ಪಣ

ನವರಂಧ್ರಗಳು : ಎರಡು ಕಣ್ಣು + ಎರಡುಕಿವಿ + ಎರಡು ಮೂಗಿನ ಹೊರಳೆಗಳು + ಒಂದು ಬಾಯಿ + ಒಂದು ಗುದ + ಒಂದು ಉಪಸ್ಥ = ಒಂಬತ್ತು

ನಾಲ್ಕು ಭ್ರಮೆಗಳು : ೧.ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭ್ರಮೆ ೨. ಐಕ್ಯಭ್ರಮೆ ೩. ಕರ್ತೃತ್ವ ಭ್ರಮೆ ೪. ಭೋಕ್ತೃತ್ವ ಭ್ರಮೆ

ನಾಲ್ಕು ಸಾಧನೆಗಳು : ೧.ಹರಿಕಥಾಶ್ರವಣ ೨. ಮನನ ೩. ಧ್ಯಾನ ೪. ಭಕ್ತಿ

ನುಡಿ ಎರಡಾಗು : ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪು, ಸುಳ್ಳಾಡು

ನೂತನವೇಕಿನ್ನೂ : ನೀನು ಇದನ್ನು ಅರಿಯದವನೆ?

ಪ

ಪರಿಪೂರ್ಣ : ಪೂರ್ಣ ಮದಃ, ಪೂರ್ಣಮಿದಂ ಪೂರ್ಣಾತ ಪೂರ್ಣ ಮುಧಿಚ್ಚತೆ, ಪೂರ್ಣಮೇವಾ ವಶಿಷ್ಯತೆ (ಈಶಾವಾಸ್ಯ)

ಪಕ್ಷ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ –ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮನದ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ವ್ರತ

ಪಂಚ ಕರಣಾರ್ಥಗಳು –೧. ರೂಪ ೨. ಶಬ್ದ ೩. ರಸ ೪. ಗಂಧ ೫. ಸ್ಪರ್ಶ

ಪಂಚ ಭೂತಗಳು –೧.ನೆಲ ೨. ನೀರು ೩. ಬೆಂಕಿ ೪. ಗಾಳಿ ೫.ಆಕಾಶ

ಪಂಚ ಭೇದಗಳು –೧.ಜೀವ – ಜೀಕ್ಕೆಭೇದ ೨. ಜೀವ ಜಡಕ್ಕೆಭೇದ ೩. ಜಡ ಜಡಕ್ಕೆ ಭೇದ ೪. ಜೀವ ಈಶರಿಗೆ ಭೇದ ೫. ಜಡಈಶರಿಗೆ ಭೇದ

ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು : ೧. ಕಣ್ಣು ೨. ಕಿವಿ ೩. ಮೂಗು ೪. ನಾಲಗಿ ೫. ಚರ್ಮ

ಪಾವನ : ದೇವತೆಗಳ ಗುಡಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಂತಹ ತಲೆ ಪಾವನ

ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು – ೧. ಧರ್ಮ ೨.ಅರ್ಥ ೩.ಕಾಮ ೪. ಮೋಕ್ಷ

ಮ

ಮೇರು – ಭೂಮಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪೌರಾಣಿಕ ಪರ್ವತ. ಇದು ಸುವರ್ಣಮಯವಾಗಿರುವುದೆಂದೂ ಇದರ ಸುತ್ತಲೂ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳು ತಿರುಗುತ್ತವೆಂದೂ ನಂಬಿಕೆ.

ರಾ

ರಾಗಗಳ ಹೆಸರುಗಳು – ೧. ಆಹೇರಿ ೨. ಕಲ್ಯಾಣಿ ೩. ಕಾಂಬೋದಿ ೪. ಗುಂಡಕ್ರಿ ೫. ಗುಜ್ಜರಿ ೬. ಗುರ್ಜರಿ ೭.ತೋಡಿ ೮.ದೇಶಾಕ್ಷಿ ೯.ದೇಸಿ ೧೦.ನಾಟಿ ೧೧.ಪಾಡಿ ೧೨.ಪೂರವ ೧೩.ಪೂರವಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ೧೪. ಭೂಪಾಳಿ ೧೫.ಬೈರವಿ ೧೬.ಮಲಹರಿ ೧೭.ವರಾರವಿ ೧೮.ಮೋಘರಂಜನಿ ೧೯.ರಾಮಕ್ರಿ ೨೦.ವರಾಳಿ ೨೧.ವಸಂತ ೨೨.ಶಂಕರಾಭರಣ ೨೩. ಶ್ರೀರಾಗ ೨೪.ಸಾರಂಗ ೨೫.ಸಾವೇರಿ ೨೬.ಸಾಳಗ ೨೭.ಸೋರಟ

ವ

ವಜ್ರ:– ಇಂದ್ರನ ಆಯುಧ

ಪರ್ವತಗಳಿಗ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದುವೆಂದೂ ಅವು ಹಾರಿ ಹಾರಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡತೊಡಗಿದಾಗ ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಅವುಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದನೆಂತಲೂ ಪುರಾಣದ ಕಥೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಪರ್ವತಗಳು ಅಚಲವಾದವು.

ವಾದ್ಯಗಳು ಹೆಸರುಗಳು : ೧. ಕಿನ್ನರಿ ೨. ಕೊಂಬು ೩. ಕೊಳಲು ೪. ಝಂಪೆತಾಳ ೫.ತಾಳ ೬.ತುತ್ತುರಿ ೭.ದಂಡಿಗೆ ೮.ದುಂದುರ್ಭಿ ೯. ಮದ್ದಲೆ ೧೦.ಮೃದಂಗ ೧೧. ಮುರಲಿಗಾನ ೧೨.ಮೌರಿ ೧೩.ವೇಣು ೧೪.ಶಂಖ

ವಿಷ್ಣು ಪಂಚಕ – ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುದ್ಧ ಮತ್ತು ವದ್ಯ ಏಕಾದಶಿ, ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಅಮವಾಸ್ಯೆ, ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವೈಷ್ಣವ ವ್ರತ.

ಷಡ್ದರ್ಶನಗಳು : ೧. ಸಾಂಖ್ಯ ೨. ಯೋಗ ೩.ನ್ಯಾಯ ೪. ವೈಶೇಷಿಕ ೫. ಮಿಮಾಂಸ ೫. ವೇದಾಂತ

ಷಡುರಸ : ಆರು ರಸಗಳು – ಕಾರ, ಹುಳಿ, ಸಿಹಿ, ಉಪ್ಪು, ಕಹಿ, ಒಗರು

ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು : ೧.ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ೨. ಜಮದಗ್ನಿ ೩.ಭಾರದ್ವಾಜ ೪.ಗೌತಮ ೫.ಅತ್ರಿ ೬.ವಶಿಷ್ಠ ೭.ಕಶ್ಯಪ

ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರಗಳು : ೧.ಲವಣ ೨.ಇಕ್ಷು ೩.ಸುರೆ ೪.ಸರ್ಪಿ ೫.ದಧಿ ೬.ಕ್ಷೀರ ೭.ಜಲ

ಸಪ್ತ ಧಾತುಗಳು : ೧. ರಸ ೨.ರಕ್ತ ೩. ಮಾಂಸ ೪. ನೆಣ ೫.ಎಲುವು ೬.ಮಿದುಳು ೭.ವೀರ್ಯ

ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನಗಳು : ೧. ಸ್ತ್ರೀ ವ್ಯಸನ ೨.ಪಗಡೆ ವ್ಯಸನ ೩.ಬೇಟೆಯ ವ್ಯಸನ ೪.ಪಾನ (ಕುಡಿತ) ವ್ಯಸನ ೫.ವಾಕ್ ಪಾರುಷ (ಒರಟು ಮಾತು) ವ್ಯಸನ ೬. ಅರ್ಥ ವ್ಯಸನ ೭. ದೂಷಣ ವ್ಯಸನ

ಸಿರಿ ಮುದ್ರೆ : ವೈಷ್ಣವರು ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಐದು ಮುದ್ರೆಗಳ (ಶಂಖ,ಚಕ್ರ, ಗದ, ಪದ್ಮ, ನಾರಾಯಣ) ಸಮೂಹ

ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳು : ೧.ಬ್ರಾಹ್ಮ ೨.ಪಾದ್ಮ ೩.ವೈಷ್ಣವ ೪. ಶೈವ ೫. ಭಾಗವತ ೬.ನಾರದಿಯ ೭.ಮಾರ್ಕಂಡೇಯದ ೮.ಆಗ್ನೇಯ ೯.ಭವಿಷ್ಯ ೧೦.ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ೧೧.ಲೈಂಗ ೧೨.ವರಾಹ ೧೩.ಸ್ಕಾಂದ ೧೪.ವಾಮನ ೧೫.ಕೌರ್ಯ ೧೬.ಮಾತ್ಸ ೧೭. ಗರುಡ ೧೮.ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ

ಹರಿಸರ್ವಾಂಗೆ : ತನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿಮಯಳಾದವಳು

ಹಾವಕಾಂಬರ : ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣದ ಉಡುಪುಳ್ಳವ, ವಿಷ್ಣು,

ಹೂವ ತರುವರ ಮನೆಗೆ ಹುಲ್ಲ ತರುವ :- ದೇವರು ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಳಾಗಿ ದುಡಿಯುವನು.

ಅನುಬಂಧ – ೩

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಅಕ್ರೂರ

ಯದುಕುಲದ ಶ್ವಫಲ್ಕ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿನಿ ಇವರ ಮಗ. ಕಂಸನ ಎಂಟುಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತ. ಕಂಸನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬಲರಾಮ – ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಮಧುರೆಗೆ ಕರೆತರುವಾಗ ಯಮುನಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವಾಯಿತು.

೨. ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ

ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ರಾಜರ ಕುಲದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ದೇವಾಲಯ ತ್ರಿವೇಂದ್ರಮದಲ್ಲಿದೆ. ಅನಂತಶರ್ಮನೆಂತಲೂ, ಪದ್ಮನಾಭನೆಂತಲೂ ಈ ದೇವರಿಗೆ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಪುರಾಣ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

೩. ಅಷ್ಟಮುನಿಗಳು

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ತಾವು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸರದಿಯಂತೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಎಂಟು (೮) ಮಠಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣಗುಡಿಯ ಆಧೀನದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಅದಮಾರು, ಕಾಣಿಯೂರು, ಕೃಷ್ಣಪುರು, ಪುತ್ತಿಗೆ, ಪೇಜಾವರ, ಪಲಿಮಾರು, ಶೀರೂರು, ಸೋದೆ, ಇವೇ ಅಷ್ಟಮಠಗಳು ಈ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಪರ್ಯಾಯೋತ್ಸವವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

೪. ಆಲುಮೇಲು ಮಂಗವತಿ

ಪದ್ಮಾವತಿಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಲುಮೇಲು ಮಂಗಮ್ಮನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಪತಿಯೇ ವೆಂಕಟೇಶ. ತಿರುಪತಿಯಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲಿನ ಮೇಲೆ ತಿರುಚ್ಚಾನೂರು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂಗಪಟ್ಟಣವೆಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಪದ್ಮಸರೋವರದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾವತಿಯ ಮಂದಿರವಿದೆ.

೫. ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಮೂರುತಿಗಳು

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ದಧಿವಾಮನ, ಐದುವ್ಯಾಸರು, ಮಳಲು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಮೂಲರಾಮ, ಮೂಲಸೀತೆ, ಐದು ಸುದರ್ಶನಗಳು ಎರಡು ಬಲಮುರಿ ಶಂಖಗಳು ಎರಡು ಬಾಣಗಳು, ಹಯಗ್ರೀವ, ಶ್ರೀಧರ, ದಿಗ್ವಿಜಯ ರಾಮ, ರಾಮವಂಕಿ ವರಹ, ಐದು ಚಕ್ರಾಂಕಿತಗಳು ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆ ಎಂದು ಒಕ್ಕಣಿಕೆಯಿದೆ.

೬. ಉರಗನ ಉಪವಾಸ

ಹಾವು ಒಮ್ಮೆ ಆಹಾರ ದೊರೆಕಿತೆಂದರೆ ಬಹುಕಾಲ ಉಪವಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಯನ್ನೇ ಕುಡಿದು ಜೀವಿಸುವದೆಂದೂ ಪ್ರತೀತಿ. ಆದರೆ ಅದರ ನಂಜೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾವಿಗೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಅದರ ಸಾತ್ವಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾವಿಗೆ 'ಉಲರುಣಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಗಾಳಿಯೇ ಅದರ ಆಹಾರವಾದ್ದರಿಂದ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೭. ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಯೋನಿಗಳು

ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಣಿಕೆ ವೃಕ್ಷಾದಿಯಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ, ಅಂಡಜ – ಸ್ವೇದಜಯೋನಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ. ಕ್ರಿಮಿಯೋನಿ ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ, ಜಲಜಯೋನಿ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ, ಪಶ್ವಾದಿಯಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ, ಮನುಷ್ಯಯೋನಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ, ಒಟ್ಟು ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋನಿಗಳು, ಜೀವವು ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಪುರಂದರದಾಸರ "ಎಂದಿಗೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಧನ್ಯಪಹೆನೂ" ಎಂಬ ಕಾಂಬೋದಿ ರಾಗದ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಣಿಕೆಯಿದೆ.

೮. ಅಂಕಿತವಿಲ್ಲದ ದೇಹ

ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಿ ತಪ್ತ ಮುದ್ರಾಂಕವೆಂಬ ಸಂಸ್ಕಾರವಿದೆ. ದೀಕ್ಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುವು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಯುಧ ವಿಶೇಷವೂ, ಪ್ರತೀಕವೂ ಆದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮುದ್ರೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿ ಅದನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಭುಜ, ಎದೆ, ಉದರಗಳ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಹ ಪವಿತ್ರವಾಯಿತೆಂದೂ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿತೆಂದೂ ಭಾವನೆ. ಇದನ್ನೇ "ಚಕ್ರಾಂಕನ"ವೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹರಿದಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿವರವೂ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹರಿದಾಸ ನಾದವನು ಎಂದೂ ಹಂಸಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಗುರುವಿನಿಂದ ತಾನೇ ರಚಿಸುವ ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಅಂಕಿತವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಕಾವ್ಯಾಂಕಿತ "ಪುರಂದರ ವಿಠಲ" ವೆಂಬುದು ದಾಸರಿಗೆ ಗುರುಗಳಿಂದ ದೊರೆತದ್ದು ದೀಕ್ಷೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ.

೯. ಆಂಜನೆಯ

ಸುಮೇರಾ ದೇಶದ ರಾಜನಾದ ಕೇಸರಿ ಹಾಗೂ ಗೋತಮ ಕನ್ಯೆ ಅಂಜನಿ. ಇವರ ಮಗನೇ ಆಂಜನೇಯ. ವಾಯುವಿನ ಅಂಶದಿಂದ ಅಂಜನಿಯಲ್ಲಿ ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಹುಟ್ಟಿದನು.

೧೦. ಕಾಡುಕಿಚ್ಚು ನುಂಗಿ

ಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಗೋಕುಲದ ಗೋವಳರು ತಮ್ಮ ಹಸುಕರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತ ಈರ್ಷಿವೆಂಬ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಲು, ಇದ್ದಕ್ಕಿದಂತೆ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚು ಎದ್ದು ಗೋವಳರನ್ನು, ಹಸುಕರುಗಳನ್ನು ತೊಂದರೆಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಡಗಿಚ್ಚನ್ನು ನುಂಗಿ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದನೆಂಬ ಕಥೆ ಭಾಗವತದ ದಶಮಸ್ಕಂದದಲ್ಲಿದೆ.

೧೧. ಕುಚೇಲ

ಸಾಂದೀಪಿನಿ ಮುನಿಗಳ ಬಳಿ ಬಲರಾಮ ಕೃಷ್ಣರೊಂದಿಗೆ ಸಹಪಾಠಿ ಯಾಗಿದ್ದನು. ಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಿತ ಇವನಿಗೆ ಸುಧಾಮನೆಂದೂ ಹೆಸರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇವನು ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ, ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ದ್ವಾರಕೆಯ ದೊರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದಾಗ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅವಲಕ್ಕಿಯಷ್ಟನ್ನೇ ಉಪಹಾರವಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದನು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನು ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟು, ಅವನಿಗೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದನೆನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ

೧೨. ಕುಲಶ

ಕುಲಶವೆಂದರೆ ವಜ್ರಾಯುಧ. ಮೊದಲಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದವೆಂದೂ, ಅವು ಹಾರಾಡುತ್ತ ದೇವಲೋಕ, ಭೂಲೋಕಗ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ಕೊಡುತ್ತಿದುದ್ದರಿಂದ, ಇಂದ್ರನು ತನ್ನ ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಅವುಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದನೆಂದೂ, ಅಂದಿನಿಂದ ಅವು ಅಚಲವೆನಿಸಿಕೊಂಡುವೆಂದೂ ಕಥೆ.

೧೩. ಕೌಸ್ತುಭ

ಇದು ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನ. ದೇವದಾನವರು ಸಮುದ್ರ ಮಂಥನ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರತ್ನ ದೊರಕಿತು. ಇದನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

೧೪. ಕಂಚೀವರದರಾಜ

ಚೆಂಗಲಪೇಟ್ – ಆರ್ಕೋಣಮ್ ರೇಲ್ವೆ ದಾರಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಕಾಂಚಿವರ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ೨೨ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಂಚಿಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಈ ಕಂಚಿಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿವ ಕಂಚಿ – ವಿಷ್ಣು ಕಂಚಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ವಿಷ್ಣು ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ವರದರಾಜನ ಗುಡಿಯಿದೆ. ಪುರಾಣ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದು ಪವಿತ್ರಕ್ಷೇತ್ರ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

೧೫. ಕಂಸ

ಯದುವಂಶದ ಉಗ್ರಸೇನನ ಮಗ. ದೇವಕಿಯ ಅಣ್ಣ. ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇವನು ಕಾಲನೇಮಿಯೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಜರಾಸಂಧನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಆಸ್ತಿ–ಪಾಸ್ತಿಯರನ್ನು ಇವನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದನು. ವಸುದೇವ ಇವನ ಪ್ರಧಾನಿ. ವಸುದೇವ – ದೇವಕಿಯರ ಎಂಟನೆಯ ಸಂತಾನದಿಂದ ತನಗೆ ಮರಣವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಕೊನೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನಿಂದಲೇ ಇವನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು

೧೬. ಕುಂತಿ

ಯಾದವ ಕುಲದ ಶೂರ ರಾಜನ ಮಗಳು. ವಸುದೇವನ ತಂಗಿ. ಶೂರರಾಜನು, ತನ್ನ ಸೋದರತ್ತೆಯ ಮಗನಾದ ಕುಂತೀಭೋಜನಿಗೆ ಈಕೆಯನ್ನು ದತ್ತಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಪೃಥೆಯೆಂಬುದು ಇವಳ ಮೊದಲಿನ ಹೆಸರು. ಕುರುವಂಶದ ಪಾಂಡುರಾಜನೊಂದಿಗೆ ಇವಳ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಪಾಂಡವರು– ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳು.

೧೭. ಗಜೇಂದ್ರ ಮೋಕ್ಷ

ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನನೆಂಬ ರಾಜನು ಆನೆಯಾಗಿಯೂ, ದೇವಲ ಋಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ 'ಹೂ ಹೂ' ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವನು ಮೊಸಳೆಯಾಗಿಯೂ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದರೆಂದೂ, ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಯಿತೆಂದು ಕಥಾ ಸಂದರ್ಭ.

೧೮. ಗೋಕರ್ಣದ ಲಿಂಗ

ಶಿವನ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋದ ರಾವಣನು ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಶಿವಲಿಂಗ ಪಡೆದು ತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಶಿವನಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಗಣಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯ ವೇಷಧರಿಸಿ ರಾವಣನ ಬಳಿ ಬಂದನು. ಮೂತ್ರಬಾಧೆಯಾಗಲು ರಾವಣನು ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಗಣಪತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದನು. ಗಣಪತಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಲಾರದೆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟನು. ಅದೇ ಗೋಕರ್ಣದ ಲಿಂಗವಾಯಿತು.

೧೯. ಗೋವು ಮತ್ತು ವಿಪ್ರ

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಕೊನೆಗೆ ಕುಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಹಾಲನ್ನು ಪೂರೈಸಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾಲಯ ಭಟ್ಟರು ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ತಂದೆಯವರಾದ ನಡ್ಡಂತಿಲ್ಲಾಯ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ಎಳಗಂದಿ ಆಕಳನ್ನು ದಾನಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮಡಿದ ಬಳಿಕ, ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ ತತ್ವ ಇಲ್ಲಿದೆ.

೨೦. ಘಟಿಕಾಚಲ

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಶೋಲಿಂಗರ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಆರುಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಎದುರು ಬದುರಾಗಿರುವ ಎರಡು ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ದೇವರ ದೇವಾಲಯವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ದೇವರ ಗುಡಿಯಿದೆ. ಇದೊಂದು ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ದಾಸರು ಕ್ಷೇತ್ರಯಾತ್ರೆಗೆಂದು ಹೋದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಹನುಮಂತ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

೨೧. ಜಗವೆಂಬೋ ಗಿಡ

ಸಂಸಾರದ ವೃಕ್ಷದ ಚಿತ್ರ ಅಥರ್ವಣ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ "ದ್ವಾಸುಪರ್ಣ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಈ ರೂಪಲತೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳು ಈಶ, ಜೀವ, ಮೂರು ಬುಡ ತ್ರಿಗುಣ. ನಾಲ್ಕುರಸ, ಜೀವಾಭಿಮುಖನಾದ ಈಶನ ಗುಣಗಳು ಪೋರಕ ನಿಯಾಮಕ, ಸಾಕ್ಷೀಕ, ಉದ್ದಾರಕ, ಐದು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಆರು ಸ್ವರೂಪ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗ, ಏಳು ತೊಗಟೆ, ಸಪ್ತವ್ಯಸನ, ಎಂಟುಗರಿ, ಅಕ್ಷ ಒಂಬತ್ತು, ಹತ್ತು ಎಲೆ, ದಶೇಂದ್ರಿಯ ವೃತ್ತಿಗಳು, ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವ ಹಕ್ಕಿ, ಜೀವ, ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕಿ ಈಶ. ಎರಡು ಒಂದೇ ಕುಲವಲ್ಲ. ಈಶ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವ ಅಸ್ವತಂತ್ರ, ಜೀವವನ್ನೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಎಂದು ಬಗೆದರೆ ಕೆಡುಕು. ಮುಳ್ಳು ಕೊನೆಂದರೆ ಅಣು ಪರಿಮಾಣದ ಜೀವ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಕಲೆಗಳು, ಲಿಂಗದೇಹ, ಅನಿರುದ್ಧ ದೇಹ ಮತ್ತು ಸ್ಥೂಲ ದೇಹ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೂವರು ಒಡ್ಡರು, ಅವಸ್ಥಾತ್ರಯಗಳು – ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವ್ವನ, ಮುಪ್ಪು, ಬಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿದ್ದು, ಕುಂಟರು– ಯೌವ್ವನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯೋಪಭೋಗಗಳಿಂದಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕಡೆ ಕಾಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೌವ್ವನಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೂರು ಎಮ್ಮೆಗಳು ವರ್ಷತ್ರಿಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ಎಷಣಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಗಳಾದ ಬರಡು ಎಮ್ಮೆಗಳು, ವಿತ್ತೇಷಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧನೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

೨೨. ಜನಕ

ಮಿಥಿಲಾನಗರದ ದೊರೆಯಾಗಿದ್ದ ಜನಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬಲ್ಲವನು. ಅವನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ದಾರ್ಶನಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನ ವಿರಕ್ತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ತಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮಿಥಿಲಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಂತೆ ಋಷಿಗಳು ತೋರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಜನಕನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಉದ್ವೇಗಗೊಳ್ಳದೆ "ನನ್ನದೆಂಬುದೇನು ಸುಟ್ಟುಹೋಗಲಾರದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನದೆಂದರೆ ಆತ್ಮಗುಣಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟು – ಸಾವು ಮೊದಲಾದ ವಿಕಾರಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂಗಿತ.

೨೩. ಜರಾಸಂಧ

ಈತನು ಮಗಧ ದೇಶದ ಬ್ರಹದ್ರಥನೆಂಬ ರಾಜನ ಮಗನು. ಬ್ರಹ್ಮ–ಹರರ ವರವನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಪ್ರಚಿತ್ತ ಜರಾಸಂಧನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ. ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೀಮನು ಕೃಷ್ಣನ ಸಂಗಡ ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಜರಾಸಂಧನನ್ನು ಕೊಂದನು. ಇವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ–ಪ್ರಾಸ್ತಿಯೆಂಬ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ಕಂಸನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ್ದನು.

೨೪. ತಾಮ್ರಧ್ವಜ

ಮಣಿಪುರದ ರಾಜ ಮಯೂರಧ್ವಜನ ಮಗ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಸೆಣಸಲು ಬಂದ ಅರ್ಜುನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರು ಮೋಸದಿಂದ ಮಯೂರಧ್ವಜನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವನು ತಾಮ್ರಧ್ವಜನ ಶರೀರವನ್ನು ಇಭ್ಭಾಗವಾಗಿ ಗರಗಸದಿಂದ ಕೊಯ್ಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

೨೫. ತಾಮಸ ಪುರಾಣ

ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕವಾದವು ಆರು. ರಾಜಸವಾದವು ಆರು. ತಾಮಸವಾದವು ಆರು. ಕಡೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪುರಾಣಗಳು ದುಷ್ಟರಾದವರನ್ನು ಪ್ರಲೋಭಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಧೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವುದು. ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕರು, ರಾಜಸರು, ತಾಮಸರು ಎಂದು ಮೂರು ವರ್ಗಗಳಿದ್ದು, ಮೂರು ಬಗೆಯ ಪುರಾಣಗಳು ಅವರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

೨೬. ತುಲಸಿ

ಧರ್ಮಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಮಾಧವಿ ಇವರ ಮಗಳು. ವಿಷ್ಣುವಿಗಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಳೆಂದು ದೇವಿ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಹೂವಿಗೂ ತುಳಸಿಯೆಂದು ಹೆಸರು.

೨೭. ತೃಣಾವರ್ತ

ಕಂಸನ ಅನುಚರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ. ಈತನಿಗೆ ಗಾಳಿ ಅಸುರನೆಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಕಂಸನ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ಬಲರಾಮ– ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗರಿಮಾಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಗುದ್ದಿದನು. ಆಗ ತೃಣಾವರ್ತನು ಸತ್ತನು.

೨೮. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ

ವಾಮನಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದ ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಭೂಲೋಕ ಅಂತರಿಕ್ಷ, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಕಾಲಿನಿಂದ ಅಳೆದು ಬಲಿಯನ್ನು ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದವನು ವಿಷ್ಣು.

೨೯. ದಧೀಚಿ

ಒಬ್ಬ ಋಷಿ. ಭೃಗು ಮಹರ್ಷಿಯ ಮಗ. ಇಂದ್ರನಿಂದ ಮಧುವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ. ಇವನು ಸರಸ್ವತಿ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇವನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಸವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಹೋದರು. ಬಹು ಕಾಲದವರೆಗೂ ದೇವತೆಗಳು ಅಸ್ತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರಲು ಅವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಮೂಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗಿವೆ. ನನ್ನ ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದನು. ದೇವತೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದರು.

೩೦. ದಂಡಿಗೆ ಬೆತ್ತ

ನಡೆದಾಡುವಾಗ ನುಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹೆಗಲಿನಿಂದ ಇಳಿಬೀಳಬಹುದಾದ ಒಂದು ತಂತಿವಾದ್ಯ ಸಣ್ಣ ತಂಬೂರಿ.

೩೧. ದೃಢಭಕ್ತ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ

ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ದೈತ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತ. ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವು ಬಾಲಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಂತೆ ಬಂದು ಬಲಿಯಿಂದ ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಬೇಡಿದುದು ವಾಮನಾವತಾರದ ಕಥೆ.

೩೨. ದ್ವಾರಕೆ

ಈ ನಗರವು ಇಂದಿನ ಗುಜರಾತದಲ್ಲಿದೆ. ಸುರೇಂದ್ರನಗರ – ಓಖಾ ರೇಲ್ವೆ ಹಾದಿಯ ಮೇಲೆ ದ್ವಾರಕಾ ನಿಲ್ದಾಣವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಕಾಧೀಶ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಶ್ರೀ ಆದಿಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮವೇದ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಹೊಯ್ಸಳರು ತಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಕೆಯೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

೩೩. ದೂರ್ವಾಸ

ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿ ಮತ್ತು ಅನಸೂಯಾ ಇವರ ಮಗ. ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಸೋದರ. ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರನ ಅಂಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನಾದುದರಿಂದ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ತಿ. ಈ ಋಷಿಯು ಸನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳ ಬಳಿ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದವನು.

೩೪. ದ್ರೌಪದಿ

ಭಾರತೀದೇವಿಯ ಅವತಾರವಾದ ದ್ರೌಪದಿ ಸೋಮವಂಶದ ದ್ರುಪರಾಜನ ಮಗಳು. ಯಜ್ಞಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದುದರಿಂದ ಇವಳು ಅಯೋನಿಜೆ. ಇವಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣೆಯೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ದ್ರೌಪದಿಗಾದ ಅಪಮಾನದ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭಾರತ ಯುದ್ಧವಾದದ್ದು ಇತಿಹಾಸವಾಗಿದೆ.

೩೫. ಧೂಪಾರತಿ

ನಿರ್ಯಾಸ, ಪರಾಗ, ಕಾಷ್ಠ, ಗಂಧ, ಮತ್ತು ಕೃತ್ರಿಮವೆಂಬ ಐದು ಜಾತಿಯ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೊಗೆ ಹೊರಡಿಸುವುದು 'ಧೂಪ' ವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗುಗ್ಗಲು, ಅಗುರು, ಉಶೀರ, ಶರ್ಕರ, ಮಧು, ಚಂದನ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಧೂಪ ದೇವರೆದುರು ತೋರಿಸುವುದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಸುತ್ತುವುದು ಧೂಪಾರತಿ.

೩೬. ನವ ಕನಕದ ಮಾಲೆ:

ರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತನು ಸಮುದ್ರದ ಜಲವನ್ನು ತಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟ ಸೀತೆ, ಹನುಮಂತನ ಕೊರಳಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದಳು. ಇದನ್ನು ದಾಸರು ನವ ಕನಕದ ಮಾಲೆಯೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೩೭. ನೀಳಾ

ಕೃಷ್ಣನ ಷಣ್ಮಹಿಷಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಭೂ, ನೀಳಾ ಎಂಬಿಬ್ಬರು ದೇವಿಯರೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯಿದೆ. ಗೋದಾದೇವಿಯೆಂಬುವಳು ನೀಳಾದೇವಿಯ ಅವತಾರ.

೩೮. ಪುರುಷೋತ್ತಮ

ಜಗನ್ನಾಥ ಪುರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವರಿಗೆ ಈ ಹೆಸರಿದೆ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಪುರಿ. ಎಂತಲೂ ಈ ಊರಿಗೆ ಹೆಸರುಂಟು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇಂದಿಗೂ ನೀಲಾಚಲ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂತಲೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಟಕದಿಂದ ೨೯ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಪುರಿಯಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಜಯದೇವ ತನ್ನ ಗೀತಗೋವಿಂದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ.

೩೯. ಪಂಚರಾತ್ರಾಗಮ

ಇದರ ಕರ್ತೃ ಮಹಿದಾಸ. ಇವನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರವೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇದೊಂದು ವೈಷ್ಣವ ಆಚಾರ - ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಆಗಮ ಗ್ರಂಥ.

೪೦. ಪಂಢರಪುರ ವಿಠಲ

ಪಂಢರಪುರವು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಿರಜ್- ಲಾತೂರು ರೇಲ್ವೆ ದಾರಿಯ ನಡುವಿರುವ ಕುರುಡೇವಾಡಿ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ೩೩ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾದ ವಿಠಲನು ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ದೇವತೆ.

೪೧. ಪಾಂಚಜನ್ಯ

ಪಂಚಜನನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಅಸ್ಥಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಶಂಖ. ಪಂಚಜನನು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ತಮ್ಮನಾದ ಸಂಹ್ಲಾದ ದೈತ್ಯನ ಮಗ. ಶಂಖರೂಪನಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಗುರುವಾದ ಸಾಂದೀಪನಿಯ ಮಗನನ್ನು ಇವನು ಅಪಹರಿಸಿದ್ದನು. ಕೃಷ್ಣನು ಇವನನ್ನು ಕೊಂದನು.

೪೨. ಪಿಂಡಾಂಡ

ಜೀವರ ಕರ್ಮ. ಭೋಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಶರೀರ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಮನಸ್ಸು, ಪಂಚಪ್ರಾಣಗಳು, ಪಂಚಮಹಾಭೂತಗಳು, ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ಥೂಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞನಾದ ಜೀವನಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವುದು ಅನ್ನದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಅನ್ನಮಯ ಕೋಶವೇ ಮೊದಲಾದ ಐದು ಕೋಶಗಳುಳ್ಳದ್ದು.

ಹೊರಗಣ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಂದೂ ಅದರಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಪಿಂಡಾಂಡವೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು.

೪೩. ಪುಂಡಲೀಕ

ಪಂಡರಿಗೆಯೆಂಬಲ್ಲಿ ಪುಂಡಲೀಕನೆಂಬ ಭಕ್ತನು ವೃದ್ಧರಾದ ತನ್ನ ತಾಯಿ-ತಂದೆಯರಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಪರಮಾತ್ಮನು ತಾನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನೆಂದೂ, ಪುಂಡಲೀಕನು ತನ್ನ ಮಾತಾಪಿತೃ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ದೇವರೆಡೆಗೆ ಸರಿಸಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡನೆಂದೂ, ದೇವರು

ಅವನ ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದಿಗೂ ನಿಂತಿರುವನೆಂದೂ ಕಥೆ. ಪಂಡರಪುರದ ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠ್ಠಲನು ಈಗಲೂ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವಂತೆಯೇ ಇದೆ.

೪೪. ಬಕ

ಇವನು ಏಕಚಕ್ರನಗರದ ಅಧಿಪತಿ. ಅಲ್ಲಿ ವೇತ್ರವನದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನ ಉಪಟಳ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಭೀಮನು ಮಲ್ಲಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇವನನ್ನು ಕೊಂದನು.

೪೫. ಬದರೀನಾರಾಯಣ

ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಹೃಷಿಕೇಶದಿಂದ ೧೬೮ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಪುರಾಣಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದರೀನಾರಾಯಣ ದೇವರ ಗುಡಿಯಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿದೆ.

೪೬. ಬಿಂದುಮಾಧವ

ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ವಾರಣಾಸಿಯ ಪಂಚಗಂಗಾ ಘಾಟದ ಮೇಲೆ ಬಿಂದುಮಾಧವನ ಗುಡಿಯಿದೆ. ಬಿಂದುತೀರ್ಥದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದೇವರಿಗೆ ಬಿಂದುಮಾಧವನೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

೪೭. ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರು

ಇವರು ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಆಶ್ರಮ ಗುರುಗಳು. ವ್ಯಾಸರಾಯರನ್ನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಪಾಲನೆ – ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿದವರು. ಬಂಗಾರದ ತಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆದ ಕಥೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

೪೮. ಭಂಡಿ ಅನ್ನವನುಂಡನು

ಏಕಚಕ್ರಪುರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಭೀಮನು ಬಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಕಾಸುರನಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮದವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಭಂಡಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಭೀಮನು ತಿಂದದ್ದು. ಅದರಿಂದ ಬಕಾಸುರ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದುದು ಇಲ್ಲಿನ ಕಥೆ.

೪೯. ಮಥುರಾಪುರಿ

ಈ ಪಟ್ಟಣವು ಯಮುನಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ – ಮಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಗ್ನೇಯ ರೇಲ್ವೆಗಳ ಕೂಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮಥುರೆ ನೆಲಸಿದೆ. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾದವ ವಂಶದ ವಜ್ರನಾಭನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಕೇಶವದೇವ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕೆಡಹಿ ಔರಂಗಜೇಬನು ಮಸೀದಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

೫೦. ಮಧ್ವರಾಯ

ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ದ್ವೈತಮತ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು. ಇವರಿಗೆ ಮಧ್ವರಾಯ, ಸುಖತೀರ್ಥ, ಆನಂದತೀರ್ಥ, ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ, ಅಲವಬೋಧ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ದಶಪ್ರಮತಿ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ.

೫೧. ಮಧುಸೂದನ

ಮಧುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಂದವನು. ಕಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕಿವಿಯ ಕೊಳೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಇಬ್ಬರು ಅಸುರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಧು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕೈಟಭ.

೫೨. ಮಲ್ಲಾರಿ

ಕಂಸನು ಬಲರಾಮ– ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಕಳುಹಿಸಿದ ಚಾಣೂರ, ಮುಷ್ಟಕ ಎಂಬ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕೊಂದವನು. ಈ ಪದದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಮಲ್ಲರಿಬ್ಬರನ್ನು ಸೆಣಸಿಕೊಂಡ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ. ಕಡೆಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಕಂಸನನ್ನು ಕೊಂದ ವಿವರವಿದೆ. ಕಂಸನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ತಂದೆ ಉಗ್ರಸೇನನನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮಥುರೆಯ ಅರಸನೆಂದು ನೇಮಿಸಿದುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

೫೩. ಮಾಹೇಂದ್ರ ವರಜ

ಮಾಹೇಂದ್ರನ ಅನುಜನೆಂದರೆ ಇಂದ್ರನ ತಮ್ಮನಾದ ಉಪೇಂದ್ರ. ಕಶ್ಯಪ ಅದಿತಿಯರ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈತ ಇಂದ್ರನ ತಮ್ಮನಾದ. ಆದುದರಿಂದ ವಾಮನನಿಗೆ ಇಂದ್ರಾವರಜ, ಉಪೇಂದ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ.

೫೪. ಮಳಿಮಂತ

ಈತ ಕುಬೇರನ ಸೇನಾಪತಿ. ಈತನಿಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯನ ಶಾಪವಿತ್ತು. ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹಿಮಪರ್ವತದ ಮೇಲಿರುವ ಕುಬೇರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ

ಸೌಗಂಧಿತ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ತರುವಾಗ ಭೀಮನಿಗೂ, ಇವನಿಗೂ ಕಾಳಗವಾಗಿ ಭೀಮನಿಂದ ಇವನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು.

೫೫. ಮೋದಸೂಕರ

ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ನೀಡಿದ ವರಾಹಾವತಾರದ ವರ್ಣನೆ. ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ದು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಲು, ಪರಮಾತ್ಮನು ವರಾಹಾವತಾರ ತಾಳಿ, ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ತಂದನೆಂದು ಭಾಗವತ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

೫೬. ಯಂತ್ರೋದ್ಧಾರಕ

ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣದೇವರ ಹೆಸರು. ಕಪಿಬಂಧಬದ್ಧ ವರ್ತುಲದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಭುಜವುಳ್ಳ ಎರಡು ತ್ರಿಕೋಣಗಳ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಈ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಸುತ್ತಲೂ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೫೭. ರಮಾ

ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯೇ ರಮಾ, ಈಕೆ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನಿ. ಉಳಿದ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತ ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದ ಈಕೆ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತಳು. ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ಆತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾದವಳು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸುಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಮಾನಸಿಕ ಆನಂದ ಸುಖಪ್ರದಳೂ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ.

೫೮. ರಾಜಗೋಪಾಲ

ಮಾಯಾವರಮ್ಮಿನಿಂದ ತಿರುವಾರೂರಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನಡುಮಂಗಲಮ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮನ್ನಾರ ಗುಡಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ರೇಲ್ವೆ ಶಾಖೆಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರಕೆಯೆಂದು ಹೆಸರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ದೇವಾಲಯವೇ ರಾಜಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿಯದು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ 'ಮನ್ನಾರು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಈ ರಾಜಗೋಪಾಲ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪುರಂದರದಾಸರು 'ಮನ್ನಾರು ಕೃಷ್ಣ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

೫೯. ರುಕ್ಮಿ

ರುಕ್ಮಿ ವಿದರ್ಭರಾಜನಾದ ಭೀಷ್ಮಕನ ಹಿರಿಯ ಮಗ. ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಸೋದರ, ಭೀಷ್ಮಕನ ಇತರ ಮಕ್ಕಳಾದ ರುಕ್ಮಕೇಶ, ರುಕ್ಮಬಾಹು, ರುಕ್ಮಮೂಲ, ರುಕ್ಮರಥ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ

ರುಕ್ಮಿಣಿಯು ಕೃಷ್ಣನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಆದರೆ ರುಕ್ಮಿಯೊಬ್ಬ ವಿರೋಧಿಸಿ, ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ಶಿಶುಪಾಲನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದ. ಮದುವೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಗೌರೀ ಪೂಜೆಯ ನೆವದಿಂದ ರುಕ್ಮಿಣಿಯು ಊರ ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಕರೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಅವಳನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ದನು.

೬೦. ವತ್ಸಾಸುರ

ಯಮುನಾ ನದಿಯ ತೀರದ ಮೇಲೆ ಬಲರಾಮ – ಕೃಷ್ಣ ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಅಸುರನು ಬಂದು ಕರುವಿನ ರೂಪ ತಳೆದು ದನಗಳ ಮಂದೆಯೊಳೆಗೆ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಇವನನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಕೊಂದ ಕಥೆ ಭಾಗವತದ ದಶಮಸ್ಕಂದದಲ್ಲಿದೆ.

೬೧. ವಿಜಯೀಂದ್ರರು

ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೧೪ರಿಂದ ೧೫೯೫ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಜಯೀಂದ್ರರು ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಶಿಷ್ಯರು. ರಾಯರ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಇವರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಒಪ್ಪಿ ಪುತ್ರಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿದರು. ಶ್ರೀ ವಿಜಯೀಂದ್ರರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೩೯ರಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಶ್ರೀ ರಾಯರ ಮಠದ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢರಾದರು. ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರಂತೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ೧೦೪ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೬೨. ವಿಪ್ರಚಿತ್ತ

ಕಶ್ಯಪ ಮತ್ತು ದನೂ ಇವರ ಮಗನಾದ ವಿಪ್ರಚಿತ್ತ. ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ತಂಗಿಯಾದ ಸಿಂಹಿಕೆಯನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗಿದ್ದನು. ಈತನು ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಪಕ್ಷಕಟ್ಟಿ ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಡಿದನು.

೬೩. ವ್ಯಾಸದೇವರು

ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸರು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪ. ಇವರು ವೇದಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇವರು, ಅಷ್ಟಾದಶ ಪುರಾಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಹರಿವಂಶ, ಭಾಗವತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರಮೀಮಾಂಸಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ದರ್ಶನಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೬೪. ಶಕಟ

ಈ ಅಸುರನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದ ಬಲರಾಮನ ಭಂಟ. ಬಂಡಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಬಂದ ಇವನನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಅಂಗಾಲಿನಿಂದಲೇ ಒದ್ದು ಕೊಂದನಂತೆ.

೬೫. ಶಂಕಾಸುರ

ಹಯಗ್ರೀವನೆಂಬ ದೈತ್ಯನು ವೇದಗಳನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ಯಲು ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು, ವೇದಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದನೆಂದು ಭಾಗವತದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರದ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ.

೬೬. ಶ್ರೀರಂಗನಾಯಕ

ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿಯಿಂದ ಎಂಟು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದ ಈ ಊರು ನಡುಗಡ್ಡೆಯಂತಿದೆ. ಊರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗನ ದೊಡ್ಡ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂತರಂಗವೆಂದೂ ಹೆಸರಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮಂದಿರವೆಂದು ಇದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ.

೬೭. ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು

ಸೋದೆಮಠದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಯತಿಗಳಿವರು. ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪಂಡಿತರಾದವರು. ತಮ್ಮ ಕಾಲದ ಶೃಂಗೇರಿಮಠದ ಯತಿಗಳನ್ನು ಜಪಿಸಿದ ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ತತ್ವಪ್ರಕಾಶಿಕಾ, ಭಗವದ್ಗೀತೆಗಳ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿವೆ.

೬೮. ಸಾಧಿಸಿ ಸುಷುಮ್ನಾ

ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ನೂರೊಂದು ನಾಡಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಲಗಡೆ 'ಇಡಾ' ಎಡಗಡೆ ಇರುವ 'ಪಿಂಗಳಾ' ನಡುವೆ ಇರುವ 'ಸುಷುಮ್ನ' ಇವು ಪ್ರಧಾನವಾದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಷುಮ್ನ ಎಂಬುವುದೇ ಕುಂಡಲೀ ಮಾರ್ಗ.

೬೯. ಸಂಚಿತ ಅಗಾಮಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧಗಳು

ಮೂರು ಬಗೆಯ ಕರ್ಮಗಳು, ಹಿಂದಣ, ಜನ್ಮಗಳಂಥ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕರ್ಮಗಳು ಸಂಚಿತ ಮುಂದೆ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವವು ಅಗಾಮಿ. ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡಲು ಆಗಲೇ ತೊಡಗಿರುವವು ಪ್ರಾರಬ್ಧಗಳು.

೭೦. ಸಾಂದೀಪನ

ಕೌಶ್ಯಕುಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಅವಂತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಬಲರಾಮ – ಕೃಷ್ಣ – ಸುಧಾಮರ ಗುರು. ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತಾದ ಬಳಿಕ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನೇನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ತೀರಿದ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಆಗ ಕೃಷ್ಣನು ಸಮುದ್ರ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗುರುಪುತ್ರನನ್ನು ಕದ್ದ, ಪಂಚಜನನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಂದು ಸಾಂದೀಪನ ಮಗನನ್ನು ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕತೆ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿದೆ.

೭೧. ಸ್ವಾಮಿತೀರ್ಥ

ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಗುಡಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಡಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪುಷ್ಕರಣಿ ಎಂಬ ಸರೋವರವಿದೆ. ಮಹಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವರಾಹದೇವರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗರುಡನು ಈ ಪುಷ್ಕರಣಿಯನ್ನು ವರಹದೇವರ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ವೈಕುಂಠದಿಂದ ತಂದನೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ.

೭೨. ಸೌಗಂಧಿಕ

ತುಂಬಾ ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಈ ಹೂವನ್ನು ದ್ರೌಪದಿ ಬಯಸಿದಾಗ ಭೀಮನು ಅದನ್ನು ಗಂಧಮಾಧವನ ಪರ್ವತದಿಂದ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಕಥೆಯಿದೆ.

೭೩.ಹರಿಮುದ್ರೆ

ವೈಷ್ಣವರು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಧರಿಸುವ ಪಂಚಮುದ್ರೆಗಳು ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಆಯುಧಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಐದನೇಯ ನಾರಾಯಣ ಮಂತ್ರ.

೭೪. ಹಿಡಿಂಬಿಕ

ಈತ ಕಿಮ್ಮಿರನ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವ. ಪಾಂಡವರು ಅರಗಿನ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು, ಅರಣ್ಯ ಸೇರಿದಾಗ ಭೀಮನನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಆತನಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು.

೭೫. ಹಂಸ

ಪರೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸದ ಬಹಿರ್ಗಮನವನ್ನು 'ಹಂ' ಎಂದೂ ಶ್ವಾಸದ ಅಂತರ್ಗಮನವನ್ನು 'ಸಃ' ಎಂದೂ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವನು ಹಂಸರೂಪಿಣಿಯಾದ ಅಜಪಾಗಯತ್ರಿನ್ನು ಎಡಬಿಡದೆ ಜಪಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವನಿಗೇ 'ಹಂಸ' ವೆಂದು ಹೆಸರು.

ಅನುಬಂಧ – ೪

ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಅಕಾರಾದಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೀರ್ತನೆಯ ಮೊದಲ ಸಾಲು	ಕೀರ್ತನೆ ಸಂಖ್ಯೆ
೧೪೫.	ತಾರಮ್ಮಯ್ಯ ಯದುಕುಲ	೧೦೧
೧೪೬.	ತಾರಿಸೋ ಶ್ರೀ ಹರಿ	೨೭೬
೧೪೭.	ತಾಳ ಬೇಕು ತಕ್ಕ ಮೇಳಬೇಕು	೧೪
೧೪೮.	ತಾಳು ತಾಳೆಲೊ ರಂಗಯ್ಯ – ನೀ	೧೦೨
೧೪೯.	ತುಂಗೆ ಮಂಗಳ ತರಂಗೆ ಹರಿ ಸರ್ವಾಂಗೇ	೨೧೨
೧೫೦.	ತುಂಟನಿವನು ಕಾಣಮ್ಮ ಗೋಪಾಲನು	೧೦೩
೧೫೧.	ತ್ರುಟಿಕೆ ಕ್ಷಣಕೆ ನೆನೆ ಮನವೆ – ಹರಿಯ	೩೭
೧೫೨.	ತೇಲಿಸೊ ಇಲ್ಲ ಮುಳುಗಿಸೊ	೨೭೭
೧೫೩.	ತೋಳೂ ತೋಳು ತೋಳು ಕೃಷ್ಣ ತೋಳನ್ನಾಡೈ	೧೦೪
೧೫೪.	ದಣಿಯ ನೋಡಿದೆನೋ ವೆಂಕಟನ	೨೭೮
೧೫೫.	ದಯ ಮಾಡೋ ದಯ ಮಾಡೋ	೨೭೯
೧೫೬.	ದಯೆ ಮಾಡಿಸಲಹಯ್ಯ ಭಯನಿವಾರಣನೆ	೨೮೦
೧೫೭.	ದಾತ ಹರಿಯು ದಯಮಾಡುವನಿರಲು	೧೫
೧೫೮.	ದಾರಿ ಏನಿದಕೆ ಮುರಾರಿ	೨೮೧
೧೫೯.	ದಾರಿಯ ತೋರೊ ಮುಕುಂದ ಹರಿ	೨೮೨
೧೬೦.	ದಾರಿ ಯಾವುದಯ್ಯ ವೈಕುಂಠಕೆ	೨೮೩
೧೬೧.	ಧಾನ್ಯ ದೊರಕಿತು ಎನಗೆ	೨೮೭
೧೬೨.	ದಾಸನ ಮಾಡಿಕೊ ಎನ್ನ ಇಷ್ಟು	೨೮೫
೧೬೩.	ದಾಸನ ಮಾಡಿಕೊ ಎನ್ನ ದಿವ್ಯ	೨೮೬
೧೬೪.	ದಾಸ ಶೇಷಾದ್ರಿಯ ವಾಸ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ	೨೮೪
೧೬೫.	ದೂರ ಮಾಡುವರೇನೆ ರಂಗಯ್ಯನ	೧೦೫
೧೬೬.	ದೇವ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ	೨೮೮
೧೬೭.	ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ಪಾದವ	೨೮೯
೧೬೮.	ನಡೆದು ಬಾ ನಲ್ವರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಎನ್ನಯ ನಿನ್ನ	೧೬
೧೬೯.	ನಮ್ಮಪ್ಪ ಸುಮ್ಮನಿರೋ ಗೋಪಾಲ	೧೦೬
೧೭೦.	ನಲಿದಾಡೆ ಎನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಸರಸ್ವತಿದೇವಿ	೨೦೧

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೀರ್ತನೆಯ ಮೊದಲ ಸಾಲು	ಕೀರ್ತನೆ ಸಂಖ್ಯೆ
೧೯೬.	ನೀ ಕೊಡೆ ನಾಬಿಡೆ ಕೇಳಯ್ಯ – ಹರಿ	೧೧೨
೧೯೭.	ನೀನಲ್ಲದೆ ನನಗಾರಿಲ್ಲ ಗೋವಿಂದ	೩೦೩
೧೯೮.	ನೀನಾರವ ಪೇಳೆನ್ನ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚುವೆ	೧೧೩
೧೯೯.	ನೀನೆ ಅನಾಥ ಬಂದು ಕಾರುಣ್ಯ ಸಿಂಧು	೩೦೪
೨೦೦.	ನೀನೆ ಅಚ್ಚುತ ನೀನೇ ಮಾಧವ	೧೧೪
೨೦೧.	ನೀನೆ ಗತಿ ನೀನೆ ಮತಿ	೩೦೫
೨೦೨.	ನೀನೆ ದಯಾ ಸಂಪನ್ನನೊ	೩೦೭
೨೦೩.	ನೀನೆ ದಯಾಳೂ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತ ಗೋವಿಂದ	೩೦೬
೨೦೪.	ನೀನೆ ಬಲ್ಲಿದನೊ ಹರಿ ನಿನ್ನ	೪೧
೨೦೫.	ನೆನೆಯಿರೊ ಭಕುತ ಜನರು – ಅನುದಿನವು	೧೭೭
೨೦೬.	ನೆನವೆನು ಅನುದಿನ ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆ – ಮಧ್ವರಾಯ	೧೭೮
೨೦೭.	ನೋಡುವ ಬನ್ನಿರಯ್ಯ	೨೧೩
೨೦೮.	ನೋಡುವುದೇ ಕಣ್ಣು ಕೇಳುವುದೆ ಕಿವಿ	೧೧೫
೨೦೯.	ನೋಡೆ ಗೋಪಿ ಗೋಕುಲದೊಳು ಹರಿ	೧೧೬
೨೧೦.	ನೋಡೆಯಮ್ಮ ನಾ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ	೧೧೭
೨೧೧.	ಪರಮ ಪದವೀವ ಗುರು	೧೭೯
೨೧೨.	ಪರಾಕು ಮಾಡದೆ ಪರಾಮರಿಸಿ	೩೦೮
೨೧೩.	ಪಾಲಿಸೆಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಶಾರದೆ ಎನ್ನ ನಾಲಗೆಯು ನಿಲ್ಲಬಾರದೆ	೨೦೨
೨೧೪.	ಪಾವನನವ ಪಾವನನವ ಪಾವನನವ ಜಗಕೆ	೨೦
೨೧೫.	ಪುಟ್ಟಿಸಬೇಡವೊ ದೇವ ಎಂದಿಗೂ	೩೦೯
೨೧೬.	ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲಿ ನಾಮಾಡಿದಾ ಭವದಿಂದ	೩೧೦
೨೧೭.	ಪೇಳಲಳವೆ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ಶ್ರೀರಂಗಧಾಮ	೧೧೮
೨೧೮.	ಪೋಗದಿರಲೋ ರಂಗ – ಬಾಗಿಲಿಂದಾಚೆಗೆ	೧೧೯
೨೧೯.	ಬಗೆ ಬಗೆ ಆಟಗಳೆಲ್ಲ ಕಲಿತೆಯೋ	೧೨೦
೨೨೦.	ಬಣ್ಣಿಸಿ ಗೋಪಿ ತಾ ಹರಿಸಿದಳು	೧೨೧

ಅನುಬಂಧ - ೫

ಸಹಾಯಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಂಪಾದಕರ ಹೆಸರು	ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಾಶನದ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿತ ವರ್ಷ
೧.	ಪಾವಂಜೆ ಗುರುರಾಯ	ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು	ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಡುಪಿ ೧೯೧೨
೨	ಸುಬೋಧ ರಾಮರಾಯ	'ಹರಿದಾಸ ಕೀರ್ತನ ತರಂಗಿಣಿ'	ಹರಿದಾಸ ಕೀರ್ತನ ತರಂಗಿಣಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ,
೩.	ಗೊರೆಬಾಳ ಹನುಮಂತರಾಯ	"ಹರಿದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು"	ವರದೇಂದ್ರ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಡಲ, ಲಿಂಗಸೂರು ೧೯೪೪
೪	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯ	ಪೂಜಾತತ್ವ	ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ, ೧೯೬೩
೫	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯ	ಆರ್ತಭಾವ	ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ, ೧೯೬೪
೬	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯ	ಮಹಾತ್ಮ್ಯಜ್ಞಾನ	ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ, ೧೯೬೪
೭	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯ	ಕೃಷ್ಣಲೀಲೆ	ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ, ೧೯೬೫
೮	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯ	ಲೋಕನೀತಿ	ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ, ೧೯೬೫
೯	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೆಂಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯ	ಸಂಕೀರ್ಣಸಂಗ್ರಹ	ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ, ೧೯೬೬
೧೦	ಪ್ರೊ.ಸಾ.ಕೃ.ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್	ಜೀವನ ದರ್ಶನ	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು ೧೯೮೫
೧೧	ಪ್ರೊ.ಸಾ.ಕೃ.ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್	ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ದರ್ಶನ	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು ೧೯೮೫

ಕ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಂಪಾದಕರ ಹೆಸರು	ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಾಶನದ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿತ ವರ್ಷ
೧೨	ಪ್ರೊ.ಸಾ.ಕೃ.ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್	ಸಮಾಜದರ್ಶನ	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು ೧೯೮೫
೧೩	ಪ್ರೊ.ಸಾ.ಕೃ.ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್	ಕೀರ್ತನ ದರ್ಶನ	ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಬೆಂಗಳೂರು ೧೯೮೫
೧೪	ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ	ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಆಯ್ದ ಕೀರ್ತನೆಗಳು	ಬಂಜಾರಾಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ೨೦೦೨

ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಕೃತಿಯ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕಾಶನದ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿತ ವರ್ಷ
೧	ಆರ್.ಎಸ್. ಪಂಚಮುಖಿ	ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೫೨
೨	ಆರ್.ಎಸ್. ಪಂಚಮುಖಿ	ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ	ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸ ಸೇವಾಮಂಡಲ, ಹೊಸಪೇಟೆ ೧೯೫೬
೩	ಬುರ್ಲಿಬಿಂಧು ಮಾಧವ (ಸಂ)	ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರು	ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, ೧೯೬೪
೪	ಡಾ.ವ.ಅ.ದಿವಾಣಜಿ	ಪ್ರಸಾದಯೋಗ	ಉಷಾಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ ಮೈಸೂರು, ೧೯೭೨
೫	ಜಿ.ವರದರಾಜ ರಾವ್	ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ	ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ೧೯೭೩
೬	ಆರ್.ಎಸ್. ಪಂಚಮುಖಿ, ಎಸ್.ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ &ತ.ಸು. ಶ್ಯಾಮರಾವ್	ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೭೭
೭	ವೀ.ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ	ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರು	ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬುಕ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ನವದೆಹಲಿ, ೧೯೭೯
೮	ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ	ಬಸವೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸ	ತರಳಬಾಳು ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಿರಿಗೆರೆ, ೧೯೯೨

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ
ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮಜಲು.
ಹರಿದಾಸರು ರಚಿಸಿರುವ ವಿಪುಲ ಕೀರ್ತನೆಗಳು
ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತವನಿಧಿಗಳಾಗಿವೆ.
ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ
ಭಾಷಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಸೊಬಗು,
ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಡಗು, ಸಂಗೀತದ ಮೆರುಗು ಅನನ್ಯ.
ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜ್ಞಾನ, ಮನೋಲ್ಲಾಸ
ಮತ್ತು ಜೀವ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮ.
ಇಂಥ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು
ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಪಾದಿಸಿ,
ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ನೀಡುವ ಮಹತ್ವದ ಆಶಯವೇ
ಸಮಗ್ರ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯೋಜನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ಕನ್ನಡ ಭವನ, ಜೆ.ಸಿ. ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು